

Marek Blažka
Karel Šperlink
Libor Kraus

PRŮVODCE

SYSTÉMEM VEŘEJNÉ PODPORY VÝZKUMU, VÝVOJE A INOVACÍ V ČESKÉ REPUBLICE – 2018

Autoři:

RNDr. Marek Blažka

Doc. Ing. Karel Šperlink, CSc., FEng.

Ing. Libor Kraus

Doposud vydané publikace:

1. Průvodce systémem státní podpory výzkumu a vývoje v České republice – 1999
ISBN 80-86122-42-5
2. Průvodce systémem státní podpory výzkumu a vývoje v České republice – 2000
ISBN 80-86122-55-7
3. Průvodce systémem státní podpory výzkumu a vývoje v České republice – 2001
ISBN 80-86122-73-5
4. Průvodce systémem státní podpory výzkumu a vývoje v České republice – 2002
ISBN 80-86122-99-9
5. Průvodce systémem veřejné podpory výzkumu a vývoje v České republice – 2003
ISBN 80-7329-030-8
6. Průvodce systémem veřejné podpory výzkumu a vývoje v České republice – 2004
ISBN 80-7329-053-7
7. Průvodce systémem veřejné podpory výzkumu a vývoje v České republice – 2005
ISBN 80-7329-081-2
8. Průvodce systémem veřejné podpory výzkumu a vývoje v České republice – 2006
ISBN 80-7329-112-6
9. Průvodce systémem veřejné podpory výzkumu a vývoje v České republice – 2007
ISBN 80-7329-142-8
10. Průvodce systémem veřejné podpory výzkumu a vývoje v České republice – 2008
ISBN 978-80-7329-171-6
11. Průvodce systémem veřejné podpory výzkumu a vývoje v České republice – 2009
ISBN 978-80-7329-206-5
12. Průvodce systémem veřejné podpory výzkumu a vývoje v České republice – 2010
ISBN 978-80-87294-16-1
13. Průvodce systémem veřejné podpory výzkumu a vývoje v České republice – 2011
ISBN 978-80-87294-27-7
14. Průvodce systémem veřejné podpory výzkumu a vývoje v České republice – 2012
ISBN 978-80-87294-30-7
15. Průvodce systémem veřejné podpory výzkumu a vývoje v České republice – 2013
ISBN 978-80-87294-40-6
16. Průvodce systémem veřejné podpory výzkumu a vývoje v České republice – 2014
ISBN 978-80-87294-48-2
17. Průvodce systémem veřejné podpory výzkumu a vývoje v České republice – 2015
ISBN 978-80-87294-57-4
18. Průvodce systémem veřejné podpory výzkumu a vývoje v České republice – 2016
ISBN 978-80-260-9613-9
19. Průvodce systémem veřejné podpory výzkumu a vývoje v České republice – 2017
ISBN 978-80-906810-0-2

PŘEDMLUVA

ČSNMT

Česká společnost pro nové materiály a technologie byla založena v roce 1993. Jejím posláním je především všestranný rozvoj tvůrčích schopností a odborných znalostí členů, podpora vědecko-technického rozvoje v oblasti nových materiálů a technologií, jejich aplikace ve výrobní praxi a také mezinárodní spolupráce. ČSNMT je přesvědčena, že výzkum, vývoj a inovace je jedním ze stěžejních nástrojů pro udržení konkurenceschopnosti a rozvoje společnosti a národní ekonomiky.

Duchovním otcem tohoto průvodce je bohužel již zesnulý vynikající vědec, odborník a popularizátor výzkumu nanotechnologií, Ing. Tasilo Prnka, DrSc., jeden ze zakladatelů a první prezident ČSNMT. Řídící výbor ČSNMT se rozhodl zřít tuto edici, která nám bude stále připomínat jeho odkaz.

COMTES FHT

Společnost COMTES FHT a.s. vznikla v prosinci roku 2000 jako start up zaměřený na výzkum a vývoj kovových materiálů a technologií jejich zpracování. Od roku 2003 je výzkumnou organizací podle evropských pravidel.

Posláním výzkumné organizace COMTES FHT je posílit konkurenceschopnost evropských výrobních firem poskytováním vysoce odborných služeb ve výzkumu, vývoji, inovacích a při zavádění špičkových technologií a výrobků. COMTES FHT stále nachází nové a nové oblasti, nové obory a nové věci, které vyvíjí pro průmysl a zavádí do praxe. Základním oborem činnosti je oblast kovových materiálů, v poslední době i polymerních kompozitů a částečně plastů. Výzkumná organizace sídlí ve vlastním areálu v Dobřanech u Plzně.

COMTES FHT je úspěšným řešitelem řady výzkumných projektů, mezi největší a nejvýznamnější zcela nepochybně patří projekt Západočeské materiálově metalurgické centrum

z programu OP VaVpl. V areálu vyrostl dvoupatrový objekt laboratoří pro metalografické analýzy, počítačové modelování a konstrukční práce a byla zprovozněna unikátní metalurgická laboratoř. COMTES ročně poskytuje své služby více než 140 zákazníkům a řeší několik desítek výzkumných projektů společně s českými i zahraničními partnery po celém světě.

Další velkou výzvou je probíhající nový projekt na vybudování vědeckotechnologického parku s podnikatelským inkubátorem, který vyrůstá v bezprostřední blízkosti výzkumného areálu, doplnění přístrojového vybavení, ale i zcela nové směry výzkumu. COMTES FHT tak stojí na prahu nové éry, kdy bude moci ukázat, díky podpoře výzkumu a vývoje, svoji vizi dalším subjektům a to nejen v ČR, ale po celém světě.

HISTORIE PRŮVODCE

V roce 1999 vydala Česká společnost pro nové materiály a technologie prvního „Průvodce systémem veřejné podpory výzkumu a vývoje v České republice – 1999“. V jedné publikaci tak byly poprvé shromážděny podrobné informace o programech státní podpory výzkumu a vývoje v České republice a podpory mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji. První vydání zaznamenalo velmi kladný ohlas a od té doby již dvacet let vychází „Průvodce systémem veřejné podpory výzkumu a vývoje v České republice“. „Průvodce“ je každý rok aktualizován, aby poskytl objektivní informace a reflektoval současnou situaci ve výzkumu a vývoji.

ČSNMT a COMTES FHT jsou pevně přesvědčeny, že výzkum, vývoj a inovace jsou jedním ze základních pilířů moderní společnosti a prosperujícího hospodářství, a tak se již po třetí rozhodli vydat Průvodce společnými silami. Obě společnosti věří, že tato publikace bude kvalitním pomocníkem pro všechny žadatele v oblasti výzkumu a vývoje, ale i pro ostatní zájemce o tuto problematiku.

Doc. Ing. Karel Šperlink, CSc., FEng.
Prezident ČSNMT

Ing. Libor Kraus
Předseda představenstva COMTES FHT

OBSAH

ÚVOD	9
1. SYSTÉM VÝZKUMU, VÝVOJE A INOVACÍ V ROCE 2018	10
1.1 Národní politika výzkumu, vývoje a inovací ČR	12
1.1.1 Národní politika výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009–2015	13
1.1.2 Aktualizace Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací České republiky na léta 2009 až 2015 s výhledem do roku 2020	14
1.1.3 Národní politika výzkumu, vývoje a inovací České republiky na léta 2016–2020 (NP VaVal 2016)	15
1.2 Priority orientovaného výzkumu, vývoje a inovací	18
1.2.1 Dlouhodobé základní směry výzkumu	18
1.2.2 Priority aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009–2011	18
1.2.3 Národní priority orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací	19
1.3 Legislativa a právní předpisy	21
1.4 Rozpočet na výzkum, vývoj a inovace	25
1.4.1 Postup přípravy návrhu rozpočtu	25
1.4.2 Struktura a členění rozpočtu VaVal	27
1.4.3 Posuzování výzkumných organizací	30
1.5 Hodnocení výsledků výzkumných organizací	31
1.5.1 M17+ – Metodika hodnocení výzkumných organizací a hodnocení programů účelové podpory výzkumu, vývoje a inovací	32
1.6 Informační systém výzkumu, experimentálního vývoje a inovací	35
1.7 Analýzy stavu výzkumu, vývoje a inovací v ČR	37
2. FINANCOVÁNÍ VÝZKUMU A VÝVOJE Z VEŘEJNÝCH PROSTŘEDKŮ	42
2.1 Celkové a veřejné výdaje na VaV ve vybraných vyspělých zemích v roce 2015	43
2.2 Celkové výdaje státního rozpočtu ČR na výzkum, vývoje a inovace	44
2.3 Institucionální a účelové výdaje státního rozpočtu ČR na výzkum, vývoje a inovace	46
2.4 Celkové výdaje na výzkum, vývoj a inovace u vybraných poskytovatelů	48
2.5 Institucionální podpora výzkumu a vývoje u vybraných poskytovatelů	49
2.6 Účelová podpora výzkumu, vývoje a inovací u vybraných poskytovatelů	50
3 POSKYTOVATELÉ A PROGRAMY VAVAI V ČR	52
3.1 Grantová agentura ČR (GA ČR)	52
3.1.1 Oborové komise a panely GA ČR	53
3.1.2 Standardní grantové projekty (kód GA)	54
3.1.3 Mezinárodní (bilaterální) projekty (kód GC)	56
3.1.4 Juniorské granty (kód GJ)	57
3.1.5 LA granty (kód GF)	59

3.1.6	Projekty na podporu mezinárodní spolupráce pro získávání ERC grantů (kód GH)	59
3.1.7	Skupina grantových projektů excelence v základním výzkumu EXPRO (kód GX)	60
3.1.8	Veřejné soutěže	61
3.1.9	Kontakty a doplňující informace	61
3.2	Technologická agentura ČR (TA ČR)	62
3.2.1	Program aplikovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací GAMA 2014–2019 (kód TG)	62
3.2.2	Program podpory spolupráce v aplikovaném výzkumu a experimentálním vývoji prostřednictvím společných projektů technologických a inovačních agentur DELTA 2014–2021 (kód TF)	63
3.2.3	Program na podporu aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje EPSILON 2015–2025 (kód TH)	66
3.2.4	Program veřejných zakázek v aplikovaném výzkumu a inovacích pro potřeby státní správy BETA2 2017–2021 (kód TI)	69
3.2.5	Program na podporu aplikovaného výzkumu ZÉTA 2017–2025 (kód TJ)	70
3.2.6	Program na podporu aplikovaného společenskovedního a humanitního výzkumu, experimentálního vývoje a inovací ÉTA 2018–2023 (kód TL)	72
3.2.7	Nový energetický program aplikovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací THÉTA 2018–2025 (kód TK)	75
3.2.8	Národní centra kompetence 1 (kód TN)	77
3.2.9	Veřejné soutěže	79
3.2.10	Kontakty a doplňující informace	79
3.3	Ministerstvo kultury (MK)	80
3.3.1	Program na podporu aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje národní a kulturní identity na léta 2016–2022 – NAKI II (kód DG)	80
3.3.2	Veřejné soutěže	82
3.3.3	Kontakty a doplňující informace	83
3.4	Ministerstvo obrany (MO)	84
3.4.1	Rozvoj ozbrojených sil České republiky (kód OW)	84
3.4.2	Veřejné soutěže	86
3.4.3	Kontakty a doplňující informace	86
3.5	Ministerstvo průmyslu a obchodu (MPO)	87
3.5.1	Program aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje „TRIO“ (kód FV)	87
3.5.2	Veřejné soutěže	89
3.5.3	Kontakty a doplňující informace	90
3.6	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT)	91
3.6.1	Národní program udržitelnosti I 2013–2020 (kód LO)	91
3.6.2	Národní program udržitelnosti II 2013–2020 (kód LQ)	91
3.6.3	Veřejné soutěže	91
3.6.4	Kontakty a doplňující informace	94
3.7	Ministerstvo vnitra (MV)	93
3.7.1	Program bezpečnostního výzkumu České republiky 2015–2020 (kód VI)	93

3.7.2	Program bezpečnostního výzkumu pro potřeby státu 2016–2021 (kód VH)	94
3.7.3	Veřejné soutěže	95
3.7.4	Kontakty a doplňující informace	95
3.8	Ministerstvo zdravotnictví (MZ)	96
3.8.1	Program na podporu zdravotnického aplikovaného výzkumu a vývoje na léta 2015–2022 (kód NV)	96
3.8.2	Veřejné soutěže	98
3.8.3	Kontakty a doplňující informace	99
3.9	Ministerstvo zemědělství (MZe)	100
3.9.1	Komplexní udržitelné systémy v zemědělství 2012–2018 „KUS“ (kód QJ)	100
3.9.2	Program aplikovaného výzkumu MZe na období 2017–2025, ZEMĚ (kód QK)	100
3.9.3	Veřejné soutěže	103
3.9.4	Kontakty a doplňující informace	103
3.10	Souhrn výzev v aktuálních programech podpory	105
4.	VÝZKUM A VÝVOJ ČR V KONTEXTU EVROPSKÉ UNIE	106
4.1	Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014–2020	106
4.1.1	Finance	107
4.1.2	Prioritní osa 1: Rozvoj výzkumu a vývoje pro inovace	108
4.1.3	Prioritní osa 2: Rozvoj podnikání a konkurenceschopnosti malých a středních podniků	108
4.1.4	Prioritní osa 3: Účinné nakládání energií, rozvoj energetické infrastruktury a obnovitelných zdrojů energie, podpora zavádění nových technologií v oblasti nakládání energií a druhotných surovin	109
4.1.5	Prioritní osa 4: Rozvoj vysokorychlostních přístupových sítí k internetu a informačních a komunikačních technologií	109
4.1.6	Aktuální čerpání programu	110
4.1.7	Plán výzev programu	111
4.1.8	Kontakty a doplňující informace	111
4.2	Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV)	112
4.2.1	Finance	113
4.2.2	Prioritní osa 1: Posilování kapacit pro kvalitní výzkum	114
4.2.3	Prioritní osa 2: Rozvoj vysokých škol a lidských zdrojů pro výzkum a vývoj	115
4.2.4	Prioritní osa 3: Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání	116
4.2.5	Aktuální čerpání programu	117
4.2.6	Plán výzev programu	118
4.2.7	Kontakty a doplňující informace	118
5.	VYMEZENÍ MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE ČR V OBLASTI VÝZKUMU A VÝVOJE	120
5.1	Horizont 2020	120
5.1.1	Hlavní priority H2020	121
5.1.2	Rozpočet H2020	122

5.1.3	Priority H2020	122
5.1.4	Finanční pravidla účasti v H2020	126
5.1.5	Plán výzev	127
5.2	Související iniciativy Horizont 2020	128
5.2.1	Šíření excelence a podpora účasti	128
5.2.2	Věda se společností a pro společnost	128
5.2.3	Teaming – opatření rámcového programu EU pro výzkum a inovace Horizontu 2020	129
5.2.4	Programy v rámci iniciativy dle čl. 185	130
5.3	European Research Area (ERA)	132
5.3.1	ERA-NET PLUS	132
5.3.2	QUANTERA	133
5.3.3	E-RARE	134
5.4	Evropský metrologický výzkumný program EMPIR	135
5.5	EUROSTARS 2	136
5.6	EURATOM	137
5.7	Joint Research Centre (JRC)	138
5.8	Evropský institut inovací a technologií (EIT)	139
5.9	Související iniciativy	140
5.9.1	P2Ps a Cofund	140
5.9.2	Smluvní partnerství veřejného a soukromého sektoru (cPPPs)	140
5.9.3	Společné technologické iniciativy – institucionální PPPs	140
5.9.4	Evropské technologické platformy	141
5.9.5	Evropská inovační partnerství	141
5.9.6	Společné programování (Joint Programming)	143
5.10	Evropská výzkumná rada – ERC	144
5.11	Program pro konkurenceschopnost podniků, zvláště malých a středních (COSME)	145
5.12	Výzkumný fond pro uhlí a ocel – RFCS	146
5.13	Copernicus	148
6.	MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE	150
6.1	Program INTER-EXCELLENCE	151
6.1.1	Podprogram INTER – (A) CTION	153
6.1.2	Podprogram INTER – (C) OST	155
6.1.3	Podprogram INTER – (T) RANSFER	156
6.1.4	Podprogram INTER – (I) NFORM	158
6.1.5	Podprogram INTER – (V) ECTOR	159
6.1.6	Podprogram INTER – (E) UREKA	161
6.2	Velké infrastruktury pro výzkum, vývoj a inovace	163
6.3	Další subjekty v oblasti mezinárodní spolupráce	167
6.3.1	CZERA	167
6.3.2	Styčná informační kancelář ČR v Bruselu – CZELO	168

7 DALŠÍ AKTIVITY MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE	170
7.1 Česko-bavorská spolupráce ve VaV (8E)	170
7.2 Česko-čínská spolupráce ve VaVal	171
7.3 Česko-izraelská spolupráce ve VaVal (8G)	172
7.4 Česko-norský výzkumný program (7F)	173
7.5 Spolupráce s Ruskou federací a Ukrajinou v rámci EU – STCU, ISTC	174
7.6 Komise J. Williama Fulbrighta	175
7.7 Vědecké programy NATO – civilní výzkum	176
7.8 Evropská kosmická agentura (ESA)	178
7.8.1 Program vývoje vědeckých experimentů (PRODEX)	179
7.9 The European Science Foundation (ESF)	180
7.10 EMBC, EMBO, EMBL a projekt ELIXIR	181
7.11 Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD)	183
7.12 Evropská jižní observatoř (ESO)	184
7.13 Evropská organizace pro jaderný výzkum (CERN) a Spojený ústav jaderných výzkumů (SÚJV) Dubna	185
7.14 Podunajská spolupráce	186
7.15 Ostatní subjekty v mezinárodní spolupráci	187
7.15.1 Středoevropská iniciativa (Central European Initiative – CEI / SEI)	187
7.15.2 Visegrádská skupina (Visegrad Group)	187
7.15.3 Salcburská skupina	188
7.15.4 Von Karman Institute for Fluid dynamics (VKI)	188
7.15.5 Společné technologické iniciativy ARTEMIS, ENIAC a ECSEL	188
7.15.6 Antarktická spolupráce	189
ZÁVĚR	191
SEZNAM ZKRATEK	192

ÚVOD

„Průvodce systémem veřejné podpory výzkumu a vývoje v České republice – 2018“ je již dvacátá publikace, vycházejí nepřetržitě od roku 1999. Letošní „Průvodce“ si klade stejný cíl, jako měla první publikace – přiblížit široké odborné i laické veřejnosti informace o možnostech a způsobech získání finančních prostředků z programů na podporu výzkumu a vývoje, stejně jako shrnout důležité změny, které proběhly ve výzkumu a vývoji. Svět výzkumu a vývoje se totiž neustále mění.

První vydání vyšlo v nákladu 1000 ks. Byla to první publikace, která uceleně informovala o problematice výzkumu a vývoje v České republice jak z hlediska mezinárodní podpory, tak na úrovni státní podpory výzkumu a vývoje. V tu dobu v České republice panovala značná nejednotnost v přístupu jednotlivých správců rozpočtových kapitol k problematice státem podporovaného výzkumu a vývoje, nebyla téměř žádná horizontální koordinace jednotlivých programů a v podstatě zde chyběla jednotná národní politika výzkumu a vývoje.

Od té doby systém výzkumu a vývoje prošel řadou změn. V roce 2000 došlo ke zformulování první Národní politiky výzkumu a vývoje. V roce 2002 nabyl účinnosti zákon 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje, který byl pro další směřování českého výzkumu a vývoje zcela zásadní. V roce 2007, při vytváření nové Národní politiky výzkumu a vývoje, vyvstaly natolik zásadní nedostatky veřejné podpory VaV, že vedly k tzv. Reformě ve VaV. Ta zásadně změnila řízení v systému VaVal na všech úrovních, včetně státní správy a ovlivnila směřování i úroveň českého výzkumu a vývoje. V roce 2009 nabyla účinnost novela zákona 130/2002 Sb. V roce 2012 byly vládou schváleny nově formulované Priority VaVal, které identifikovaly ty oblasti výzkumu a vývoje, které jsou pro Českou republiku klíčové. V roce 2014 byla schválena Dohoda o partnerství pro programové období 2014 až 2020 mezi ČR a EU. V roce 2014 také Evropská Komise schválila nové Nařízení Komise č. 651/2014 a nový Rámec pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací, které výrazně ovlivňují právní rámec výzkumu, vývoje a inovací. V roce 2016 byla schválena Národní politika výzkumu, vývoje a inovací České republiky na léta 2016 – 2020. V roce 2017 byla vládou schválena Metodika hodnocení výzkumných organizací a hodnocení programů účelové podpory výzkumu, vývoje a inovací. Tento materiál je z hlediska VaV zásadní, protože se na základě pravidel uvedených v tomto dokumentu bude v následujících letech rozdělovat institucionální podpora pro VO. Dále mj. zavádí nové definice druhů výsledků.

Vzhledem k tomu, že všechny tyto dokumenty měly, mají a budou mít dopad na výzkum a vývoj v České republice, jejich vydání vždy vedlo k aktualizaci a rozšíření „Průvodce“ tak, aby odrážel aktuální situaci v českém výzkumu a vývoji.

„Průvodce 2018“ je stejně jako předchozí vydání opět sestaven z veřejně dostupných údajů a podkladů a z materiálů, jež poskytuje Rada pro výzkum, vývoj a inovace i jednotliví správci rozpočtových kapitol (poskytovatelé).

V publikaci je zachycen stav k březnu 2018, proto se některé informace mohou v průběhu tohoto roku ještě měnit.

1. | SYSTÉM VÝZKUMU, VÝVOJE A INOVACÍ V ROCE 2018

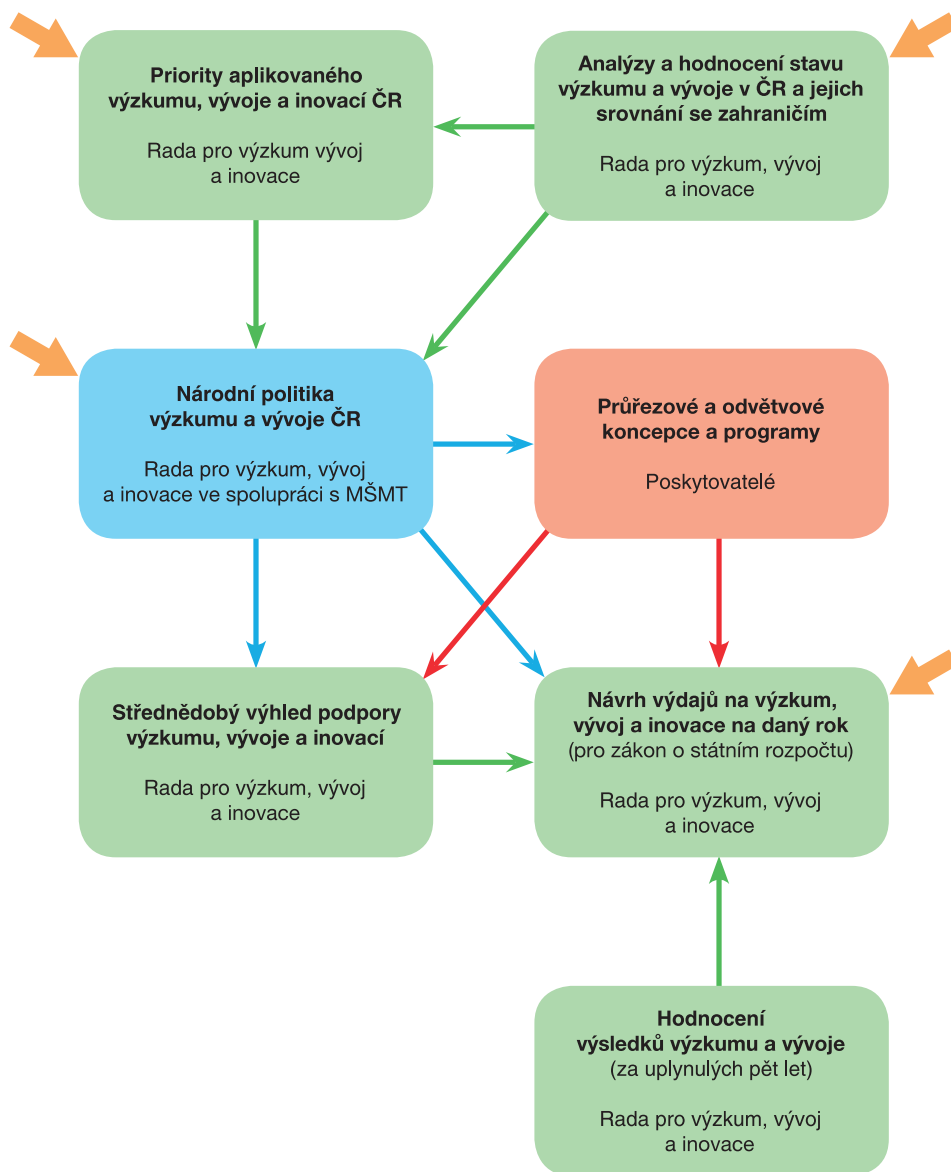
Současný stav systému výzkumu, experimentálního vývoje a inovací (dále jen „VaVal“) v ČR lze charakterizovat z řady hledisek, např. prostřednictvím základních dokumentů, které určují jeho rámec. Tyto dokumenty se týkají zejména VaVal podporovaného ze státního rozpočtu, resp. z veřejných zdrojů (státní rozpočet, prostředky EU a další veřejné zdroje, jako jsou výdaje krajů, měst a obcí). S dalšími částmi VaVal, ať jsou financovány ze soukromých zdrojů nebo ze zahraničí, veřejně podporovaný VaVal úzce souvisí - řada aktivit je financována z více zdrojů. Významná část VaVal financovaného z neveřejných prostředků je rovněž státem podporována daňovými nástroji (odečet výdajů na výzkum a vývoj od základu daně z příjmů).

Stav systému podpory VaVal je v následujících částech popsán ze sedmi aspektů:

1. koncepční a strategický (zejm. Národní politika výzkumu, vývoje a inovací ČR),
2. věcné zaměření (zejm. Priority orientovaného VaVal),
3. legislativní a právní (zejm. zákon 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, vývoje a inovací, ve znění pozdějších předpisů, Rámec Společenství pro státní podporu VaVal),
4. finanční (státní rozpočet VaVal, odečet výdajů na VaV atd.),
5. hodnotící (Hodnocení výzkumných organizací aj.),
6. informační (zejm. Informační systém VaVal),
7. analytický (zejm. Analýza stavu výzkumu, vývoje a inovací v ČR a její srovnání se zahraničím).

Vazby mezi hlavními dokumenty v systému VaVal jsou schematicky uvedeny na následujícím obrázku. Role jednotlivých orgánů v systému se výrazně liší podle toho, z jakého hlediska systém vnímáme. Celkově nejvýznamnější působnosti v systému nyní mají Rada pro výzkum, vývoj a inovace (RVVI) a Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT), při vlastní podpoře VaVal pak čtrnáct resortů (poskytovatelů).

Schéma systému VaVal (vzájemné vazby jednotlivých dokumentů)

Legenda:

Údaje IS VaVal aj. podklady

1.1 | Národní politika výzkumu, vývoje a inovací ČR

Národní politika výzkumu, vývoje a inovací České republiky je dokument schvalovaný vládou, který obsahuje základní cíle podpory, její věcné zaměření, předpoklad vývoje výdajů na výzkum, vývoj a inovace ze státního rozpočtu, z prostředků Evropské unie a ze soukromých zdrojů, priority aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací a opatření k jejich realizaci (dále jen „Národní politika výzkumu, vývoje a inovací“). Jde tedy o základní dokument určující základní orientaci celého systému na další období.

Současné politice předcházela od roku 1994 řada dokumentů, z posledního období (po roce 2004) to byly zejména:

- Národní politika výzkumu a vývoje České republiky na léta 2004–2008
- Národní inovační politika České republiky na léta 2005–2010
- Harmonizace Národní politiky výzkumu a vývoje České republiky na léta 2004 až 2008 s Národní inovační politikou a dalšími relevantními dokumenty České republiky a Evropské unie
- Národní politika výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009–2015.
- Aktualizace Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací České republiky na léta 2009 až 2015 s výhledem do roku 2020 (dále jen „Aktualizace NP VaVaI 2013“)
- Národní politika výzkumu, vývoje a inovací České republiky na léta 2016–2020

Při přípravě politiky v roce 2007 se ukázalo, že problémy a nedostatky veřejné podpory VaV jsou natolik závažné, že náprava bude vyžadovat zásadnější změny celého systému. RVVI proto připravila návrh Reformy systému výzkumu, vývoje a inovací.

Reforma přinesla tyto zásadní změny:

1. Pro účinnější koordinaci a omezení překryvů došlo k výrazné redukci počtu poskytovatelů na polovinu (z 22 na 11).
2. Institucionální podpora, která je určena na rozvoj výzkumných organizací, již nebyla poskytována na základě posuzování obecných výzkumných záměrů, ale na základě celkového hodnocení dosažených výsledků výzkumných organizací nebo na základě hodnocení, které provádí poskytovatel (Akademie věd ČR).
3. U účelové podpory VaV byla významná část podpory převedena z ministerstev a úřadů na agentury – Grantovou agenturu ČR (dále jen „GA ČR“) a změnou zákona 130/2002 Sb. na zřízenou Technologickou agenturu ČR (dále jen „TA ČR“).
4. Na jednotlivých resortech zůstala podpora čtyř průřezových a tří odvětvových oblastí.
5. Čtyři oblasti mají průřezový charakter a každá z nich je podporována jako jeden celek: Mezinárodní spolupráce ve VaV (MŠMT), Bezpečnostní VaV (MV), Aplikovaný VaV národní a kulturní identity (MK), Podpora velkých infrastruktur VaV (MŠMT).
6. Tři oblasti mají určitá specifika, která neumožňují je efektivně podporovat jako ostatní odvětvový VaV prostřednictvím TA ČR a jsou podporovány prostřednictvím příslušných resortů: Zemědělský aplikovaný VaV (MZe), Obranný aplikovaný VaV (MO), Zdravotnický aplikovaný VaV (MZ).

7. Byly definovány podmínky a pravidla pro vznik center excelence a velké infrastruktury pro VaV.
8. Byly určeny zásady podpory, která byla v období do roku 2013 (resp. 2015) poskytnuta VaVal ze zdrojů EU v rámci operačních programů: Výzkum a vývoj pro inovace (OP VaVpl), Podnikání a inovace (OP PI), Vzdělání pro konkurenceschopnost (OP VK), Praha – Konkurenceschopnost, Praha - Adaptibilita.

1.1.1 | Národní politika výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009–2015

Reformu schválila vláda 26. března 2008 usnesením č. 287 a mj. uložila RVVI předložit ve spolupráci s MŠMT do 31. března 2009 návrh Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009–2015.

Pro návrh nové politiky byly využity i dokumenty, které v rámci strategických studií vypracovalo Technologické centrum AV ČR, především:

- Zelená kniha výzkumu vývoje a inovací v ČR
- Bílá kniha výzkumu, vývoje a inovací v ČR
- Modrá kniha výzkumu vývoje a inovací v ČR

Pro přípravu NP VaVal na léta 2009–2015 byly kromě jiných využity i materiály EU a Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj (OECD). Významné možnosti poskytovala VaVal v ČR politika soudržnosti EU v rozpočtovém období 2007–2013. V souladu s Lisabonskou strategií umožňovala nová politika soudržnosti ve zvýšené míře využít finančních prostředků ze strukturálních fondů a z Fondu soudržnosti i na rozvoj kapacit VaV. ČR měla ze tří operačních programů z fondů EU (OP VaVpl, OP PI, OP VK) v období 2007–2013, resp. do roku 2015, získat pro podporu výzkumu, vývoje a inovací ročně zhruba 13 mld. korun.

Usnesením vlády ze dne 8. 6. 2009 č. 729 schválená Národní politika výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009–2015 obsahovala jednak vlastní NP VaVal ČR na léta 2009–2015 a dále Priority aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací na léta 2009 až 2011 a pět příloh.

Národní politika VaVal měla šest částí, které na sebe navazovaly:

1. Východiska NP VaVal
2. Hlavní principy NP VaVal
3. Cíle a aktivity NP VaVal
4. Hlavní principy NP VaVal po roce 2015 (východiska, finanční aspekty, mezinárodní aspekty, regionální aspekty)
5. Nároky a dopady (nároky na právní řád, státní rozpočet, další nároky a dopady – na ekonomiku, společnost, životní prostředí)
6. Priority aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009–2011

Politika byla uspořádána do 35 konkrétních opatření zajišťujících plnění devíti cílů (gestor cíle):

1. Zavést strategické řízení VaVal na všech úrovních (RVVI) – 4 opatření
2. Zacílit veřejnou podporu VaV na potřeby udržitelného rozvoje (RVVI) – 2 opatření
3. Zvýšit efektivitu systému veřejné podpory VaVal (RVVI) – 5 opatření
4. Využívat výsledky VaV v inovacích a zlepšit spolupráci veřejného a soukromého sektoru ve VaVal (MPO s MŠMT a TA ČR) – 10 opatření
5. Zlepšit zapojení ČR do mezinárodní spolupráce ve VaVal (MŠMT s MPO a AV ČR) – 3 opatření
6. Zajistit kvalitní lidské zdroje pro VaVal (MŠMT s MPO a AV ČR) – 3 opatření
7. Vytvořit v ČR prostředí stimulující VaVal (MŠMT s MPO a AV ČR) – 3 opatření
8. Zajistit účinné vazby na politiky v jiných oblastech (RVVI) – 2 opatření
9. Důsledně hodnotit systém VaVal (RVVI) – 3 opatření

Součástí dokumentu byly i Priority aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací. NP VaVal včetně prioritních směrů aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací, příloh a usnesení vlády, kterým byla schválena, jsou k dispozici na adrese <http://www.vyzkum.cz/> v sekci Dokumenty / Archiv – Národní politika VaVal. Schválením Národního Programu reforem vláda přijala závazek zvyšování podílu veřejných výdajů na VaVal na HDP, ve kterém se zavázala přijmout taková opatření, aby národní veřejné výdaje na výzkum, vývoj a inovace dosáhly v roce 2020 úrovně 1 % HDP.

1.1.2 Aktualizace Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací České republiky na léta 2009 až 2015 s výhledem do roku 2020

Rada pro výzkum, vývoj a inovace (dále jen „RVVI“) se aktualizací NP VaVal zabývala od září 2010. Byly vytvořeny studie k jednotlivým opatřením a jejich závěry jsou jedním ze základních podkladů pro aktualizaci NP VaVal. Analýzy k plnění jednotlivých aktivit NP VaVal jsou zveřejněny na <http://www.vyzkum.cz/>.

Nakonec RVVI navrhla NP VaVal aktualizovat a do tohoto dokumentu doplnit také výhled až do roku 2020 a upravit ji tak, aby odpovídala svojí strukturou obdobným dokumentům jiných členských států EU. Důvodem k tomuto kroku byla skutečnost, že v roce 2014, tedy ještě v době účinnosti stávající NP VaVal, začalo nové programovací období fondů EU, které potrvá až do roku 2020 a pro které je účelné mít konzistentní národní politiku pro výzkum, vývoj a inovace.

Dalším důvodem pro aktualizaci NP VaVal byla i potřeba uvést rozvoj výzkumu, vývoje a inovací v ČR do souladu s možnostmi státního rozpočtu. V době, kdy stávající dokument vznikl, tedy v roce 2008 byl předpokládán nárůst celkových výdajů na podporu výzkumu ze státního rozpočtu o 8 % ročně. Od roku 2010 ale výdaje rostly výrazně pomaleji. Vzhledem k rozpočtové situaci a její prognóze proto bylo nezbytné přehodnotit cíle při aktualizaci NP VaVal tak, aby byly finančně realizovatelné.

Aktualizace Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací České republiky na léta 2009 až 2015 s výhledem do roku 2020 (dále jen „Aktualizace NP VaVal 2013“) byla schválena usnesením vlády ze dne 24. dubna 2013 č. 294. Tímto usnesením bylo také uloženo předložit aktualizovanou Národní politiku výzkumu, vývoje a inovací vládě do 31. prosince 2015.

Aktualizace NP VaVal 2013 navazovala na zhodnocení stavu plnění cílů a opatření stanovených předchozí politikou. Aktualizace NP VaVal byla rozdělena do čtyř bloků, které přímo naplňovaly stanovený hlavní cíl: vytvořit kvalitní podmínky pro tvorbu nových poznatků a jejich využívání v inovacích.

1. Vysoce kvalitní a produktivní výzkumný systém, kde jsou zařazena opatření směřující k zajištění kvalitních lidských zdrojů pro VaVal a kvalitní výzkumné infrastruktury, ke zvýšení efektivity využívání veřejných prostředků vynakládaných na VaVal a ke zlepšení zapojení ČR do mezinárodní spolupráce ve VaV.
2. Prostředí pro efektivní šíření a využívání znalostí, kde je cílem zvýšení kompetencí pro efektivní přenos znalostí mezi VO a inovujícími podniky, vytvoření a účinné využívání finančních nástrojů podporujících přenos znalostí z výzkumu do praxe a využívání nových poznatků VaV v inovacích.
3. Inovující podniky, kde je zařazeno zvyšování inovační výkonnosti podniků, vytváření a účinné využívání nástrojů pro rozvoj inovačních aktivit v podnicích a stimulace přímých zahraničních investic do výzkumných a inovačních aktivit v ČR.
4. Stabilní, efektivní a strategicky řízený systém VaVal, kde jsou zařazena opatření směřující ke zlepšení koordinace v systému řízení VaVal, posílení strategického přístupu k tvorbě a implementaci politiky VaVal a posílení účasti ČR na utváření ERA.

V Aktualizaci NP VaVal 2013 byly také zařazeny některé oblasti, kterým se předchozí NP VaVal věnovala pouze okrajově, jako je problematika inovací či propojení vzdělávacích, výzkumných a inovačních aktivit. Inovace byly pojaty jako interaktivní proces, kde se pozitivně uplatňuje vzájemné působení mezi jednotlivými subjekty systému VaVal, včetně zákazníků, tj. uživatelů inovací. Z tohoto důvodu byl v Aktualizaci NP VaVal 2013 položen větší důraz na vytváření prostředí a podmínek pro zavádění inovací v soukromém i veřejném sektoru, včetně vzájemného propojení subjektů v inovačním systému tak, aby docházelo k účinnému přenosu nových znalostí i tržních podnětů.

1.1.3 | Národní politika výzkumu, vývoje a inovací České republiky na léta 2016–2020 (NP VaVal 2016)

Hlavním cílem Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací České republiky na léta 2016–2020 (dále jen „NP VaVal 2016“), která byla schválena usnesením vlády ze dne 17. února 2016 č. 135, bylo vytvořit kvalitní podmínky pro tvorbu nových poznatků, aktivně usilovat o jejich využívání v inovacích a přispět k naplnění vize. NP VaVal 2016 se zaměřuje na klíčové oblasti, jakými jsou řízení systému VaVal, veřejný sektor VaVal, spolupráce soukromého a veřejného sektoru VaVal,

inovace v podnicích a výzvy pro zaměření VaVal. Dokument stanovuje strategické a specifické cíle a opatření k jejich realizaci. Klíčovým momentem pro realizaci NP VaVal 2016 bylo správné nastavení strategického řízení politiky VaVal a efektivnější využívání prostředků pocházejících ze státního rozpočtu, včetně zdrojů z evropských strukturálních a investičních fondů. Mezi hlavní kroky pro implementaci NP VaVal 2016 proto patřilo zřízení nového Ministerstva pro výzkum a vývoj (dále jen „MVV“), jehož se měly stát součástí i GA ČR a TA ČR a rovněž mělo převzít podstatnou část kompetencí MŠMT ve výzkumu a vývoji. MVV mělo být zřízeno novým zákonem o podpoře výzkumu, vývoje a inovaci nahrazující zákon č. 130/2002 Sb., k jehož schválení ale nedošlo.

Závěry vyplývající z vyhodnocení cílů a opatření Aktualizace NP VaVal 2013 jsou součástí NP VaVal 2016. Vlastní vyhodnocení plnění cílů a opatření Aktualizace NP VaVal 2013, jako podkladový materiál pro tvorbu NP VaVal 2016, bylo provedeno na základě analýzy zpracované Technologickým centrem Akademie věd České republiky. Hlavní závěry z vyhodnocení cílů a opatření Aktualizace NP VaVal 2013 ukázaly:

- Fragmentaci a nízkou strategickou orientaci systému řízení a financování výzkumu, vývoje a inovací, s chybějícími nebo nedostatečně funkčními koordinačními mechanismy, omezujícími efektivní spolupráci mezi jednotlivými prvky systému.
- Celkové posílení veřejného výzkumu (infrastruktura a kapacit pro výzkum, počtu i kvality publikačních výsledků), avšak současně jeho uzavřenost (mezinárodně i pro spolupráci s podniky).
- Slabou úroveň produkce aplikovaných výsledků výzkumu, transferu znalostí z veřejného výzkumu do aplikací a spolupráce výzkumných organizací a podniků.
- Rostoucí investice podniků do výzkumu a inovačních aktivit podniků, které jsou však dominantně podporovány nadnárodními společnostmi, přičemž segment výzkumně a technologicky orientovaných malých a středních podniků je poměrně nerozvinutý.

NP VaVal 2016 tak definuje následující strategické cíle:

- Vytvořit stabilní, efektivní, strategicky řízený a finančně udržitelný systém výzkumu a inovací.
- Vytvořit stabilní kvalitní sektor výzkumných organizací připravených a otevřených pro spolupráci a sdílení znalostí.
- Vytvořit systém vzájemně spolupracujících podniků, výzkumných organizací, veřejné správy a dalších aktérů přinášející nové zdroje a znalosti pro inovace.
- Zvýšit inovační výkonnost podniků v České republice posílením výzkumných aktivit a zaváděním nových technologií a postupů směřujících k zefektivnění podnikových procesů.
- Strategicky zacílit podporu aplikovaného výzkumu na aktuální a potenciální budoucí potřeby podniků a společnosti.

Každý strategický cíl je dále členěn do specifických cílů, k nimž jsou definována opatření k jejich naplnění včetně stanovení termínů a odpovědných orgánů za jejich plnění.

Pro realizaci a finanční podporu opatření NP VaVal 2016 měly být v maximální míře využívány finanční prostředky z Evropských strukturálních a investičních fondů (dále jen „ESIF“) dostupných pro Českou republiku v období 2014–2020.

Jedním z nástrojů efektivního řízení oblasti výzkumu, vývoje a inovací a podpory aplikovaného výzkumu na národní a regionální úrovni proto se stala Národní výzkumné a inovační strategie pro inteligentní specializaci (RIS3), jež má za cíl smysluplné sektorové zaměření finančních prostředků (evropských, národních a soukromých) na podporu aktivit směřujících ke konkrétním výstupům v podobě inovací. Členské státy EU byly povinny připravit své RIS3 za účelem vytipování vhodných perspektivních oblastí ekonomiky, které by měly být následně podpořeny z ESIF. S tímto cílem Česká republika připravila svou RIS3, která odráží priority našeho hospodářství, na něž by se měly zaměřit programy ESIF a vybrané programy podpory výzkumu a vývoje MPO a TA ČR. První Národní RIS3 ČR byla schválena usnesením vlády ze dne 8. prosince 2014 č. 1028, druhá Aktualizovaná Národní RIS3 ČR, která ji nahradila, usnesením vlády ze dne 11. července 2016 č. 634.

Pro implementaci Aktualizovaná Národní RIS3 byly vytvořeny sektorové platformy při Úřadu vlády České Republiky („dále jen ÚV ČR“), jejichž smyslem bylo identifikovat základní problémy, se kterými se podniky střetávají v oblasti VaVal, a vytvořit a diskutovat první návrhy věcných potřeb v oblasti aplikovaného výzkumu.

Další změnou, kterou NP VaVal 2016 ve svém důsledku přinesla, bylo zvýšení počtu poskytovatelů z 10 na 14. V informativní příloze NP VaVal 2016 byly uvedeny potřeby některých resortů v oblasti aplikovaného výzkumu. Návazně se od r. 2017 staly MŽP, MD, MPSV a MZV poskytovateli institucionální podpory výzkumných organizací, spadajících do jejich působnosti (v letech 2012–2016 jim ji poskytovalo MŠMT). V oblasti účelové podpory jsou tyto potřeby zajišťovány průřezovým programem TA ČR pro potřeby orgánů státní správy BETA 2 schválený usnesením vlády ze dne 30. března 2016 č. 278.

1.2 | Priority orientovaného výzkumu, vývoje a inovací

1.2.1 | Dlouhodobé základní směry výzkumu

Do roku 2008 byly priority výzkumu a vývoje formulovány jako dlouhodobé základní směry výzkumu (dále jen „DZSV“). DZSV byly přes veškerou snahu však stále ještě příliš širokým souborem v podstatě všech vědních (výzkumných) oborů provozovaných v ČR (7 směrů).

Soubor DZSV byl vytvořen podle jednotné osnovy a obsahoval celkem sedm tematických směrů:

1. Udržitelný rozvoj,
2. Molekulární biologie,
3. Energetické zdroje,
4. Materiálový výzkum,
5. Konkurenceschopné strojírenství,
6. Informační společnost
7. Bezpečnostní výzkum.

1.2.2 | Priority aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009–2011

V roce 2008 proběhlo přehodnocení DZSV. Po dalších dílčích úpravách byly DZSV v roce 2009 upraveny, aktualizovány a přejmenovány na Priority aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009–2011 a staly se součástí Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009 až 2015. Vzhledem k požadavkům na rozšíření priorit o další témata se nepodařilo priority více koncentrovat na ty směry výzkumu, vývoje a inovací, jejichž výsledky by byly rozhodující pro konkurenceschopnost ekonomiky a rozvoj společnosti. Většina vyspělých zemí se zaměřuje na 3 až 5 priorit, Priority aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009–2011 měly 8 priorit:

1. Biologické a ekologické aspekty udržitelného rozvoje
2. Molekulární biologie a biotechnologie
3. Energetické zdroje
4. Materiálový výzkum
5. Konkurenceschopné strojírenství
6. Informační společnost
7. Bezpečnost a obrana
8. Priority rozvoje české společnosti

1.2.3 | Národní priority orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací

Priority aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009–2011 byly formulovány velmi obecně a komplexně, chybělo jim dostatečné zacílení na oblasti, které by reagovaly na potřeby společnosti, zejména na společenský a hospodářský rozvoj České republiky. Nízký stupeň koncentrace veřejných zdrojů na vybrané oblasti vedl k podfinancování některých významných výzkumných směrů, které byly schopny dosahovat v oblasti orientovaného výzkumu průlomových objevů a v oblasti aplikovaného výzkumu přinášet řešení, která by mohla významně přispět k růstu konkurenceschopnosti České republiky a k naplňování důležitých potřeb rozvoje společnosti. Programy podpory VaVal, prostřednictvím nichž je rozdělována značná část účelové podpory, se sice zpravidla odkazovaly na stávající směry výzkumu, avšak skutečná vazba programů na tyto směry byla nezdědka spíše formální.

Priority aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009 – 2011 byly nahrazeny novými Národními prioritami orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací (dále jen „Priority VaVal“), které schválila vláda svým usnesením ze dne 19. července 2012 č. 552.

Nově byly Priority VaVal stanoveny jako určitý konkrétní předmět státního a veřejného zájmu, který je kombinací dlouhodobého cíle a multioborového zaměření, je celospolečensky uplatnitelný a žádoucí, pro jeho dosažení má Česká republika dostatečné materiální a personální podmínky, je v dlouhodobém horizontu řešitelný a je dosažitelný prostřednictvím aktivit VaVal. Aplikací nových Priorit VaVal mělo dojít k efektivnějšímu využívání veřejných prostředků na účelovou podporu VaVal, která tak měla lépe odpovídat klíčovým potřebám rozvoje české společnosti. Hlavním přínosem a smyslem formulace Priorit VaVal bylo strategické orientování části národního VaVal (zejména aplikovaného výzkumu a vývoje, ale částečně i základního výzkumu) do oblastí, které napomohou řešit zásadní současné a předvídatelné budoucí problémy a výzvy ČR a umožní využít potenciální příležitosti pro vyvážený rozvoj ČR.

Implementaci Priorit VaVal schválila vláda svým usnesením ze dne 31. 7. 2013 č. 569. Priority VaVal, které jsou stanoveny na období do roku 2030 a jsou součástí Aktualizace NP VaVal, se podle Implementace Priorit VaVal musí využívat při přípravě programů VaVal pro poskytování účelové podpory. Rovněž se Priority VaVal měly projevit při přípravě strukturálních fondů EU 2014–2020.

V současné době je tedy platných těchto šest Priorit, které se dále dělí na oblasti, podoblasti a dílčí cíle. Jejich kompletní znění nalezneme na <http://www.vyzkum.cz/> :

- Priorita č. 1 – Konkurenceschopná ekonomika založená na znalostech
- Priorita č. 2 – Udržitelnost energetiky a materiálových zdrojů
- Priorita č. 3 – Prostředí pro kvalitní život
- Priorita č. 4 – Sociální a kulturní výzvy
- Priorita č. 5 – Zdravá populace
- Priorita č. 6 – Bezpečná společnost

Priority VaVal navazují nejen na cíle NP VaVal, ale i na Strategii mezinárodní konkurenceschopnosti 2, Národní inovační strategii 3 a reflektují i prioritní oblasti z rámcového programu Horizont 2020.

Přestože Priority VaVal, resp. jednotlivé prioritní oblasti stanovené ve vazbě na základní společenské výzvy byly koncipovány do značné míry tak, aby nedocházelo k jejich překryvům, je zřejmé, že mezi jednotlivými prioritními oblastmi existují silnější či méně silné vazby. Proto také mezi prioritními cíli stanovenými v jednotlivých prioritních oblastech (dále jen „PO“) lze nalézt určité návaznosti. Tyto vazby je nezbytné zohlednit především při tvorbě programů VaVal směřujících k dosažení prioritních cílů tak, aby podpora pokrývala související cíle vždy komplexně. Součástí přípravy Priorit VaVal bylo i stanovení jejich vazby na výdaje na VaVal ze státního rozpočtu ČR. Základním východiskem bylo při plánování výdajů ze státního rozpočtu a jejich využívání zajistit především financování Priorit VaVal, přičemž se jedná o využívání těch výdajů státního rozpočtu, které byly jako výdaje na aktivity VaVal schváleny v rámci zákona o státním rozpočtu na příslušný kalendářní rok.

Vzhledem k tomu, že se jedná o průběžně realizované Priority VaVal (resp. cíle) s dobou realizace až do roku 2030, a vzhledem k tomu, že není možné predikovat vývoj ve výši výdajů na VaVal ze státního rozpočtu, výdaje na realizaci jednotlivých oblastí Priorit VaVal bylo možné stanovit jen orientačně jako podíl výdajů na realizaci všech Priorit VaVal. Důvodem, proč nebylo možné definovat přesné částky výdajů na realizaci je skutečnost, že k dosažení Priorit VaVal neměla sloužit pouze účelová podpora na grantové nebo programové projekty, ale cílů mělo být dosahováno i v rámci aktivit VaVal podporovaných jinou formou (např. institucionální podpora na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumných organizací nebo na mezinárodní spolupráci). Nelze ani vyloučit, že některých cílů může být dosaženo i v rámci provádění specifického vysokoškolského výzkumu. Zároveň se předpokládalo, že podíl soukromých prostředků vynaložených na spolufinancování projektů zaměřených na naplňování Priorit VaVal bude v některých prioritních oblastech vyšší, v některých naopak nižší. Do konce roku 2018 má být vládě předložena zpráva o implementaci Priorit VaVal.

1.3 | Legislativa a právní předpisy

Právní rámec veřejné podpory VaVal v ČR jako celek je vymezen především následujícími právními předpisy:

- Zákon č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací), ve znění pozdějších předpisů.
- Prováděcím předpisem zákona č. 130/2002 Sb. je nařízení vlády č. 397/2009 Sb., o informačním systému výzkumu, experimentálního vývoje a inovací.
- Zákon č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích, ve znění pozdějších předpisů,
- Zákon č. 227/2006 Sb., o výzkumu na lidských embryonálních kmenových buňkách a souvisejících činnostech a o změně některých souvisejících zákonů a souvisejících činnostech a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- Sdělení Komise: Rámec pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací (2014/C 198/01)
- nařízení Komise (EU) č. 651/2014 ze dne 17. června 2014, kterým se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné s vnitřním trhem – General Block Exemption Regulation
- Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

Všechny výše uvedené a další právní předpisy jsou k dispozici na adrese www.vyzkum.cz, v sekci Dokumenty.

Zákon č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, byl již sedmákrát novelizován. Vzhledem k rozsahu změn předseda vlády vyhlásil jako zákon č. 211/2009 Sb. úplné znění zákona č. 130/2002 Sb. Ani úplné znění ale již není aktuální, k dalším změnám zákona č. 130/2002 Sb. došlo zákonem č. 420/2011 Sb., o změně některých zákonů v souvislosti s přijetím zákona o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim – v dvacáté čtvrté části se změnila některá ustanovení zákona č. 130/2002 Sb. (§ 7, 9 a 18, vložen nový § 14a) se vztahem ke způsobilosti uchazeče. Další změny přinesl zákon č. 469/2011 Sb., kterým došlo ke změně délky soutěžní a hodnotící lhůty. Další změny vyplývají ze zákona č. 49/2013 Sb. - tyto změny se týkaly orgánů Grantové a Technologické agentury ČR. Další rozsáhlejší změny byly provedeny zákonem č. 194/2016 Sb., kterým byly do zákona implementovány ustanovení evropských předpisů, zejména článků 107 až 109 Smlouvy o fungování Evropské unie, nařízení Komise (EU) č. 651/2014 ze dne 17. června 2014, kterým se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné s vnitřním trhem (obdobně nařízení Komise (EU) č. 702/2014 pro zemědělství a lesnictví) a Sdělení Komise – Rámec pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací (2014/C 198/01). Další významnou změnou, kterou zákon č. 194/2016 Sb. přinesl, je zřízení Seznamu výzkumných organizací s účinností od 1. 7. 2017, kde podmínky a kritéria zařazení posuzuje podle správního řádu MŠMT. Další změny zákona č. 130/2002 Sb. byly provedeny v souvislosti se změnami jiných zákonů zákonem č. 298/2016 Sb., zákonem č. 135/2016 Sb. a zákonem 367/2017 Sb. Poslední významná změna zákona č. 130/2002 Sb. byla zákonem č. 146/2017 Sb., který změnil definici způsobilých nákladů a po roce zrušil změny, které zaváděl zákon č. 194/2016 Sb.

Vzhledem k množství novel a snaze zřídit Ministerstvo pro výzkum a vývoj RVVI připravila v roce 2016 návrh věcného záměru nového zákona a v r. 2017 návrh zákona o podpoře výzkumu, vývoje a inovací, který měl nahradit zákon č. 130/2002 Sb. Návrh věcného zákona byl schválen usnesením vlády ze dne 24. srpna 2016 č. 719, ale díky demisi vlády po volbách nebyl návrh nového zákona o podpoře výzkumu, vývoje a inovací schválen,

Prováděcím předpisem zákona č. 130/2002 Sb. je nařízení vlády č. 397/2009 Sb., o informačním systému výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, které kodifikuje údaje jednotlivých částí informačního systému atd.

Zákon č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích, ve znění pozdějších předpisů transformoval většinu příspěvkových organizací v oblasti VaV na nový druh právnické osoby. Byl devětkrát novelizován. Tento zákon upravuje:

- a) způsob zřízení, vznik, činnost a způsob zrušení a zánik veřejné výzkumné instituce,
- b) postavení a působnost zřizovatele a orgánů veřejné výzkumné instituce,
- c) přeměnu příspěvkových organizací zabývajících se výzkumem na veřejné výzkumné instituce.

Zákon č. 227/2006 Sb., o výzkumu na lidských embryonálních kmenových buňkách umožňuje je provádět výzkum na těchto buňkách za transparentních podmínek. Zákon dále řeší otázky dovozu a vývozu embryonálních kmenových buněk a zakazuje vývoz embryí pro výzkumné účely. Byl devětkrát novelizován.

V roce 2014 vydala Evropská komise nové nařízení Komise (EU) č. 651/2014 ze dne 17. června 2014, kterým se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné s vnitřním trhem – General Block Exemption Regulation (dále také „GBER“). GBER nahradil Nařízení komise (ES) č. 800/2008, kterým se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy o ES prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné s vnitřním trhem (obecné nařízení o blokových výjimkách). Evropská komise v oblasti výzkumu, vývoje a inovací tak mj. umožnila za předpokladu splnění podmínek stanovených GBER zkrátit nebo zcela vynechat povinnost předběžného oznamování popř. i notifikační řízení povinné pro jakoukoliv formu státní podpory výzkumu, vývoje a inovací.

Evropská komise v roce 2014 vydala rovněž nový Rámec pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací (2014/C 198/01) ze dne 27. června 2014 (dále jen „Rámec“), který nahradil Rámec Společenství pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací (2006/C 323/01). Rámec upravuje zejména podmínky pro činnost výzkumných organizací a vymezuje jejich ne hospodářské a vedlejší hospodářské činnosti slučitelné s vnitřním trhem EU.

GBER a nový Rámec přinesly od r. 2014 několik, pro výzkum, vývoj a inovace v České republice, významných změn, zejména:

- 1) Změna definic pojmů a terminologie (čl. 2 body 83–98) nařízení Komise, bod 15 písm.
 - a) – jj) Rámce)
 - namísto pojmu „aplikovaný výzkum“ se nyní používá pojem „průmyslový výzkum“;
 - „aplikovaný výzkum“ je nyní definován jako „průmyslový výzkum, experimentální vývoj nebo jejich kombinace“;

- specifikován byl pojem „projekt“ - musí mít cíle a k jejich dosažení uvést všechny činnosti, náklady a požadavky pro posouzení (předpokládaných) výsledků a jejich srovnání s cíli,
 - „organizace pro výzkum a šíření znalostí“ (výzkumná organizace – VO) – rozšířily se její ne hospodářské činnosti o transfer znalostí a vzdělávání se naopak zúžilo na veřejné vzdělávání,
 - „transfer znalostí“ nyní zahrnuje zejm. spolupráci při výzkumu, poradenství, poskytování licencí, zakládání společností typu spin-off, publikace a mobilitu,
 - „výzkum ve spolupráci“ (kooperativní výzkum) s podmínkou účinné spolupráce (= mezi VO nebo VO a podnikem za podmínek bodu 28 Rámce), je explicitně vymezen jako ne hospodářská činnost,
 - „smluvní výzkum“ (výzkum prováděný jménem podniků) - poskytování služeb a pronájmy zařízení atd. je explicitně vymezen jako hospodářská činnost,
 - nově je definována „výzkumná infrastruktura“ – zahrnuje nyní jen zařízení, zdroje a služby pro výzkum,
 - „výhradní vývoj“ je definován jako zadávání veřejných zakázek na služby ve VaV,
 - „zadávání veřejných zakázek v předobchodní fázi“ je nyní vymezeno jako sdílení výsledků zadavatele s dodavatelem (např. u prototypů, testovacích sérií aj.).
- 2) Zvýšení limitů oznamovacích povinností (čl. 4 odst. 1 písm. i) nařízení Komise)
 - zvýšení na dvojnásobek (nyní 40 mil. € – základní výzkum, 20 mil. € – průmyslový výzkum, 15 mil. € – experimentální vývoj).
 - 3) Motivační účinek (čl. 6 odst. 2 nařízení Komise, body 62–65 Rámce)
 - zjednodušení – u malých a středních podniků stačí žádost o podporu před zahájením prací (§ 14 odst. 3 zákona č. 218/2000 Sb., rozpočtových pravidel již náležitosti žádosti upravuje), u velkých podniků může poskytovatel žádat další údaje.
 - 4) intenzita podpory (čl. 7 nařízení Komise, čl. 73 – 77, bod 89 a Příloha II Rámce)
 - změna terminologie (dříve „míra podpory“), jde o podíl všech veřejných prostředků na celkových uznaných nákladech projektu (tj. nejen o podíl účelové podpory),
 - základní maximální intenzita podpory se nemění, mírně se mění způsob výpočtu při jejím navýšení (u průmyslového výzkumu a experimentálního vývoje pro malé a střední podniky).
 - 5) Kumulace podpor (čl. 8 nařízení Komise, body 83–93 Rámce)
 - je možná kumulace podpor z různých zdrojů VaV (jak z různých projektů, ale i z institucionální podpory rozvoje výzkumných organizací) i mimo VaV (např. podle dalších článků nařízení Komise).
 - 6) Způsobilé náklady (čl. 25 odst. nařízení Komise, bod 73 a Příloha I Rámce)
 - specifikace zejména u osobních nákladů (v režijních nákladech by neměly být uváděny osobní náklady přímo související s projektem).
 - 7) Investice do výzkumných infrastruktur (čl. 26 odst. 6 nařízení Komise)
 - intenzita podpory zde nesmí přesáhnout 50 % způsobilých nákladů.

Oblast výzkumu a vývoje a jeho podpory z veřejných prostředků nepřímo upravuje, kromě výše uvedených předpisů, řada souvisejících právních předpisů, které např. vymezují možnosti státu zasahovat do konkurenčního prostředí (zákon o veřejné podpoře), upravují zadávání veřejných zakázek nebo stanovují postavení státních výzkumných organizací a dotační

politiku (rozpočtová pravidla), vymezují postavení Akademie věd České republiky, zřizují vysoké školy, upravují pravidla informačních systémů veřejné správy atd. Výzkumu a vývoje se dále dotýkají i obecné právní předpisy upravující např. smluvní vztahy, průmyslově právní ochranu, poskytování informací, kontrolu apod.

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů zavedl od 1. ledna 2005 odečitatelnou položku od základu daně, která umožňuje plátcům daně od základu odečíst 100 % nákladů na VaV a je ekvivalentní cca čtvrtinové dotaci na celkové náklady projektu.

V novele zákona o daních z příjmů (zákon č. 458/2011 Sb., který původně měl být účinný od r. 2015) byla zachována podpora projektů VaV odpočtem nákladů na projekt od základu daně z příjmu (odečet 100 % nákladů) a přinesla dvě hlavní změny. Na rozdíl od dosavadního stavu mohou být do nákladů zahrnuty i služby, které souvisí s realizací projektu výzkumu a vývoje a které jsou pořízené od veřejné vysoké školy nebo výzkumné organizace. Výše odpočtu se celkově zvyšuje ze 100 % na 110 % u nárůstu výdajů oproti minulému období. Zákonným opatřením Senátu č. 344/2013, Sb., které bylo vydáno z důvodu rekodifikace soukromého práva a které dílčím způsobem změnilo znění i pasáží týkajících se odečitatelných položek ve výzkumu a vývoji, došlo k posunutí účinnosti už od 1. 1. 2014. V roce 2017 Generální finanční ředitelství zveřejnilo Informace k projektu výzkumu a vývoje jako nezbytné podmínce pro uplatnění odpočtu na podporu výzkumu a vývoje dle § 34 odst. 4 a 5 zákona o daních z příjmů, která specifikuje především náležitosti projektu.

1.4 | Rozpočet na výzkum, vývoj a inovace

1.4.1 | Postup přípravy návrhu rozpočtu

Při vytváření rozpočtu na výzkum, vývoj a inovace hraje největší roli Rada pro výzkum, vývoj a inovace a při přípravě definitivního návrhu státního rozpočtu ČR pak Ministerstvo financí, vláda a Poslanecká sněmovna. Po schválení státního rozpočtu Poslaneckou sněmovnou přiděluje na jeho základě Ministerstvo financí finanční prostředky jednotlivým správcům rozpočtových kapitol – poskytovatelům podpory.

Vlastní příprava návrhu rozpočtu probíhá v několika fázích (níže je uveden průběh schvalování rozpočtu na VaVal na rok 2018):

1. v listopadu (2016) RVVI schválila Pokyn RVVI k přípravě návrhu výdajů státního rozpočtu České republiky na výzkum, experimentální vývoj a inovace na roky 2018-2020 s výhledem do roku 2022,
2. v prosinci (2016) RVVI navrhla poskytovatelům celkovou výši výdajů na výzkum, vývoj a inovace jednotlivých rozpočtových kapitol a výši institucionálních a účelových výdajů na léta 2018–2020,
3. v lednu (2017) předložili správci rozpočtových kapitol jako poskytovatelé podrobný návrh výše výdajů na následující rok (2018) a návrh střednědobého výhledu na další dva roky (2019–2020),
4. v únoru 2017 proběhla jednání RVVI se správci rozpočtových kapitol o jejich návrzích,
5. koncem března 2017 RVVI odsouhlasila návrh rozpočtu, který byl počátkem dubna rozeslán do meziresortního připomínkového řízení,
6. koncem května vláda svým usnesením ze dne 22. května 2017 č. 385 schválila návrh výdajů státního rozpočtu České republiky na výzkum, experimentální vývoj a inovace na rok 2018 se střednědobým výhledem na léta 2019 a 2020 a dlouhodobým výhledem do roku 2022
7. v září (2017) vláda schválila celkový návrh státního rozpočtu ČR na následující rok (včetně výdajů na výzkum, vývoj a inovace podle květnového usnesení vlády) jako návrh zákona o státním rozpočtu ČR na r. 2018 a předložila ho Poslanecké sněmovně,
8. Poslanecká sněmovna projednala návrh zákona o státním rozpočtu ČR na rok 2018 nejprve v prvním čtení (5. prosince), po kterém už nelze v případě jeho schválení měnit celkové výdaje a příjmy. Následovalo projednávání návrhu ve výborech Poslanecké sněmovny a druhé čtení (15. prosince) a třetí čtení a schválení zákona (19. prosince 2017 usnesením č. 65) a po podpisu prezidentem vyšel jako zákon č. 474/2017 Sb. Celková výše výdajů na rok 2018 je 34 797 mil. Kč, proti návrhu vlády došlo ke krácení u některých kapitol (zejména v kapitole MPO o 0,5 mld. Kč).

Po schválení rozpočtu Poslaneckou sněmovnou následoval do jednoho měsíce jeho rozpis a poté bylo možné prostředky uvolňovat příjemcům v závislosti na podmínkách podpory jednotlivých programů a dalších aktivit. V oblasti výzkumu, vývoje a inovací je pro uvolnění prostředků nutné splnit podmínky stanovené zákonem č. 130/2002 Sb., ve znění pozdějších

předpisů, z nichž hlavní jsou splnění závazků příjemce z roku 2017 u již řešených projektů a zařazení údajů o projektech a dalších aktivitách VaVal do informačního systému výzkumu, vývoje a inovací.

U již řešených projektů zákon č. 130/2002 Sb. stanovuje na poskytnutí prostředků maximální lhůtu 60 dnů od počátku kalendářního roku. U nově zahajovaných projektů a dalších aktivit se lhůta 60 dnů vztahuje k nabytí účinnosti smlouvy nebo rozhodnutí o poskytnutí podpory. V případě prodloužení ze strany příjemce má poskytovatel právo uzavřít smlouvu s dalším uchazečem v pořadí, v případě prodloužení ze strany poskytovatele má příjemce nárok na úhradu nákladů odpovídající plánovaným nákladům na řešení projektu za dobu prodloužení.

V předchozích letech se tento postup přípravy zdržel a návrh státního rozpočtu VaVal byl vládě předkládán koncem června nebo v červenci. V roce 2010 a v roce 2011 vláda návrh rozpočtu, předložený RVVI, neschválila a celkové výdaje na výzkum, vývoj a inovace stanovila vláda na návrh Ministerstva financí až v září návrhem zákona o státním rozpočtu ČR na další rok. V roce 2012 návrh výdajů státního rozpočtu na VaVal na rok 2013 a výhledu na léta 2014 a 2015 vláda schválila svým usnesením ze dne 26. června 2012 č. 458 s výdaji o nižšími, než v r. 2012, ale v září 2012 při schvalování návrhu zákona o státním rozpočtu ČR na r. 2013 byly ještě zvýšeny výdaje AV ČR. Celkové výdaje státního rozpočtu VaVal tak v r. 2013 oproti předchozímu roku klesly cca o 0,5 mld. Kč na 26,1 mld. Kč.

V roce 2013 probíhala příprava rozpočtu ještě komplikovaněji než v předchozích letech. Návrh výdajů státního rozpočtu ČR na výzkum, vývoj a inovace na rok 2014 s výhledem na léta 2015 a 2016 byl schválen až usnesením vlády ze dne 3. července 2013 č. 518 s nárůstem výdajů v tomto období (tj. 2016/2013) o 2,1 mld. Kč. Tento návrh rozpočtu byl ale zrušen a nahrazen usnesením vlády ze dne 25. září 2013 č. 729, k „návrhu zákona o státním rozpočtu České republiky na rok 2014 a k návrhům střednědobého výhledu státního rozpočtu České republiky na léta 2015 a 2016 a střednědobých výdajových rámců na léta 2015 a 2016 a o zrušení usnesení vlády č. 518 ze dne 3. července 2013 o návrhu výdajů státního rozpočtu České republiky na výzkum, experimentální vývoj a inovace na rok 2014 a s výhledem na léta 2015 a 2016“. Výdaje státního rozpočtu na výzkum, vývoj, inovace na rok 2014 byly tedy schváleny ve výši 26,6 mld. Kč.

V roce 2014 byl návrh výdajů státního rozpočtu na výzkum, vývoj, inovace na rok 2015 znovu schválen až jako součást návrhu zákona o státním rozpočtu České republiky na rok 2015 a střednědobého výhledu na léta 2016 a 2017 ve výši 26,9 mld. Kč.

V roce 2015 byl návrh výdajů státního rozpočtu na výzkum, vývoj, inovace na rok 2016 schválen usnesením vlády ze dne 25. května 2015 č. 380 s tím, že vláda schválila nárůst výdajů státního rozpočtu na výzkum, vývoj, inovace na rok 2016 na 28,6 mld. Kč s tím, že dalších 0,5 mld. Kč ponechala v rezervě.

O tuto 0,5 mld. Kč byly zvýšeny výdaje státního rozpočtu na výzkum, vývoj, inovace na rok 2016 usnesením vlády ze dne 23. září 2015 č. 748, „k návrhu zákona o státním rozpočtu České republiky na rok 2016 a k návrhům střednědobého výhledu státního rozpočtu České

republiky na léta 2017 a 2018 a střednědobých výdajových rámců na léta 2017 a 2018“ na 29,1 mld. Kč.

V roce 2017 proběhla vlastní příprava návrhu výdajů státního rozpočtu na výzkum, vývoj a inovace na rok 2018 bez větších problémů a vláda ho na návrh RVVI schválila svým usnesením ze dne 22. května 2017 č. 385. O tři týdny později ale vláda na návrh Ministerstva financí schválila další usnesení ze dne 14. června 2017 č. 442, k přípravě státního rozpočtu ČR na rok 2018, ve kterém byly výdaje na VaVal o 1,8 mld. Kč nižší. Další tři měsíce tak byly připravována rozpočty dva se všemi komplikacemi z toho plynoucími a teprve ve vládním návrhu zákona o návrhu státního rozpočtu na rok 2018, schváleném usnesením vlády ze dne 25. září 2017 č. 674, byly oba návrhy spojeny – základem byl květnový návrh s dílčími úpravami podle červnového návrhu.

Příprava návrh výdajů státního rozpočtu České republiky na výzkum, experimentální vývoj a inovace na rok 2019 s výhledem na léta 2020 a 2021 (a dlouhodobého výhledu na roky 2022 a 2023) zatím probíhá stejným způsobem a ve stejných termínech jako v loňském roce.

1.4.2 | Struktura a členění rozpočtu VaVal

Veřejná podpora výzkumu a vývoje se provádí dvěma formami:

Účelovým financováním, tj. podporou výzkumných projektů a dalších aktivit. Účelové finanční prostředky poskytují správci kapitol státního rozpočtu jako dotace právníkům nebo fyzickým osobám nebo zvýšením výdajů organizačních složek státu, organizačních složek územních samosprávných celků nebo organizačních jednotek ministerstva zabývajících se výzkumem a vývojem formou:

- „grantových projektů“ základního výzkumu, tj. projektů navržených fyzickými nebo právníky osobami, kde si cíle a způsob řešení stanovuje příjemce sám,
- „programových projektů“ aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací, tj. projektů naplňujících cíle programů vyhlášených poskytovateli. Programy navrhuje a vyhláší správci rozpočtových kapitol, posuzuje je Rada pro výzkum, vývoj a inovace a schvaluje vláda. Některé programy jsou realizovány podporou „projektů pro státní správu“, tj. projektů, kde státní správa určuje parametry jejich výsledků. Jelikož jediným uživatelem je stát, vyhláší se veřejná soutěž podle zákona č. 137/2006 Sb.,
- specifického vysokoškolského výzkumu, kterým je výzkum prováděný studenty při uskutečňování akreditovaných doktorských nebo magisterských studijních programů a který je bezprostředně spojen s jejich vzděláváním,
- velké infrastruktury pro výzkum, vývoj a inovace, kde jednotlivé projekty schvaluje vláda.

Institucionálním financováním, tj. podporou výzkumných organizací a dalších aktivit na:

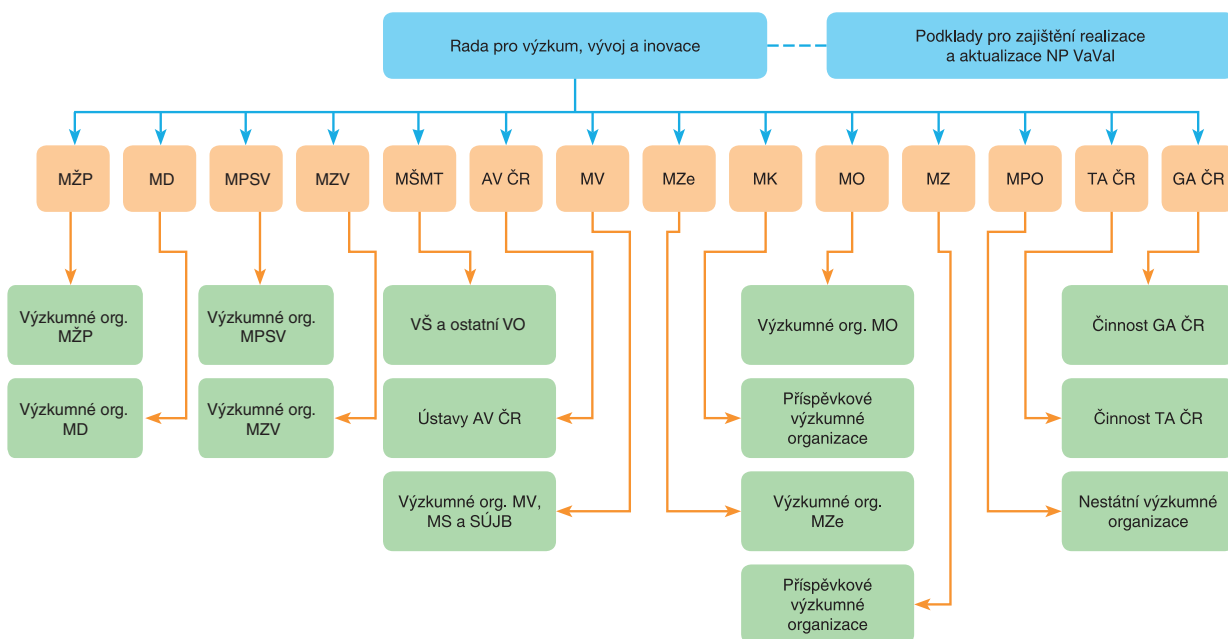
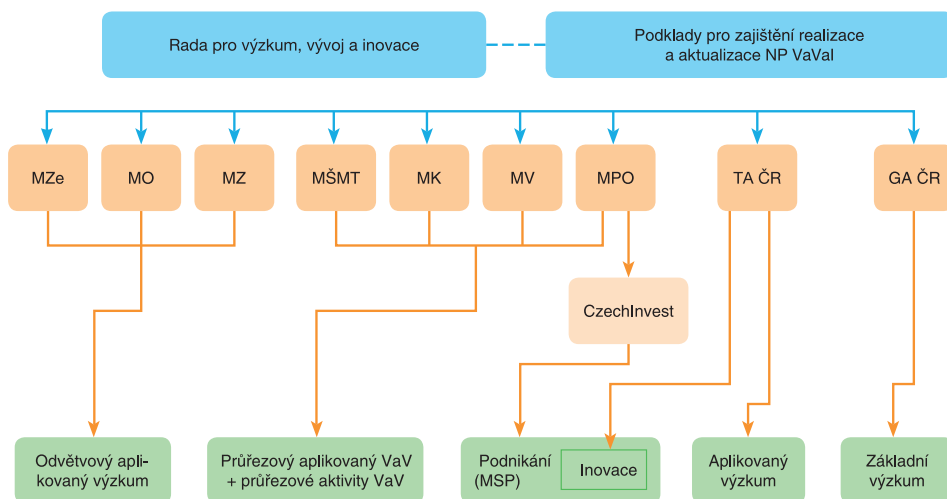
- dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace na základě zhodnocení jí dosažených výsledků a od roku 2018 podle postupně nabíhajícího hodnocení výzkumných organizací,

- mezinárodní spolupráci České republiky ve výzkumu a vývoji, realizovanou na základě mezinárodních smluv, která zahrnuje poplatky za účast České republiky v mezinárodních programech a organizacích a dále podporu projektů mezinárodní spolupráce, kde výběr projektů provádí Evropská unie nebo jiný stát nebo mezinárodní organizace (např. Horizont 2020),
- operační programy ve výzkumu, vývoji a inovacích nebo na jejich část zajišťující cíle ve výzkumu, vývoji a inovacích, kde výběr projektů probíhá na základě soutěže podle nařízení Komise. Ze státních výdajů na výzkum, vývoj a inovace jsou z 15 % spolufinancovány operační programy, související s VaVal, a 85 % veřejných prostředků poskytuje Evropská komise. Tímto způsobem byl v minulých letech plně financován OP VaVpl (MŠMT), částečně OP VK (MŠMT) a částečně OP PI (MPO). Tyto operační programy skončily (poslední projekty byly řešeny v r. 2015) a nahradily je OP VVV (MŠMT) a OP PIK (MPO),
- náklady systému podpory výzkumu, vývoje a inovací, zejména na zajištění veřejných soutěží a hodnocení projektů, na ocenění výsledků atd. a na náklady spojené s činnostmi Rady pro výzkum, vývoj a inovace, Grantové agentury České republiky, Technologické agentury České republiky a Akademie věd České republiky.

Od r. 2007 (Rámec Společenství) i podrobněji od roku 2014 (Rámec pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací) je institucionální podpora výzkumných organizací určena pouze výzkumným organizacím, kterými mohou být všechny veřejné i soukromé právnické osoby, ale pouze za splnění podmínek definovaných v zákoně č. 130/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zejména:

- jejich hlavním účelem je provádět základní výzkum, aplikovaný výzkum nebo vývoj a šířit jeho výsledky prostřednictvím výuky, publikování nebo převodu technologií,
- které zisk zpětně investují do činností podle předchozího bodu,
- k jejímž výzkumným kapacitám nebo výsledkům nemají přednostní přístup subjekty provádějící ekonomickou činnost spočívající v nabídce zboží nebo služeb, které by na výzkumnou organizaci mohly uplatňovat vliv.

Schema účelové podpory VaVal

1.4.3 | Posuzování výzkumných organizací

Splnění podmínek pro výzkumné organizace hodnotí poskytovatel prostředků, zejména z hlediska článku 107 a 108 Smlouvy o fungování EU a nového Rámce pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací. Souhrnně splnění podmínek posuzovala Rada pro výzkum, vývoj a inovace, která počátkem roku 2017 zveřejnila poslední Seznam posouzených výzkumných organizací (stav ke 2. 2. 2017), (www.vyzkum.cz / sekce Posuzování VO). Vzhledem k tomu, že MŠMT (podle § 33a zákona č. 130/2002 Sb.) od 1. července 2017 podle správního řádu posuzuje žádosti o zápis do seznamu výzkumných organizací (prováděcí předpis je nařízení vlády č. 160/2017 Sb.), Rada posuzování již ukončila. Všechny výzkumné organizace musely po 1. 7. 2017 požádat MŠMT o zápis do seznamu výzkumných organizací a přiložit podklady, které stanoví prováděcí předpis.

Do r. 2018 byla každému z poskytovatelů institucionální podpory dávána z prostředků státního rozpočtu pro účely institucionální podpory jím zřízených výzkumných organizací k dispozici částka, která závisela zejména na výsledcích výzkumných organizací zřízených tímto poskytovatelem a které byly RVVI klasifikovány jako výzkumné organizace. Od r. 2018 je nárůst výdajů oproti r. 2016 rozdělován na základě výsledků hodnocení výzkumných organizací (u části poskytovatelů od r. 2019). Rozhodnutí o poskytnutí institucionální podpory na rozvoj výzkumných organizací je v kompetenci příslušného poskytovatele.

1.5 | Hodnocení výsledků výzkumných organizací

S hodnocením výsledků výzkumných organizací, kterým je poskytována veřejná podpora, bylo započato až po roce 2000. Pokud předtím byla hodnocení výzkumných organizací a institucí vůbec prováděna, potom se jednalo většinou o tzv. „sebehodnocení“, která samy prováděly některé výzkumné organizace a instituce. Národní inovační politika ČR na léta 2005-2010 uložila RVVI novelizovat a průběžně zdokonalovat metodiku hodnocení výzkumu.

Od roku 2004, kdy byla Metodika hodnocení zpracována a použita poprvé, došlo postupně k řadě změn. Metodiky hodnocení a výsledky hodnocení jsou k dispozici na adrese <http://www.vyzkum.cz>, v sekci Hodnocení VaVal.

Metodika hodnocení výsledků výzkumných organizací a hodnocení výsledků ukončených programů (platná pro léta 2010 a 2011) se od Metodiky hodnocení výsledků výzkumných organizací a hodnocení výsledků ukončených programů (platné pro léta 2012) výrazně nelišila. Metodika umožňovala hodnotit pouze ty výsledky, které splňují definice výsledků a další předpoklady pro zařazení do IS VaVal a jsou v něm uvedeny.

Metodika 2012 byla postavena zejména na následujících zásadách:

- neprovádělo se hodnocení efektivnosti výzkumných organizací,
- do hodnocení výsledků výzkumných organizací (dále jen „VO“) byly zařazeny pouze VO, které mohly být příjemci institucionální podpory podle pravidel schválených Radou pro výzkum, vývoj a inovace (dále jen „RVVI“) a podle vládou schváleného návrhu výdajů státního rozpočtu České republiky na výzkum, experimentální vývoj a inovace na rok, ve kterém hodnocení probíhalo, s případným doplněním VO podle výsledků jednání RVVI s poskytovateli o návrhu rozpočtu na rok následující,
- do hodnocení VO byly zahrnuty výsledky uplatněné za posledních 5 let bez ohledu na to, z jakého zdroje finančních podpor takové výsledky vznikly,
- do hodnocení VO byly podle zákona zařazeny i nově předložené výsledky zařazené do Rejstříku informací o výsledcích (dále jen „RIV“) od 30. května předcházejícího roku do 30. května roku, ve kterém probíhalo Hodnocení, resp. do 29. května roku 2012.
- do hodnocení výsledků ukončených programů byly podle zákona zařazeny výsledky z hodnocení VO, vztahující se k programu a výsledky ostatních příjemců programových projektů předložené a zařazené do 250 dní po ukončení poskytování podpory do RIV

Metodika hodnocení výsledků výzkumných organizací a hodnocení výsledků ukončených programů (platná pro léta 2013 až 2015) byla schválena usnesením vlády ze dne 19. června 2013 č. 457.

V této Metodice, platné na léta 2013 až 2015, byly uplatněny tři vzájemně propojené pilíře, které přinášely následující změny:

- **Pilíř I: Oborové hodnocení publikačních výsledků.** Pro každou oborovou skupinu metodika určuje relevantní druhy výsledků a jejich případné maximální podíly na bodových hodnotách. Tato část hodnocení je doplněna o tzv. Podpilíř I., který definuje proces a způsob hodnocení peer review u vybraných druhů výsledků, tj. knihy, kapitoly v knihách a články v neimpaktovaných recenzovaných časopisech.
- **Pilíř II: Hodnocení kvality vybraných výsledků.** Cílem je uplatnit demokratický princip, kdy každá VO předloží omezený počet vybraných výsledků k expertnímu posouzení. Expertní panel, ve kterém budou mít výrazné zastoupení zahraniční experti, vybere v rámci každé oborové skupiny maximálně 20 % nejlepších výsledků, které si zaslouží zvláštní bonifikaci. Kromě toho bude zvláštní bonifikace za excelenci náležet výzkumným organizacím, jejichž pracovníci uspěli v získávání projektů ERC (European Research Council).
- **Pilíř III: Hodnocení patentů a nepublikačních výsledků aplikovaného výzkumu.** Na rozdíl od dosavadní praxe paušálního bodování všech výsledků nepublikačního charakteru zůstává paušální ohodnocení pouze u druhu výsledku patent. Za ostatní výsledky se bude bodové skóre odvíjet podle finanční podpory jednak z projektů aplikovaného výzkumu a jednak ze smluvního výzkumu.

V roce 2013 měl být při hodnocení plně uplatněn pouze Pilíř I. a III. Pilíř II. a úplná verze Podpilíře I. měly být zavedeny až od roku 2014. Přechodový rok 2013 a etapovitě spuštění dalších pilířů mělo umožnit včasnou přípravu výzkumných organizací na nově zaváděné postupy definované touto metodikou a současně nenarušit již probíhající proces sběru dat.

Konečné výsledky hodnocení výzkumných organizací za rok 2013 byly zveřejněny se zpožděním dne 30. května 2014 na stránkách Rady pro výzkum, vývoj, inovace.

Výsledky hodnocení za rok 2014 Rada vlády pro výzkum, vývoj a inovace schválila na svém zasedání 18. prosince 2015 a návazně je zveřejnila (www.vyzkum.cz / v sekci Posuzování VO).

Hodnocení výzkumných organizací za rok 2015 a 2016 bylo provedeno podle upravené Metodiky hodnocení výsledků výzkumných organizací a hodnocení výsledků ukončených programů. Metodika, původně platná pro léta 2013 až 2015, byla prodloužena o jeden rok, tj. do roku 2016.

1.5.1. | M17+ – Metodika hodnocení výzkumných organizací a hodnocení programů účelové podpory výzkumu, vývoje a inovací

RVVI dlouhodobě připravovala nový systém hodnocení výzkumných organizací a poskytování institucionální podpory, mj. vycházející z výsledků IPN projektu OP VaVpI „Efektivní systém hodnocení a financování výzkumu, vývoje a inovací“. Novou Metodiku hodnocení výzkumných organizací a hodnocení programů účelové podpory výzkumu, vývoje a inovací (dále jen „M17+“) vláda schválila svým usnesením ze dne 8. února 2017.

Cílem hodnocení prostřednictvím M17+ je především získat informace pro kvalitní řízení systému výzkumu, vývoje a inovací v ČR na všech stupních (formativní stránka), zvýšit efektivitu vynakládání veřejných prostředků (sumativní stránka) a podpořit zvýšení kvality a mezinárodní konkurenceschopnosti českého VaVal. Jde tedy především o získání jednoho z podkladů pro rozhodování o poskytování institucionální podpory na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumných organizací (dále jen „DKRVO“) v souladu s platnými předpisy, zajištění informací pro řízení systému VaVal v ČR jako celku, podkladů pro plnění úloh poskytovatelů i podkladů pro řízení výzkumných organizací (dále jen „VO“) jejich managementem. Hodnocení vytváří také jeden z podkladů pro rozhodnutí o efektivním přidělení institucionální podpory na DKRVO, které bude sloužit jako motivační nástroj pro zkvalitnění činnosti VO.

Základní principy M17+ jsou shrnuty v následujících bodech:

1. **Tři různé úrovně hodnocení.** Každá úroveň řízení v systému VaVal vyžaduje pro svoje rozhodování různě detailní informace. M17+ rozlišuje tři úrovně řízení a hodnocení: hodnocení pro účely řízení a financování celého systému VaVal - centrální úroveň – RVVI/ Úřad vlády ČR, hodnocení na úrovni poskytovatelů a hodnocení pro potřeby řízení VO. M17+ podrobně popisuje zejména na úroveň národní a definuje metodiku pro úroveň poskytovatelů.
2. **Rozdělení VO do tří segmentů.** Postavení a mise VO v systému VaVal jsou různé, proto se pro účely hodnocení zavádí jejich rozdělení do tří segmentů: vysoké školy (VŠ), ústavy AV ČR a segment resortů.
3. **Společný rámec pro posuzování kvality VO.** M17+ zavádí posouzení kvality v pěti základních hodnoticích modulech, které jsou pro všechny typy VO společné: M1 – Kvalita vybraných výsledků, M2 – Výkonnost výzkumu, M3 – Společenská relevance, M4 – Viabilita/Životaschopnost, M5 – Strategie a koncepce. Relativní významnost modulů bude různá podle postavení a mise VO v systému VaVal. Moduly tvoří rámec hodnocení, který může být upraven na úrovni poskytovatelů a přizpůsoben postavení VO v systému VaVal.
4. **Periodicita hodnocení.** Každoroční hodnocení na národní úrovni bude v implementačním období obsahovat zejména jednotlivé nástroje modulů M1 a M2 (bibliometrickou analýzu nebo vzdálené recenzování v těch oborech, kde bibliometrie neposkytuje relevantní údaje pro hodnocení). Do roku 2020 bude realizováno kompletní hodnocení pomocí všech pěti modulů. Cílovým stavem po roce 2020 je realizace kompletního hodnocení jednou za pět let.
5. **Tři základní nástroje hodnocení.** K hodnocení VO v jednotlivých modulech bude použita bibliometrická analýza, posouzení hodnotiteli formou vzdálených recenzí a odborným panelem. Po ukončení implementační fáze bude využita i návštěva panelu na místě (on-site visit).
6. **Vstup VO do hodnocení.** Hodnoceny mohou být pouze ty VO, které jsou zapsány v Rejstříku veřejných výzkumných institucí vedeném na MŠMT. Hodnoceny budou ty výsledky VO, které budou obsaženy v databázi RIV.
7. **Odborné panely.** Pro odborné posouzení VO bude ustaveno 6 odborných panelů podle oborových skupin OECD (Frascati Manual): Natural Sciences, Engineering and Technology, Medical and Health Sciences, Agricultural and Veterinary Sciences, Social Sciences,

Humanities and the Arts. Členy příslušných panelů budou také odborníci na aplikovaný a průmyslový výzkum a odborníci z praxe. Odborné panely budou podle možností, tedy tam, kde je to vhodné a účelné, tvořeny zejména nezávislými zahraničními odborníky. Panely budou využívat vzdálené recenze pro hodnocení vybraných výsledků převážně se zapojením zahraničních posuzovatelů, opět s ohledem na vhodnost a účelnost jejich využití. Výstupem panelového posouzení bude návrh zařazení každého výsledku do jednoho z pěti kvalitativních stupňů, jeho odůvodnění a souhrnná zpráva za odborný panel.

8. **Škálování VO.** Výsledkem kompletního hodnocení ve všech modulech v pětiletých cyklech bude zařazení VO do čtyřstupňové škály. Zařazení vzejde z hodnocení na národní úrovni a na úrovni poskytovatelů po jednání, kterého se zúčastní zástupci poskytovatele (není-li poskytovatel totožný se zřizovatelem, je přizván i zástupce zřizovatele), zástupců RVVI/ÚV ČR a (místo)předsedů panelů s možností přizvat další experty. Výsledky hodnocení schvaluje RVVI. O výsledku kompletního hodnocení VO bude zpracován protokol, který bude před zveřejněním projednán s VO. V implementačním období bude škálování výsledků VO indikativní. První dlouhodobě platné škálování bude provedeno v roce 2019.
9. **Implementační období.** Přechod na novou metodiku hodnocení bude postupný, implementační období zahrnuje roky 2017–2019. Hodnotit se budou vždy výsledky uplatněné za uplynulý rok. V roce 2019 budou VO poprvé zhodnoceny plným modulem M1 a bibliometrickou analýzou podle M2 a hodnotící panely budou mezinárodní. Hodnotit se budou výsledky za období 2014–2018 s využitím výsledků hodnocení za roky 2017 a 2018 a VO budou rozřazeny podle kvality do škálovacích stupnic.
10. **Přechod na pravidelné hodnocení v pětiletých cyklech.** Mezi poskytovateli a jednotlivými částmi systému existují významné rozdíly v připravenosti k provedení kompletního hodnocení. Část poskytovatelů provede hodnocení na své úrovni v r. 2017, zbývající část v r. 2018.
11. **Principy financování DKRVO.** Prostředky na DKRVO budou rozděleny na dvě složky: stabilizační (základna) a motivační (nárůst). Základna bude v implementačním období tvořena 100 % DKRVO rozdělenými podle Metodiky 2013–2016 ve výši výdajů na r. 2016. Motivační složka, minimálně v rozsahu daném meziročním nárůstem DKRVO, bude rozdělena na základě hodnocení. Výsledkem hodnocení bude rozdělení VO do 4 skupin A, B, C a D.

1.6 | Informační systém výzkumu, experimentálního vývoje a inovací

Informační systém výzkumu, experimentálního vývoje a inovací (dále jen „IS VaVal „) je informační systém veřejné správy zajišťující shromažďování, zpracování, poskytování a využívání údajů o výzkumu, vývoji a inovacích podporovaných z veřejných prostředků.

Cíle a obsah IS VaVal, práva, povinnosti a postup při předání, zařazení, zpracování a poskytování údajů jsou stanoveny zákonem č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, ve znění pozdějších předpisů, nařízením vlády č. 397/2009 Sb., o informačním systému výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, zvláštními právními předpisy a Provozním řádem IS VaVal.

Správcem IS VaVal je Rada pro výzkum, vývoj a inovace. Provozovatelem IS VaVal je ÚV ČR.

- IS VaVal je tvořen čtyřmi provázanými částmi, kterými jsou:
 - Evidence veřejných soutěží ve výzkumu, vývoji a inovacích (VES),
 - Centrální evidence aktivit výzkumu, vývoje a inovací (CEA),
 - Centrální evidence projektů (CEP),
 - Rejstřík informací o výsledcích (RIV),
- a je dále provázán s již neaktivním modulem Centrální evidence výzkumných záměrů (CEZ).

K 31. 5. 2016 došlo k ukončení provozu IS VaVal provozovaného konsorciem ČVUT a InfoScience Praha (na stránkách <http://www.isvav.cz>) vzhledem k ukončení jeho smluvního vztahu s ÚV ČR. Informační systém „IS VaVal 2.6.0“ provozovaný nyní Úřadem vlády ČR, naleznete na stránkách <https://www.rvvi.cz/>:

Vstup do systému IS VaVal 2.6.0.

Informační systém výzkumu, experimentálního vývoje a inovací
výzkum, vývoj a inovace podporované z veřejných prostředků ČR

CEA VES CEP RIV CEZ

VEŘEJNĚ PŘÍSTUPNÁ DATA IS VAVAI

Tato aplikace je určena pro vyhledávání ve veřejně přístupných údajích informačního systému výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, provozovaného podle § 30 zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, ve znění zákona č. 110/2009 Sb., pozdějších předpisů. Zveřejněním veřejně přístupných údajů přiřadí Rada pro výzkum, vývoj a inovace jako provozovatel povinnosti podle § 10 nařízení vlády 397/2009 Sb. ze dne 19. října 2009 o informačním systému výzkumu, experimentálního vývoje a inovací od 1.1.2010.

- [Návodůleđa rozhraní](#)
- [Dokumenty ke stažení](#)
- [Přístup k datům](#)
- [Webová kontrolní služba](#)
- [Sítí kanál novinek](#)
- [Archiv novinek](#)

- 25.01.2018 - [Benifická se zmlouvou v IS VaVal a k odběru VAVAI](#)
- 17.01.2018 - [Souhrnná nová verze IS VAVAI 2.6.0](#)
- 21.12.2017 - [Konečné výsledky hodnocení výzkumných organizací](#)
- 14.12.2017 - [Účtová dotazovací služba pro rok 2018](#)
- 08.12.2017 - [Isoset služba pro výsledky](#)
- 23.10.2017 - [Plánovaná údržba systému RVVI](#)
- 19.09.2017 - [Třetí etapa hodnocení 2016](#)
- 22.07.2017 - [Souhrnná nová verze IS VAVAI 2.6.4](#)
- 14.07.2017 - [Průběh vlivů 178 neakademických výsledků](#)
- 20.04.2017 - [Aktualizace WOS](#)
- 21.03.2017 - [Konečné výsledky hodnocení výzkumných organizací](#)

Informační systém VAVAI 2.0 poskytuje technickou podporu na adrese podpora.rvvi@vlada.cz

PRI Rozhraní příjemců - VaVER POS Rozhraní poskytovatelů

Hlavními změnami nové verze IS VaVal 2.6.0 platné od počátku roku 2018 jsou především:

- zavedení nových druhů / poddruhů výsledků dle platných Definic druhů výsledků (Jost, Ekrit, Enekrit, Sdb, NmetS, NmetC a NmetA), včetně změn definic dalších druhů výsledků (např. R) a podmínek jejich uplatnění (např. P) a související aktualizace webové kontrolní služby,
- nové datové prvky: vědní oblast výsledku / projektu dle číselníku oborových skupin OECD – Frascati Manual 2015 podle převodníku oborů,
- identifikátory osob – doplněna nepovinná pole pro ORCID, Scopus Author ID, ResearcherID a e-ISSN periodik,
- prodloužení délky polí R37 z 1024 na 3000 znaků, R42 a R46 z 2000 na 10000 znaků,
- rozšíření exportů v modulu CEP o skutečně čerpané prostředky ze SR,
- zobrazení přidělených financí na aktuální rok v modulu CEA.

1.7 | Analýzy stavu výzkumu, vývoje a inovací v ČR

Analýzy stavu výzkumu, vývoje a inovací v ČR a jejich srovnání se zahraničím (dále jen „analýzy VaVal“) se zpracovávají od roku 1999. Od roku 2003 je každoročně zpracovává a vládě předkládá RVVI. Po projednání ve vládě jsou publikovány v české a anglické verzi na internetu a tiskem. Analýzy VaVal nenavrhují žádná opatření pro odstranění nedostatků či pro další rozvoj zjištěných předností. Analýzy VaVal jsou však využívány při přípravě významných koncepčních a strategických dokumentů, zejména NP VaVal ČR). Analýzy VaVal opakovaně konstatují, že dochází k mírnému zlepšování jak vstupů, tak i výstupů VaV v ČR, ale zaostávání za vyspělými zeměmi je stále ještě značné.

Analýza VaVal 2016, kterou vláda vzala na vědomí dne 29. listopadu 2017, byla podobně jako v několika minulých letech zpracována v Odboru analýz a koordinace vědy, výzkumu a inovací Úřadu vlády ČR. Analýza VaVal 2016 je členěna do 11 kapitol a obsahuje zhodnocení hlavních indikátorů vypovídajících o stavu VaVal v ČR a jejich mezinárodní srovnání.

Osnova Analýzy VaVal 2016 je velmi podobná osnově Analýzy VaVal 2015 z důvodů zachování kontinuity porovnávaných dat v jednotlivých letech.

Struktura Analýzy VaVal 2016

SOUHRN

VÝKLADOVÁ ČÁST

1. *Finanční toky ve výzkumu a vývoji*
 - 1.1 *Celkové výdaje na výzkum a vývoj*
 - 1.2 *Finanční toky mezi sektory*
 - 1.3 *Přímá a nepřímá podpora výzkumu a vývoje v podnikatelském sektoru*
2. *Financování výzkumu a vývoje ze státního rozpočtu*
 - 2.1 *Proces tvorby návrhu státního rozpočtu na výzkum a vývoj*
 - 2.2 *Kategorie podpory výzkumu a vývoje v ČR a struktura poskytovatelů a příjemců*
 - 2.3 *Oborová struktura účelové podpory výzkumu a vývoje*
3. *Podpora výzkumu, vývoje a inovací v ČR z evropských prostředků*
 - 3.1 *Strategický rámec podpory výzkumu, vývoje a inovací v ČR z ESI fondů*
 - 3.2 *Rámcový program HORIZONT 2020*
4. *Lidské zdroje ve výzkumu a vývoji*
 - 4.1 *Počty osob zaměstnaných ve výzkumu a vývoji*
 - 4.2 *Počty výzkumných pracovníků*
 - 4.3 *Výzkumní pracovníci ve vazbě na stupeň a obor dosaženého vzdělání*
 - 4.4 *Genderové hledisko*
5. *Výzkumné infrastruktury a centra výzkumu a vývoje*
 - 5.1 *Centra výzkumu a vývoje*
 - 5.2 *Výzkumná centra na vysokých školách v roce 2016*

- 5.3 Strategie podpory velkých výzkumných infrastruktur v ČR
6. Výsledky výzkumu a vývoje
 - 6.1. Druhy výsledků a časový trend jejich počtů
 - 6.2. Oborová struktura výsledků a její změny v čase
 - 6.3. Kvalita výsledků a jejich mezinárodní srovnání
7. Inovační výkonnost české ekonomiky a její mezinárodní srovnání
 - 7.1 Inovační výkon ČR na základě jednoduchých indikátorů
 - 7.2 Inovační výkon na základě kompozitních indikátorů
8. Odvětví národního hospodářství ve vazbě na výzkum, vývoj a inovace
9. Implementace Národní výzkumné a inovační strategie pro inteligentní specializaci ČR
 - 9.1. Charakteristika Národní RIS3 strategie
 - 9.2. Financování Národní RIS3 strategie
 - 9.3. Naplňování specifických cílů Národní RIS3 strategie a zacílení na aplikační odvětví
10. Celospolečenské výzvy ve vazbě na výzkum a vývoj ve společenských a humanitních vědách
11. Datové zdroje ve výzkumu, vývoji a inovacích

STRATEGICKÁ DOPORUČENÍ

Seznam zkratk

PŘÍLOHA

Úvod Analýzy VaVal 2016 vyznívá pozitivně -na základě rozborů, analýz a mezinárodních srovnání lze konstatovat, že systém VaVal v ČR se rozvíjí žádoucím směrem. Z pohledu na základní ukazatele je zřejmé, že prostředí je pro VaVal relativně příznivé. Výdaje na výzkum a vývoj v dlouhodobé perspektivě rostou, počet výzkumných pracovníků dlouhodobě zaznamenává rovněž rostoucí trend.

Následuje velmi podrobná výkladová část. Dále jsou uvedeny Strategická doporučení, shrnující ve dvaceti bodech opatření, která by měla přispět ke stabilizaci dobře fungujících součástí systému výzkumu, vývoje a inovací a rovněž k nápravě slabších částí. Část opatření je zaměřena na získání relevantních údajů pro další analýzy. Z těchto strategických doporučení Rady pro výzkum, vývoj a inovace tedy vyplývá, na co se ve své činnosti chce v dalších letech zaměřit:

- Pokračovat v přípravě systému výzkumu, vývoje a inovací na období po roce 2020, resp. 2023, kdy nebudou k dispozici finanční prostředky ze strukturálních fondů EU, případně budou velmi omezeny.
- Finančně stabilizovat výzkumné organizace posílením dlouhodobé institucionální složky státního rozpočtu na výzkum, vývoj a inovace vůči účelové ve vazbě na nový způsob hodnocení výzkumných organizací akcentující kvalitu výstupů a jejich využitelnost v inovacích.
- Zaměřit se v analýzách podrobněji na vazby mezi podnikatelskými subjekty a subjekty veřejného charakteru (vysokými školami, ústavu Akademie věd, resortními výzkumnými pracovišti), se zvláštním zřetelem na společenský a hospodářský růst (včetně zaměstnanosti v technologicky vyspělých oborech a růstu reálných mezd).
- Analyzovat přínosy jednotlivých nástrojů finanční podpory a výstupy analýz používat k jejich optimalizaci.
- Zabezpečit evidenci institucionální podpory výzkumu, vývoje a inovací podle vědních oborů, které byly podpořeny.

- Evidovat podporu výzkumu, vývoje a inovací na národní úrovni v účetním členění na náklady přímé (mzdové, materiál, služby) a nepřímé za jednotlivé kategorie podpor, zejména na institucionální.
- Prioritně realizovat naplánované sjednocení číselníků vědních oborů v Informačním systému výzkumu, vývoje a inovací a skupin oborů používaných v ČR se strukturou OECD Fields of Research and Development (součást tzv. Frascati manuálu).
- Propojovat data z různých šetření a registrů státní správy (např. data z šetření ČSÚ, registrů Státní správy sociálního zabezpečení, Generálního finančního ředitelství a Informačního systému výzkumu, vývoje a inovací) za účelem podrobnějších analýz základny výzkumu a vývoje, přestože jsou možnosti propojování dosud legislativně velmi omezeny.
- Využít potenciál center VaV vybudovaných z prostředků SF EU (zejména OP VaVPl) jako základnu pro dlouhodobou spolupráci v aplikovaném výzkumu.
- Při plánování finančních prostředků na provoz a další rozvoj výzkumných infrastruktur klást důraz na složku institucionální podpory dlouhodobého koncepčního rozvoje výzkumných organizací.
- Zavést pravidelný monitoring uplatnění výzkumných infrastruktur v aplikovaném výzkumu pro potřeby významných odvětví národního hospodářství ČR.
- Při podpoře výzkumu, vývoje a inovací ze státního rozpočtu klást větší důraz na výzkum a vývoj v zásadních / přelomových oblastech jednotlivých vědních oborů, jejichž výsledky bude vhodné mezinárodně chránit.
 - Zajistit evidenci informací o využití výsledků výzkumu a vývoje na národní úrovni.
 - Důsledně implementovat nový způsob hodnocení výzkumných organizací a hodnocení programu účelové podpory výzkumu, vývoje a inovací, čímž dojde k eliminaci negativních dopadů hodnocení na systém výzkumu a vývoje, které vyvolávaly vaechny dosavadní způsoby hodnocení.
- Realizovat opatření motivující výzkumné organizace k provádění aplikovaného výzkumu, což by se mělo projevit nárůstem poměru aplikovaných výsledků vůči publikačním.
- Realizovat opatření podporující zvyšování kvality publikačních výstupů a internacionalizaci zejména v základním výzkumu.
- Při podpoře výzkumu, vývoje a inovací ze státního rozpočtu klást větší důraz na výzkum a vývoj v zásadních / přelomových oblastech jednotlivých vědních oborů, jejichž výsledky bude vhodné mezinárodně chránit.
- Zajistit evidenci informací o využití výsledků výzkumu a vývoje na národní úrovni.
- Důsledně implementovat nový způsob hodnocení výzkumných organizací a hodnocení programů účelové podpory výzkumu, vývoje a inovací, čímž dojde k eliminaci negativních dopadů hodnocení na systém výzkumu a vývoje, které vyvolávaly všechny dosavadní způsoby hodnocení.
- Pokračovat v odstraňování hlavních bariér inovačního pokroku v ČR v podobě nízkých investic rizikového kapitálu, nízkého využití ochrany duševního vlastnictví formou mezinárodních patentů, nedostatků v oblasti lidských zdrojů (zaměření vzdělávání, kariérní řády).
- Provádět odvětvově zaměřené analýzy výzkumu a vývoje v podnikatelském sektoru s využitím individuálních dat na vstupu (např. ze statistických šetření ČSÚ), avšak respektovat anonymitu individuálních dat na výstupu.
- I nadále sledovat dlouhodobé trendy a meziročně porovnávat základní makroekonomické veličiny dle jednotlivých odvětví ve vazbě na výzkum a vývoj.

- Rozvíjet v rámci Komise pro společenské a humanitní vědy, poradního orgánu Rady pro výzkum, vývoj a inovace, diskusi o tématech výzkumu a vývoje v oblasti společenských a humanitních věd, jejich přínosech, způsobech hodnocení a financování.

Další informace lze najít na adresách:

<http://www.vyzkum.cz/>

<http://www.vyzkum.cz/FrontClanek.aspx?idsekce=677142>

<https://www.czso.cz/csu/czso/prima-verejna-podpora-vyzkumu-a-vyvoje-v-ceske-republice>

<https://www.czso.cz/csu/czso/ukazatele-vyzkumu-a-vyvoje-2016>

<http://www.statistikaamy.cz/category/analyzy/veda-a-vyzkum/>

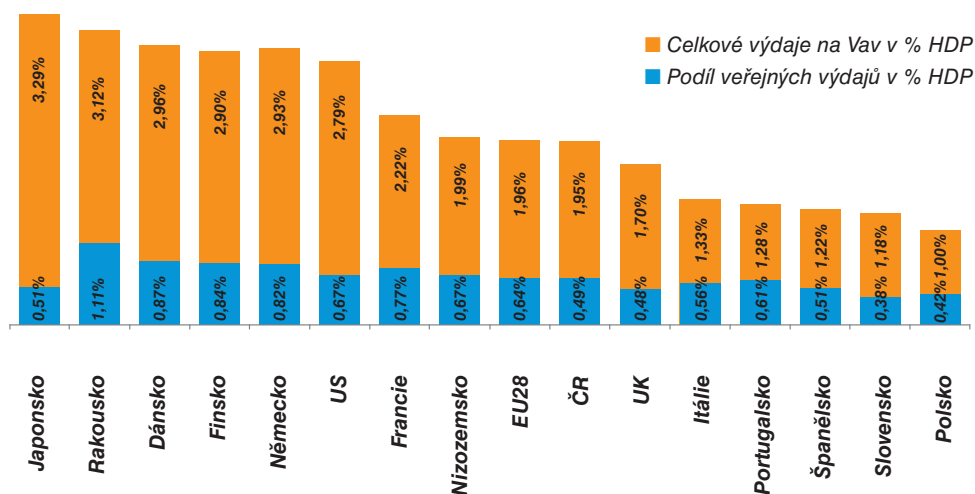
2. | FINANCOVÁNÍ VÝZKUMU A VÝVOJE Z VEŘEJNÝCH PROSTŘEDKŮ

Základním nástrojem realizace politiky VaV je nejen v ČR přímá finanční podpora z prostředků veřejných rozpočtů. Výše celkové přímé finanční podpory VaV a podpory z veřejných prostředků jsou jedním ze základních ukazatelů pro hodnocení VaV v jednotlivých zemích. Je známo, že EU jako celek dlouhodobě zaostává ve výši výdajů na VaV za USA a Japonskem, resp. asijskými ekonomikami. Lisabonská strategie, která byla schválena v roce 2000 v Lisabonu, stanovila cíl, že EU se do roku 2010 stane ekonomikou s nejvyšší konkurenceschopností na světě. V roce 2002 byl v Barceloně vyhlášen další cíl ve VaV - zvýšit celkové výdaje na VaV do roku 2010 na 3 % hrubého domácího produktu (HDP), z toho by jedna třetina (1 %) byla hrazena ze zdrojů veřejných a dvě třetiny (2 %) ze zdrojů soukromých (podnikatelských). EU svých předsevzetí dosud nedosáhla, stejně jako většina jejích členských zemí.

Česká republika se k Lisabonské strategii připojila, což se promítlo do dokumentů určující směřování VaV v ČR. Nejblíže byla ČR v roce 2014, kde se přiblížila hodnotě 2% HDP jako celkových výdajů na VaV. Od roku 2014 tento podíl setrvale klesá a v roce 2016 poklesnul až na úroveň 1,68%, tedy na hodnoty roku 2011. Na jedné straně ČR sice nedosahuje hodnot, které byly vytýčeny, ale na straně druhé se alespoň vyrovnala unijnímu průměru. Většina investic, které zvýšily celkový podíl výdajů na VaV na HDP pochází ze soukromých zdrojů.

2.1 | Celkové a veřejné výdaje na VaV ve vybraných vyspělých zemích v roce 2015

Celkové a veřejné výdaje na VaV ve vybraných vyspělých zemích v roce 2015 (% HDP)

zdroj: OECD MSTI 2017/1

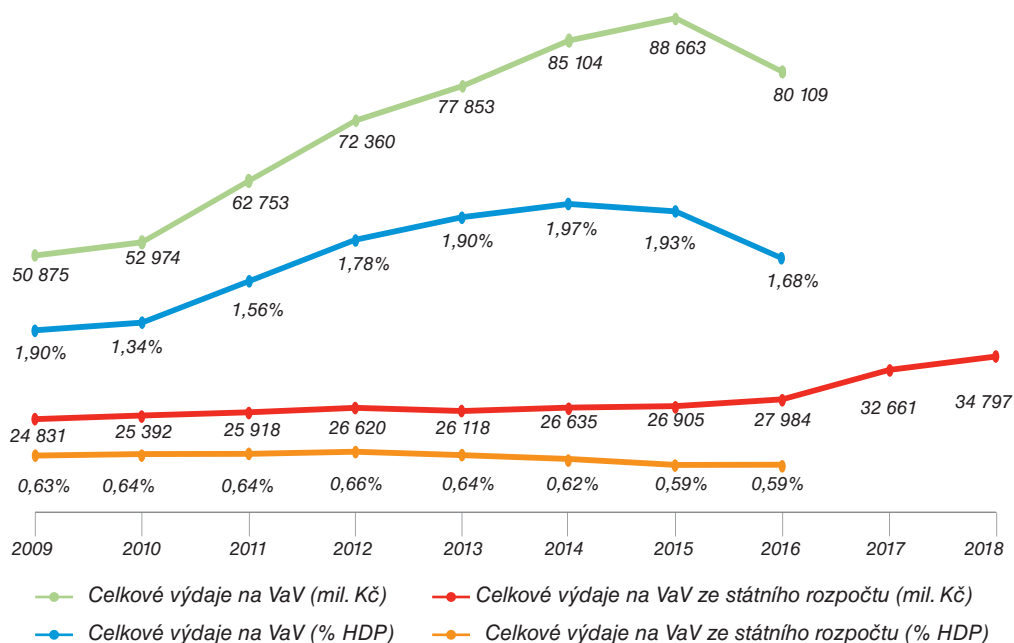
Ze zemí EU v roce 2015 plnilo první z kritérií Lisabonské strategie (celkové výdaje na VaV ve výši 3,12% HDP) pouze Rakousko. Z dalších států měly nejbližší ke splnění Dánsko, Finsko a Německo, které se dlouhodobě pohybují těsně pod hranicí 3%. Tyto země se zároveň řadí se svými výdaji na VaV výrazně nad průměr celé EU, který činil v r. 2015 1,96%.

Druhé kritérium (2% výdajů zajistit z neveřejných zdrojů) splňovaly v roce 2015 Dánsko, Finsko a Německo. Ani zde nedošlo v uplynulých letech k výrazným změnám. EU jako celek, stejně jako Česká republika, dosud ani jednoho z těchto kritérií nedosáhla. Nižší celkové výdaje na VaV než ČR měly z uvedených vybraných zemí Velká Británie, Itálie, Portugalsko, Španělsko, Slovensko a Polsko.

Vysoký podíl soukromých výdajů ve VaV je typický hlavně pro asijské země, jako příklad je uvedeno Japonsko. Podíl soukromých výdajů na celkových výdajích na VaV 78% nemá v EU žádná země.

2.2 | Celkové výdaje státního rozpočtu ČR na výzkum, vývoje a inovace

Celkové výdaje státního rozpočtu ČR na VaV v letech 2009 - 2018 (% HDP a mil. Kč)

zdroj: ČSÚ, Státní rozpočty ČR pro dané roky

VaV patřil k jedné z hlavních priorit, na kterou vláda zvyšovala výdaje i v období hospodářské krize, a tedy v době snižování veřejných výdajů v řadě jiných oblastí. Výdaje státního rozpočtu na VaV ve finančním vyjádření do roku 2013 trvale mírně rostly, i když tempo růstu se začalo zvedat až v posledních dvou letech. V roce 2017 došlo k výraznému navýšení o cca 4,7 mld. Kč, což je nejvyšší nárůst ve sledovaném období. Tempo růstu bude pokračovat i v roce 2018 s nárůstem cca 2,1 mld. Kč.

Vztaženo procentuálně k HDP je tendence posledních let, za které jsou údaje k dispozici, sestupná. Do roku 2016 tak výdaje na VaV ze státního rozpočtu sice v absolutní výši rostly, tento růst však neodpovídal růstu celé ekonomiky. Ještě výrazně sestupnější je křivka vyjadřující podíl celkových výdajů na VaV.

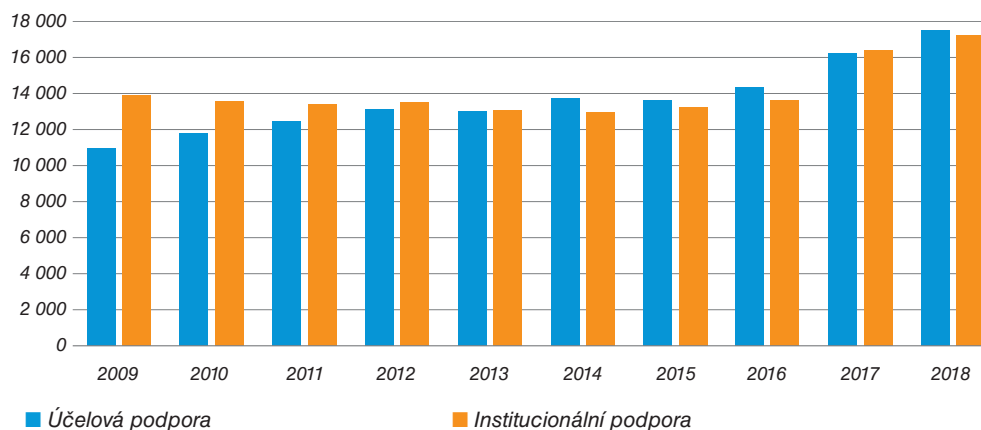
Výdaje státního rozpočtu na VaV totiž nejsou jedinými veřejnými zdroji pro tuto oblast. Postupně od r. 2007 nabývaly na významu strukturální fondy EU. Šlo zejména o operační program „Výzkum a vývoj pro inovace“, částečně i operační programy „Vzdělávání pro

konkurenceschopnost“ a „Podnikání a inovace.“ V rámci těchto tří operačních programů bylo na výzkum a vývoj do r. 2015 určeno přes 100 mld. Kč z prostředků EU. Od roku 2015 s postupným nárůstem pak můžeme jako největší zdroj dalších prostředků vnímat nové operační programy OP Výzkum, vývoj a vzdělávání a OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost.

Celkové výdaje na VaV měly od roku 2010, kdy přestal být patrný vliv ekonomické krize tak patrný, silně vzestupnou tendenci. V roce 2014 poprvé překonaly hodnotu 80 mld. Kč, v mezinárodním měřítku je tak byla ČR dokonce před unijním průměrem. V roce 2016 došlo k meziročnímu poklesu o 8,5 mld. Kč na hodnotu 80,1 mld. Kč, tj. k poklesu o 9,6%. Jednou z hlavních uváděných příčin byl přechod na nové programové období čerpání Evropských fondů.

2.3 | Institucionální a účelové výdaje státního rozpočtu ČR na výzkum, vývoje a inovace

Institucionální a účelová podpora VaVal ČR v letech 2009–2018 (mil. Kč)

zdroj: Státní rozpočty ČR pro dané roky

Celkové výdaje na VaV ze státního rozpočtu se skládají ze dvou částí. První je podpora účelová, druhá podpora institucionální.

Účelová podpora je poskytována na základě veřejné soutěže vybraným projektům výzkumu, a to buď grantovým projektům, u kterých si cíle a postupy projektů v základním výzkumu stanovují výzkumní pracovníci sami, nebo programovým projektům, u kterých projekty aplikovaného výzkumu a vývoje usilují o naplnění předem stanovených cílů programů, a popřípadě projektům výzkumu pro potřeby státu (veřejné zakázky ve výzkumu a vývoji). Dále je účelová podpora poskytována na rozvoj infrastruktury pro VaV a na specifický vysokoškolský výzkum.

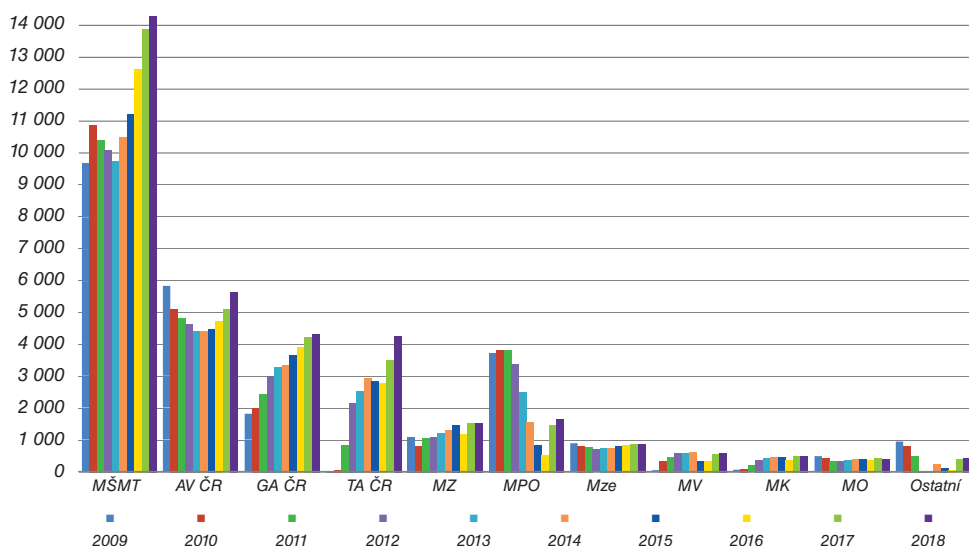
Institucionální podpora je poskytována výzkumným organizacím v současné době zejména formou výdajů na rozvoj výzkumných organizací podle hodnocení jejich výsledků. Z prostředků na institucionální podporu jsou hrazeny i některé aktivity mezinárodní spolupráce ve VaV a spolufinancování operačních programů ve VaVal. Z institucionálních prostředků jsou rovněž hrazeny náklady na veřejné soutěže a hodnocení a finanční ocenění mimořádných výsledků a náklady na činnost zejména AV ČR. Poměr institucionální a účelové podpory v ČR tak nelze přímo srovnávat se zahraničím, kde je členění výdajů odlišné.

Od roku 2001 byla institucionální podpora vyšší než podpora účelová. RVVI v minulosti usilovala o zmírnění výše rozdílu mezi institucionální a účelovou podporou. Při rozhodování o účelové podpoře jsou více uplatňovány principy soutěže, zatímco z institucionální podpory

se v řadě případů fakticky stává nároková složka podpory. Údaje od r. 2010 ale nejsou díky změnám v podpoře VaV s předchozími roky přímo srovnatelné (např. do r. 2009 byl specifický výzkum na vysokých školách institucionální podporou, od r. 2010 je specifický vysokoškolský výzkum účelovou podporou). V roce 2014 poprvé výše účelové podpory překonala výši institucionální podpory. Stejný stav trval do r. 2016, v roce 2017 a 2018 jsou institucionální a účelová podpora vyrovnané.

2.4 | Celkové výdaje na výzkum, vývoj a inovace u vybraných poskytovatelů

Celkové výdaje na VaVal u vybraných poskytovatelů v letech 2009–2018 (mil. Kč)

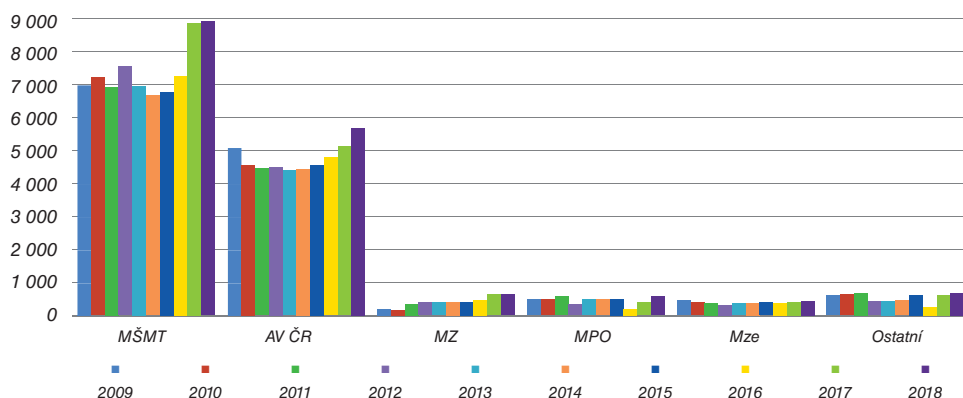
zdroj: Státní rozpočty ČR pro dané roky

V grafu je uveden vývoj celkové podpory, kterou poskytuje 10 poskytovatelů, další čtyři poskytovatelé – MŽP, MPSV, MD a MZV jsou shrnuty jako „ostatní“.

Vládou schválená Reforma systému výzkumu, vývoje a inovací z roku 2008 snížila počet rozpočtových kapitol ve VaV z 22 na 11 (jedenáctou kapitolou, ze které ale nejsou poskytovány prostředky dalším organizacím, je Úřad vlády ČR - z této kapitoly jsou financovány výdaje na činnost Rady pro výzkum, vývoj a inovace). Od r. 2017 se nově zvýšil počet poskytovatelů na 14 (a počet rozpočtových kapitol na 15), poskytovateli institucionální podpory jsou opět MŽP, MD, MPSV a MZV.

2.5 | Institucionální podpora výzkumu a vývoje u vybraných poskytovatelů

Institucionální podpora VaV u vybraných poskytovatelů v letech 2009–2018 (mil. Kč)

zdroj: Státní rozpočty ČR pro dané roky

Vládou schválená Reforma systému výzkumu, vývoje a inovací (usnesení vlády z 26. března 2008 č. 287) zavedla zásadní změnu v poskytování institucionální podpory. Stávající výzkumné záměry byly postupně dokončeny, nové již nebyly vyhlašovány. Institucionální podpora byla poskytována na základě hodnocení výzkumných organizací podle metodiky schvalované vládou nebo v případě AV ČR podle vlastního hodnocení. Výsledky hodnocení promítá RVVI v různé míře do návrhu výdajů státního rozpočtu na VaVal (např. v letech 2013 – 2015, kdy ale samostatný rozpočet na výzkum, vývoj a inovace nebyl schválen, RVVI uplatňovala princip 20% podle výsledků hodnocení a 80% podle výše podpory v uplynulém roce, při přípravě rozpočtu na r. 2016 až 2018 vycházela zejména z platného střednědobého výhledu a výsledků jednání o návrhu rozpočtu s jednotlivými poskytovateli).

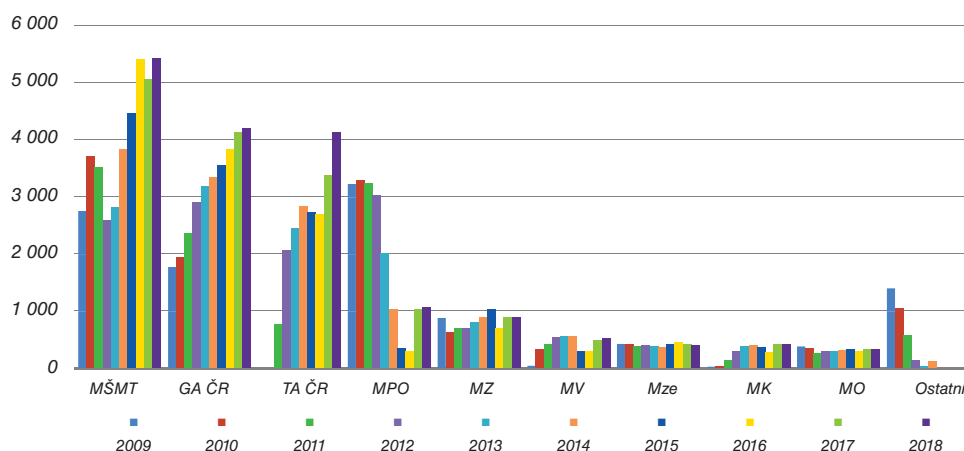
Jak již bylo uvedeno, je institucionální podpora poskytována i na spolufinancování operačních programů ve VaVal. Z institucionálních prostředků jsou rovněž hrazeny náklady na veřejné soutěže a hodnocení a finanční ocenění mimořádných výsledků.

Rozhodující část institucionální podpory rozdělují MŠMT a AV ČR. MŠMT poskytuje institucionální podporu vysokým školám a části výzkumných organizací, ale současně spolufinancuje operační programy ve VaVal. AV ČR poskytuje institucionální podporu ústavům AV ČR. Výdaje proto nejsou vzájemně přímo srovnatelné.

Od roku 2017 jsou znovu poskytovateli institucionální podpory 4 resorty (MŽP, MD, MPSV a MZV) s celkovou výší podpory jejich výzkumných organizací 383 mil. Kč za rok 2018. V grafu jsou tito čtyři noví poskytovatelé uvedeni jako „Ostatní“, spolu se třemi dalšími poskytovateli – ministerstvem obrany, kultury a vnitra, kteří dohromady rozdělují prostředky ve výši 267 mil. Kč.

2.6 | Účelová podpora výzkumu, vývoje a inovací u vybraných poskytovatelů

Účelová podpora VaVal u vybraných poskytovatelů v letech 2009–2018 (mil. Kč)

zdroj: Státní rozpočty ČR pro dané roky

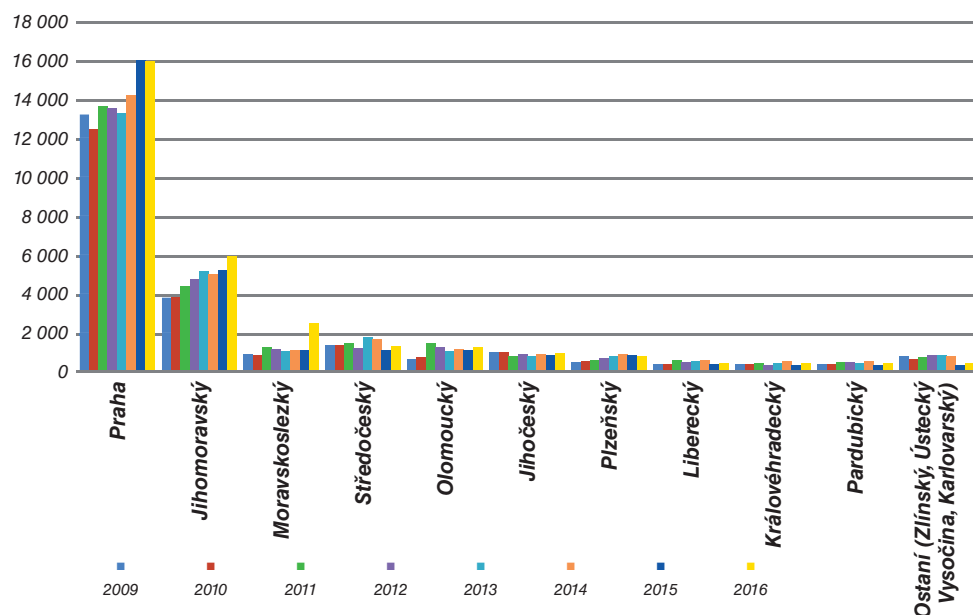
Účelová podpora VaV je poskytována projektům VaV na základě výsledků veřejných soutěží. GA ČR poskytuje podporu grantovým projektům základního výzkumu. Ostatní poskytovatelé včetně TA ČR podporují programové projekty, které jsou součástí jimi vyhlašovaných programů VaV a v případě MO, MV a TA ČR i na veřejné zakázky ve VaV.

Nárůst výdajů GA ČR po r. 2010 byl způsoben změnou složení podpory - GA ČR postupně od r. 2011 financuje u nových projektů i mzdové náklady. Nárůst výdajů TA ČR byl způsoben zejména převzetím problematiky VaV od těch kapitol, ze kterých již není poskytována účelová podpora VaVal.

Nárůst prostředků v kapitole MŠMT byl do značné míry dán zahájením podpory v programu NPU I (LO) a NPU II (LQ). Tyto programy jsou určeny na podporu rozvoje a udržitelnosti projektů nových evropských center vybudovaných v rámci programů OP VaVpl a OP PK. Další prostředky jsou od r. 2016 určeny na výrazné zvýšení podpory individuálních projektů velkých infrastruktur.

2.7 | Celková státní podpora výzkumu, vývoje a inovací v jednotlivých regionech

Celková státní podpora VaVal v jednotlivých regionech v letech 2009–2016 (mil. Kč)

zdroj: Státní rozpočty ČR pro dané roky, IS VaVal

V celkové státní podpoře VaV je zahrnuta veškerá účelová podpora. Do institucionální podpory je zahrnuta jen podpora poskytovaná v minulosti na základě výzkumných záměrů a nyní výdajů na rozvoj výzkumných organizací. Není tedy zahrnuta podpora specifického výzkumu na vysokých školách ani podpora vybraným aktivitám mezinárodní spolupráce ve VaV.

Podpora VaV z veřejných prostředků je na území ČR, stejně jako v řadě jiných zemí, rozdělena značně nerovnoměrně. Tato nerovnoměrnost je dána nerovnoměrným historickým rozdělením kapacit VaV na území ČR. Do hl. m. Prahy směřuje kolem 50% celkové veřejné podpory VaV a do čtyř krajů 80% celkové podpory. Ke zmírnění velkých rozdílů měla napomoci výstavba nových infrastruktur VaV v regionech s výjimkou hlavního města Prahy. Výstavba byla podpořena ze zdrojů EU v rámci operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace. Dopad těchto opatření na regionální členění podpory však byl pouze dílčí, poněvadž regionální rozvržení ve výsledném hodnocení nehrálo žádnou roli. Nejvíce se zvýšily výdaje v Jihomoravském kraji, Olomouckém, Plzeňském a Středočeském. Tedy v těch krajích, kde byly výdaje do VaV nejvyšší po Praze i před podporou z operačních programů (tato podpora z operačních programů je zahrnuta jen ve výši hrazené ze státního rozpočtu ČR – tzv. „kofinancování“). V kraji Zlínském, Ústeckém, Vysočina a Karlovarském jsou hodnoty tak nízké, že v grafu jsou spojeny do jedné položky.

3 | POSKYTOVATELÉ A PROGRAMY VAVAI V ČR

3.1 Grantová agentura ČR (GA ČR)

Grantová agentura České republiky (GA ČR) zahájila svoji činnost v roce 1993. Jejím úkolem je každoročně na základě veřejné soutěže ve výzkumu a vývoji udělovat granty nejlepším projektům základního výzkumu ve všech oborech, kde cíle a způsoby řešení projektů navrhuji samotní vědci.

Výsledkem řešení projektů jsou nové vědomosti o základních principech jevů, procesů nebo pozorovatelných skutečností, které jsou publikovány podle zvyklostí v daném vědním oboru. Dalším úkolem GA ČR je také kontrola průběhu řešení a plnění cílů projektu za každý uplynulý rok a vyhodnocení dosažených výsledků projektu po jejich skončení. Granty neboli účelové finanční prostředky na podporu projektů základního výzkumu poskytuje GA ČR ze samostatné kapitoly státního rozpočtu.

Ročně se o granty GA ČR uchází kolem 3000 navrhovatelů, z nichž zhruba jedna čtvrtina grant získá, úspěšnost ale v jednotlivých letech kolísá.

GA ČR poskytuje finanční podporu na vědecké projekty v rámci tzv. standardních projektů, juniorských projektů (od r. 2017 plně nahradily postdoktorandské projekty 2009 – 2016), na projekty na podporu excelence v základním výzkumu a na projekty v rámci mezinárodních projektů (bilaterálních). Od r. 2014 jsou vyhlašovány mezinárodní projekty „LA granty“ a od r. 2017 projekty na podporu mezinárodní spolupráce pro získávání ERC grantů. V roce 2018 bude vyhlášena veřejná soutěž v rámci nové skupiny grantových projektů excelence v základním výzkumu EXPRO.

Úkoly GA ČR jsou následující:

- příprava a vyhlášení veřejné soutěže ve výzkumu a vývoji na podporu grantových projektů;
- posouzení návrhu projektů odbornými poradními orgány GA ČR a výběr těch nejlepších projektů k udělení grantu;
- udělení grantu vybraným projektům v rámci finančních možností, tj. podle výše částky, kterou pro daný rok GA ČR získá ze státního rozpočtu, a uzavření smlouvy s uchazeči;
- kontrola průběhu řešení a plnění cílů projektu za každý uplynulý rok na základě tzv. dílčí zprávy;
- ohodnocení dosažených výsledků projektu po jeho skončení na základě tzv. závěrečných zpráv;
- kontrola hospodaření s finančními prostředky přidělenými na řešení projektu, tj. zda se utrácí účelně a v souladu s příslušnými předpisy a požadavky;
- spolupráce se zahraničními vědeckými orgány a institucemi, zejména se členskými zeměmi Evropského společenství.

Typy grantových projektů:

- GA ČR poskytuje účelovou podporu na řešení grantových projektů v rámci skupin grantových projektů:
- Standardní grantové projekty (GA)
- Mezinárodní (bilaterální) projekty (GC)

- Projekty na podporu excelence v základním výzkumu (GB)
- Juniorské granty (GJ)
- LA granty (GL)
- Projekty na podporu mezinárodní spolupráce pro získávání ERC grantů.

3.1.1 | Oborové komise a panely GA ČR

Oborové komise zajišťují přijímání, posouzení a hodnocení návrhu projektů základního výzkumu. Byly ustaveny pro tyto obory:

- Technické vědy (OK1)
- Vědy o neživé přírodě (OK2)
- Lékařské a biologické vědy (OK3)
- Společenské a humanitní vědy (OK4)
- Zemědělské a biologicko-environmentální vědy (OK5)

Tyto obory se dále dělí na tzv. panely:

(Dne 7. března 2013 GA ČR přistoupila ke zpřesnění náplně panelů P102, P108, P402 a P403. Uchazeč by neměl volit panely pouze podle jejich názvu, ale měl by se seznámit s jejich náplní.)

1. Technické vědy

P101 Strojní inženýrství

- P102 Elektrotechnika a elektronika
- P103 Kybernetika a zpracování informace
- P104 Stavební materiály, architektura a stavitelství
- P105 Stavební mechanika a konstrukce, mechanika tekutin
- P106 Technická chemie
- P107 Materiály a metalurgie
- P108 Materiálové vědy a inženýrství

2. Vědy o neživé přírodě

- P201 Matematika
- P202 Informatika
- P203 Jaderná a částicová fyzika, fyzika plazmatu a nízkých teplot
- P204 Fyzika kondenzovaných látek a materiálů
- P205 Biofyzika, makromolekulární fyzika a optika
- P206 Analytická chemie – chemická a strukturní analýza atomárních, molekulárních a (bio)molekulárních systémů
- P207 Chemické a biochemické přeměny
- P208 Chemická fyzika a fyzikální chemie
- P209 Astronomie a astrofyzika, fyzika atmosféry, meteorologie, klimatologie a hydrologie, fyzická geografie
- P210 Geofyzika, geochemie, geologie a mineralogie, hydrogeologie

3. Lékařské a biologické vědy

- P301 Genetika, experimentální onkologie, lékařská biochemie, metabolismus a výživa
- P302 Morfologické obory, mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygiena
- P303 Fyziologické obory, farmakologie, neurovědy a toxikologie
- P304 Klinický a preklinický výzkum, experimentální medicína
- P305 Molekulární, buněčná, strukturní a vývojová biologie a bioinformatika

4. Společenské a humanitní vědy

- P401 Filosofie, teologie, religionistika
- P402 Ekonomické vědy, makroekonomie, mikroekonomie, ekonometrie (mimo finanční ekonometrie), kvantitativní metody v ekonomii (mimo operativní výzkum)
- P403 Podnikové a manažerské vědy, finance, finanční ekonometrie a operativní výzkum
- P404 Sociologie, demografie, sociální geografie a mediální studia
- P405 Archeologie a starší dějiny (do roku 1780)
- P406 Lingvistika a literární vědy
- P407 Psychologie, pedagogika
- P408 Právní vědy, politologie
- P409 Vědy o umění
- P410 Moderní dějiny (od roku 1780) a etnologie

5. Zemědělské a biologicko-environmentální vědy

- P501 Fyziologie a genetika rostlin, rostlinolékařství
- P502 Fyziologie a genetika živočichů, veterinární lékařství
- P503 Potravinářství, ekotoxikologie a environmentální chemie
- P504 Péče o krajinu, lesnictví a půdní biologie, ekologie ekosystémů
- P505 Ekologie živočichů a rostlin
- P506 Botanika a zoologie

3.1.2 | Standardní grantové projekty (kód GA)

Standardní grantové projekty jsou zaměřené na základní výzkum. Tento typ projektů GA ČR podporuje od svého vzniku, tj. od roku 1993. **Podle informací z IS VaVal bylo dosud (k březnu 2018) podpořeno 14 066 projektů, v celkové výši státní podpory 37,380 mld. Kč.**

- Délka trvání projektů je obvykle 3 roky
- Mohou být podávány do všech oblastí základního výzkumu.
- Téma projektu volí navrhovatel.
- Uchazečem může být kterákoli právnická či fyzická osoba, organizační složka státu nebo územního samosprávného celku, organizační jednotka Ministerstva obrany nebo Ministerstva vnitra, zabývající se výzkumem a experimentálním vývojem.
- Veřejná soutěž je vyhlašována obvykle jednou za rok, zpravidla v březnu, hodnotící proces probíhá do podzimu a výsledky veřejné soutěže jsou vyhlášeny před koncem příslušného kalendářního roku.
- Řešitelem může být jedna osoba nebo tým vědeckých pracovníků, a to i napříč institucemi.

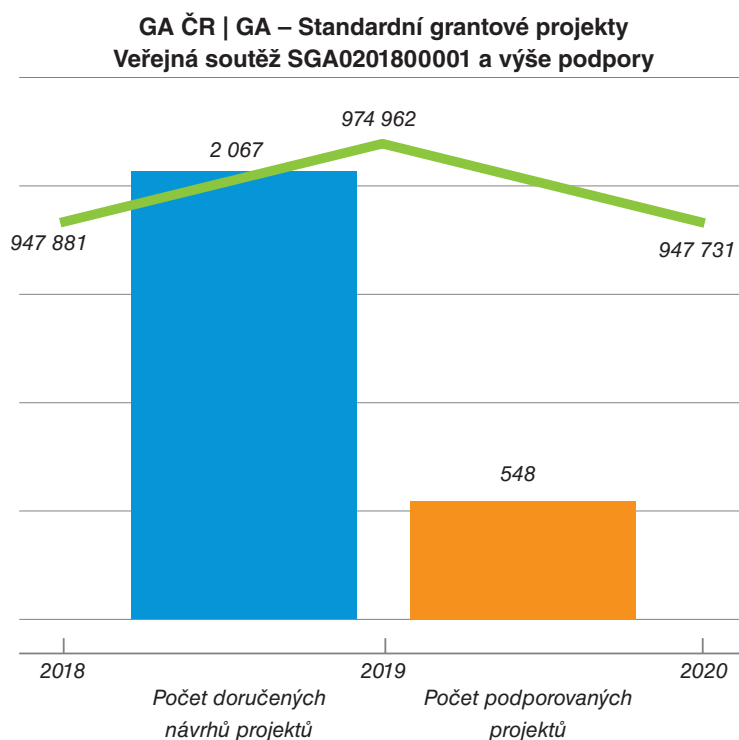
- Hlavními kritérii jsou cíle projektu, návrh způsobu řešení, návrh výstupů řešení, zahraniční spolupráce uchazeče, posouzení předchozí spolupráce uchazeče s GA ČR a přiměřenost finančních požadavků.

Finanční prostředky, které byly přiděleny v roce 2017

Období	2018	2019	2020	celkem
Výše podpory	947 881 tis. Kč	974 962 tis. Kč	947 731 tis. Kč	2 870 574 tis. Kč

Grafické vyjádření poslední vyhodnocené veřejné soutěže

(Výše účelové podpory přidělené ve veřejné soutěži: 2 870 574 tis. Kč)

Zdroj: Informační systém výzkumu, experimentálního vývoje a inovací

Další veřejná výzva v tomto programu bude vyhlášena v roce 2018.

3.1.3 | Mezinárodní (bilaterální) projekty (kód GC)

Mezinárodní grantové projekty jsou zaměřeny na podporu projektů základního výzkumu na základě bilaterální kooperace vědců a vědeckých týmů ve spolupráci s různými zahraničními grantovými institucemi: Deutsche Forschungsgemeinschaft (DFG), National Research Foundation of Korea (NRF) a National Science Council of Taiwan (NSC). **Podle informací z IS VaVal bylo dosud (k březnu 2018) podpořeno 139 projektů, v celkové výši státní podpory 0,524 mld. Kč.**

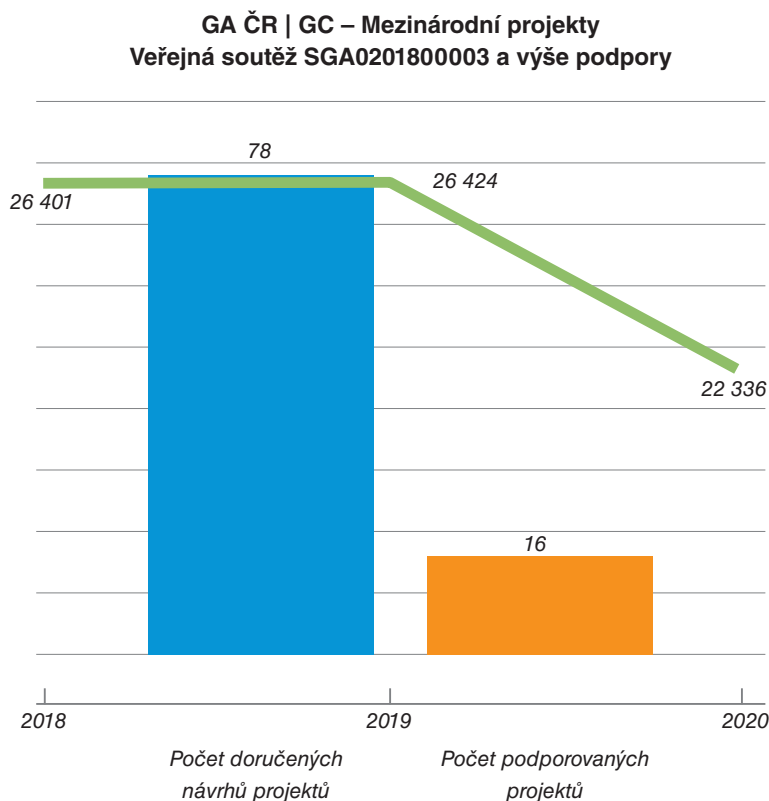
Podmínkou udělení bilaterálního projektu od GA ČR je jeho udělení v partnerské zemi, tj. grant je uchazečům udělen za podmínky, že jeho udělení schválí oba národní poskytovatelé.

- Mohou být podávány do všech oblastí základního výzkumu.
- Téma projektu volí navrhovatel.
- Délka trvání projektů je 2–3 roky.
- V ČR je tento typ soutěže vyhlašován vždy jednou za rok, zpravidla v březnu, hodnotící proces probíhá do podzimu a termín vyhlášení výsledků je závislý na termínu schválení projektu v partnerské zemi.
- Každý národní poskytovatel financuje aktivity týkající se části řešení projektu v rámci svého teritoria.

Finanční prostředky, které byly přiděleny v roce 2017

Období	2018	2019	2020	celkem
Výše přidělené účelové podpory	827 669 tis. Kč	850 281 tis. Kč	822 568 tis. Kč	2 500 518 tis. Kč

Grafické vyjádření poslední vyhodnocené veřejné soutěže
(Výše účelové podpory přidělené ve veřejné soutěži: 75 161 tis. Kč)

Zdroj: Informační systém výzkumu, experimentálního vývoje a inovací

Další veřejná výzva v tomto programu bude vyhlášena v roce 2018.

3.1.4 | Juniorské granty (kód GJ)

V roce 2014 vyhlásila GA ČR poprvé veřejnou soutěž v nové skupině grantových projektů na podporu vynikajících mladých vědeckých pracovníků, která ponese název „Juniorské granty“ a poskytování podpory zahájila v roce 2015. Tato soutěž bude vyhlašována každoročně až do roku 2022 a je určena navrhovatelům, kteří v roce podání návrhu dosáhli věku nejvýše 35 let. Doba řešení těchto projektů je tříletá. **Podle informací z IS VaVal bylo dosud (k březnu 2018) podpořeno 224 projektů, v celkové výši státní podpory 1,078 mld. Kč.**

Jeden navrhovatel může v jedné soutěži o Juniorský grant podat pouze jeden návrh a v případě udělení projektu nebude již možné ucházet se o Juniorský grant znovu. Soutěž bude ovšem otevřená i těm, kteří již řeší standardní, mezinárodní nebo postdoktorský projekt udělený GA ČR. Vedle požadavku maximální věkové hranice (35 let) musí navrhovatel a členové jeho týmu splňovat také podmínku, že v roce podání návrhu nejsou nositeli akademického titulu Ph.D. (či jeho ekvivalentu) po dobu přesahující 8 let.

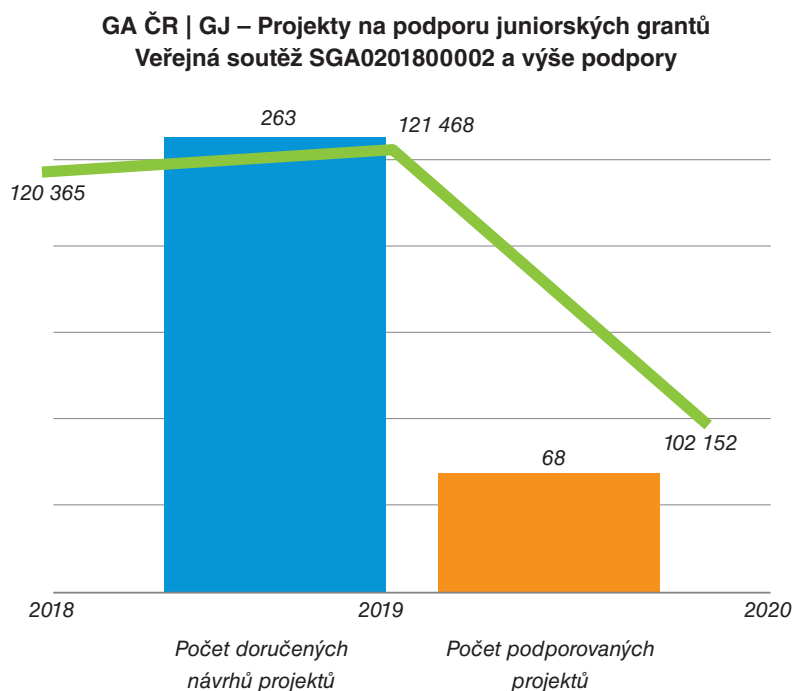
Míra podpory činí až 100%, maximální výše podpory jednoho projektu je dána Rámcem (tj. 20 mil. EUR), předpokládá se ale u tohoto druhu projektů cca o dva řády nižší.

Finanční prostředky, které byly přiděleny v roce 2017

Období	2018	2019	2020	celkem
Výše podpory	120 365 tis. Kč	121 468 tis. Kč	102 152 tis. Kč	343 985 tis. Kč

Grafické vyjádření poslední vyhodnocené veřejné soutěže

(Výše účelové podpory přidělené ve veřejné soutěži: 343 985 tis. Kč)

Zdroj: Informační systém výzkumu, experimentálního vývoje a inovací

Další veřejná výzva v tomto programu bude vyhlášena v roce 2018.

3.1.5 | LA granty (kód GF)

Dalším typem grantů, který GA ČR poskytuje, jsou mezinárodní grantové projekty, tzv. „LA granty“. Ty jsou hodnoceny s využitím principu „Lead Agency“ a jsou zaměřeny na podporu mezinárodní spolupráce v základním výzkumu. **Podle informací z IS VaVal bylo dosud (k březnu 2018) podpořeno 30 projektů, v celkové výši státní podpory 0,142 mld. Kč.**

U skupiny grantových projektů „LA granty“ hodnocení proběhne jako mezinárodní podle § 7 odst. 4 zákona 130/2002 Sb. Výzvu na podávání návrhů grantových projektů „LA granty“ vyhlašuje partnerská grantová agentura a návrhy projektů jsou podávány podle jejích pravidel a způsobem, který stanoví partnerská grantová agentura.

Podpora skupiny grantových projektů „LA granty“ je poskytována od roku 2015 s termínem ukončení podpory v roce 2022 s tím, že v letech 2021 a 2022 již nebudou zahajovány nové grantové projekty a bude dokončeno řešení grantových projektů zahájených v r. 2020.

V zájmu vytvoření podmínek pro splnění zaměření a cílů skupiny grantových projektů „LA granty“ je doba řešení v této skupině grantových projektů stanovena na 24 až 36 měsíců.

Míra podpory bude až 100%, maximální výše podpory jednoho projektu je dána Rámcem (tj. 20 mil. EUR), předpokládá se ale u tohoto druhu projektů více než o tři řády nižší. Vyhlášení další výzvy se předpokládá v průběhu roku 2018. Tento typ soutěže je vyhlašován vždy jednou za rok, zpravidla v listopadu.

3.1.6 | Projekty na podporu mezinárodní spolupráce pro získávání ERC grantů (kód GH)

Samostatnou skupinu pak tvoří projekty na podporu ERC žadatelů, jejichž účelem je napomoci vědcům k nabytí zkušeností a zvýšení úspěšnosti při získávání finančních prostředků ze struktur Evropské unie a posílit excelenci v základním výzkumu v ČR :

Tento typ projektů GA ČR podporuje od roku 2016. Délka trvání projektů je 3–6 měsíců. Návrhy projektů mohou být podávány ze všech oblastí základního výzkumu. Téma projektu volí navrhovatel. V návrhu smí být uveden pouze jeden uchazeč.

Navrhovatelem grantového projektu „Podpora ERC žadatelů“ může být pouze řešitel alespoň jednou hodnoceného běžícího projektu ze skupiny grantových projektů „Juniorské granty“ nebo ukončeného projektu ze skupiny grantových projektů „Juniorské granty“, jehož poslední hodnocení provedené před podáním žádosti o grantový projekt „Podpora ERC žadatelů“ bylo hodnoceno jako splněno nebo vynikající.

Výzva k podávání návrhů projektů na podporu mezinárodní spolupráce pro získávání ERC grantů v základním výzkumu je vyhlašována po projednání s Evropskou výzkumnou radou (ERC). Poskytování podpory na projekty v rámci této skupiny grantových projektů probíhá od vyhlášení výzvy do roku 2022.

Řešení projektu „Podpora ERC žadatelů“ se uskutečňuje na zahraničním pracovišti. Hodnocení probíhá na mezinárodní úrovni. Hlavními kritérii hodnocení je vědecká excelence, inovace a originalita, předchozí vědecká a publikační činnost navrhovatele, odborné předpoklady navrhovatele podat vypracovanou verzi projektu do jedné z hlavních ERC výzev (StG, CoG, AdG) s hostitelskou organizací v ČR, a to ve stanovené lhůtě po ukončení grantového projektu.

3.1.7 | Skupina grantových projektů excelence v základním výzkumu EXPRO (kód GX)

Cílem nové skupiny grantových projektů EXPRO je podporovat výzkumné týmy vedené špičkovou mezinárodně uznávanou vědeckou osobností nebo mladým vědeckým pracovníkem s přesvědčivým potenciálem pro excelenci, směřovat podporu tam, kde excelence už existuje nebo má naději vzniknout, a zvýšit tak kvalitu české vědy. Excelentní výzkum je založený na špičkových vědcích a často prostřednictvím „high risk – high gain“ projektů, což v Evropě ukazují např. projekty Evropské výzkumné rady (ERC). Cílená podpora takovýchto projektů v ČR dosud chyběla, což se promítá např. do naší velmi nízké úspěšnosti v získávání projektů ERC.

Při hodnocení návrhů projektů bude hlavní důraz kladen na excelenci hlavního navrhovatele, dosažené publikační výsledky, a další kritéria. Projekty budou pětileté, předpokládá se, že řešitelé projektu a jejich spolupracovníci budou pracovat na tomto projektu s výší úvazku nejméně 0,5. Dotace na jeden projekt bude podstatně vyšší než v případě standardních projektů; předpokládá se do 10 mil. Kč / rok. Podmínkou pro úspěšné splnění projektu EXPRO bude závazek řešitele nebo některého z členů jeho týmu, že nejpozději do šesti let od začátku řešení projektu podá návrh na projekt ERC.

GA ČR předpokládá vyhlášení první veřejné soutěže v průběhu druhého čtvrtletí roku 2018, se zahájením řešení projektů v roce 2019.

3.1.8 | Veřejné soutěže

Kód	Datum vyhlášení
GA	vyhlášení dalších výzev se předpokládá v 1. čtvrtletí 2018
GC	
GJ	
GF	vyhlášení další výzvy se předpokládá v listopadu 2018
GH	je vyhlašován po projednání s Evropskou výzkumnou radou (ERC)
GX	vyhlášení dalších výzev se předpokládá v 2. čtvrtletí 2018

3.1.9 | Kontakty a doplňující informace

Grantová agentura České republiky

Praha 6, Evropská 2589 / 33b, 16000

telefon: +420 227 088 841

e-mail: info@gacr.cz

Odkazy:

www.gacr.cz

www.gacr.cz/zadavaci-dokumentace

3.2 | Technologická agentura ČR (TA ČR)

Technologická agentura ČR je organizační složkou státu, která byla zřízena v roce 2009 zákonem 130/2002 Sb. a svoji činnost zahájila v roce 2010. TA ČR se zaměřuje na státní podporu aplikovaného výzkumu a vývoje, která byla do té doby roztržena mezi velký počet poskytovatelů.

Kromě níže uvedených programů se připravují další programy, které jsou nyní ve schvalovacím řízení. Jedná se o nové sektorové programy pro Ministerstvo dopravy, Ministerstvo práce a sociálních věcí a Ministerstvo životního prostředí, jejichž realizace ale závisí jednak na schválení vládou, jednak na možnostech státního rozpočtu.

TA ČR zejména zabezpečuje:

- přípravu, realizaci a implementaci programů aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací včetně programů pro potřeby státní správy, veřejných soutěží ve výzkumu, vývoji a inovacích na podporu projektů a zadávání veřejných zakázek;
- hodnocení a výběr návrhů programových projektů;
- poskytování účelové podpory na řešení programových projektů na základě smluv o poskytnutí podpory nebo rozhodnutí o poskytnutí podpory;
- kontrolu plnění smluv o poskytnutí podpory nebo rozhodnutí o poskytnutí podpory a čerpání účelové podpory;
- hodnocení a kontrolu průběhu řešení a plnění cílů programových projektů a kontrolu jimi dosažených výsledků;
- podporu spolupráce mezi výzkumnými organizacemi a soukromým sektorem a podílové financování programových projektů.

U programů TA ČR dochází k značným změnám ve výši prostředků na jednotlivé veřejné soutěže uvedených mezi schváleným zněním programu, střednědobým výhledem státního rozpočtu a vlastním vyhlášením veřejné soutěže; v menší míře i v podmínkách (např. u míry podpory). Rozhodující pro uchazeče je proto vždy znění zadávací dokumentace příslušné veřejné soutěže.

3.2.1 | Program aplikovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací GAMA 2014–2019 (kód TG)

Hlavním cílem programu je podpořit a významně zefektivnit transformaci výsledků VaV, dosažených ve VO a/nebo ve spolupráci mezi VO a podniky, do podoby praktické aplikace umožňující jejich komerční využití a podpořit tak jejich zavedení do praxe. K cílům programu patří také zajistit tvorbu výsledků VaV vedoucím k inovacím s vysokou pravděpodobností jejich komercializace a tím stimulovat inovace v podnicích (zejména malých a středních) s využitím výsledků VaV vzniklého s podporou veřejných zdrojů ve VO. **Podle informací z IS VaVal bylo dosud**

(k březnu 2018) podpořeno 30 projektů, v celkové výši státní podpory 0,537 mld. Kč. V programu se nepředpokládají další výzvy. Na program od roku 2019 naváže plánovaný program Gama 2. Program GAMA 2 bude zaměřen na podporu ověřování komerčního potenciálu výsledků výzkumu a vývoje v rámci organizací pro výzkum a šíření znalostí.

3.2.2 | Program podpory spolupráce v aplikovaném výzkumu a experimentálním vývoji prostřednictvím společných projektů technologických a inovačních agentur DELTA 2014–2021 (kód TF)

Cílem programu DELTA je zvýšit množství konkrétních výsledků aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje v oblastech, v nichž existuje shoda se zahraničním partnerem, které budou úspěšně zavedeny do praxe a posílí tak konkurenceschopnost České republiky, a to podporou bilaterální, případně multilaterální spolupráce špičkových českých a zahraničních účastníků. Vybrané projekty musí reagovat na aktuální či budoucí potřeby dané země, které jsou v České republice definovány Národními prioritami orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací. **Podle informací z IS VaVal bylo dosud (k březnu 2018) podpořeno 24 projektů, v celkové výši státní podpory 0,245 mld. Kč.**

Program byl původně plánován do r. 2019, v roce 2017 však došlo k jeho prodloužení o další dva roky. Program je zaměřen na podporu spolupráce v aplikovaném výzkumu a experimentálním vývoji prostřednictvím společných projektů podniků a výzkumných organizací podporovaných TA ČR a významnými zahraničními technologickými a inovačními agenturami či jinými obdobnými agenturami, se kterými má/bude mít TA ČR v době vyhlášení veřejné soutěže navázanu spolupráci (dále jsou uvedené partnerské agentury či instituce označovány souhrnně jako „partnerské agentury“). Seznam partnerských agentur bude vždy uveden v zadávací dokumentaci k aktuálně vyhlášené veřejné soutěži. Program jako takový není tematicky zaměřen, témata společných projektů budou určována ad hoc dle společných vybraných oborů preferovaných současně TA ČR i partnerskou agenturou. Výběr témat bude určen pro každou partnerskou agenturu samostatně a bude odrážet prioritní či excelentní oblasti aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje obou zemí. Oblasti, v nichž budou přijímány projekty, mohou být odlišné nejen pro každou partnerskou agenturu, ale i pro veřejné soutěže k předkládání návrhů projektů pro tutéž partnerskou agenturu vyhlašované v odlišných časových obdobích.

Předpokládaná výše podpory na celou dobu programu (podle platného znění programu)

Období	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Celkem
Výše podpory	13 000 tis. Kč	67 000 tis. Kč	109 000 tis. Kč	231 000 tis. Kč	200 000 tis. Kč	50 000 tis. Kč	50 000 tis. Kč	720 000 tis. Kč

Doba trvání projektu

Doba trvání programu se předpokládá v letech 2014 až 2021.

Předpokládaná maximální délka řešení projektů je 36 měsíců. Doba trvání projektů nesmí přesáhnout dobu trvání programu.

Podpora, její druh a velikost

Každý z účastníků bude financován ve své zemi původu. Z prostředků státního rozpočtu ČR mohou být prostřednictvím TA ČR hrazeny pouze náklady uchazečů vymezených v § 18 zákona 130/2002 Sb. (dále jen „uchazeč z ČR“). Podpora bude poskytována podle zákona 130/2002 Sb.

Míra podpory pro jednotlivé účastníky z ČR nepřekročí nejvyšší povolenou míru podpory určenou Nařízením Komise. Pro každou veřejnou soutěž bude stanovena individuálně nejvyšší povolená míra podpory na jeden projekt v průměru za všechny příjemce dohromady. V souladu s Nařízením Komise je možné poskytovat bonifikaci za splnění podmínek účinné spolupráce. Od uchazečů bude požadována spoluúčast na financování nákladů.

Tabulka maximální míry podpory, které mohly dosáhnout jednotlivé kategorie podniků u aplikovaného výzkumu

Míra podpory podle kategorie žadatele	MP	SP	VP	VO
Očekávaný podíl alokovaných zdrojů programu DELTA na daný typ organizace	25 %	15 %	15 %	45 %
Nejvyšší povolená míra podpory při doložení účinné spolupráce s výzkumnou organizací	80 %	75 %	65 %	100 %

Tabulka maximální míry podpory, které mohly dosáhnout jednotlivé kategorie podniků u experimentálního vývoje

Míra podpory podle kategorie žadatele	MP	SP	VP	VO
Očekávaný podíl alokovaných zdrojů programu DELTA na daný typ organizace	30 %	30 %	30 %	10 %
Nejvyšší povolená míra podpory při doložení účinné spolupráce s výzkumnou organizací	60 %	50 %	40 %	100 %

Příjemci podpory

Příjemci podpory na projekt podle zákona 130/2002 Sb., Rámce a Nařízení Komise mohou být:

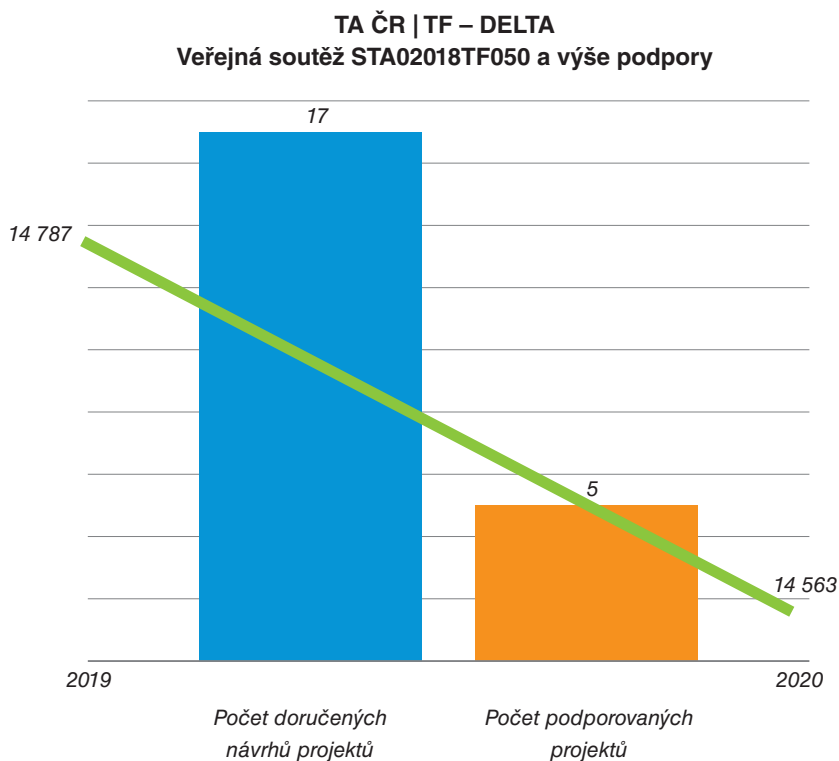
- **Podniky** – právnické osoby, které podle Přílohy 1 Nařízení Komise vykonávají hospodářskou činnost a které řeší projekt samostatně nebo ve spolupráci s dalšími účastníky a prokáží schopnost projekt spolufinancovat z neveřejných prostředků.
- **Výzkumné organizace** – právnické osoby, které splňují definici výzkumné organizace podle Rámce a zákona 130/2002 Sb. a které řeší projekt samostatně nebo ve spolupráci s dalšími účastníky a prokáží schopnost projekt spolufinancovat z neveřejných i veřejných prostředků institucionální povahy.

Finanční prostředky, které byly přiděleny v roce 2017

Období	2018	2019	celkem
Výše podpory	14 787 tis. Kč	14 563 tis. Kč	29 350 tis. Kč

Grafické vyjádření poslední vyhodnocené veřejné soutěže

(Výše účelové podpory přidělené ve veřejné soutěži: 29 350tis. Kč)

Zdroj: Informační systém výzkumu, experimentálního vývoje a inovací

Veřejná soutěž v aplikovaném výzkumu a experimentálním vývoji a inovacích na výběr projektů do programu byla vyhlášena poprvé v roce 2014. Následně se předpokládá vyhlášení veřejné soutěže každoročně v letech 2015 až 2018. Na program bude navazovat připravovaný program Delta 2.

3.2.3 | Program na podporu aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje EPSILON 2015–2025 (kód TH)

Cílem programu EPSILON je podpora projektů, jejichž výsledky mají vysoký potenciál pro rychlé uplatnění v nových produktech, výrobních postupech a službách. Nástrojem pro dosažení uvedeného cíle je naplňování Národních priorit orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací (Priority VaVal) prostřednictvím podpory projektů, v rámci kterých budou realizovány výzkumné cíle oblastí a podoblastí daných Priorit VaVal. Program je tedy založen na plnění cílů Priorit VaVal nikoliv oborově. Cíl programu směřuje k podpoře zejména průmyslových aplikací při využití nových technologií a nových materiálů v energetice, životním prostředí a dopravě. Podle informací z IS VaVal bylo dosud (k březnu 2018) podpořeno 350 projektů, v celkové výši státní podpory 3,392 mld. Kč. Pro účely dosažení cíle je program rozčleněn do 3 podprogramů:

- Podprogram 1 – Znalostní ekonomika
- Podprogram 2 – Energetika a materiály
- Podprogram 3 – Životní prostředí

Předpokládaná výše podpory na celou dobu programu (podle platného znění programu)

Období	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	celkem
Výše podpory	700 000 tis. Kč	1 300 000 tis. Kč	1 880 000 tis. Kč	1 850 000 tis. Kč	1 800 000 tis. Kč	1 300 000 tis. Kč	720 000 tis. Kč	140 000 tis. Kč	9 690 000 tis. Kč

Doba trvání projektu

Délka trvání programu je navržena na 11 let (2015–2025).

Maximální délka řešení projektů v tomto programu je stanovena na 48 měsíců. V průměru lze očekávat projekty s délkou řešení zpravidla 36 měsíců. Doba trvání projektů nesmí přesáhnout dobu trvání programu.

Podpora, její druh a velikost

Nejvyšší povolená míra podpory je celkově za program 60 %.

Míra podpory pro každého příjemce a pro každého dalšího účastníka nepřekročí nejvyšší povolenou míru podpory určenou Nařízením. Pro každou veřejnou soutěž bude stanovena individuálně nejvyšší povolená míra podpory na jeden projekt v průměru za všechny příjemce dohromady. V souladu s Nařízením je možné poskytovat bonifikaci za splnění podmínek účinné spolupráce. Od uchazečů bude požadována spoluúčast na financování nákladů. Nejvyšší povolené míry podpory pro aplikovaný výzkum a experimentální vývoj a jednotlivé kategorie účastníků jsou uvedeny v následujících tabulkách:

Tabulka maximální míry podpory, které mohly dosáhnout jednotlivé kategorie podniků u aplikovaného výzkumu

Míra podpory podle kategorie žadatele	MP	SP	VP	VO
Nejvyšší povolená míra podpory při zohlednění příplatků malým a středním podnikům	70 %	60 %	50 %	100 %
Nejvyšší povolená míra podpory při doložení účinné spolupráce s výzkumnou organizací	80 %	75 %	65 %	100 %

Tabulka maximální míry podpory, které mohly dosáhnout jednotlivé kategorie podniků u experimentálního vývoje

Míra podpory podle kategorie žadatele	MP	SP	VP	VO
Nejvyšší povolená míra podpory při zohlednění příplatků malým a středním podnikům	45 %	35 %	25 %	100 %
Nejvyšší povolená míra podpory při doložení účinné spolupráce s výzkumnou organizací	60 %	50 %	40 %	100 %

Příjemci podpory

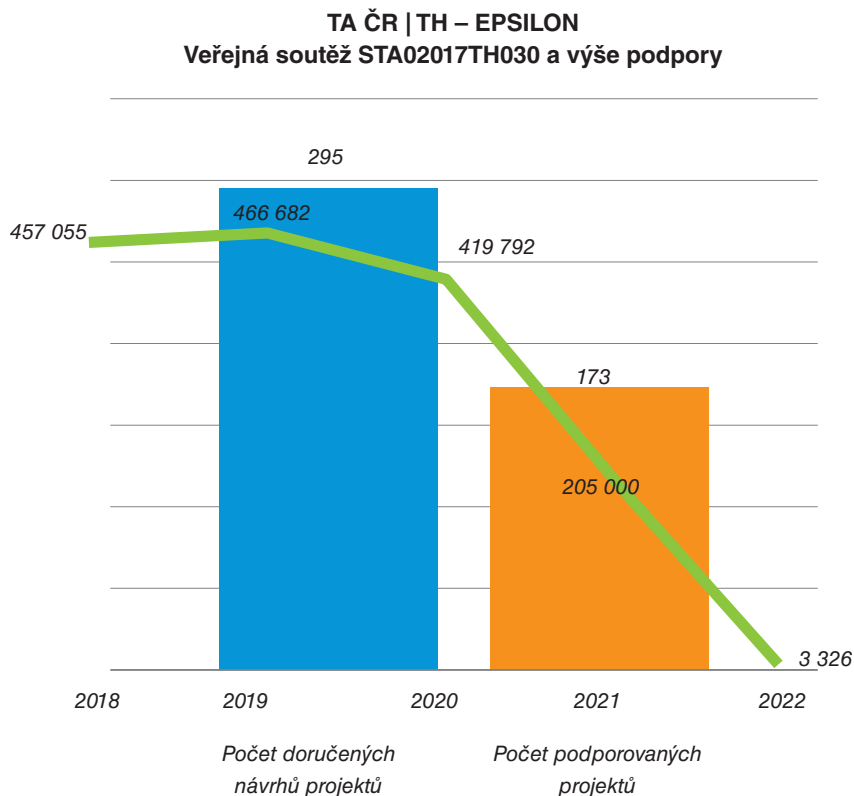
Příjemci podpory na projekt ve všech podprogramech podle zákona 130/2002 Sb., Rámce a Nařízení mohou být:

- **Podniky** – právnické osoby, které podle Přílohy 1 Nařízení Komise vykonávají hospodářskou činnost a které řeší projekt samostatně nebo ve spolupráci s dalšími účastníky a prokáží schopnost projekt spolufinancovat z neveřejných prostředků.
- **Výzkumné organizace** – právnické osoby, které splňují definici výzkumné organizace podle Rámce a zákona 130/2002 Sb. a které řeší projekt samostatně nebo ve spolupráci s dalšími účastníky a prokáží schopnost projekt spolufinancovat z neveřejných i veřejných prostředků institucionální povahy.

Finanční prostředky, které byly přiděleny v roce 2017

Období	2018	2019	2020	2021	2022	celkem
Výše podpory	457 055 tis. Kč	466 682 tis. Kč	419 792 tis. Kč	205 000 tis. Kč	3 326 tis. Kč	1 551 855 tis. Kč

Grafické vyjádření poslední vyhodnocené veřejné soutěže
(Výše účelové podpory přidělené ve veřejné soutěži: 1 551 855 tis. Kč)

Zdroj: Informační systém výzkumu, experimentálního vývoje a inovací

Veřejná soutěž byla vyhlášena poprvé v roce 2014 se zahájením poskytování podpory v roce 2015, podruhé v roce 2016 se zahájením poskytování podpory v roce 2017. Třetí veřejná soutěž byla vyhlášena v roce 2017. Poslední veřejná soutěž bude vyhlášena 28. 2. 2018. Uvedená délka trvání programu je stanovena z důvodu nutnosti jeho vyhodnocení po ukončení všech projektů včetně období implementace dosažených výsledků do praxe. Z tohoto důvodu pro roky 2023 – 2025 není uveden požadavek na finanční prostředky ze státního rozpočtu.

3.2.4 | Program veřejných zakázek v aplikovaném výzkumu a inovacích pro potřeby státní správy BETA2 2017–2021 (kód TI)

Cílem programu je podpora realizace výzkumných aktivit za účelem vývoje nových nebo zdokonalení současných postupů, regulačních mechanismů, dozorových činností, dovedností, služeb, informačních a řídicích produktů a postupů určených pro kvalitnější a efektivnější výkon státní správy.

Program podporuje zejména vytváření a inovace modelů, novel právních norem a strategií pro aktuální politiku státu, v národním i evropském kontextu (např. hospodářskou či sociální). Součástí očekávaných výsledků je také návrh metod vyhodnocování účinnosti těchto politik a strategií k získání zpětné vazby a tvorba podkladů pro budoucí směřování politik v rámci zkvalitnění výkonu státní správy a efektivní alokace veřejných prostředků.

Tematické oblasti výzkumu a vývoje v programu jsou vzhledem k průřezovosti programu členěny dle potřeb příslušných orgánů státní správy. Potřeby orgánů státní správy by měly odrážet jejich priority např. ukotvené ve strategických a koncepčních dokumentech. Cíle jednotlivých projektů budou jasně definovány v zadávací dokumentaci.

Konkrétně bude Technologická agentura ČR (dále jen TA ČR) zadávat od r. 2017 projekty pro potřeby následujících orgánů státní správy (tzv. odborných garantů):

- Ministerstva dopravy (vč. Úřadu pro civilní letectví);
- Ministerstva práce a sociálních věcí;
- Ministerstva pro místní rozvoj;
- Ministerstva vnitra;
- Ministerstva zahraničních věcí;
- Ministerstva průmyslu a obchodu;
- Ministerstva životního prostředí;
- Českého báňského úřadu;
- Českého statistického úřadu;
- Českého úřadu zeměměřického a katastrálního;
- Energetického regulačního úřadu;
- Správy státních hmotných rezerv;
- Státního úřadu pro jadernou bezpečnost;
- Úřadu vlády ČR;
- dalších ústředních orgánů státní správy a ostatních poskytovatelů účelové podpory dle § 4 zákona o podpoře výzkumu, vývoje a inovací.

3.2.5 | Program na podporu aplikovaného výzkumu ZÉTA 2017–2025 (kód TJ)

Cílem programu je zapojení studentek a studentů a mladých výzkumných pracovníků a pracovníků do výzkumné a vývojové činnosti směřující k využití výsledků v praxi, zvýšení jejich zájmu o projekty s konkrétním praktickým dopadem a podpora takových projektů v akademické sféře obecně s propojením na hospodářskou sféru.

Dílčím cílem je podpora vyrovnávání příležitostí mladých výzkumných pracovníků – žen a mužů - při řešení projektů aplikovaného výzkumu financovaných tímto programem.

Předpokládaná výše podpory na celou dobu programu (podle platného znění programu)

Období	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	celkem
Výše podpory	60 000 tis. Kč	120 000 tis. Kč	120 000 tis. Kč	120 000 tis. Kč	120 000 tis. Kč	120 000 tis. Kč	120 000 tis. Kč	720 000 tis. Kč

Doba trvání projektu

Doba trvání programu se předpokládá v letech 2017 až 2025, tj. 9 let.

Minimální délka řešení projektů v tomto programu je stanovena na 12 měsíců, maximální délka řešení projektů na 24 měsíců.

Podpora, její druh a velikost

Míra podpory, stanovená jako procento uznaných nákladů projektu, bude vypočtena pro každý projekt i pro každého příjemce a pro každého dalšího účastníka samostatně podle Nařízení a nepřekročí nejvyšší povolenou míru podpory určenou Nařízením.

Nejvyšší povolená míra podpory na jeden projekt je 85 % celkových uznaných nákladů.

V souladu s Nařízením je možné poskytovat bonifikaci za splnění podmínek účinné spolupráce podle čl. 25 odst. 6 b) písm. i). Od uchazečů bude požadována spoluúčast na financování nákladů.

Maximální částka finanční podpory vynaložená na jeden projekt se omezuje na 5 mil. Kč.

Nejvyšší povolené míry podpory pro průmyslový výzkum a experimentální vývoj a jednotlivé kategorie účastníků jsou uvedeny v následující tabulce.

		MP*	SP*	VP	VO**
Průmyslový výzkum	Nejvyšší povolená míra podpory při zohlednění příplatků malým a středním podnikům	70 %	60 %	50 %	60 %
Průmyslový výzkum	Nejvyšší povolená míra podpory při doložení účinné spolupráce s výzkumnou organizací	80 %	75 %	65 %	50 %
Experimentální vývoj	Nejvyšší povolená míra podpory při zohlednění příplatků malým a středním podnikům	45 %	35 %	25 %	40 %
Experimentální vývoj	Nejvyšší povolená míra podpory při doložení účinné spolupráce s výzkumnou organizací	60 %	50 %	40 %	100 % ¹⁾

** Uvedená míra podpory je určena pro neekonomické činnosti výzkumných organizací.

¹⁾ Při respektování omezení nejvyšší povolené míry podpory na projekt, která bude stanovena individuálně pro každou veřejnou soutěž.

Příjemci podpory

Příjemci podpory na projekt podle zákona o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací a Nařízení mohou být:

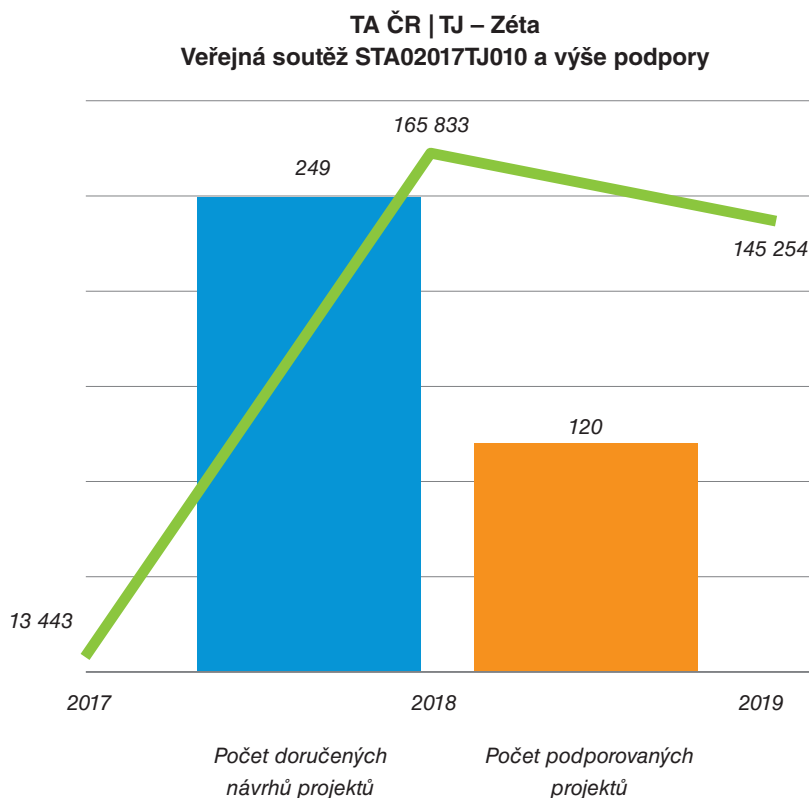
- **Organizace pro výzkum a šíření znalostí (dále jen „výzkumné organizace“)** – subjekty, které splňují definici výzkumné organizace podle čl. 2 odst. 83 Nařízení, a které řeší projekt samostatně nebo ve spolupráci s dalšími účastníky, a prokáží schopnost projekt spolufinancovat z neveřejných prostředků, ve výjimečných a zdůvodněných případech definovaných v zadávací dokumentaci příslušné veřejné soutěže spolufinancovat projekt rovněž z dalších veřejných zdrojů.

Podniky – právnické i fyzické osoby, které podle Přílohy 1 Nařízení vykonávají hospodářskou činnost a které řeší projekt samostatně nebo ve spolupráci s dalšími účastníky a prokáží schopnost projekt spolufinancovat z neveřejných prostředků.

Finanční prostředky, které byly přiděleny v roce 2017

Období	2017	2018	2019	celkem
Výše podpory	13 443 tis. Kč	165 833 tis. Kč	145 254 tis. Kč	324 530 tis. Kč

Grafické vyjádření poslední vyhodnocené veřejné soutěže
(Výše účelové podpory přidělené ve veřejné soutěži: 324 530 tis. Kč)

Zdroj: Informační systém výzkumu, experimentálního vývoje a inovací

Veřejná soutěž na výběr projektů do programu byla vyhlášena poprvé v roce 2017 se zahájením poskytování podpory v roce 2018. Následně budou veřejné soutěže vyhlašovány každoročně do roku 2021 se zahajováním poskytování podpory v letech 2018 až 2022.

3.2.6 | Program na podporu aplikovaného společensko-vědního a humanitního výzkumu, experimentálního vývoje a inovací ÉTA 2018–2023 (kód TL)

Program podpoří zapojení společenských a humanitních věd do projektů aplikovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, které jsou přínosné pro udržení a zvyšování kvality

života člověka v reakci na dynamické společenské, ekonomické, globalizační, kulturní nebo technologické proměny. V rámci programu budou podpořeny projekty, které jsou zaměřeny na jeden nebo více níže uvedených aspektů:

- využívají přínosů multidisciplinárních přístupů,
- propojují výzkum technického a netechnického charakteru,
- vytěžují potenciál výstupů základního výzkumu k aplikacím.

Cílem programu je posílení společenské a humanitní dimenze v aktivitách aplikovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací a uplatnění výstupů těchto aktivit v podobě nových nebo podstatně zdokonalených stávajících výrobků, postupů, procesů nebo služeb v oblastech:

- člověk a společnost v kontextu dynamických společenských a technologických proměn a výzev 21. století;
- člověk a prostředí pro jeho život v kontextu udržitelného rozvoje krajiny, regionů, měst a obcí a stavební kultury;
- člověk a ekonomika v kontextu objevení nových konkurenčních výhod a rozvoje kompetencí pro 21. století;
- člověk a společenský systém v kontextu interakce mezi občanem a státem, veřejných politik, správy a veřejných služeb orientovaných na občana.

Předpokládaná výše podpory ze SR na celou dobu programu (podle platného znění programu)

Období	2018	2019	2020	2021	2022	2023	celkem
Výše podpory	270 000 tis. Kč	357 500 tis. Kč	472 500 tis. Kč	475 000 tis. Kč	475 000 tis. Kč	350 000 tis. Kč	2 400 000 tis. Kč

Doba trvání projektu

Minimální délka řešení projektů v tomto programu je stanovena na 12 měsíců. Předpokládaná maximální doba řešení projektu jsou tři roky. Doba realizace projektů výzkumu, vývoje a inovací nepřesáhne dobu trvání programu

Podpora, její druh a velikost

Míra podpory, stanovená jako procento uznaných nákladů projektu, bude vypočtena pro každý projekt i pro každého příjemce a dalšího účastníka samostatně s tím, že pokud bude podpora poskytována podnikům dle Nařízení, musí být respektovány v něm uvedené maximální stropy měř podpory.

V souladu s Nařízením je možné přiznat bonifikaci nad rámec základní míry podpory pro relevantní účastníky za splnění podmínek účinné spolupráce. Za účinnou spolupráci se v souladu s Nařízením a Rámcem považuje spolupráce nejméně dvou nezávislých stran za účelem výměny znalostí či technologií nebo k dosažení společného cíle na základě dělby práce, kde příslušné strany společně stanoví rozsah projektu spolupráce, přispívají k jeho realizaci a sdílejí jeho rizika a výsledky. Náklady na projekt může nést v plné výši jedna či více stran.

Za formy spolupráce nejsou považovány smluvní výzkum a poskytování výzkumných služeb. Nejvyšší povolené míry podpory pro průmyslový výzkum, experimentální vývoj a inovace a jednotlivé kategorie účastníků jsou uvedeny v následující tabulce:

	MP	SP	VP	VO
Průmyslový výzkum	70 %	60 %	50 %	100 %
Průmyslový výzkum v případě účinné spolupráce	80 %	75 %	65 %	100 %
Experimentální vývoj	45 %	35 %	25 %	100 %
Experimentální vývoj v případě účinné spolupráce	60 %	50 %	40 %	100 %
Inovace určená malým a středním podnikům	50 %	50 %	0 %	0 %
Inovace postupů a organizační inovace	50 %	50 %	15 %	100 %

Příjemci podpory

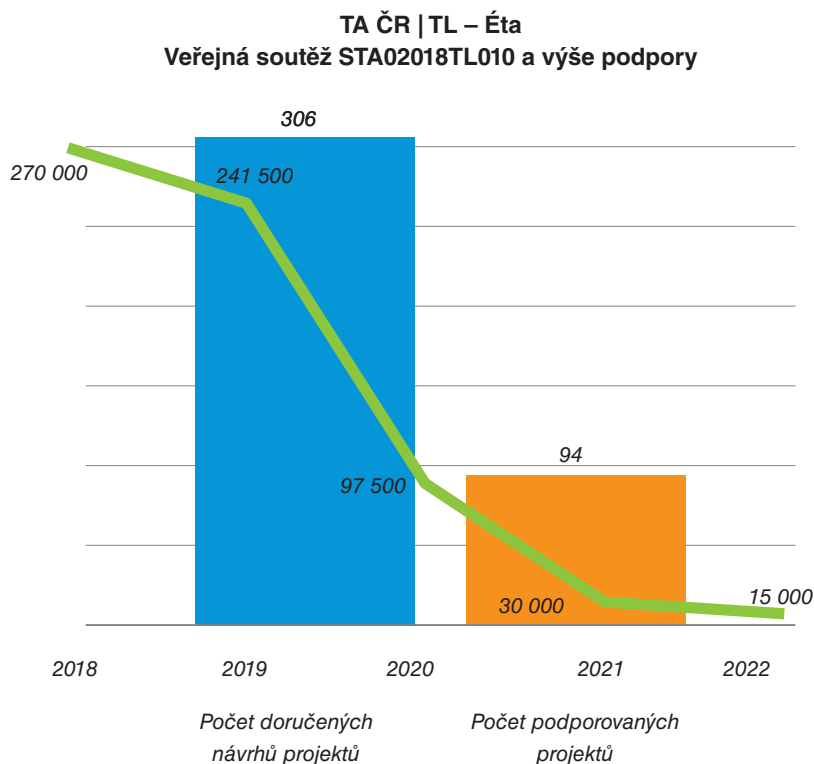
Uchazeči o podporu na projekt podle zákona o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, Rámce a Nařízení mohou být:

- **Organizace pro výzkum a šíření znalostí** – jakákoliv entita splňující podmínky podle čl. 2 odst. 83 Nařízení a dle zákona o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací (dále jen "výzkumné organizace").
- **Podniky** – jakákoliv entita splňující podmínky podle článku 2 odst. 2 a 24 Nařízení. Podniky, které řeší projekt samostatně nebo ve spolupráci s dalšími účastníky, musí prokázat schopnost projekt spolufinancovat z neveřejných prostředků.

Finanční prostředky, které budou rozděleny na poslední veřejnou soutěž (předpoklad)

Období	2018	2019	2020	2021	2022	celkem
Výše podpory	270 000 tis. Kč	241 500 tis. Kč	97 500 tis. Kč	30 000 tis. Kč	15 000 tis. Kč	654 000 tis. Kč

Grafické vyjádření poslední vyhodnocené veřejné soutěže
(Výše účelové podpory rozdělovaná ve veřejné soutěži (odhad): 654 000 tis. Kč)

Zdroj: Informační systém výzkumu, experimentálního vývoje a inovací

Veřejnou soutěž na výběr projektů do programu byla vyhlášena poprvé v roce 2017 se zahájením poskytování podpory od roku 2018, doposud není plně vyhodnocena, jsou známy jen počty projektů. Následně budou veřejné soutěže vyhlašovány každoročně v letech 2018 až 2021 se zahajováním poskytování podpory v letech 2019 až 2022.

3.2.7 | Nový energetický program aplikovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací THÉTA 2018–2025 (kód TK)

Zaměření programu vychází z aktualizované Státní energetické koncepce České republiky, která byla vládou České republiky schválena v květnu 2015. V tomto dokumentu je

ukotvena potřeba zajištění podpory projektů výzkumu a vývoje v oblasti energetiky v návaznosti na schválené strategické dokumenty a Evropský strategický plán pro energetické technologie, a to prostřednictvím strategicky usměrňované podpory výzkumných projektů v energetice v kontextu prioritní oblasti „Udržitelná energetika“.

Cílem programu je prostřednictvím výstupů, výsledků a dopadů z podpořených projektů přispět ve střednědobém a dlouhodobém horizontu k naplnění vize transformace a modernizace energetického sektoru v souladu se schválenými strategickými materiály. Tohoto cíle bude dosaženo prostřednictvím podpory výzkumu, vývoje a inovací v oblasti energetiky se zaměřením na:

- podporu projektů ve veřejném zájmu,
- nové technologie a systémové prvky s vysokým potenciálem pro rychlé uplatnění v praxi
- podporu dlouhodobých technologických perspektiv.

Předpokládaná výše podpory ze SR na celou dobu programu (podle platného znění programu)

Období	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	celkem
Výše podpory	200 000 tis. Kč	360 000 tis. Kč	580 000 tis. Kč	640 000 tis. Kč	640 000 tis. Kč	640 000 tis. Kč	600 000 tis. Kč	340 000 tis. Kč	4 000 000 tis. Kč

Doba trvání projektu

Maximální délka řešení projektů v tomto programu je stanovena na 8 let. V průměru lze očekávat projekty s délkou řešení zpravidla 36 měsíců. Doba trvání projektů nesmí přesáhnout dobu trvání programu.

Podpora, její druh a velikost

Předpokládaná průměrná míra podpory celkově za program je 70 %. Nejvyšší povolená míra podpory na projekt u podprogramu 1 a podprogramu 3 je 100 %, u podprogramu 2 pak 80 %. Míra podpory, stanovená jako procento uznaných nákladů projektu, bude vypočtena pro každý projekt i pro každého příjemce a dalšího účastníka samostatně s tím, že pokud bude podpora poskytována podnikům dle Nařízení, musí být respektovány v něm uvedené maximální stropy měr podpory.

	MP	SP	VP	VO
Průmyslový výzkum	70 %	60 %	50 %	100 %
Průmyslový výzkum v případě účinné spolupráce	80 %	75 %	65 %	100 %
Experimentální vývoj	45 %	35 %	25 %	100 %
Experimentální vývoj v případě účinné spolupráce	60 %	50 %	40 %	100 %
Inovace určená malým a středním podnikům	50 %	50 %	0 %	0 %
Inovace postupů a organizační inovace	50 %	50 %	15 %	100 %

Příjemci podpory

Uchazečem, respektive příjemcem podpory na projekt ve všech podprogramech podle zákona o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, Rámce a Nařízení mohou být:

- **Podniky** – právnické i fyzické osoby vykonávající hospodářskou činnost, bez ohledu na právní formu (příloha 1 Nařízení), které řeší projekt samostatně nebo ve spolupráci s dalšími účastníky a prokáží schopnost projekt spolufinancovat z neveřejných prostředků.
- **Organizace pro výzkum a šíření znalostí (dále jen „výzkumné organizace“)** - právnické osoby, které splňují definici výzkumné organizace podle čl. 2 odst. 83 Nařízení a dle zákona o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, a které řeší projekt samostatně nebo ve spolupráci s dalšími účastníky.

Další uchazeči relevantní pouze pro podprogramy 1 a 3: Další fyzické osoby a právnické osoby veřejného i soukromého práva bez ohledu na právní formu či způsob financování, které budou vykonávat činnosti, na něž je podpora poskytována mimo režim veřejné podpory, tj. nebude se jednat o podniky. Podporu na projekt realizovaný v Programu mohou získat pouze ti uchazeči, kteří splňují podmínky způsobilosti dané § 18 Zákona č. 130/2002 Sb. Uchází-li se o řešení jednoho projektu společně více uchazečů, vztahuje se povinnost prokázat svoji způsobilost na všechny tyto uchazeče. Způsobilost prokazuje uchazeč doklady dle zákona o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací způsobem stanoveným poskytovatelem v zadávací dokumentaci.

Veřejná soutěž na výběr projektů do programu byla vyhlášena poprvé v roce 2017 se zahájením poskytování podpory v roce 2018 a není doposud vyhodnocena. Následně se předpokládá vyhlášení veřejné soutěže každoročně v letech 2018 až 2023.

3.2.8 | Národní centra kompetence 1 (kód TN)

Program je zaměřen na podporu dlouhodobé spolupráce mezi výzkumnou a aplikační sférou a posílení institucionální základny aplikovaného výzkumu. S ohledem na zajištění dlouhodobé stability systému bude na program Národní centra kompetence 1 navazovat program Národní centra kompetence 2 pro období 2020-2026. Záměrem programu je synergicky provázet již existující úspěšná centra, která vznikla za podpory TA ČR (Centra kompetence), GA ČR (Centra excellence) a operačních programů (zejména tzv. VaVpl Centra) s dalšími výzkumnými centry a jednotkami do jednoho integrovaného systému. Program pomůže výrazně posílit segment výzkumných organizací zaměřených na aplikovaný výzkum a motivovat relevantní stávající výzkumná pracoviště, aby se transformovala na výzkumně a technologicky zaměřená centra, kde bude realizován kvalitní aplikovaný výzkum podle potřeb aplikační sféry. Program bude možné využít pro synergické a komplementární efekty v mezinárodních schématech typu H2020, dalších programech EU a dalších mezinárodních programech, které jsou v souladu se zaměřením programu.

Cílem programu je zvýšení efektivity a kvality výsledků aplikovaného výzkumu a transferu technologií v klíčových oborech s perspektivou růstu, zvýšení konkurenceschopnosti podniků a posílení excellence a aplikační relevance výzkumných organizací. Nástrojem pro dosažení tohoto cíle je vybudování dostatečně stabilní a dlouhodobé základny aplikovaného výzkumu

(v podobě národních center kompetence), a to prostřednictvím koncentrace výzkumných kapacit a nastavení jejich silné orientace na aplikaci výsledků jejich výzkumu v praxi.

Doba trvání programu se předpokládá v letech 2018 až 2022, tj. 5 let.

Předpokládaná výše podpory ze SR na celou dobu programu (podle platného znění programu)

Období	2018	2019	2020	2021	2022
Výše podpory	100 000 tis. Kč	230 000 tis. Kč	700 000 tis. Kč	447 000 tis. Kč	356 000 tis. Kč

Doba trvání projektu

Maximální délka řešení projektů v tomto programu je stanovena na 5 let. V první veřejné soutěži budou podpořeny projekty s trváním do roku 2020, s možností prodloužení o dva roky, tedy do roku 2022. Doba trvání projektů nesmí přesáhnout dobu trvání programu.

Podpora, její druh a velikost

Předpokládaná průměrná míra podpory celkově za program je 80 %. Nejvyšší povolená míra podpory na projekt je 90 %. Míra podpory, stanovená jako procento uznaných nákladů projektu, bude vypočtena pro každý projekt i pro každého příjemce a dalšího účastníka. Předpokládá se, že nedílnou podmínkou poskytnutí podpory bude zajištění významné části finančních prostředků z jiných zdrojů (neveřejné prostředky, programy EU apod.). Tato podmínka bude blíže specifikována v zadávací dokumentaci k veřejné soutěži.

Příjemci podpory

Uchazečem, respektive příjemcem podpory na projekt podle zákona o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, Rámce a Nařízení mohou být:

- **Organizace pro výzkum a šíření znalostí** (dále jen „výzkumné organizace“) – právnické osoby, které splňují definici výzkumné organizace podle čl. 2 odst. 83 Nařízení a dle zákona o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, a které řeší projekt samostatně nebo ve spolupráci s dalšími účastníky.
- **Další fyzické osoby a právnické osoby** veřejného i soukromého práva bez ohledu na právní formu či způsob financování, které budou vykonávat činnosti, na něž je podpora poskytována mimo režim veřejné podpory, tj. nebude se jednat o podniky. Dále mohou být partnery projektu, tj. účastníky projektu bez podpory ze státního rozpočtu:
- **Podniky** – právnické i fyzické osoby vykonávající hospodářskou činnost, bez ohledu na právní formu (příloha 1 Nařízení), které řeší projekt samostatně nebo ve spolupráci s dalšími účastníky a prokážou schopnost projekt spolufinancovat z neveřejných prostředků.

První veřejná soutěž na výběr projektů do programu bude vyhlášena v roce 2018 se zahájením poskytování podpory v roce 2018. Na základě vyhodnocení průběhu a výsledků první veřejné soutěže mohou být následně vyhlášeny další veřejné soutěže. V první veřejné soutěži budou podpořeny projekty s trváním do roku 2020, s možností prodloužení o dva roky, tedy do roku 2022.

Na program Národní centra kompetence 1 bude přímo navazovat program Národní centra kompetence 2 pro období 2020-2026.

3.2.9 | Veřejné soutěže

Kód	Datum vyhlášení
TH	28.2.2018
TN	28. 2. 2018
TJ	v březnu 2018
TF	v červnu 2018
TL	bude vyhlášena v průběhu 2018
TK	bude vyhlášena v průběhu 2018

3.2.10 | Kontakty a doplňující informace

Technologická agentura České republiky

Kancelář TA ČR

Evropská 1692/37

160 00 Praha 6

telefon: +420 234 611 111

e-mail: info@tacr.cz

Odkazy:

www.tacr.cz

3.3 | Ministerstvo kultury (MK)

Ministerstvo kultury spravuje Program na podporu aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje národní a kulturní identity na léta 2016 až 2022 – NAKI II (kód DG), u kterého bude roku 2019 vyhlášena již třetí veřejná soutěž.

3.3.1 | Program na podporu aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje národní a kulturní identity na léta 2016–2022 – NAKI II (kód DG)

Hlavním cílem Programu je přispět k tomu, aby veřejné prostředky investované do aplikovaného výzkumu a vývoje v oblasti národní a kulturní identity přinášely konkrétní ekonomický či jiný společenský přínos z jejich realizace. **Podle informací z IS VaVal bylo dosud (k březnu 2018) podpořeno z programu NAKI II 127 projektů, v celkové výši státní podpory 2,384 mld. Kč.**

Program má dva globální cíle, které se dále dělí na šest specifických cílů.

Globální cíl č. 1: Národní identita

- Specifický cíl č. 1.1 Výzkum a jeho uplatnění – historické vědní obory a archeologie
- Specifický cíl č. 1.2 Výzkum a jeho uplatnění – jazyk a literatura
- Specifický cíl č. 1.3 Výzkum a jeho uplatnění – umělecká tvorba

Globální cíl č. 2: Kulturní dědictví

- Specifický cíl č. 2.1 Výzkum a jeho uplatnění – kulturní dědictví a území s historickými hodnotami
- Specifický cíl č. 2.2 Technologie a postupy pro ochranu kulturního dědictví
- Specifický cíl č. 2.3 Kulturní dědictví, vzdělávání a média

Předpokládaná výše podpory na celou dobu programu (podle platného znění programu)

Období	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	celkem
Výše podpory	357 804 tis. Kč	373 877 tis. Kč	425 000 tis. Kč	425 000 tis. Kč	425 000 tis. Kč	425 000 tis. Kč	425 000 tis. Kč	2 856 681 tis. Kč

Doba trvání projektu

Doba trvání Programu je stanovena v letech 2016 až 2022, tj. 7 let. Doba trvání projektu se předpokládá nejméně 3 roky, nejdéle 5 let. Projekty realizované v rámci Programu NAKI II musí být ukončeny nejpozději do 31. 12. 2022. V letech 2021 a 2022 již nebudou zahajovány nové projekty, ale budou dokončovány víceleté projekty zahájené do roku 2020.

Podpora, její druh a velikost

Podpora bude poskytována formou dotace na uznané náklady právnickým osobám a formou zvýšení výdajů organizačních složek státu nebo organizačních jednotek ministerstev, které jsou zároveň výzkumnými organizacemi.

Míra podpory může být až 100 %. Maximální povolená výše podpory projektu (bez oznamovací povinnosti a podrobnějšího posouzení EK), která je podle čl. 6 odst. 1 písm. e) bodu ii) Nařízení a podle čl. 7.1 Rámce stanovena na 10 mil. EUR, nebude překročena. Míra podpory, stanovená jako procento uznaných nákladů projektu, bude vypočtena pro každý programový projekt i pro každého příjemce a dalšího účastníka samostatně podle nařízení Komise a Rámce. Požadovaná výše podpory musí být zdůvodněná a přiměřená cílům, době trvání projektu a předpokládaným výsledkům projektu.

Příjemci podpory

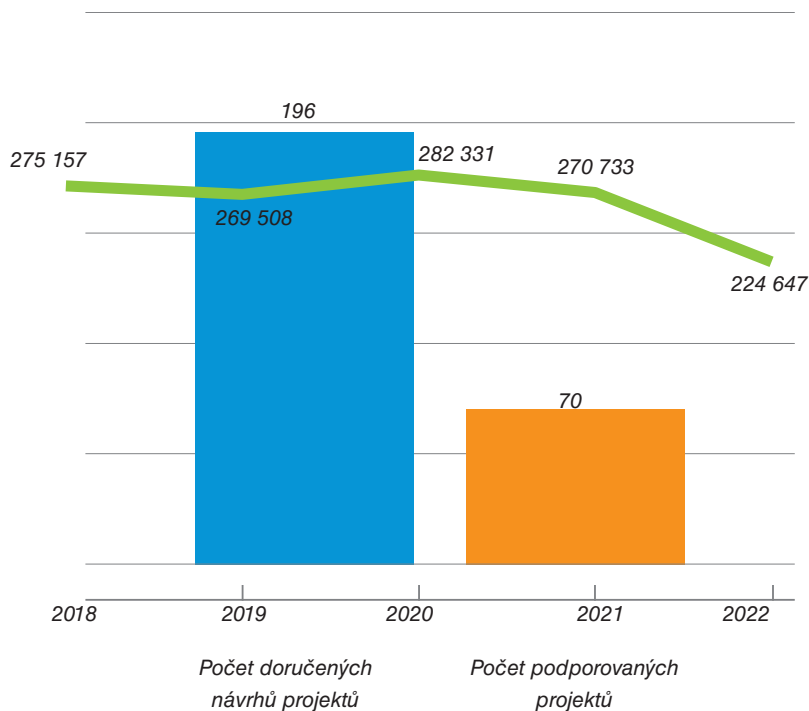
Příjemci podpory budou pouze výzkumné organizace.

Finanční prostředky, které byly přiděleny v roce 2017

Období	2018	2019	2020	2021	2022	celkem
Výše podpory	275 157 tis. Kč	269 508 tis. Kč	282 331 tis. Kč	270 733 tis. Kč	224 647 tis. Kč	1 322 376 tis. Kč

Grafické vyjádření poslední vyhodnocené veřejné soutěže
(Výše účelové podpory přidělené ve veřejné soutěži: 1 322 376 tis. Kč)

MK ČR | DG – Program NAKI II
Veřejná soutěž SMK02018DG002 a výše podpory

Zdroj: Informační systém výzkumu, experimentálního vývoje a inovací

První veřejná soutěž byla vyhlášena v březnu 2015, se zahájením poskytování podpory v roce 2016. Následně byla vyhlášena veřejná soutěž v roce 2017 a další je plánována na rok 2019, se zahájením poskytování podpory v letech 2018 a 2020.

3.3.2 | Veřejné soutěže

V letošním roce nebude v programu NAKI II vyhlášena veřejná soutěž.

3.3.3 | Kontakty a doplňující informace

Ministerstvo kultury

Maltézské náměstí 1, 118 11 Praha 1

odbor výzkumu a vývoje

Úřadovna v Praze 7- Dukelských hrdinů 47

tel.: +420 224 301 431

e-mail: martina.dvorakova@mkcr.cz

Odkazy:

www.mkcr.cz

www.mkcr.cz/vyzkum-a-vyvoj-18.html

3.4 | Ministerstvo obrany (MO)

Ministerstvo obrany v současnosti spravuje v současnosti jeden program aplikovaného - Rozvoj ozbrojených sil České republiky (2015 – 2022, kód OW). Ve fázi příprav se nachází druhý program na podporu výzkumu, který bude klást důraz na podporu výsledků uplatnitelných v rámci kooperace s NATO a EU.

3.4.1 | Rozvoj ozbrojených sil České republiky (kód OW)

Hlavním cílem programu je rozvoj schopností ozbrojených sil ČR v klíčových oblastech, které jsou nezbytné k zajištění obrany země a k dosažení deklarovaných politicko-vojenských ambicí ČR a naplnění rolí a funkcí ozbrojených sil ČR. **Podle informací z IS VaVal bylo dosud (k březnu 2018) podpořeno z programu 48 projektů, v celkové výši státní podpory 0,842 mld. Kč.**

Specifickým cílem programu je:

- Zvýšení množství aplikovaných výsledků VaVal a znalostí, které budou efektivně využívány ozbrojenými silami ČR při zajišťování dílčích aspektů deklarovaných schopností.
- Následný vývoj nových a zdokonalených výrobků, služeb a technologií navazujících na výsledky předchozích programů VaVal.
- Využití měřitelných parametrů hodnocení efektu uplatnění výsledku v praxi MO a jejich provázání na rozhodovací činnosti řídicích pracovníků na všech úrovních řízení a velení.

Program bude naplňován realizací projektů VaVal, vycházejících z přesně vymezených potřeb a požadavků resortu MO v následujících oblastech:

Rozvoj obranné politiky státu, podpora velení a řízení v proměnlivém bezpečnostním a operačním prostředí a role ozbrojených sil ČR ve společnosti

- vytvořit a do praxe zavést nástroje pro podporu rozhodování na všech stupních řízení, modelování procesů plánování a výcviku jednotlivců i jednotek,
- navrhnout metody a postupy zabezpečení efektivní funkce ozbrojených sil ČR v oblastech operačního umění a personálního zabezpečení profesionálních ozbrojených sil ČR.

Vývoj nových zbraňových a obranných systémů

- vyvinout zbraňové systémy, technologie a zařízení podporující naplnění schopností ozbrojených sil ČR, zvyšující účinnost jejich bojového nasazení, prohloubení jejich kompatibility se zbraňovými systémy spojenců v rámci NATO a evropských struktur,
- navrhnout a realizovat systémy, které zvyšují účinnost stávajících zbraňových systémů z hlediska technického, technologického a z hlediska ochrany a využití podílů lidského faktoru na jejich funkci.

Účinná ochrana sil a prostředků

- navrhnout nové principy a metody rozvoje prostředků, materiálů a techniky v jednotlivých oborech ochrany proti ZHN,

- navrhnout nové principy a metody rozvoje prostředků zvyšující odolnost a bezpečnost materiálu, osob a techniky včetně balistické ochrany, maskování, rušení a klamání.

Příprava, mobilita a efektivní působení sil

- navrhnout a uplatnit materiály a technologie, které zvyšují životnost a spolehlivost materiálů a techniky a podporují působení jednotek,
- vyvinout a uplatnit materiály vyznačující se odolností vůči nepříznivým klimatickým poměrům a extrémním podmínkám opotřebení a uplatnit je v konstrukcích, vyvinout materiály zabezpečující individuální ochranu osob, se sníženým vyzařováním termickým, rádiovým a zvukovým, snižující možnost detekce.

Příprava personálu

- vypracovat objektivní metody výběru a přípravy jednotlivce na extrémní fyzickou a psychickou zátěž podle standardů uplatnění,
- rozvíjet a do praxe vojsk zavádět trenažérové a simulační prostředky pro přípravu jednotek.

Přeprava a udržitelnost sil

- rozvíjet technologie omezující přímé ohrožení živé síly a využitelné např. v oblastech chemického dálkového průzkumu, dělostřeleckého průzkumu či vyprošťování osob v místech ohrožení,
- realizovat moderní technologie systému integrované logistické podpory v životním cyklu pořízení, provozu, údržby a likvidace.

Zdravotnické zabezpečení

- rozvíjet zdravotnické vybavení a materiál v oblasti specializované vojenské medicíny využitelné v polních podmínkách, urgentní medicíny a medicíny katastrof včetně technologií identifikace zdravotního stavu jednotlivce.

Rozvoj systémů velení a řízení, komunikačních a informačních systémů a kybernetické obrany

- zavést jednotné interoperabilní nástroje pro podporu rozhodování v operacích a cvičeních mnohonárodních a aliančních sil spojenců. Pro potřeby velení získat a využívat společný obraz operační situace,
- vypracovat a uplatnit postupy a metody zvyšující bezpečnost komunikačních a informačních systémů,
- rozvíjet systémy určené pro podporu ISTAR (Intelligence, Surveillance, Target Acquisition and Reconnaissance),
- zabezpečit výstavbu a rozvoj rádiových průzkumných systémů s možnostmi detekce (odposlechu), zaměřování a rušení moderních rádiových systémů,
- dosáhnout teoretických řešení a implementace nových metod klasifikace signálů, rychlé analýzy složitých signálů ve využívaných kmitočtových pásmech.

Předpokládaná výše podpory na celou dobu programu (podle platného znění programu)

Období	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	celkem
Výše podpory	20 000 tis. Kč	110 000 tis. Kč	240 000 tis. Kč	350 000 tis. Kč	350 000 tis. Kč	334 000 tis. Kč	226 000 tis. Kč	103 000 tis. Kč	1 733 000 tis. Kč

Doba trvání projektu

Doba trvání programu je stanovena na roky 2015 až 2022, tj. 8 let. Projekty programu, jejichž minimální délka řešení bude 1 rok a maximální 4 roky, budou ukončeny nejpozději k 31. prosinci 2022.

Veřejné zakázky na projekty programu byly vyhlášeny poprvé v roce 2014 se zahájením poskytování podpory v roce 2015 a následně budou veřejné zakázky vyhlašovány dle potřeby a objemu disponibilních finančních prostředků.

Podpora, její druh a velikost

Způsobilé náklady a další informace budou specifikovány v zadávací dokumentaci ke každé veřejné zakázce. Podpora bude poskytována na uznané náklady projektu vymezené v souladu s § 2 písm. l) zákona 130/2002 Sb. Veškeré uznané náklady projektu musí být vynaloženy na činnosti přímo související s realizací projektu a musí být přiřazeny na konkrétní kategorii VaVal.

Příjemci podpory

Příjemci podpory na projekt a další účastníci projektu podle zákona 130/2002 Sb. mohou být všechny subjekty splňující definici uchazeče dle § 1 odst. 2 písm. b) zákona 130/2002 Sb. a definici dodavatele uvedenou v § 17 odst. 1 písm. a) zákona č. 137/2006 Sb. Podporu na projekt (veřejnou zakázku) v tomto Programu mohou obdržet pouze ti uchazeči, kteří splňují kvalifikační kritéria uvedená v § 50 až § 57 zákona č. 137/2006 Sb. Uchází-li se o řešení jednoho projektu společně více uchazečů, vztahuje se povinnost prokázat splnění kvalifikačních kritérií na všechny tyto uchazeče. Splnění kvalifikačních kritérií prokazuje uchazeč způsobem stanoveným poskytovatelem v zadávací dokumentaci.

3.4.2 | Veřejné soutěže

19. 2. 2018 byla vyhlášena veřejná zakázka na návrhy projektů obranného výzkumu vývoje, inovací ministerstva obrany ČR:

3.4.3 Kontakty a doplňující informace

Ministerstvo obrany ČR

Tychonova 1
160 01 Praha 6
tel.: + 420 973 201 111
e-mail: posta@army.cz

Odkazy:

www.vyzkum.army.cz
www.army.cz

3.5 | Ministerstvo průmyslu a obchodu (MPO)

V současnosti na MPO běží program TRIO, který bude realizován v letech 2016–2021. V současnosti probíhají práce na přípravě navazujícího programu.

3.5.1 | Program aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje „TRIO“ (kód FV)

Posláním Programu je podpořit aktivity v aplikovaném výzkumu a experimentálním vývoji, které budou využívat a dále rozvíjet potenciál v oblasti klíčových technologií (Key Enabling Technologies, dále jen „KETs“). Jde o technologie náročné na znalosti a kvalifikovanou pracovní sílu, vyžadující zásadní podíl výzkumných aktivit a s rychlými inovačními cykly. KETs jsou uplatnitelné v nových produktech a službách s vysokou přidanou hodnotou a budou přispívat k hospodářskému růstu a zvyšování konkurenceschopnosti České republiky a Evropské unie. **Podle informací z IS VaVal bylo dosud (k březnu 2018) podpořeno 255 projektů v celkové výši státní podpory 3,231 mld. Kč**

V Programu budou podporovány projekty zaměřené zejména na následující KETs:

- Fotonika
- Mikro- a nanoelektronika
- Nanotechnologie
- Průmyslové biotechnologie
- Pokročilé materiály
- Pokročilé výrobní technologie

Předpokládaná výše podpory na celou dobu programu (podle platného znění programu)

Období	2016	2017	2018	2019	2020	2021	celkem
Výše podpory	300 000 tis. Kč	710 000 tis. Kč	1 070 000 tis. Kč	920 000 tis. Kč	530 000 tis. Kč	170 000 tis. Kč	3 700 000 tis. Kč

Doba trvání projektu

Délka trvání programu je navržena na 6 let (2016 – 2021). Veřejná soutěž byla vyhlášena poprvé v roce 2015 se zahájením poskytování podpory v roce 2016, podruhé v r. 2016 s podporou od r. 2017. Poslední veřejná soutěž byla vyhlášena v roce 2017 se zahajováním poskytování podpory v roce 2018. Předpokládaná délka trvání projektů v Programu je maximálně 48 měsíců.

Podpora, její druh a velikost

Nejvyšší povolená míra podpory je celkově za program 80 % celkových uznaných nákladů. V souladu s Nařízením Komise je možné přiznat bonifikaci nad rámec základní míry podpory

pro jednotlivé účastníky za splnění podmínek účinné spolupráce. Za účinnou spolupráci se v souladu s Nařízením Komise a Rámcem považuje spolupráce nejméně dvou nezávislých stran za účelem výměny znalostí či technologií nebo k dosažení společného cíle na základě dělby práce, kde příslušné strany společně stanoví rozsah projektu spolupráce, přispívají k jeho realizaci a sdílejí jeho rizika a výsledky. Náklady na projekt může nést v plné výši jedna či více stran a tím zbavit ostatní strany jejich finančních rizik. Za formy spolupráce nejsou považovány smluvní výzkum a poskytování výzkumných služeb.

Maximální míra podpory pro jednotlivé kategorie činností a jednotlivé kategorie účastníků:

	MP	SP	VP
Průmyslový výzkum	70 %	60 %	50 %
Průmyslový výzkum v případě účinné spolupráce	80 %	75 %	65 %
Experimentální vývoj	45 %	35 %	25 %
Experimentální vývoj v případě účinné spolupráce	60 %	50 %	40 %

Výzkumné organizace mohou obdržet až 100% míru podpory, ale pouze na jejich nehopodářské činnosti podle čl. 2.1.1 odst. 19 Rámce a pokud budou dodrženy všechny související podmínky Nařízení Komise a Rámce a nejvyšší povolená míra podpory na jeden projekt v Programu nepřekročí 80 %.

Příjemci podpory

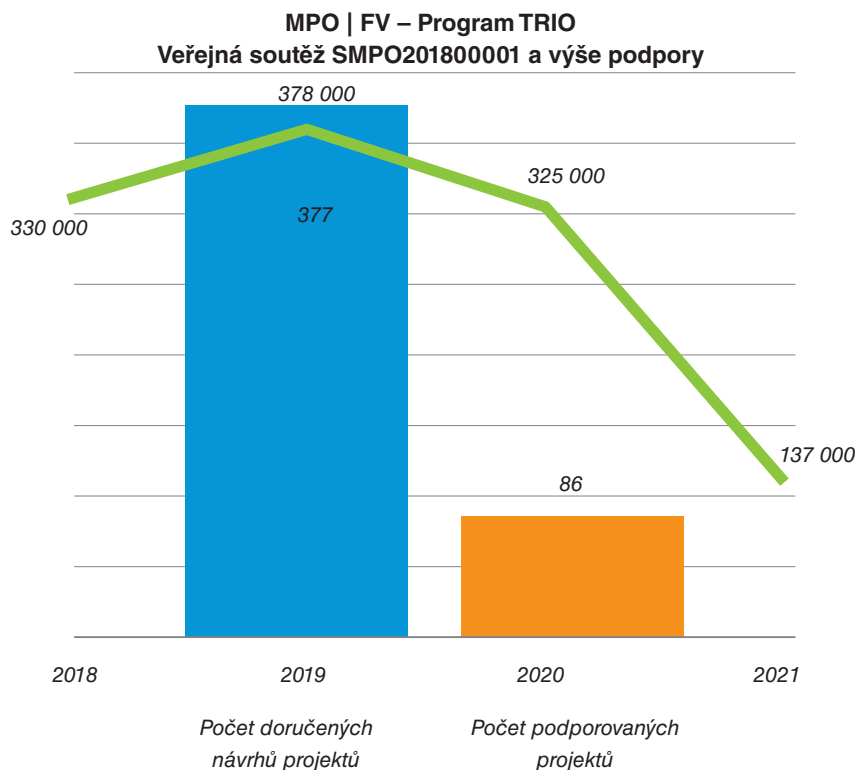
Uchazeči o podporu na projekt podle zákona č. 130/2002 Sb. mohou být podniky – právnické i fyzické osoby, které podle Přílohy 1 Nařízení Komise vykonávají hospodářskou činnost a které řeší projekt v účinné spolupráci s alespoň jednou výzkumnou organizací. Uchazečem může být též subjekt se statutem výzkumné organizace, musí ovšem v navrhovaném projektu vystupovat jako podnik, tj. prokázat schopnost spolufinancovat řešení projektu z neveřejných zdrojů, doložit zajištění implementace výsledků do praxe a z hlediska míry veřejné podpory vystupovat jako podnik. V takovém případě projekt nemusí být řešen v účinné spolupráci více subjektů.

Dalšími účastníky projektu mohou být podniky a dále výzkumné organizace – právnické osoby, které splňují definici výzkumné organizace podle zákona, Nařízení Komise a podle Rámce. Posouzení, zda naplňuje definiční znaky výzkumné organizace, bude poskytovatel provádět u každého subjektu individuálně při hodnocení návrhu projektu a dále v souladu s postupem pro posuzování výzkumných organizací schváleným Radou pro výzkum, vývoj a inovace.

Finanční prostředky, které byly přiděleny v roce 2017

Období	2018	2019	2020	2021	2022	celkem
Výše podpory	275 157 tis. Kč	269 508 tis. Kč	282 331 tis. Kč	270 733 tis. Kč	224 647 tis. Kč	1 322 376 tis. Kč

Grafické vyjádření poslední vyhodnocené veřejné soutěže
(Výše účelové podpory přidělené ve veřejné soutěži: 1 170 000 tis. Kč)

Zdroj: Informační systém výzkumu, experimentálního vývoje a inovací

3.5.2 | Veřejné soutěže

Poslední veřejná soutěž byla vyhlášena v roce 2017 se zahajováním poskytování podpory v roce 2018. V současnosti probíhají práce na přípravě navazujícího programu.

3.5.3 | Kontakty a doplňující informace

Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky (MPO)

Na Františku 32, 110 15 Praha 1

Odbor výzkumu, vývoje a offsetových programů

tel.: +420 224 853 200

e-mail: faltus@mpo.cz

Odkazy:

www.mpo.cz

www.mpo.cz/cz/podnikani/podpora-vyzkumu-a-vyvoje

3.6 | Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT)

MŠMT v současnosti podporuje (kromě programů mezinárodní spolupráce uvedených v kap. 7) dva programy na podporu VaVal. Jedná se o programy NPU I a NPU II.

3.6.1 | Národní program udržitelnosti I 2013–2020 (kód LO)

Z programu je podporován rozvoj a udržitelnost projektů nových evropských center excelence, regionálních a dalších typů výzkumných center vybudovaných v ČR v letech 2007-2013/2015 za finanční spoluúčasti Evropského fondu regionálního rozvoje (dále jen „Centra“) a s náklady na vybudování nepřevyšujícími 50 mil. € po ukončení jejich financování z prostředků ze strukturálních fondů. Jedná se tedy o výzkumné kapacity (Centra) podpořené z OP VaVpl – prioritní osy 1 (Centra excelence) a 2 (Regionální výzkumná centra v regionech mimo území hlavního města Prahy) a OP PK. **Podle informací z IS VaVal bylo dosud (k březnu 2018) podpořeno 60 projektů, v celkové výši státní podpory 7,149 mld. Kč.** V programu již nebudou další výzvy.

3.6.2 | Národní program udržitelnosti II 2013–2020 (kód LQ)

NPU II je určen pro zajištění udržitelnosti projektů center výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, obsahujících značný podíl velké infrastruktury pro výzkum, experimentální vývoj a inovace (dále jen „velká infrastruktura“), vybudovaných v ČR v letech 2007–2013/2015 z operačních programů evropských strukturálních fondů a s náklady na vybudování převyšujícími 50 mil. € (dále jen „Centra“) po ukončení jejich financování z prostředků ze strukturálních fondů. Jedná se tedy o výzkumné kapacity (Centra) podpořené z OP VaVpl – prioritní osy 1 (Centra excelence) a prioritní osy 2 (Regionální výzkumná centra v regionech mimo území hlavního města Prahy) a OP PK. **Podle informací z IS VaVal bylo dosud (k březnu 2018) podpořeno 6 projektů, v celkové výši státní podpory 3,528 mld. Kč.** V programu již nebudou další výzvy.

3.6.3 | Veřejné soutěže

V gesci MŠMT nebudou vyhlašovány veřejné soutěže.

3.6.4 | Kontakty a doplňující informace

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Karmelitská 7, 118 12 Praha 1

e-mail: posta@msmt.cz

Odkazy:

www.msmt.cz

www.msmt.cz/vyzkum-a-vyvoj

3.7 | Ministerstvo vnitra (MV)

Ministerstvo vnitra v současnosti poskytuje podporu ve dvou programech. Dále probíhají práce na navazujících programech IMPAKT (plánovaná od r. 2019) a TRANSFER (od r. 2020).

3.7.1 | Program bezpečnostního výzkumu České republiky 2015–2020 (kód VI)

Hlavním cílem Programu je zvýšení bezpečnosti státu a občanů s využitím nových technologií, poznatků a dalších výsledků aplikovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací v oblasti identifikace, prevence a ochrany proti nezákonným jednáním, přirozeným nebo průmyslovým pohromám, poškozujícím občany ČR, organizace nebo struktury, statky a infrastruktury. Roste komplexita hrozeb, rizik a z ní plynoucí nutnost adaptace bezpečnostního systému ČR. Potenciální bezpečnostní hrozby pro ČR se mohou řetězit a jejich následky vzájemně násobit. **Podle informací z IS VaVal bylo dosud (k březnu 2018) podpořeno 110 projektů, v celkové výši státní podpory 1,852 mld. Kč.**

Předpokládaná výše podpory na celou dobu programu (podle platného znění programu)

Období	2015	2016	2017	2018	2019	2020	celkem
Výše podpory	200 000 tis. Kč	400 000 tis. Kč	400 000 tis. Kč	400 000 tis. Kč	400 000 tis. Kč	400 000 tis. Kč	2 200 000 tis. Kč

Doba trvání projektu

Doba trvání Programu je stanovena od 1. 1. 2015 do 31. 12. 2020. Doba trvání projektu se předpokládá minimálně 2 roky, nejdéle 6 let. Projekty realizované v rámci Programu musí být ukončeny nejpozději do 31. 12. 2020.

Veřejná soutěž ve výzkumu, experimentálním vývoji a inovacích na výběr projektů do Programu byla vyhlášena poprvé v roce 2014 se zahájením poskytování podpory v roce 2015 a následně v roce 2015, se zahajováním poskytování podpory v roce 2017.

Podpora, její druh a velikost

Míra podpory, stanovená jako procento uznaných nákladů projektu, bude vypočtena pro každý projekt i pro každého příjemce a dalšího účastníka samostatně podle Rámce Společenství a je závislá na typu subjektu žadatele, kategorii výzkumu a vývoje a povaze projektové činnosti. Určuje se ze základu celkové částky uznaných nákladů projektu.

Průměrná výše podpory (prostředků ze státního rozpočtu) v jednotlivých letech se předpokládá ve výši 75% celkových uznaných nákladů projektu.

Maximální míry podpory pro aplikovaný výzkum a experimentální vývoj a jednotlivé kategorie příjemců a dalších účastníků jsou uvedeny v následující tabulce:

	MP	SP	VP	VO
Aplikovaný výzkum	70 %	60 %	50 %	100 %
Aplikovaný výzkum s příplatky	80 %	75 %	65 %	100 %
Experimentální vývoj	45 %	35 %	25 %	100 %
Experimentální vývoj s příplatky	60 %	50 %	40 %	100 %

Příjemci podpory

Příjemci podpory na projekt podle zákona 130/2002 Sb. a Rámce Společenství mohou být:

- **Výzkumné organizace** – právnické osoby, které splňují definici výzkumné organizace podle zákona 130/2002 Sb. a podle Rámce Společenství a které řeší projekt samostatně nebo ve spolupráci s dalšími účastníky.
- **Podniky** – právnické i fyzické osoby, které podle Přílohy 1 Nařízení Komise č. 800/2008 vykonávají hospodářskou činnost a které řeší projekt samostatně nebo ve spolupráci s dalšími účastníky a prokáží schopnost projekt spolufinancovat z neveřejných prostředků.

3.7.2 | Program bezpečnostního výzkumu pro potřeby státu 2016–2021 (kód VH)

Hlavním cílem Programu je zvýšení bezpečnosti státu a občanů ČR prostřednictvím podpory výzkumných potřeb orgánů státní správy, které umožní jednotlivým aktérům na poli zajišťování bezpečnosti získávat, osvojovat si, udržovat a rozvíjet potřebné specifické schopnosti pro efektivní zabezpečování úkolů v jejich působnosti.

Předpokládaná výše podpory na celou dobu programu (podle platného znění programu)

Období	2016	2017	2018	2019	2020	2021	celkem
Výše podpory	100 000 tis. Kč	140 000 tis. Kč	140 000 tis. Kč	140 000 tis. Kč	140 000 tis. Kč	140 000 tis. Kč	800 000 tis. Kč

Doba trvání projektu

Doba trvání programu VH je stanovena od 1. 1. 2016 do 31. 12. 2021. Veřejné zakázky jsou vyhlašovány od roku 2015, s počátkem řešení k 1. 1. 2016, do roku 2020 včetně. Minimální doba realizace schválených veřejných zakázek je vzhledem k zaměření na výzkum a vývoj a rozdílnému charakteru realizovaných potřeb stanovena na 12 měsíců. Maximální doba realizace je stanovena na 60 měsíců. Všechny projekty musí být ukončeny do data ukončení programu.

Podpora, její druh a velikost

Vzhledem k tomu, že se jedná o program, který bude realizován formou veřejných zakázek podle platné legislativy a uživatelem výsledků bude výhradně stát, nejvyšší povolená míra podpory bude 100%.

Příjemci podpory

V souladu s § 2 odst. 2 písm. b) zákona č. 130/2002 Sb. může být uchazečem o účelovou podporu organizační složka státu nebo organizační jednotka ministerstva zabývající se výzkumem a vývojem a dále právnická, nebo fyzická osoba.

3.7.3 | Veřejné soutěže

V roce 2018 budou pravděpodobně zadávány veřejné zakázky.

3.7.4 | Kontakty a doplňující informace

Ministerstvo vnitra

Odbor vzdělávání a správy policejního školství

Oddělení výzkum a vývoj

Nad Štolou 3, 170 00 Praha 7

tel.: +420 974 833 268,

e-mail: vyzkum@mvcv.cz

Odkazy:

www.mvcv.cz

www.mvcv.cz/bezpecnostni-vyzkum.aspx

3.8 | Ministerstvo zdravotnictví (MZ)

Ministerstvo zdravotnictví v současnosti poskytuje podporu v Programu na podporu zdravotnického aplikovaného výzkumu a vývoje na léta 2015-2022.

3.8.1 | Program na podporu zdravotnického aplikovaného výzkumu a vývoje na léta 2015–2022 (kód NV)

Rozhodujícím předpokladem ekonomicky, sociálně i lidsky úspěšné společnosti je zdravá populace. Základním aspektem „zdraví“ je dynamika změn a procesů, ta však má obvykle značnou setrvačnost. Tím vznikají mnohé diskrepance, nejvýraznější jsou mezi rozvojem lékařské vědy a ekonomickými možnostmi země. V oblasti medicíny je třeba se zaměřit na nejčastější a nejnebezpečnější oblasti: chronická neinfekční onemocnění jako kardio a cerebrovaskulární onemocnění, onkologie, demence a jiná psychická onemocnění či chronická onemocnění pohybového aparátu atd. Pozornost je třeba věnovat i zevním vlivům prostředí, které procházejí výraznými změnami. Důležité je podporovat vznik a rozvoj nových léčebných technologií (genetika, nanotechnologie). Dále je třeba sledovat nová infekční onemocnění a stále více přítomné rezistence nových agens. Je proto mj. nutné podpořit též význam virologie. Velkou výzvou bude boj s chronickými neinfekčními civilizačními onemocněními, způsobenými z valné části nezdravým chováním širokých vrstev populace. Posláním zdravotnictví je adaptovat se na proměny prostředí, znalostí i společnosti tak, aby byl všem občanům zaručen přístup k podpoře a ochraně jejich zdraví, aby byla posilována motivace ke zdravému životnímu stylu a aby byla důsledně uplatňována pravidla účinné prevence nemocí. **Podle informací z IS VaVal bylo dosud (k březnu 2018) podpořeno 384 projektů, v celkové výši státní podpory 3,878 mld. Kč.**

Předpokládaná výše podpory na celou dobu programu (podle platného znění programu)

Období	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	celkem
Výše podpory	450 000 tis. Kč	1 050 000 tis. Kč	1 050 000 tis. Kč	1 050 000 tis. Kč	1 050 000 tis. Kč	1 050 000 tis. Kč	800 000 tis. Kč	600 000 tis. Kč	7 100 000 tis. Kč

Doba trvání projektu

Doba trvání Programu je stanovena v letech 2015 až 2022, tj. 8 let. První veřejná soutěž v tomto programu byla vyhlášena v roce 2014, další veřejné soutěže proběhly v letech 2015 a 2016.

Doba trvání projektu bude nejméně 3 roky, nejdéle 5 let. Projekty realizované v rámci Programu musí být ukončeny nejpozději do 31. 12. 2022. Pětileté projekty budou zaměřeny na řešení velmi náročných a komplexních problematik a budou muset prokázat, že splňují náročná kritéria na dosažení excelentního výzkumu, stanovená v Systému hodnocení projektů. Bližší specifikace bude uvedena v zadávací dokumentaci veřejné soutěže.

Podpora, její druh a velikost

Podpora bude poskytována formou dotace na uznané náklady právnickým nebo fyzickým osobám, formou zvýšení výdajů organizačních složek státu nebo organizačních jednotek ministerstev.

Míra podpory, stanovená jako procento uznaných nákladů projektu, bude vypočtena pro každý programový projekt i pro každého příjemce a dalšího účastníka samostatně podle nařízení Komise a Rámce. Nejvyšší povolená míra podpory na jeden projekt může být v souladu se zákonem 130/2002 Sb., Rámcem a nařízením Komise pro projekty, jichž se účastní pouze výzkumné organizace, až 100 % celkových uznaných nákladů.

Pro projekty, jichž se účastní podniky, budou nejvyšší povolené míry podpory pro aplikovaný výzkum a experimentální vývoj a jednotlivé kategorie příjemců a dalších účastníků uvedeny v zadávací dokumentaci každé veřejné soutěže dle aktuálních předpisů Evropské unie.

Příjemci podpory

Uchazečem, resp. příjemcem podpory z Programu na projekt podle zákona 130/2002 Sb., nařízení Komise a Rámce, i dalším účastníkem projektu mohou být:

Výzkumné organizace – právnické osoby, které splňují definici výzkumné organizace podle nařízení Komise a které řeší projekt samostatně, nebo ve spolupráci s dalšími účastníky a prokáží schopnost projekt spolufinancovat z neveřejných prostředků.

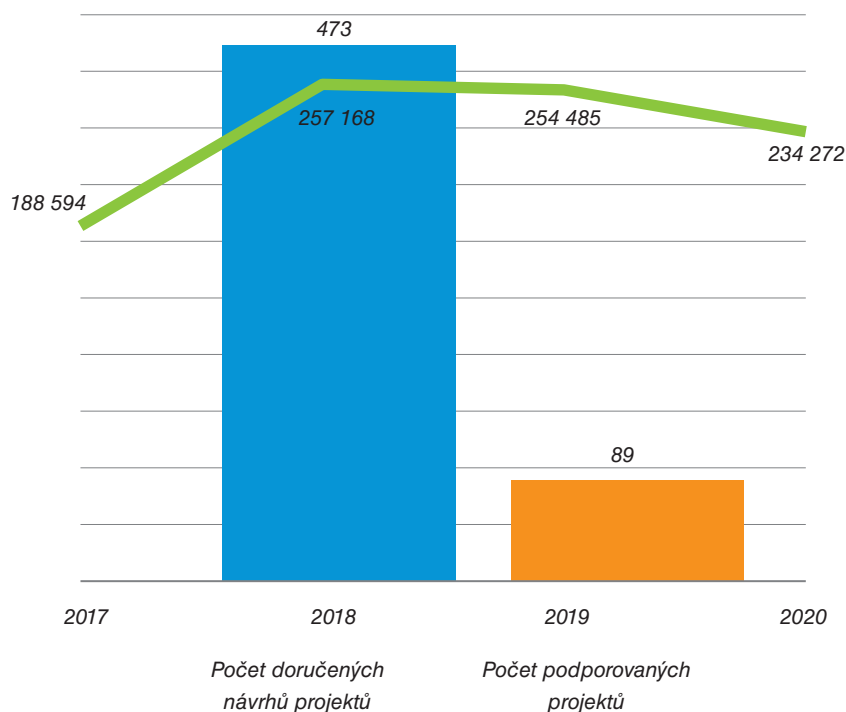
Podniky – právnické i fyzické osoby, které podle Přílohy 1 Nařízení Komise vykonávají hospodářskou činnost a které řeší projekt samostatně, nebo ve spolupráci s dalšími účastníky a prokáží schopnost projekt spolufinancovat z neveřejných prostředků.

Finanční prostředky, které byly přiděleny v roce 2017

Období	2017	2018	2019	2020	celkem
Výše podpory	188 594 tis. Kč	257 168 tis. Kč	254 485 tis. Kč	234 272 tis. Kč	934 519 tis. Kč

Grafické vyjádření poslední vyhodnocené veřejné soutěže
(Výše účelové podpory přidělené ve veřejné soutěži: 934 519 tis. Kč)

MZ ČR | NV – Program na podporu zdravotnického aplikovaného výzkumu
Veřejná soutěž SMZ0201701 a výše podpory

Zdroj: Informační systém výzkumu, experimentálního vývoje a inovací

3.8.2 | Veřejné soutěže

Veřejná soutěž bude vyhlášena v roce 2018.

3.8.3 | Kontakty a doplňující informace

Agentura pro zdravotnický výzkum České republiky (AZV ČR)

Ministerstvo zdravotnictví

Oddělení vědy a výzkumu

(Agentura pro zdravotnický výzkum České republiky)

Ruská 2412/85, 100 05 Praha 10

Martina Lišková, sekretariát

tel: +420 271 019 257

e-mail: martina.liskova@azvcr.cz

Odkazy:

www.mzcr.cz

www.azvcr.cz

3.9 | Ministerstvo zemědělství (MZe)

V současné době na Ministerstvu zemědělství dobíhá řešení programu – Komplexní udržitelné systémy v zemědělství 2012–2018 „KUS“ (QJ). Na tento končící program navazuje nový program s názvem Program aplikovaného výzkumu MZe na období 2017–2025 „Země“.

3.9.1 | Komplexní udržitelné systémy v zemědělství 2012–2018 „KUS“ (kód QJ)

Cílem programu je přispět k potravinové bezpečnosti České republiky zvýšením produkčního potenciálu zemědělských plodin a hospodářských zvířat. Tohoto cíle bude dosaženo následujícími prostředky: zajištěním dostatečné produkce kvalitních a bezpečných potravin tuzemského původu pro zdravou výživu obyvatelstva; zaváděním nových metod, technologických postupů a systémů zvýšit konkurenceschopnost českého zemědělství v podmínkách EU a podpořením udržitelného rozvoje zemědělského sektoru, venkova a regionů ČR; novými poznatky a jejich realizací přispět k udržitelnému využívání přírodních zdrojů s minimalizací zátěže životního prostředí a k zavádění systémů hospodaření vedoucích k omezení negativních dopadů klimatických změn na funkce ekosystémů v zemědělství, lesním a vodním hospodářství; zvýšit potenciál mimoprodukčních funkcí zemědělství, lesního a vodního hospodářství. **Podle informací z IS VaVal bylo dosud (k březnu 2018) podpořeno 211 projektů, v celkové výši státní podpory 2,109 mld. Kč.** V programu již nebude vyhlášena výzva.

3.9.2 | Program aplikovaného výzkumu MZe na období 2017–2025, ZEMĚ (kód QK)

Program je zacílen na podporu projektů aplikovaného výzkumu v oblasti zemědělství, potravinářství, vodního hospodářství a lesnictví, s předpokládanými výsledky vysokého inovačního potenciálu, vedoucími k posílení stability, objemu a kvality produkce, uplatnitelnými v nových produktech, technologiích a výrobních postupech. Program podpoří rozvoj stávajících oborů a technologií i vznik nových poznatků, metod a postupů, což umožní posílit konkurenceschopnost českého agrárního sektoru a rozvoj a využívání obnovitelných zdrojů pro společnost.

Cílem Programu je rovněž zvýšení efektivnosti využívání veřejných prostředků investovaných do výzkumu v agrárním sektoru a zvýšení společenského ocenění výzkumné činnosti. **Podle informací z IS VaVal bylo dosud (k březnu 2018) podpořeno 52 projektů, v celkové výši státní podpory 0,672 mld. Kč.**

Předpokládaná výše podpory na celou dobu programu (podle platného znění programu)

Období	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	celkem
Výše podpory	50 647 tis. Kč	156 062 tis. Kč	490 000 tis. Kč	490 000 tis. Kč	600 000 tis. Kč	600 000 tis. Kč	600 000 tis. Kč	300 000 tis. Kč	270 000 tis. Kč	3 556 709 tis. Kč

Doba trvání projektu

Doba trvání Programu se předpokládá v letech 2017 až 2025, tj. 9 let.

Program byl zahájen vyhlášením první veřejné soutěže ve výzkumu, experimentálním vývoji a inovacích (dále jen „veřejná soutěž“) v roce 2016, se zahájením poskytování podpory od roku 2017. Dále budou vyhlašovány veřejné soutěže v letech 2017, 2018, 2020, 2021 a 2022. Celkem bude tedy vyhlášeno 6 veřejných soutěží se zahajováním poskytované podpory v letech 2017, 2018, 2019, 2021, 2022 a 2023. Do veřejné soutěže vyhlášené v roce 2021, resp. 2022 se budou moci přihlásit pouze projekty s maximální délkou řešení 4, resp. 3 roky.

Podpora, její druh a velikost

Podpora bude poskytnuta formou dotace na uznané náklady právníkům nebo fyzickým osobám nebo zvýšením výdajů organizačním složkám státu, organizačním složkám územních samosprávných celků nebo organizačním jednotkám ministerstva zabývajícím se výzkumem a vývojem.

Intenzita podpory bude stanovena u každého projektu pro každého příjemce a každého dalšího účastníka samostatně podle níže uvedených tabulek jednotlivých podprogramů. Podpora nebude poskytována podnikům v obtížích ve smyslu čl. 2 odst. 14 ABER, resp. čl. 2 odst. 18 GBER a podnikům, vůči nimž byl vydán inkasní příkaz po předcházejícím rozhodnutí Komise prohlašujícím, že podpora je protiprávní a neslučitelná s vnitřním trhem (čl. 1 odst. 5 písm. a) ABER, resp. čl. 1 odst. 4 písm. a) GBER). V projektech nebude povoleno čerpání finančních prostředků na stejné způsobilé náklady z jiných národních nebo evropských zdrojů. Proto budou uchazeči povinni upozornit na veřejnou podporu identického nebo podobného projektu či části projektu, který řeší s podporou z veřejných rozpočtů.

Intenzita podpory pro každého příjemce i dalšího účastníka projektu nepřekročí nejvyšší intenzitu podpory uvedenou v ABER a GBER. Tato základní intenzita podpory může být v souladu s ustanoveními čl. 25 odst. 6 GBER navýšena o příplatky. Maximální výše příplatků je uvedena v tab. č. 4 a bude i součástí zadávací dokumentace při vyhlášení veřejných soutěží. Poskytovatel stanovuje maximální intenzitu podpory pro výzkumné organizace a pro výzkum ve specifických oblastech agrárního sektoru v souladu s evropskými předpisy podle níže uvedených pravidel. Každé poskytnutí jednotlivé podpory, přesahující 500 000 EUR, bude mít v souladu s článkem 9 GBER za následek zveřejnění informací o této podpoře a jejím příjemci, dle přílohy III GBER.

V Programu bude možno využít stanovenou intenzitu podpory výzkumu a vývoje v odvětví zemědělství, lesnictví, rybolovu a akvakultury podle výše uvedených evropských předpisů. Poskytovatelem povolená maximální intenzita podpory bude až 100 % uznaných nákladů

za podmínek, které musí splnit každý příjemce a další účastník projektu (ABER článek 31 a GBER článek 30).

Příjemci podpory

Uchazečem, resp. příjemcem podpory v Programu mohou být v souladu s právními předpisy ČR a EU (viz kapitola Právní rámec Programu) výzkumné organizace a v roli dalšího účastníka podniky (podle specifikace jednotlivých podprogramů – viz kap. 15 programu).

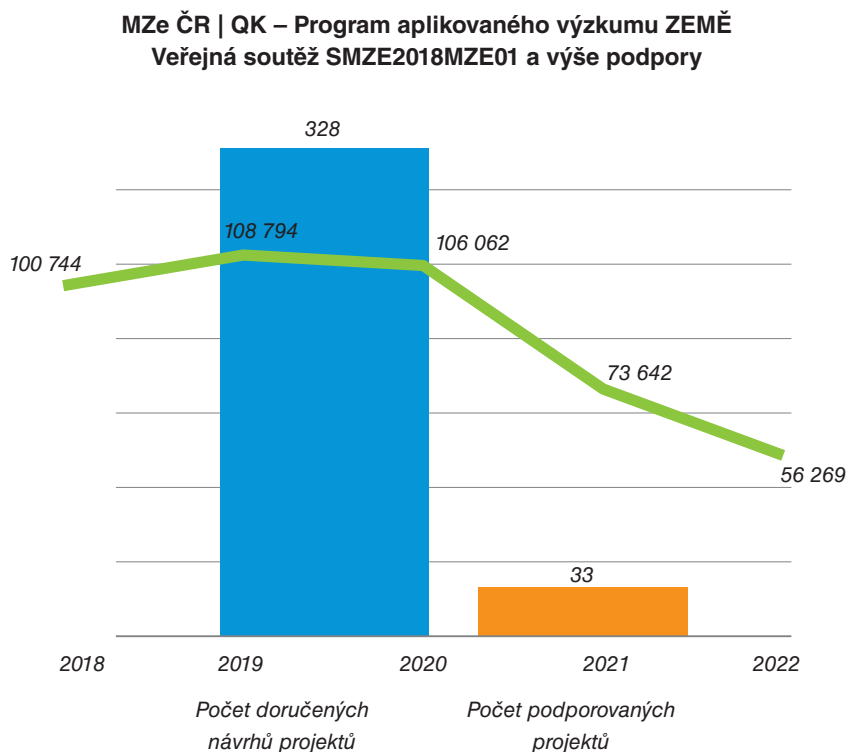
Výzkumné organizace definované v ABER a GBER jako „organizace pro výzkum a šíření znalostí“ jsou subjekty bez ohledu na jejich právní postavení nebo způsob financování, jejichž hlavním cílem je provádět nezávisle základní výzkum, průmyslový výzkum nebo experimentální vývoj nebo veřejně šířit výsledky těchto činností formou výuky, publikací nebo transferu znalostí. Pokud tyto subjekty rovněž vykonávají hospodářské činnosti, je třeba pro financování, náklady a příjmy těchto hospodářských činností vést oddělené účetnictví. Podniky, jež mohou uplatňovat rozhodující vliv na takovýto subjekt, například jako podílníci nebo členové, nesmějí mít přednostní přístup k výsledkům, jichž dosáhl.

Podnikem se rozumí každý subjekt (právníká i fyzická osoba) vykonávající hospodářskou činnost, bez ohledu na právní formu (příloha I ABER a GBER), který řeší projekt samostatně nebo ve spolupráci s dalšími účastníky a prokáže schopnost projekt spolufinancovat z neveřejných prostředků.

Finanční prostředky, které byly přiděleny v roce 2016

Období	2018	2019	2020	2021	2022	celkem
Výše podpory	100 744 tis. Kč	108 794 tis. Kč	106 062 tis. Kč	73 642 tis. Kč	56 269 tis. Kč	445 511 tis. Kč

Grafické vyjádření poslední vyhodnocené veřejné soutěže
(Výše účelové podpory přidělené ve veřejné soutěži: 445 511 tis. Kč)

Zdroj: Informační systém výzkumu, experimentálního vývoje a inovací

3.9.3 | Veřejné soutěže

Veřejná soutěž v programu „Země“ bude vyhlášena i v roce 2018.

3.9.4 | Kontakty a doplňující informace

Národní agentura pro zemědělský výzkum (NAZV) byla zřízena Ministerstvem zemědělství ČR. Je součástí odboru výzkumu, vzdělávání a poradenství Ministerstva zemědělství. NAZV zajišťuje veřejné soutěže na projekty VaV podle podmínek a kritérií stanovených MZe ve spolupráci s programovými komisemi, které jsou jmenovány náměstkem ministra zemědělství. NAZV každoročně organizačně zabezpečuje hodnocení periodických a závěrečných zpráv řešených projektů.

Ministerstvo zemědělství

Odbor výzkumu, vzdělávání a poradenství Ministerstva zemědělství

Národní agentura pro zemědělský výzkum

Těšnov 65/17, Praha 1, 110 00

e-mail: info@mze.cz

Odkazy:

www.eagri.cz

<http://eagri.cz/public/web/mze/poradenstvi-a-vyzkum/vyzkum-a-vyvoj/narodni-agentura-pro-zemedelsky-vyzkum/>

3.10 | Souhrn výzev v aktuálních programech podpory

Poskytovatel	Kód	Název aktivity	Zahájení	Ukončení	Výzva v roce 2017	Další výzvy
GA ČR	GA	Standardní projekty	1993	-	A	A
GA ČR	GC	Mezinárodní projekty	1994	-	A	A
GA ČR	GJ	Juniorské granty	2014	-	A	A
GA ČR	GF	LA granty	2014	-	A	A
GA ČR	GH	ERC granty	2017	-	A	A
GA ČR	GX	Excelence v základním výzkumu EXPRO	2018	-	A	A
TA ČR	TG	GAMA	2014	2019	N	Gama 2
TA ČR	TH	EPSILON	2015	2022	A	N
TA ČR	TF	DELTA	2014	2021	A	Delta 2
TA ČR	TI	BETA 2	2017	2021	A	A
TA ČR	TJ	ZÉTA	2017	2025	A	A
TA ČR	TL	ÉTA	2018	2023	A	A
TA ČR	TK	THÉTA	2018	2025	A	A
TA ČR	TN	Národní centra kompetence 1	2018	2022	A	A
MK	DG	Program aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity II	2016	2022	N	A
MO	OW	Rozvoj ozbrojených sil České republiky	2015	2022	A	A
MPO	FV	TRIO	2016	2022	N	N
MV	VH	Program bezpečnostního výzkumu pro potřeby státu	2017	2021	A	N
MZ	NV	Program na podporu zdravotnického aplikovaného výzkumu a vývoje na léta 2015-2022	2015	2022	A	A
MZe	QK	Program aplikovaného výzkumu ZEMĚ 2017–2025	2017	2025	A	A

4. | VÝZKUM A VÝVOJ ČR V KONTEXTU EVROPSKÉ UNIE

V této kapitole jsou popsány operační programy Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014 – 2020 (OP PIK) a Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV).

4.1 | Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014–2020

Cílem Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014–2020 (OP PIK) je dosažení konkurenceschopné a udržitelné ekonomiky založené na znalostech a inovacích. Pojem „konkurenceschopný“ zahrnuje schopnost místních podniků prosazovat se na světových trzích a vytvářet dostatek pracovních míst. Pojem „udržitelný“ zdůrazňuje dlouhodobý horizont konkurenční schopnosti, což zahrnuje mj. i environmentální dimenzi hospodářského rozvoje. Operační program byl připraven v souladu s pravidly pro kohezní politiku v programovém období 2014–2020 a vychází ze stěžejních strategických dokumentů přijatých na úrovni Evropské unie a České republiky. Z hlediska výzkumu a vývoje má pak největší přes Prioritní osa 1 Rozvoj výzkumu a vývoje pro inovace. Další PO mohou být využity subjekty působícími ve VaV pouze omezena na jejich další aktivity.

Cíle OP PIK:

- **Podpora českých firem schopných posunovat či alespoň dosahovat technologickou hranici ve svém oboru**, přičemž důraz bude kladen na rozvoj podnikových výzkumných, vývojových a inovačních kapacit a jejich propojení s okolním prostředím.
- **Rozvoj podnikání a inovací malých a středních podniků v oborech s nižší znalostní intenzitou**, kde se podpora soustředí zejména na realizaci nových podnikatelských záměrů, včetně rozvoje služeb vedoucích ke zvýšení konkurenční výhody MSP v mezinárodním prostředí.
- **Posun k energeticky účinnému, nízkouhlíkovému hospodářství** spočívajícím především ve zvyšování energetické účinnosti podnikatelského sektoru, využívání obnovitelných zdrojů energie, modernizaci energetické infrastruktury a zavádění nových technologií v oblasti nakládání energií a druhotných surovin.
- **Usnadnění rozvoje podnikání, služeb a přístupu ke službám státu prostřednictvím vysokorychlostního přístupu k internetu** a širší nabídkou služeb informačních a komunikačních technologií, neboť konkurenceschopnost informační společnosti je založena právě na efektivním využívání moderních služeb ICT.

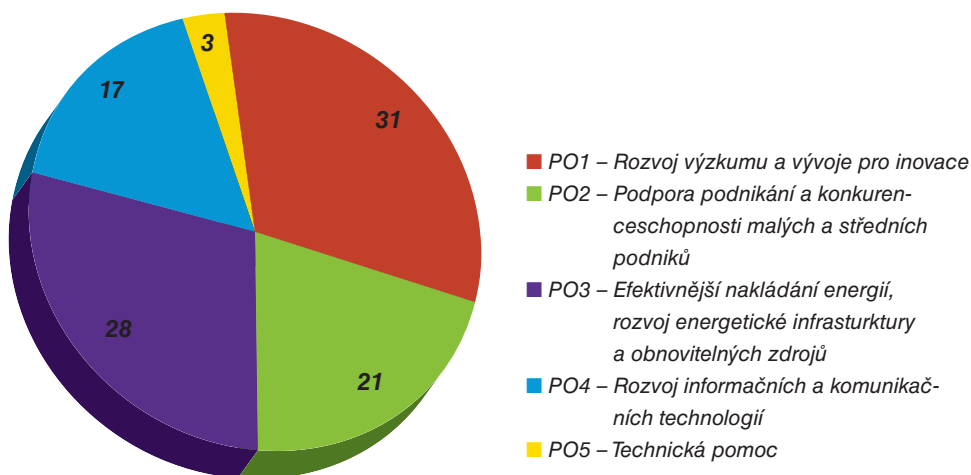
4.1.1 Finance

Všechny programy podpory OP PIK jsou spolufinancovány z prostředků Evropského fondu pro regionální rozvoj. Kromě základní charakteristiky a cíle obsahuje každý program podpory bližší vymezení možných příjemců podpory, informace o podporovaných a nepodporovaných aktivitách, podmínky kladené na předkládání projektových záměrů a další podrobnosti. Detailní informace lze nalézt v souboru níže, který obsahuje všechny vládou schválené programy podpory. Na vládou schválené programy podpory budou následně navazovat výzvy pro předkládání projektů. Celkem si projekty mezi sebe rozdělí necelých 120 mld. Kč (EFRR). Největší část finanční alokace OP PIK (téměř 60 %) připadá na prioritní osy 1 a 3, které mají bezprostřední vazbu na plnění vybraných hlavních cílů strategie Evropa 2020.

Malé podniky mohou získat dotaci maximálně ve výši 45 % uznatelných nákladů, střední podniky 35 % a velké podniky 25 %. Výjimky lze dosáhnout u projektů zaměřených na průmyslový výzkum, experimentální vývoj nebo na energetické úspory. Vše záleží na charakteru investice a podmínkách aktuální výzvy.

Jinou základní podmínku pro čerpání dotací určuje jejich územní dimenze. O využití peněz z OPPIK mohou uvažovat podnikatelé ze všech krajů České republiky s výjimkou Hlavního města Prahy. Pokud se přesto subjekty z Prahy rozhodnou k investiční akci vně správních hranic hlavního města, vztahují se na ně stejná pravidla jako na podnikatele z českých, moravských a slezských regionů.

Graf: Rozložení finančních prostředků na jednotlivé prioritní osy OP PIK

Zdroj: OP PIK

4.1.2 | Prioritní osa 1: Rozvoj výzkumu a vývoje pro inovace

Investiční priorita 1: Podpora podnikových investic do výzkumu a inovací a vytváření vazeb a součinnosti mezi podniky, středisky výzkumu a vývoje a odvětvím vysokoškolského vzdělávání, zejména podpora investic v oblasti vývoje produktů a služeb, přenosu technologií, sociálních inovací, ekologických inovací, aplikací veřejných služeb, stimulace poptávky, vytváření sítí, klastrů a otevřených inovací prostřednictvím inteligentní specializace a podpora technického a aplikovaného výzkumu, pilotních linek, opatření k včasnému ověřování produktů, schopností vyspělé výroby a prvovýroby, zejména v oblasti klíčových technologií a šíření technologií pro všeobecné použití.

- **Specifický cíl 1: Zvýšit inovační výkonnost podniků**

Hlavním cílem je rozvoj podnikání založeného na intenzivní tvorbě a využívání unikátních znalostí ve všech oborech významných z pohledu specializace ČR. Rozšíření moderní výrobní a VaV infrastruktury posílí inovační kapacity podniků, umožní realizovat vlastní VaV aktivity a zároveň zvýší poptávku po výsledcích výzkumu realizovaného ve výzkumných organizacích, a to i v oblasti technologií s největší růstovou perspektivou. Naplňování strategických cílů povede k zavádění inovací vyšších řádů na trh a zlepšení technických fází inovačního procesu.

- **Specifický cíl 2: Zvýšit intenzitu a účinnost spolupráce ve výzkumu, vývoji a inovacích**

Zkvalitňování služeb podpůrné infrastruktury povede ke zvýšení intenzity společných výzkumných, vývojových a inovačních aktivit mezi podnikatelskými subjekty a mezi veřejným a podnikovým sektorem. Naplňování specifického cíle přispěje k většímu počtu transferů technologií a znalostí, zvýšení mobility, mezisektorové spolupráce a zlepšování podmínek pro rozvoj inovačních firem a konkurenční výhody jako zásadního prvku ovlivňujícího efektivitu celého inovačního systému v ČR.

4.1.3 | Prioritní osa 2: Rozvoj podnikání a konkurenceschopnosti malých a středních podniků

Investiční priorita 1: Podpora podnikání, zejména usnadněním hospodářského využívání nových myšlenek a podporou zakládání nových firem, mimo jiné prostřednictvím podnikatelských inkubátorů.

- **Specifický cíl 1: Zvýšit konkurenceschopnost začínajících a rozvojových MSP**

Malé a střední podniky představují stabilizující prvek prosperity a zaměstnanosti. Generují rozhodující počet nových pracovních míst, svými dodávkami se podílejí na konkurenční schopnosti velkých podniků a na inovacích měnících dílčí produktové trhy. Hlavním cílem bude růst konkurenceschopnosti segmentu MSP prostřednictvím zvýšení počtu nových podnikatelských subjektů a nových podnikatelských záměrů zejména inovačního

charakteru s vysokým potenciálem růstu, ale i na nižších hodnotových řetězcích, a podnikatelů ve službách s přínosem pro zaměstnanost.

4.1.4 | Prioritní osa 3: Účinné nakládání energií, rozvoj energetické infrastruktury a obnovitelných zdrojů energie, podpora zavádění nových technologií v oblasti nakládání energií a druhotných surovin

Investiční priorita 4: Podpora výzkumu a inovací a zavádění nízkouhlíkových technologií.

- **Specifický cíl 4: Uplatnit inovativní nízkouhlíkové technologie v oblasti nakládání energií a při využívání druhotných surovin**

K technologické změně, která je nutná k dosažení energetických a surovinových cílů ČR a EU, může dojít, pouze pokud se podstatně zmodernizuje stávající technologická základna českých podniků. Větší uplatnění inovativních nízkouhlíkových technologií je však zastíněno nutností udržení podnikatelské produkce. Hlavním cílem je podpora konkurenceschopnosti podniků a udržitelnosti české ekonomiky prostřednictvím zaváděním nových technologií v oblasti nakládání energií a druhotných surovin.

4.1.5 | Prioritní osa 4: Rozvoj vysokorychlostních přístupových sítí k internetu a informačních a komunikačních technologií

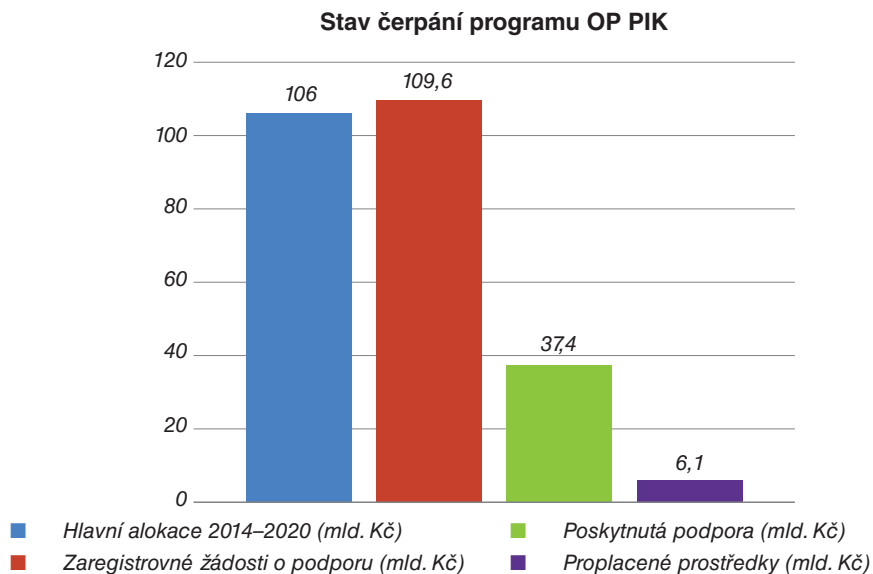
Investiční priorita 2: Vyvíjení produktů a služeb v oblasti IKT (Informační a komunikační technologie), elektronický obchod a zvyšování poptávky po IKT.

- **Specifický cíl 2: Zvýšit využití potenciálu ICT (Informační a komunikační technologie) sektoru pro konkurenceschopnost ekonomiky**

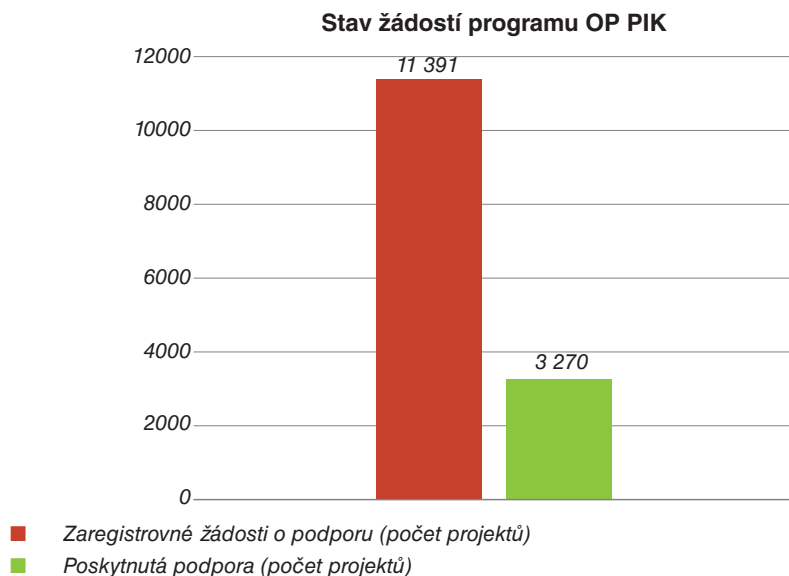
Sofistikované produkty v oblasti ICT a související služby jsou prvky základního významu, které horizontálně prostupují všechny obory lidské činnosti, a bez nichž nelze efektivně realizovat podnikatelské záměry, ani zvyšovat kvalitu života společnosti. Český ICT sektor má velký, dosud ne zcela využitý potenciál, který bude za pomoci tohoto specifického cíle přeměněn ve hmatatelné výsledky. Hlavním cílem je růst konkurenceschopnosti založený na vyvíjení a využívání vysoce inovativních ICT.

4.1.6. | Aktuální čerpání programu

K 10. 11 2017 bylo v programu uzavřeno 3 270 smluv o poskytnutí podpory, v celkové výši 37,4 mld. Kč. To představuje 35,2 % alokace programu. Proplaceno bylo 6,1 mld. Kč.

Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj

Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj

4.1.7 | Plán výzev programu

Informace platné k březnu 2018.

Prioritní osa	Název výzvy	Plánované datum vyhlášení výzvy	Plánované datum ukončení příjmu žádostí o podporu
Kolové výzvy:			
PO 1	V. Výzva Potenciál	1/2018	6/2018
PO 1	IV. Výzva Služby infrastruktury – aktivita a)	1/2018	5/2018
PO 1	V. Výzva Spolupráce – Klastry 4/	5/2018	9/2018
PO 1	IV. Výzva Partnerství znalostního transferu	5/2018	9/2018
Průběžné výzvy:			
PO 1	III. Výzva Inovace – Inovační projekt – ITI Plzeň	2/2018	12/2018
PO 1	III. Výzva Potenciál – ITI Plzeň	1/2018	12/2018
PO 1	I. Výzva Služby infrastruktury – ITI Brno 4/	1/2018	12/2018
PO 1	I. Výzva Služby infrastruktury – ITI Ostrava 4/	1/2018	12/2018
PO 1	I. Výzva Spolupráce – Klastry – ITI Plzeň	1/2018	12/2018
PO 1	I. Výzva Proof of Concept – finanční nástroj 3)	1/2018	5/2018
PO 1	I. Výzva Služby infrastruktury – ITI Plzeň 4/	1/2018	12/2018
PO 1	I. Výzva Aplikace – ITI Ostrava – s účinnou spoluprací	7/2018	6/2019

Zdroj: Ministerstvo průmyslu a obchodu

4.1.8 | Kontakty a doplňující informace

Ministerstvo průmyslu a obchodu

Na Františku 32, 110 15 Praha 1

Tel.: +420 224 851 111

E-mail: posta@mpo.cz

Odkazy:

<https://www.mpo.cz/cz/podnikani/dotace-a-podpora-podnikani/oppik-2014-2020/>

4.2 | Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV)

Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV) je víceletým tematickým programem v gesci Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR, v jehož rámci je možné v programovém období 2014 - 2020 čerpat finanční prostředky ze strukturálních fondů Evropské unie.

Cílem Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání je přispět ke strukturálnímu posunu České republiky směrem k ekonomice založené na vzdělané, motivované a kreativní pracovní síle, na produkci kvalitních výsledků výzkumu a jejich využití pro zvýšení konkurenceschopnosti. Program tak přispěje k naplnění jedné ze tří priorit Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění (strategie Evropa 2020), a to prioritě „Inteligentní růst“. Cílem Programu je zvýšení kvality a posílení orientace výzkumu na společenské výzvy, potřeby trhu a znalostní domény relevantní pro inteligentní specializaci v návaznosti na Národní výzkumnou a inovační strategii pro inteligentní specializaci České republiky (Národní RIS3 strategii) a její krajské přílohy.

Klíčovým principem OP VVV je tedy rozvoj lidských zdrojů pro znalostní ekonomiku a udržitelný rozvoj v sociálně soudržné společnosti, který je podporován intervencemi v rámci více prioritních os. Na něj navazuje téma podpory kvalitního výzkumu, pro který představuje kvalifikovaná pracovní síla klíčový vstupní faktor. Intervence v oblasti vzdělávání budou zároveň podpořeny systémovými změnami, které směřují ke zkvalitnění vzdělávacího systému.

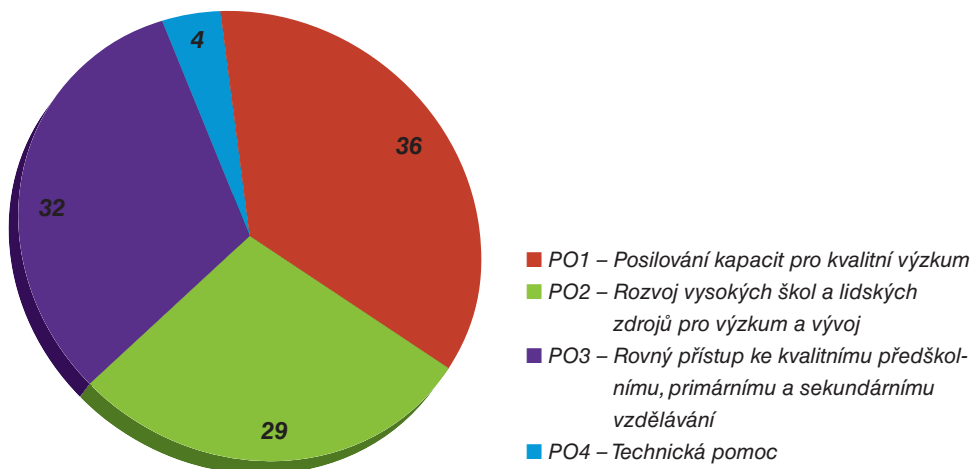
Oblasti intervencí zahrnují:

- Podporu rovnosti přístupu ke kvalitnímu vzdělávání.
- Rozvoj kompetencí pro trh práce a dlouhodobé potřeby společnosti.
- Posílení kapacit pro kvalitní výzkum a jeho přínos pro společnost.

4.2.1 | Finance

OP VVV by měl být dle finančního plánu podpořen částkou 3, 44 mld. EUR (Příspěvek z Evropského fondu pro regionální rozvoj (dále „EFRR“) je ve výši 1,52 mld. EUR, z Evropského sociálního fondu (dále „ESF“) 1,25 mld. EUR).

Graf: Rozložení finančních prostředků na jednotlivé prioritní osy OP VVV

Zdroj: OP VVV

V OP VVV jsou rozlišovány tyto formy podpory:

Velký projekt - Projekt v souladu s čl. 100 - 103 Obecného nařízení.

- Zjednodušený projekt - Projekt, který se skládá výhradně ze standardizovaných aktivit s definovanými výstupy či výsledky, které jsou stanoveny řídicím orgánem a pro které řídicí orgán nastavil v souladu s pravidly pro zjednodušené vykazování přesnou výši podpory připadající na jednotlivé aktivity (resp. výstupy či výsledky).
- Individuální projekt - Individuální projekty se mohou lišit dle své povahy a zaměření. Mohou tak být např. Koncepční, tzn. projekty, které řeší zásadní otázky, navrhují konceptní řešení problematiky a ověřují řešení v praxi. Tyto projekty také mohou být komplementární k obsahu systémových projektů. Tyto projekty neřeší problematiku pouze na úrovni jedné instituce. Při realizaci konceptních projektů bude kladen důraz na monitoring, průběžné vyhodnocování a předávání informací řídicímu orgánu. Tyto projekty nepodléhají schválení Monitorovacího výboru. Dále můžeme rozlišovat projekty Regionální, tzn. projekty, které řeší danou problematiku komplexně například na území celého kraje, dané oblasti nebo určitého území. Samostatnou skupinou jsou pak projekty typu Tematických partnerství a sítí, které řeší proces vytváření partnerství a podporu síťování institucí a subjektů např. v území, v kraji nebo dané oblasti. Obecnou typologii individuálních projektů, uzavírají

projekty Ostatní, tedy projekty, které řeší danou problematiku na úrovni individuální instituce. Specifickou kategorií jsou Individuální projekty systémové. Tyto řeší komplexně danou problematiku určité oblasti nebo celého území.

4.2.2 | Prioritní osa 1: Posilování kapacit pro kvalitní výzkum

Intervence této osy jsou zaměřeny na vytvoření podmínek pro dosažení špičkové úrovně výzkumu v ČR v mezinárodním měřítku, rozvoj spolupráce ve výzkumu, zkvalitnění infrastrukturních podmínek pro přípravu budoucích výzkumníků, vytvoření prostředí pro kvalitní řízení výzkumu a zvýšení přínosů výzkumu pro společnost. Prioritní osa 1 reaguje na existující nedostatky ve výzkumném systému ČR identifikované v oblasti vybavenosti, využití a sdílení výzkumných infrastruktur, infrastrukturních podmínek pro vzdělávání nové generace výzkumných pracovníků, multidisciplinarity výzkumných týmů, zapojení výzkumných týmů do mezinárodní spolupráce, spolupráce veřejného a soukromého sektoru na dlouhodobých výzkumných tématech, strategického řízení a politiky výzkumu na národní úrovni. Tyto nedostatky jsou řešeny prostřednictvím čtyř komplementárních specifických cílů.

V rámci této prioritní osy bude možné žádat o podporu na Systémové projekty, Individuální projekty a Velké projekty.

Investiční priorita 1: Posilování výzkumné a inovační infrastruktury a kapacit pro rozvoj vynikající úrovně výzkumu a inovací a podpora odborných středisek, zejména těch, jež jsou předmětem celoevropského zájmu.

- **Specifický cíl 1: Zvýšení mezinárodní kvality výzkumu a jeho výsledků**
Cílem je prostřednictvím posílení předpokladů pro excelentní výzkum zvýšit počet výzkumných týmů, které dosáhnou mezinárodní kvality z hlediska originality výzkumu a praktických dopadů výzkumu. Podpořeny budou výzkumné týmy a jimi využívané infrastruktury s kvalitativními předpoklady pro dosažení výzkumné excelence (např. publikace, aplikované výsledky, účasti v mezinárodních projektech). Klíčové je přitom využití existující moderní infrastruktury, posílení internacionalizace výzkumných týmů a koncentrace personálních a finančních zdrojů do rozvoje kapacit pro excelentní výzkum reagující na globální společenské výzvy v souladu s prioritami identifikovanými RIS3. Cílem je posílit, rozšířit a využít existující výzkumné kapacity tak, aby byly vytvořeny kvalitní podmínky pro realizaci výzkumu na světově srovnatelné úrovni. Mimo region hl. města Prahy nebude podporováno budování nových výzkumných center.
- **Specifický cíl 2: Budování kapacit a posílení dlouhodobé spolupráce výzkumných organizací s aplikační sférou**
Cílem je zvýšit praktické přínosy výzkumu pro řešení společenských výzev a obecně pro společnost, čehož bude dosaženo zejména prostřednictvím budování a posílení kapacit pro efektivní spolupráci mezi výzkumnou a aplikační sférou v předaplikačním výzkumu. Výsledky přispějí ke zvýšení kvality života obyvatel a k řešení velkých společenských témat. Výše zmíněný výzkum bude naplňovat strategické dlouhodobé potřeby trhu s využitím stávajících výzkumných infrastruktur. Na tento cíl synergicky navazují intervence

Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost zaměřené na transfer technologií a průmyslový výzkum ve spolupráci výzkumných organizací a podniků.

- **Specifický cíl 3: Zkvalitnění infrastruktury pro výzkumně vzdělávací účely**

Cílem je rozvoj kvalitní infrastruktury výzkumně zaměřených studijních programů v souladu s potřebami identifikovanými v RIS3. Infrastrukturně zaměřené intervence budou probíhat v synergii s podporou výzkumně zaměřených studijních programů uskutečňovanou ze specifického cíle 5 prioritní osy 2.

- **Specifický cíl 4: Zlepšení strategického řízení výzkumu na národní úrovni**

Cílem je zvýšit kvalitu strategického řízení výzkumu, vývoje a inovací na národní úrovni a zavést motivační systém hodnocení a financování výzkumných organizací. Kvalitnější strategické řízení výzkumu bude založeno zejména na rozsáhlejšímu využívání znalostí o dopadech uskutečněných programů a politik a na účinnější koordinaci řízení výzkumné politiky na všech hierarchických úrovních.

4.2.3 | Prioritní osa 2: Rozvoj vysokých škol a lidských zdrojů pro výzkum a vývoj

V prioritní ose 2 budou podporována opatření směřující především k lepší kvalitě a výsledkům vysokoškolských institucí a bude tak naplňována jedna z priorit strategie Evropa 2020 „Unie inovací“. Na zvýšení kvality budou zaměřena opatření na zvýšení relevance vysokoškolského studia pro trh práce a potřeby společnosti. Prioritní osa 2 je také zaměřena na rozvoj lidských zdrojů v oblasti VaV a s tím spojené zlepšení podmínek pro výuku propojenou s výzkumem. V rámci této prioritní osy bude možné žádat o podporu na individuální projekty.

Investiční priorita 1: Zlepšování kvality a účinnosti a přístupu k terciárnímu a rovnocennému vzdělávání, zejména v případě znevýhodněných skupin, aby se zvýšila účast a úroveň dosaženého vzdělání. V rámci této investiční priority bude možné žádat o podporu na individuální projekty. Zjednodušené projekty budou realizovány především v oblasti mobilit. Nejsou plánovány velké projekty ve smyslu čl. 100 – 103 Obecného nařízení.

- **Specifický cíl 1: Zvýšení kvality vzdělávání na vysokých školách a jeho relevance pro potřeby trhu práce**

Cílem je prostřednictvím podpory odlišného zaměření VŠ a jejich silných stránek dospět ke zvýšení kvality a profilace vzdělávání na VŠ a jeho relevance pro potřeby trhu práce, včetně podpory podnikavosti a dalších moderních dovedností studentů.

- **Specifický cíl 2: Zvýšení účasti studentů se specifickými potřebami, ze socio-ekonomicky znevýhodněných skupin a z etnických menšin na vysokoškolském vzdělávání, a snížení studijní neúspěšnosti studentů**

Cílem je prostřednictvím zkvalitnění různých typů podpory zvýšení účasti studentů se specifickými potřebami, ze socio-ekonomicky znevýhodněných skupin a z etnických menšin na vysokoškolském vzdělávání a dále snížení studijní neúspěšnosti studentů.

- **Specifický cíl 3: Zkvalitnění podmínek pro celoživotní vzdělávání na vysokých školách**

Cílem je vytvořit podmínky na VŠ, které budou flexibilně reagovat na poptávku po CŽV ze strany dospělé populace a subjektů aplikační sféry.

- **Specifický cíl 4: Nastavení a rozvoj systému hodnocení a zabezpečení kvality a strategického řízení vysokých škol**

Cílem je zvýšit zaměření systému hodnocení na kvalitu, a to včetně systému financování VŠ. Vytvoření a zavedení vnitřního hodnocení a zajišťování kvality VŠ, které bude schopné identifikovat a reagovat na nedostatky ve vnitřních řídicích procesech VŠ, včetně nedostatečných personálních a odborných kapacit.

- **Specifický cíl 5: Zlepšení podmínek pro výuku spojenou s výzkumem a pro rozvoj lidských zdrojů v oblasti výzkumu a vývoje**

Cílem je zvýšit kvalifikaci výzkumných a dalších pracovníků ve VaV, zajistit dostatek vysoce kvalifikovaných absolventů VŠ s praktickou zkušeností s výzkumnou činností, posílit příliv špičkových odborníků ze zahraničí a ze soukromého sektoru do výzkumných organizací a zvýšit kvalifikaci pracovníků pro efektivní implementaci RIS3. Podpora bude směřovat také do navazování a rozvoje strategických partnerství veřejného a soukromého sektoru na regionální i mezinárodní úrovni pomocí nových nástrojů, které povedou k naplňování RIS3. V rámci intervencí tohoto SC bude důraz také kladen na podporu žen – výzkumnic a zvyšování zájmu žáků, studentů a veřejnosti o výzkum a jeho výsledky.

Investiční priorita 2: Investice do vzdělávání, odborného vzdělávání a odborné přípravy pro získání dovedností a do celoživotního učení rozvíjením infrastruktury pro vzdělávání a odbornou přípravu. Je možné žádat o podporu na individuální projekty.

- **Specifický cíl 1: Zkvalitnění vzdělávací infrastruktury na vysokých školách za účelem zajištění vysoké kvality výuky, zlepšení přístupu znevýhodněných skupin a zvýšení otevřenosti vysokých škol**

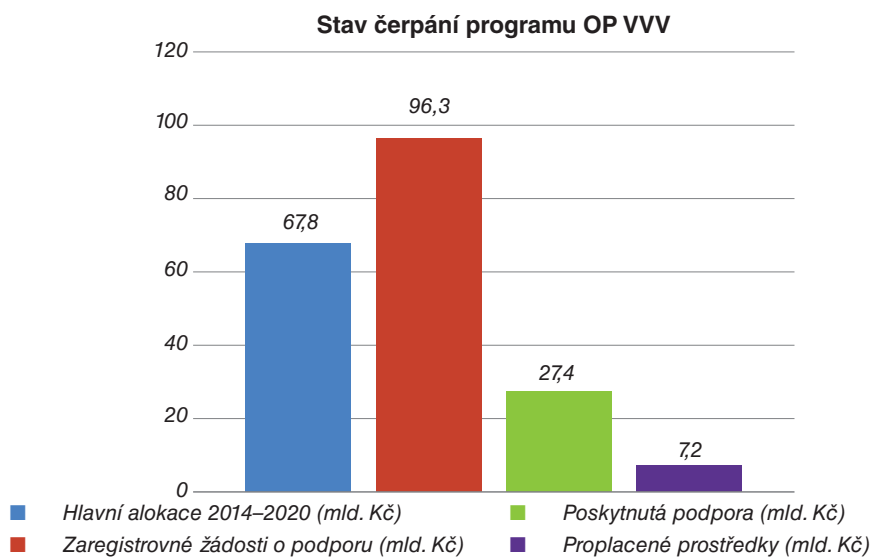
Účelem podpory bude doplňkově podpořit investice z ESF SC 1, 2 a 4 v PO 2 investicemi do infrastruktury a investičně náročného vybavení. V období 2007 - 2013 byly investice do vzdělávací infrastruktury (nenapojené na výzkumnou činnost) financovány jen ve velmi omezené míře pomocí křížového financování v OP VK. Cílem intervencí z EFRR v PO 2 je připravit podmínky zejména pro zkvalitnění infrastruktury určené pro graduální a postgraduální výuku. Infrastruktura výzkumně zaměřených oborů je řešena ve SC 1 PO 1.

4.2.4 | Prioritní osa 3: Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání

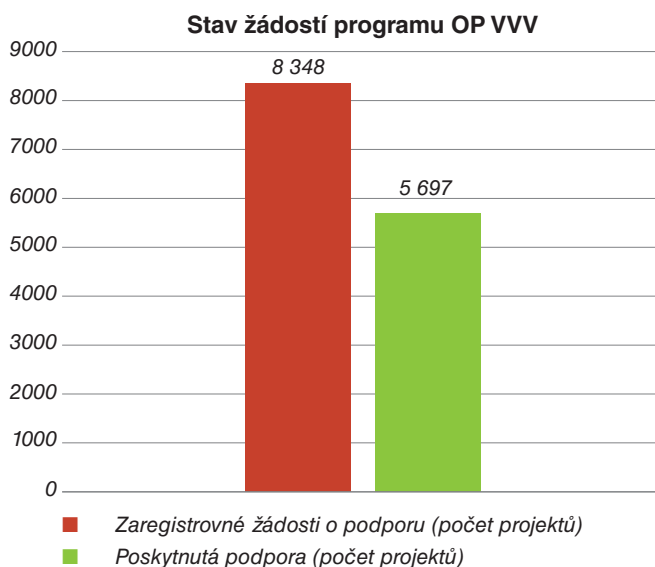
Prioritní osa 3 se nezaměřuje na VaV, ale vzdělávání žáků. Cílem je excelentní vzdělávání na všech jeho stupních s cílem podpořit potenciál každého jednotlivého dítěte a žáka rozvíjet své kompetence během celého života, dále rozvoj klíčových kompetencí, komunikace v mateřském jazyce, komunikace v cizích jazycích, matematická gramotnost a základní schopnosti v oblasti vědy a technologií, schopnost práce s digitálními technologiemi, schopnost učit se, sociální a občanské schopnosti, smysl pro iniciativu a podnikavost, kulturní povědomí a vyjádření. Cílem je také zlepšení kvality a efektivity vzdělávání a odborné přípravy s důrazem na zvýšení jejich relevance k dlouhodobým potřebám absolventů, trhu práce a společnosti.

4.2.5 | Aktuální čerpání programu

K 10. 11 2017 bylo v programu uzavřeno 5 697 smluv o poskytnutí podpory, v celkové výši 27,4 mld. Kč. To představuje 40,4 % alokace programu. Proplaceno bylo 7,2 mld. Kč.

Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj

Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj

4.2.6 | Plán výzev programu

Plán výzev programu

Informace platné k březnu 2018.

Prioritní osa	Podporované aktivity	Plánované datum vyhlášení výzvy
PO 1	Výzkumné infrastruktury II	květen 2018- únor 2019
PO 2	Mezinárodní mobilita výzkumných pracovníků	říjen 2018- srpen 2019
PO 2	Rozvoj kapacit pro výzkum a vývoj	říjen 2018- březen 2019
PO 2	Smart Akcelerátor	květen 2018- srpen 2019

Zdroj: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

4.2.7 | Kontakty a doplňující informace

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Řídicí orgán OP VVV

Karmelitská 7, 118 12 Praha 1

Odkazy:

www.msmt.cz/strukturalni-fondy-1/op-vvv

www.msmt.cz/strukturalni-fondy-1/harmonogram-vyzev-op-vvv

5. | VYMEZENÍ MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE ČR V OBLASTI VÝZKUMU A VÝVOJE

Pro Českou republiku patří mezi hlavní priority v oblasti mezinárodní spolupráce zapojení do struktur výzkumu a vývoje Evropské unie (Evropský výzkumný prostor - ERA), především pak co nejeefektivnější účast v rámcových programech výzkumu a vývoje EU a programu EURATOM.

Další prioritou je účast ČR na budování, strukturování a posilování Evropského výzkumného prostoru (tzv. Lublaňský proces) a účast na realizaci strategie Evropa 2020 – dosažení konkurenceschopnosti srovnatelné s USA a Japonskem a tzv. Barcelonský cíl – výdaje na výzkum a vývoj ve výši průměrně v EU 3 % HDP. Významné jsou z hlediska mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji však rovněž samostatné projekty mnohostranné a dvoustranné spolupráce, vybrané k finanční podpoře ve veřejné soutěži a podpora účasti ve významných mezinárodních vládních i nevládních organizacích a aktivitách. Kromě oblasti vyspělých zemí Evropy je nutno při tvorbě politiky MSVV přihlížet také k legislativnímu prostředí v zemích středoevropského regionu a dále k politice VaV v USA, Kanadě a ve vyspělých zemích Asie.

V roce 2011 došlo na MŠMT k zásadním změnám ve struktuře řízení mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji a účasti ČR v Evropském výzkumném prostoru: vznikl odbor mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji, který má na starosti členství ČR v ERA (včetně účasti a hodnocení v rámcových programech) a odbor financování projektů výzkumu a vývoje, který zodpovídá za realizaci dvoustranných i mnohostranných smluv o mezinárodní spolupráci ve VaVal a financování příslušných projektů spolupráce. Od roku 2013 působí na MŠMT odbor výzkumu a vývoje a odbor podpory vysokých škol a výzkumu, které se zabývají mezinárodní spoluprací včetně financování a účasti ČR v ERA.

5.1 | Horizont 2020

Předchůdce Horizontu 2020 – 7. rámcový program EU (ES) probíhal od roku 2007 do roku 2013 (některé projekty až do roku 2017) a v letech 2011 až 2013 se projednával návrh nového rámcového programu, který byl nazván Horizont 2020. Tento rámcový program byl schválen Radou EU dne 3. prosince 2013. Jeho rozpočet činí 77 mld. €.

Program Horizont 2020 (H2020) získal konkrétní podobu v listopadu 2011. Byly stanoveny obecné cíle, jejich zdůvodnění, hodnota přidaná společným postupem, tedy Evropskou unií, a ovšem i finanční rámec, řízení tohoto programu a monitorování a hodnocení jeho průběhu. Jednalo se o pracovní verzi určenou jak Evropskému parlamentu, tak Evropské radě. Na jaře 2012 organizovalo dánské předsednictví v Radě EU akce, které měly vést k vyjasnění otázek, které kladou národní administrativy a národní a evropské instituce po zevrubném seznámení se s uvedenými návrhy H2020. Na jaře 2013 v rámci irského předsednictví se projednávala

především komitologie (konzultační postupy v Evropské unii, jež v různých správních a expertních výborech hledají soulad mezi Evropskou komisí a členskými státy při provádění opatření) programu Horizont 2020, zejména v oblasti uspořádání, a pravidla jednání především programového výboru. S ohledem na předchozí první fázi přípravy H2020 nedošlo při projednávání dokumentů k zásadním změnám ve struktuře návrhu a jeho obsahu. První pracovní programy H2020 a výzvy k předkládání návrhů projektů byly zveřejněny 13. prosince 2013.

Účast v programu H2020 je otevřena všem subjektům bez ohledu na jejich právní formu. V některých případech může výzva stanovit povinné zastoupení konkrétního typu subjektu v konsorciu (např. MSP). Pro naplnění cíle zintenzivnění mezinárodní spolupráce jsou projekty ve většině oblastí programu H2020 předkládány několika subjekty, které pro účely projektu vytvoří konsorcium. Dle tzv. podmínky minimální účasti (povinný minimální počet členů v projektovém konsorciu) se jednoho projektu musí účastnit minimálně tři na sobě nezávislé subjekty ze tří různých zemí EU-28 nebo zemí asociovaných k H2020. Po splnění této podmínky se projektu mohou účastnit subjekty z dalších zemí (výzva může přímo specifikovat zastoupení konkrétní země v konsorciu), které mají nárok na financování. Výjimkou jsou subjekty z průmyslově rozvinutých zemí (např. USA, Kanada, Japonsko) a jiných bohatých zemí (např. země Arabského poloostrova), které se mohou zapojit, ale většinou bez nároku na příspěvek EU. Pro určité typy projektů je stanovena výjimka z podmínky minimální účasti (granty ERC, koordinační a podpůrné akce, akce MSCA, nástroj pro malé a střední podniky) a projekty je možné předkládat i individuálně jedním subjektem.

V programu H2020 je definováno několik typů akcí, které se mohou lišit formou a výší finančního příspěvku, minimálním počtem partnerů v konsorciu, způsobem administrace apod.

5.1.1 | Hlavní priority H2020

H2020 je zaměřen na realizaci tří priorit:

- Vynikající věda
- Vedoucí postavení evropského průmyslu
- Společenské výzvy

Rozpočet H2020 též pokrývá:

- Nejaderné akce společného výzkumného střediska
- Evropský institut inovací a technologií
- Věda se společností a pro společnost
- Šíření excelence a podpora účasti

5.1.2 Rozpočet H2020

Rozpočet programu H2020 byl schválen ve výši 77,028 mld. € a jeho rozdělení je uvedeno v následující tabulce: Program H2020 doplňuje též program EURATOM, jehož celkový rozpočet činí 1,603 mld. € na období 2014-2018,

Schválený rozpočet H2020 v milionech eur

Priorita	Rozpočet v mil. €	Míra alokace
I. Vynikající věda	24 441	31,73%
II. Vedoucí postavení evropského průmyslu	17 016	22,09%
III. Společenské výzvy	29 679	38,53%
EIT	2 711	3,52%
Věda se společností a pro společnost	462	0,60%
Šíření excelence a podpora účasti	816	1,06%
Nejaderné přímé akce Společného výzkumného centra (JRC)	1 903	2,47%

5.1.3 Priority H2020

I. Vynikající věda (celkem 24 441 mil. €). Priorita „Vynikající věda“ se zaměřuje na aktivity atakující stávající meze poznání či technické možnosti. Dále se člení na:

- Evropská výzkumná rada (13 095 mil. €)
- Budoucí a vznikající technologie (2 696 mil. €)
- Marie Skłodowska-Curie akce (6 162 mil. €)
- Evropské výzkumné infrastruktury – včetně e-infrastruktur (2 488 mil. €)

- a) **„Evropská výzkumná rada“ (ERC)** podporuje hraniční výzkum světové třídy, jehož témata navrhnou samotní výzkumní pracovníci z celého světa, podmínkou je, aby nositel grantu prováděl výzkum na evropském pracovišti. Byla zřízena Evropskou komisí v březnu 2007 jako vůbec první evropská organizace pro podporu špičkového badatelského výzkumu. Jediným kritériem hodnocení podaných návrhů je vědecká excelence – a to jak projektu, tak samotného řešitele. Projekt má mít ambici výrazně ovlivnit daný obor, posunout stávající hranice oborových znalostí, a otevřít tak nové výzkumné perspektivy. Evropská výzkumná rada podporuje všechny vědní obory – nestanovuje žádné tematické priority. Granty ERC jsou přenositelné a jsou vázány na osobu hlavního řešitele – ten v průběhu řešení projektu může v případě nutnosti změnit hostitelskou instituci.
- b) **„Budoucí a vznikající technologie“ (FET)** tvoří tři směry:
- FET OPEN – program zaměřený na podporu riskantního počátečního výzkumu. V návrhu se počítá se zvláštní podporou účasti mladých výzkumníků a malých inovačních firem se špičkovými technologiemi. Projekty budou podávány i vyhodnocovány průběžně.
 - FET PROACTIVE – program zaměřený na rozvíjení slibných témat počátečního výzkumu. Jeho cílem je dosáhnout dostatečného množství vzájemně souvisejících a spolupracujících projektů s různorodým pohledem na řešení dané tematiky.
 - FET FLAGSHIPS – program zaměřený na podporu rozsáhlého mezioborového výzkumu. Tento program podporuje iniciativy Graphene Flagship a Human Brain Project.
- c) **„Marie Skłodowska-Curie akce“** je zaměřena na rozvoj lidských zdrojů ve výzkumu, a to posílením mobility, vzdělávání a profesního růstu výzkumných pracovníků, s důrazem na profesní dovednosti pro inovace. Důraz se klade také na vyšší míru informování široké veřejnosti o výsledcích výzkumu podporovaného EU. Novinkou je možnost přenositelnosti grantů u individuálních vědecko-výzkumných projektů. Původních osm typů akcí Marie Curie bylo sloučeno do čtyř směrů: Posilování odborného růstu začínajících výzkumných pracovníků, tj. zejména Ph.D. studentů; Podpora excelence zkušených výzkumných pracovníků prostřednictvím mezinárodní a mezioborové mobility; stimulace inovací prostřednictvím vzájemného propojování znalostí a zvyšování strukturálního dopadu prostřednictvím spolufinancování aktivit.
- d) **„Evropské výzkumné infrastruktury“** mají za cíl budování výzkumných infrastruktur světové úrovně, k nimž budou mít dobrý přístup nejenom výzkumná pracoviště, ale i firmy. Zaměřují se na rozvoj evropských infrastruktur do r. 2020 a v dalším období, dále na podporu inovačního potenciálu výzkumných infrastruktur a jejich lidského kapitálu a na posílení politiky budování evropských infrastruktur a mezinárodní spolupráce.

II. Vedoucí postavení evropského průmyslu (celkem 17 016 mil. €). Priorita „Vedoucí postavení průmyslu“ je zaměřena na zlepšení pozice evropského průmyslu v globálním kontextu. Priorita bude zřetelně zaměřena na průlomové (zavádějící radikální, skokovou změnu) a průmyslové technologie. Priorita podpoří inovační aktivity malých a středních podniků (MSP). Dále se člení na:

- a) Průlomové a průmyslové technologie (13 557 mil. €)
- b) Přístup k rizikovému financování (2 842 mil. €)
- c) Inovace v MSP (616 mil. €)

- a) **„Průlomové a průmyslové technologie“** podpoří průlomové a průmyslové technologie v těchto šesti směrech: informační a komunikační technologie, nanotechnologie, pokročilé materiály, biotechnologie, pokročilé výrobní systémy a vesmírné aplikace. Při implementaci programu bude kladen důraz zejména na snižování spotřeby energie, nové materiály, bezpečnost, interoperabilitu systémů a vytváření norem a samozřejmě i na ověření výsledků výzkumu v pilotních aplikacích.
- b) **„Přístup k rizikovému financování“** má za cíl rozšířit a zintenzivnit využití dluhových a kapitálových finančních nástrojů, které usnadňují přístup k rizikovému kapitálu. Finanční nástroje programu Horizont 2020 (tzv. dluhový a kapitálový nástroj) se budou doplňovat s finančními nástroji programu COSME. Důležitou roli při implementaci finančních nástrojů budou mít Evropská investiční banka (EIB) a Evropský investiční fond (EIF).
- c) **„Inovace v MSP (malé a střední podniky)“** si dává za cíl vytvořit jediný nástroj na podporu všech inovačních MSP, které mají silnou ambici rozvíjet se, růst a působit nadnárodně. Podpora bude zahrnovat všechny druhy inovací a všechny stupně jejich zavádění. Bude zahrnovat podporu ve třech dále uvedených fázích inovačního cyklu s plynulým přechodem mezi nimi, pokud žadatel splní veškeré náležitosti.
 - Fáze 1: Vstupem pro tuto fázi je stručně popsán podnikatelský záměr založený na inovativní myšlence. Úspěšní žadatelé obdrží financování formou pevně stanovené částky (tzv. lump sum) ve výši 50 000 €. Tato fáze trvá pouze 6 měsíců a jejím cílem je zpracování studie, která prověří technologickou, praktickou a ekonomickou udržitelnost předloženého záměru. Výsledky studie jsou použity pro rozpracování podnikatelského záměru, který může být použit jako vstup do fáze 2.
 - Fáze 2: V této fázi dochází k realizaci aktivit, jejichž cílem je proměnit inovativní myšlenku v konkrétní produkt nebo službu, a posunout ji tak blíže komerčnímu využití. Vstupem pro fázi 2 je rozpracovaný podnikatelský záměr a popis inovačních (a případně také výzkumných) aktivit plánovaných pro tuto fázi. Vstup do fáze 2 není podmíněn absolvováním fáze 1. Doba trvání je 12–24 měsíců a příspěvek EU se zpravidla pohybuje mezi 0,5–2,5 mil. €. Úspěšní žadatelé mohou ve fázi 1 a 2 využít také nepřímé podpory ve formě služeb koučů a mentorů, které budou dostupné přes síť Enterprise Europe Network.
 - Fáze 3: Fáze 1 a 2 by měly inovativní myšlenku dotáhnout ve vysoce konkurenceschopný výstup, který je možné uvést na trh. Ve fázi 3 se tedy předpokládá komercializace inovativních výrobků a služeb. V této fázi není poskytováno přímé financování, MSP mohou nicméně využít finančních nástrojů, které Horizont 2020 nabízí v rámci oblasti druhé priority programu H2020 – přístup k rizikovému financování.

III. Společenské výzvy (celkem 29 679 mil. €). Předpokládá se, že k řešení těchto výzev podstatným způsobem přispěje Evropský institut inovací a technologií (EIT).

- a) Zdraví, demografické změny a životní pohoda (7 472 mil. €)
- b) Potravinové zabezpečení, udržitelné zemědělství, mořský výzkum, bioekonomika (3 851 mil. €)
- c) Zajištěná, čistá a účinná energie (5 931 mil. €)
- d) Inteligentní, ekologická a integrovaná doprava (6 339 mil. €)

- e) Ochrana klimatu, životní prostředí, účinné využívání zdrojů a suroviny (3 081 mil. €)
- f) Evropa v měnícím se světě – inkluzivní, inovativní a reflektivní společnosti (1 309 mil. €)
- g) Bezpečné společnosti: ochrana svobody a bezpečnosti Evropy a jejích občanů (1 695 mil. €)
- a) **Zdraví, demografické změny a životní pohoda** má za cíl zlepšit celoživotní zdraví a životní pohodu všech občanů EU. Oblast „Zdraví, demografické změny a životní pohoda“ je v návrhu H2020 vymezena těmito tematickými směry: Pochopení zdraví, stárnutí a nemoci; Lepší diagnostika; Inovativní léčby a technologie; Podpora aktivního a zdravého stárnutí; Integrovaná, udržitelná péče, pacient v centru péče; Lepší zdravotní informace, lepší využívání dat a poskytování podkladů pro zdravotní politiky, předpisy a nařízení; Koordinační aktivity. Pozornost bude věnována genderovým otázkám, etickým pravidlům, používání zvířat ve výzkumu apod. Významným aspektem bude kontinuální a přiměřené zdravotní vzdělávání v průběhu celého života, a to nejen široké populace a určitých skupin občanů s určitým postižením, ale také celoživotní vzdělávání zdravotnických profesionálů na všech úrovních.
- b) **Potravinové zabezpečení, udržitelné zemědělství, mořský výzkum a bioekonomika** má za cíl zajistit dostatečnou nabídku bezpečných a kvalitních potravin a bioproduktů, které jsou výsledkem využití moderních biotechnologií, rozvíjet služby pro podporu souvisejících ekosystémů, jakož i rozvíjet konkurenceschopné nízkouhlíkové produkční řetězce, a tak urychlit přechod k udržitelné evropské bioekonomice. Oblast „Potravinové zabezpečení, udržitelné zemědělství, mořský výzkum a bioekonomika“ je v návrhu H2020 vymezena čtyřmi směry: Udržitelné potravinové zabezpečení; Problematika výživy a potravin; Modrý růst – otevření potenciálu rybářství, akvakultur a mořských biotechnologií; Inovační, udržitelná a inkluzivní bioekonomika.
- c) **Zajištěná, čistá a účinná energie** má za cíl realizovat přechod na spolehlivý, udržitelný a konkurenceschopný energetický systém v situaci rostoucího nedostatku zdrojů, zvyšující se energetické potřeby a změny klimatu. Oblast „Zajištěné, čisté a účinné energie“ je v návrhu H2020 vymezena sedmi směry: Snižování spotřeby energie a uhlíkové stopy prostřednictvím jejího inteligentního a udržitelného využívání; Zásobování levnou elektřinou s nízkými emisemi uhlíku; Alternativní paliva a mobilní zdroje energie; Jednotná inteligentní elektrická soustava pro Evropu; Nové znalosti a technologie; Důkladné rozhodování a zapojení veřejnosti; Přijetí energetických inovací na trhu – využití programu Inteligentní energie – Evropa.
- d) **Inteligentní, ekologická a integrovaná doprava** má za cíl dospět v Evropě k dopravnímu systému, který účinně využívá zdrojů, je šetrný k životnímu prostředí, je bezpečný a skýtá občanům, hospodářství a společnosti patřičnou konektivitu. Oblast „Inteligentní, ekologická a integrovaná doprava“ je v návrhu H2020 vymezena čtyřmi směry: Úsporná a ekologická doprava; Lepší mobilita, méně dopravních zácp, zvýšení bezpečnosti; Vedoucí pozice evropského dopravního průmyslu v rámci celého světa a Socioekonomický výzkum a scénáře vývoje pro tvorbu politik.
- e) **Ochrana klimatu, životní prostředí, účinné využívání zdrojů a suroviny** má za cíl dospět k hospodářství, které účinně využívá zdroje a je odolné vůči změnám klimatu. Dalším cílem je dosažení udržitelných dodávek surovin tak, aby byly uspokojeny potřeby rostoucí světové populace při omezených přírodních zdrojích naší planety. Činnosti přispějí ke zvýšení konkurenceschopnosti Evropy a zlepšení životních podmínek,

přičemž zajistí ekologickou vyváženost a udržitelnost, přispějí k tomu, aby průměrné globální oteplení zůstalo pod 2 °C. Bude tak nápomocna tomu, aby se ekosystémy a společnost mohly přizpůsobit změně klimatu. Výzkum v oblasti „Ochrana klimatu, účinné využívání zdrojů a suroviny“ je v návrhu H2020 zaměřen na šest okruhů:

- Boj s klimatickými změnami a přizpůsobení se těmto změnám;
- Ochrana životního prostředí, udržitelné zacházení s přírodními zdroji, vodou, biodiverzitou a ekosystémy;
- Zajištění udržitelných dodávek neenergetických a nezemědělských surovin;
- Umožnění přechodu k zelené ekonomice a společnosti prostřednictvím ekoinovací;
- Rozvoj komplexních a dlouhodobých globálních systémů sledování životního prostředí a environmentálních informačních systémů;
- Kulturní dědictví.

f) **Evropa v měnícím se světě: inkluzivní, inovativní a reflexivní společnosti** má za cíl výzkum a hledání řešení četných aktuálních problémů evropských společností, a to zejména v oblasti ekonomické, v oblasti evropské integrace a v oblasti aktuálních společenských trendů, jakými jsou například stárnutí nebo nezaměstnanost mladých lidí a v oblasti zahraničních vztahů EU. Oblast „Evropa v měnícím se světě: inkluzivní, inovativní a reflexivní společnosti – SC6“ je v návrhu H2020 vymezena čtyřmi směry: Překonání krize: nové nápady, strategie a struktury vládnutí; Mladá generace v inkluzivní, inovativní a udržitelné Evropě; Reflektivní společnosti: kulturní dědictví a evropské identity; Evropa jako globální hráč; Nové formy inovací.

g) Ochrana svobody a bezpečnosti v Evropě má za cíl připravit se na možná ohrožení jak po stránce prevence, tak i koordinace akcí v reálných situacích přírodních i člověkem způsobených katastrof a v období likvidace jejich následků. Cílem programu je také zvýšení kybernetické bezpečnosti, ochrana hranic a boj proti terorismu a organizovanému zločinu. Oblast „Ochrana svobody a bezpečnosti v Evropě – SC7“ je v návrhu H2020 vymezena čtyřmi směry: DRS: Odolnost vůči katastrofám; FCT: Boj proti terorismu a kriminalitě; BES: Ochrana hranic a vnější bezpečnost; DS: Kybernetická bezpečnost, důvěra a soukromí.

5.1.4 | Finanční pravidla účasti v H2020

Financování projektů v programu H2020 je založeno na úhradě pouze způsobilých nákladů, jejichž forma se může v jednotlivých typech akcí lišit.

Jsou-li vyčísleny celkové způsobilé náklady projektu, je nutné stanovit maximální výši příspěvku EU. U nejčastěji se vyskytujících typů akcí lze obecně říci, že příspěvek EU může pokrýt 70–100% celkových způsobilých nákladů v závislosti na typu akce.

Financování základních typů akcí je přehledně uvedeno v následující tabulce:

Typy akcí	Výše režijních nákladů	Úhrada celkových způsobilých nákladů
Výzkumné a inovační akce	pevná sazba 25 %*	100 %
Inovační akce (je-li příjemce neziskový subjekt)		
Koordinační a podpůrné akce		
Granty Evropské výzkumné rady		
Akce Marie Skłodowska-Curie	jednotkové náklady stanovené v pracovním programu	
Inovační akce (je-li příjemce ziskový subjekt)	pevná sazba 25 %*	70 %
Nástroj pro MSP		

* z přímých nákladů bez subdodávek a nepeněžitých příspěvků od třetích stran, které nejsou využívány v prostorách příjemce

Příspěvek EU je v projektech H2020 vyplácen postupně v průběhu jednotlivých vykazovaných období. Bezprostředně po zahájení projektu obdrží příjemci zálohovou platbu, která má zajistit pozitivní cash-flow pro zahájení realizace aktivit v projektu. V následujících obdobích obdrží příjemci průběžné platby, a to po předložení kompletních průběžných zpráv (včetně finančního výkazu). Po ukončení projektu a zaslání poslední průběžné zprávy a závěrečné zprávy v odpovídající kvalitě je příjemci doplacen zůstatek.

5.1.5 | Plán výzev

Výzvy k programu H2020 jsou dostupné na adrese:

www.h2020.cz/cs/seznamy/vyzvy

Více informací lze nalézt na adresách:

www.evropskyvyzkum.cz/cs/nastroje-spoluprace/ramcove-programy/horizont2020

www.h2020.cz/cs

www.h2020.cz/files/svobodova/TCAV-brozura-Horizont-2020-web.pdf

5.2 | Související iniciativy Horizont 2020

Z rozpočtu programu H2020 jsou hrazeny i tzv. horizontální aktivity – Šíření excelence a podpora účasti a Věda se společností a pro společnost – a dále nejaderné aktivity Společného výzkumného centra EK (JRC) a Evropský inovační a technologický institut (EIT)

5.2.1 | Šíření excelence a podpora účasti

Cílem navrhovaných opatření v této oblasti je napomoci překonání rozdílů mezi členskými státy či regiony při rozvoji a využití výzkumného a inovačního potenciálu, podpořit účast v programu H2020 a přispět k rovnoměrnějšímu šíření excelentního výzkumu v Evropském výzkumném prostoru. Šíření excelence a podpora účasti se opírá o čtyři opatření: Teaming; Twinning; ERA chairs a Policy Support Facility.

Součástí implementačních schémat rámcového programu Horizontu 2020 je poprvé rovněž princip „Seal of Excellence“, který spočívá v převzetí výstupů odborného hodnocení návrhů projektů předkládaných do výzev jednotlivých implementačních schémat rámcového programu Horizontu 2020 a financování takových projektů, které byly hodnoceny pozitivně, avšak nejsou ze strany Evropské komise financovány z důvodu nedostatečných disponibilních rozpočtových prostředků Horizontu 2020. Přestože MŠMT tento princip uplatňuje již dlouhodobě ve vztahu k projektům Evropské výzkumné rady a bude jej od roku 2017 nově uplatňovat také ve vztahu k individuálním projektům mezinárodní mobility Marie Skłodowska-Curie, ČR dosud potenciál, jenž užití principu „Seal of Excellence“ nabízí, ve větší míře nevyužívá (např. SME instrument). Přínosy takového postupu jsou přitom nezanedbatelné, přičemž vyšší míra uplatnění principu „Seal of Excellence“ může být i jedním z opatření vedoucích ke zvýšení četnosti předkládání návrhů projektů do výzev rámcového programu Horizontu 2020 ze strany českým subjektů. Poskytovatelé, kteří disponují takovými možnostmi, by se proto měly v rámci jimi spravovaných dotačních titulů snažit o maximální možné využití principu „Seal of Excellence“.

5.2.2 | Věda se společností a pro společnost

Cílem této aktivity, která přímo navazuje na prioritu 7. RP Věda ve společnosti, je budovat efektivní spolupráci mezi vědou a společností, získávat nové talenty pro vědu a spojoovat vědeckou excelenci se sociální odpovědností.

Věda se společností a pro společnost sestává z následujících částí: Kariéry ve vědě a technologiích (EURAXESS); Genderová rovnost; Formální a neformální výchova k vědě; Přístupnost a využití výsledků (Open Access); Governance a etika; Odpovědný výzkum a inovace; Komunikace vědy.

5.2.3 | Teaming – opatření rámcového programu EU pro výzkum a inovace Horizontu 2020

Nástroj mezinárodní spolupráce ve VaV zvaný Teaming náleží k implementačním schémátům rámcového programu EU pro výzkum a inovace Horizontu 2020 (dále jen „Horizont 2020“) v oblasti „Šíření excelence a rozšiřování účasti“. Teaming se řadí k opatřením, jejichž ambicí je napomoci snížit stále přetrvávající rozdíly ve výkonnosti výzkumných a inovačních systémů členských států EU a umožnit tak plné využití potenciálu a excelence ve VaV napříč celou EU.

Teaming tak doplňuje další nástroje Horizontu 2020 spadající do dané kategorie podpůrných opatření – Twinning (strategická spolupráce výzkumné organizace ze členského státu EU s výrazně nižší inovační výkonností s min. 2 špičkovými zahraničními výzkumnými institucemi ze členských států EU s vyšší inovační výkonností), ERA Chairs (koncept rozvoje výzkumné instituce na základě přenosu dobré praxe špičkovými hostujícími odborníky na ní působícími) a služby poskytované Evropskou komisí prostřednictvím Policy Support Facility spočívající v podpoře tvorby, implementace a vyhodnocování politik VaVa.

Cíl podpůrného nástroje Teaming spočívá ve vybudování a/nebo významné modernizaci pracoviště VaV ve členském státu EU s výrazně nižší inovační výkonností ve spolupráci se zahraniční excelentní institucí VaV situovanou ve členském státu EU s vyšší inovační výkonností. Projekty Teaming tak představují pro ČR jedinečnou příležitost, jak díky přenosu zahraniční dobré praxe zvýšit efektivitu systému VaV v ČR. Projekty Teaming mohou ve svých důsledcích přispět i ke zvýšení účasti a úspěšnosti v mezinárodních grantových schématech, zejména Horizontu 2020, potažmo i ke zvýšení internacionalizace výzkumného a inovačního systému členského státu EU, jehož pracoviště VaV se do projektu Teaming zapojí.

Projekty Teaming jsou realizovány ve 2 konsektivních fázích. Zatímco 1. fáze o délce trvání 12 kalendářních měsíců spočívá v detailní přípravě business plánu rozvoje pracoviště VaV za finanční podpory Evropské komise, ve 2. fázi dochází již k samotné realizaci projektu Teaming, který je financován synergickým způsobem za využití prostředků rámcového programu Horizontu 2020 a prostředků hostitelského státu modernizovaného pracoviště VaV.

V ČR bude toto synergické financování probíhat za využití prostředků ESIF čerpaných v rámci OP VVV, z nichž budou hrazeny infrastrukturní investice a vybavení projektů, případně další nezpůsobilé náklady z Horizontu 2020, a to prostřednictvím specificky, takovýmto způsobem dedikované výzvy. Evropská komise bude poté z rozpočtových prostředků Horizontu 2020 poskytovat podporu na úhradu neinvestičních nákladů realizace projektů (projektů úspěšných ve 2. kole hodnocení).

V rámci 1. výzvy Teaming vyhlášené v Horizontu 2020 byly v 1. kole hodnocení úspěšné 3 projekty s účastí výzkumných organizací z ČR. Jelikož se v případě podpůrného nástroje Teaming jedná o velmi exkluzivní schéma podpory Horizontu 2020 a v EU budou podpořeny (i s ohledem na finanční náročnost) řádově pouze jednotky návrhů projektů Teaming, ty

návrhy projektů, jež prokázaly vysokou kvalitu během 1. kola hodnocení a uspěly v náročném procesu hodnocení Evropské komise, mohou být považovány za prokazatelné nositele vysoké kvality. Současně obdržely na rozpracování svých business plánů poměrně vysokou finanční podporu ze strany Evropské komise (až 0,5 mil. EUR).

MŠMT proto učinilo opatření, aby tyto projekty, i pokud neuspějí ve 2. kole hodnocení Horizontu 2020, avšak budou hodnoceny „over the threshold“ pro jednotlivá kritéria a zároveň v součtu kritérií, byly podpořeny za využití prostředků ESIF v rámci OP VVV a mohla být zúčtována investice vynaložená již ze strany Evropské komise do detailního rozpracování jejich business plánů ve spolupráci s excelentními zahraničními VaV institucemi. V případě, že tedy výše uvedené projekty Teaming budou hodnoceny „over the threshold“ pro jednotlivá kritéria a zároveň v součtu kritérií a současně splní hodnotící kritéria věcně příslušné výzvy OP VVV, obdrží ze strany MŠMT podporu na svou realizaci.

MŠMT bude podle možností OP VVV i nadále pokračovat v podpoře úspěšných projektů Teaming s českou účastí rovněž v rámci 2. výzvy Teaming Horizontu 2020. S ohledem na implementační plán OP VVV je však počítáno pouze s podporou projektu eventuálně úspěšného v obou hodnotících kolech Evropské komise.

5.2.4 | Programy v rámci iniciativy dle čl. 185

Iniciativy dle čl. 185 Smlouvy o fungování EU (dříve čl. 169 Smlouvy o ES) jsou po projektech typu ERA-NET a ERA-NET Plus vyšším stupněm mezinárodní koordinace národních výzkumných programů – zahrnují v sobě propojení celých národních programů výzkumu, a to včetně jejich řízení, financování či vyhlašování společných výzev. Společná implementace iniciativy musí být podložena vytvořením samostatného implementačního orgánu, který je zodpovědný za řízení samotného programu a jeho finanční a smluvní management.

Podle čl. 185 jsou v rámci programu Horizont 2020 momentálně realizovány čtyři společné programy (AAL2, EMPIR, Eurostars2, EDCTP2) které probíhaly již v 7. RP a připravuje se pátý s názvem BONUS. ČR je však zapojena jen v programech Eurostras2 a EMPIR.

Současně bude ve spolupráci s věcně příslušnými stakeholdery zvážena možnost vstupu ČR do dalších programů realizovaných podle čl. 185:

- **AAL** (Active and Assisted Living Research R&D Programme)
- **EDCTP** (European and Developing Countries Clinical Trials Partnership)
- **PRIMA** (Partnership for Research and Innovation in the Mediterranean Area, v případě jeho ustavení Evropskou komisí).

Při zvažování účasti ČR v nových programech VaV realizovaných jako součást Horizontu 2020 podle čl. 185 TFEU bude přihlíženo nejen k zájmu a potenciálu věcně příslušných stakeholderů ČR a rozpočtovým možnostem MŠMT jakožto poskytovatele podpory, ale také

k průběžným hodnocením těchto programů VaV ze strany Evropské komise a přínosům jejich dosavadní implementace.

V případě iniciativ implementovaných podle čl. 187 TFEU má specifické postavení vyžadující přímou finanční angažovanost členských států EU společná technologická iniciativa ECSEL (Electronic Components and Systems for European Leadership) spočívající v podpoře projektů VaV realizovaných v oblastech mikro- a nano-elektroniky, vestavěných počítačových systémů a inteligentních systémů. Rovněž v případě této iniciativy bude MŠMT i nadále přímo finančně podporovat zapojování výzkumných organizací a podniků ČR do věcně příslušných projektů.

5.3 | European Research Area (ERA)

Evropský výzkumný prostor (ERA) byl zřízen rozhodnutím Evropské rady a jeho základní ideou je vytvoření jednotného prostředí pro výzkum a vývoj v Evropě s cílem dosáhnout lepší soudržnosti (koheze) v této oblasti a přispět ke zlepšení konkurenceschopnosti Evropy vůči Spojeným státům americkým a některým asijským státům. Vychází se z toho, že výdaje na výzkum a vývoj v Evropě stále klesají, že se snižuje množství investic do výzkumu (zejména soukromých), že kariéra vědeckého nebo výzkumného pracovníka nepatří k přitažlivým životním a pracovním cílům, že se snižuje nebo je nedostatečná účast žen ve výzkumu a že se nedostatečně a ne zcela vhodně využívají zdroje pro výzkum k prospěchu společnosti a mobilita výzkumných pracovníků je v Evropě příliš nízká. Chybí dostatečná a koordinovaná podpora velkých výzkumných infrastruktur, které významně přispívají k excelenci vědy v Evropě a stále se objevují problémy etiky ve vědě (např. výzkum kmenových buněk). K řešení výše uvedených problémů by mělo přispět zřízení Evropského výzkumného prostoru.

ERA zahrnuje rámcové programy EU, národní politiky a programy výzkumu členských států EU a jejich koordinaci, evropské výzkumné organizace a infrastrukturu. Za nejvýznamnější je nutné považovat to, že rámcové programy jsou zřizovány s cílem přispět k vytváření a strukturování ERA. To vše má přispět ke zlepšení kvality života v EU a Evropě obecně a to tím, že by mělo být dosaženo zlepšení využívání prostředků vkládaných do výzkumu a vývoje (a to nejen veřejných, ale zejména soukromých včetně tzv. partnerství veřejného a soukromého sektoru – Private-Public Partnership – PPP) a zvýšení efektivnosti výzkumu a vývoje a podpoře výzkumných infrastruktur.

Informace týkající se Evropského výzkumného prostoru a dokumenty k této tématice jsou přehledně uváděny na portálu Evropský výzkum <http://www.evropskyvyzkum.cz>

5.3.1 | ERA-NET PLUS

ERA-NET a ERA-NET PLUS jsou programy společně implementované zúčastněnými státy s finančním příspěvkem EU, např. pomocí harmonizovaných pracovních programů, společných nebo koordinovaných výzev k podávání návrhů projektů, společných hodnotících procedur a společné realizace projektů. Cílem projektů typu ERA-NET je propojování národních a regionálních výzkumných programů s možností jejich vzájemného sbližování, rozvoje a implementace společných aktivit. Schéma ERA-NET bylo zahájeno již v 6. RP jako jeden z nástrojů podpory posílení koordinace národních a regionálních výzkumných politik v EU. V 7. RP toto schéma úspěšně pokračovalo, ať už se jedná o vznik zcela nových ERA-NET, pokračování aktivit ERA-NET zahájených v 6. RP nebo jejich pokročení na úroveň ERA-NET Plus. V současné době je ERA-NET implementován jako jeden z nástrojů Horizont2020.

Schéma ERA-NET Plus bylo zahájeno v 7. RP jako nástroj pro podporu vybraného počtu projektů, do kterých EK přispěje dodatečným finančním příspěvkem k uskutečnění společných výzev. Cílem ERA-NET Plus je podpořit takové iniciativy, které představují možnost prohloubení spolupráce v dané oblasti prostřednictvím společných výzkumných programů a umožnit jejich vývoj až k iniciativám podle čl. 185 Smlouvy o fungování EU. Podobně jako v projektech ERA-NET jsou způsobilými účastníky projektů ERA-NET Plus pouze programoví manažeři a programoví vlastníci, v tomto případě ale pouze ti, kteří již mají vytvořený vlastní výzkumný program.

Dále bude MŠMT podporovat rovněž zapojování účastníků z ČR do koordinačních schémat ERA-NET/Cofund (a toto zapojování koordinovat s ostatními poskytovateli účelové podpory, kteří jsou způsobilými účastníky těchto schémat), nicméně s rozpočtovou prioritou kladenou primárně na zabezpečení účasti ČR v programech a iniciativách implementovaných podle čl. 185 a 187 TFEU a v iniciativách Společného programování, jež představují nástroje vykazující nejvyšší stupeň míry integrace a koordinace v rámci programového financování VaV v EU.

5.3.2 | QUANTERA

QuantERA: ERA-NET Cofund in Quantum Technologies je síť 32 agentur z 26 zemí koordinovaná polským Národním vědeckým centrem, jejímž cílem je podporovat evropská výzkumná konsorcia zapojená do dlouhodobého výzkumu v oblasti kvantové technologie v rámci systému Evropské unie ERA-NET Cofund. Kvantové technologie se staly novou a rychle se rozvíjející oblastí výzkumu, která otevírá zcela nové způsoby zpracovávání kvantových informací a komunikací. Jejich potenciálem je přinést nové přístupy v mnoha oblastech vědy a technologie využíváním specifických kvantových efektů. QuantERA je podporována Evropskou unií, systémem Budoucích a vznikajících technologií (FET – Future and Emerging technologies), jehož posláním je využít potenciál vynikající evropské výzkumné základny pro získání technologického náskoku odhalováním převratných technologických možností. QuantERA usiluje o odblokování široce uznávaného průmyslového potenciálu kvantových technologií v reakci na aktuální potřeby společnosti a ve prospěch široké veřejnosti.

Obdobně jako u dalších nástrojů fungujících na úrovni EU je hlavním cílem programu QuantERA: ERA-NET Cofund in Quantum Technologies posílit nadnárodní spolupráci, vytvořit celoevropský přístup, jakož i zahájit nadnárodní spolufinancování výzkumu v oblasti kvantové technologie. Kromě toho je cílem podpořit mezinárodní výzkumné projekty spolufinancované z prostředků Evropské komise, přispívat k rozvoji evropského výzkumu, rozvíjet spolehlivé technologie, identifikovat nové příležitosti, a tím posilovat vedoucí postavení a konkurenční výhodu Evropy v této oblasti. V neposlední řadě je cílem podpořit různorodé výzkumné subjekty, které budou schopny řešit ty nejnáročnější a nové směry výzkumu.

QuantERA: ERA-NET Cofund in Quantum Technologies je jednou z iniciativ k naplnění cíle spočívajícího v šíření excelentního výzkumu v Evropském výzkumném prostoru. Evropská komise v listopadu 2016 publikovala sdělení „QuantERA ERA-NET Cofund in Quantum

Technologies“, zaměřující se na detailní informace o projektu v oblasti kvantové technologie (tj. na cíl a koordinátora projektu, zúčastněné země a další relevantní informace). Každá zúčastněná země se zapojuje podle svých národních preferencí a možností.

Více informací lze nalézt na adrese:

<http://www.msmt.cz/vyzkum-a-vyvoj-2/quantera-1>

5.3.3 | E-RARE

MŠMT se bude účastnit společné nadnárodní výzvy v oblasti vzácných onemocnění v rámci ERA-Net Cofund (E-Rare-3: 2014-2019), která bude zahájena v roce 2017 konsorciem E-Rare. Onemocnění je v rámci EU definováno jako vzácné, pokud postihuje méně než 5 osob z každých 10 000. Podle odhadů České asociace pro vzácná onemocnění žije 600 až 800 tisíc lidí se vzácnou nemocí v ČR a v Evropské unii se jedná o více než 30 milionů lidí.

Nyní existuje více než 8 000 různých vzácných onemocnění a neustále jsou objevovány další nepopsané vzácné nemoci. Vzácná onemocnění vyžadují speciální zdravotní péči. Sdílení znalostí mezi výzkumnými týmy v Evropě může umožnit pacientům se vzácným onemocněním přístup ke kvalitní péči, a proto je ve zdravotní politice strategickým zájmem tuto myšlenku podpořit. Hlavním cílem iniciativy E-Rare je pravidelné plánování a zveřejňování nadnárodních výzev v této oblasti výzkumu.

Více informací lze nalézt na adresách:

<http://www.msmt.cz/vyzkum-a-vyvoj-2/e-rare-3-era-net-cofund-vyzkumny-program-zameryny-na-vzacna>

<http://www.erare.eu/>

5.4 | Evropský metrologický výzkumný program EMPIR

European Metrology Programme for Innovation and Research (dále jen „EMPIR“) se stal na základě věcně příslušného Nařízení Rady součástí rámcového programu Horizont 2020. Ve své činnosti navazuje na program EMRP implementovaný během 7. rámcového programu. EMPIR se uskutečňuje, podobně jako jeho předchůdce EMRP, prostřednictvím působení asociace European Association of National Metrology Institutes (dále jen „EURAMET“), která nyní sdružuje metrologické instituty 28 účastnických států. Aktivita EURAMET se soustředí především na snížení rozptýlenosti výzkumných aktivit v této oblasti, zamezení jejich překrývání a přispění k dosažení kritického množství vedoucího k pokroku ve výzkumu. V rámci EMPIR se pozornost také výrazněji zaměří na specializované moduly týkající se průmyslového výzkumu a využití, podporu pro technickou normalizaci a budování nezbytných kapacit metrologické infrastruktury. Českou republiku v rámci EMPIR, respektive EURAMET zastupuje Český metrologický institut, roli přidružených členů zastávají Český hydrometeorologický ústav, Ústav fotoniky a elektroniky AV ČR, v. v. i. a dále Výzkumný ústav geodetický, topografický a kartografický, v. v. i.

Více informací lze nalézt na adresách:

www.msmt.cz/vyzkum-a-vyvoj-2/empir-8b

www.h2020.cz/cs/eit-jrc-horizontalni-aktivity-euratom/souvisejici-iniciativy/clanek-185

5.5 | EUROSTARS 2

Jedná se o podporu založenou na pravidlech programu EUREKA. K oficiálnímu vyhlášení programu EUROSTARS došlo dne 2. října 2007. Od roku 2014 je zahájena administrace navazujícího programu EUROSTARS2, který je součástí programových aktivit HORIZONTU 2020.

Společně s dalšími komunitárními programy ES je tento program zaměřen zejména na podporu malých a středních podniků, které provádějí vedle své hlavní činnosti také výzkum a vývoj. Cílem tohoto programu je vytvářet nové projektové aktivity za účasti mezinárodních konsorcií ve prospěch malých a středních podniků, spolupracujících společně mezi sebou, nebo s výzkumnými organizacemi a velkými podniky; podporovat evropské malé a střední podniky, zejména s vysokým potenciálem růstu; vytvářet nové tržní uplatnění a aktivity založené na výsledcích výzkumu a vývoje. Program podporuje nové výrobky, technologie, nebo služby a jejich uplatnění na trhu rychleji, než je jinak obvyklé.

V současné době sdružuje program EUROSTARS2 třiatřicet členských zemí. Česká republika je jedním ze zakládajících států tohoto programu. Prvním kontaktním bodem pro získání informací o programu EUROSTARS2 je národní koordinátor programu EUREKA.

Více informací lze nalézt na adresách:

www.eurostars-eureka.eu

www.msmt.cz/vyzkum-a-vyvoj-2/program-eurostars-2-7d

5.6 | EURATOM

Program EURATOM byl vyhlášen pro období 2014–2018 a doplňuje program Horizont 2020, jehož je nedílnou součástí, a jeho celkový rozpočet je 1 603 mil. €. Stanoví cíle výzkumných a vývojových činností a upřesňuje jejich podpůrné nástroje. Obecným cílem programu jsou výzkum a odborná příprava zaměřené na průběžné zlepšování jaderné bezpečnosti, jaderného zabezpečení a radiační ochrany a úsilí o bezpečnou dekarbonizaci energetického systému.

Specifické cíle nepřímých akcí jsou zaměřeny na osm oblastí:

- podpora bezpečnosti jaderných systémů
- dlouhodobá řešení pro nakládání s konečným jaderným odpadem
- rozvoj a udržování odborných znalostí
- radiační ochrana a lékařské využití záření
- demonstrace proveditelnosti jaderné syntézy
- vývoj materiálů, technologií a koncepcí budoucích elektráren založených na jaderné syntéze
- podpora inovací a konkurenceschopnosti průmyslu prostřednictvím přenosu technologií
- dostupnost a využívání klíčových výzkumných infrastruktur
- evropský program jaderné syntézy

V oblasti jaderné fúze je program realizován v rámci **European Joint Programme** na principu Cofund Action konsorciem EUROfusion, které je uskupením předních evropských výzkumných organizací zabývajících se fúzním VaV cíleným na vývoj a konstrukci demonstrační fúzní elektrárny. Koordinátorem konsorcia EUROfusion je Ústav fyziky plazmatu Společnosti Maxe Plancka v Garchingu. Účast subjektů ČR zapojujících se do aktivit konsorcia EUROfusion je od počátku aktuálního programového období podporována MŠMT formou kofinancování, tzn. poskytováním podpory českým účastníkům konsorcia pro jejich zapojení do činností VaV konsorciem rozvíjených. MŠMT bude i nadále poskytovat podporu na účast subjektů ČR v konsorciu EUROfusion a podílet se tak na realizaci European Joint Programme.

5.7 | Joint Research Centre (JRC)

Společné výzkumné středisko (JRC, Joint Research Centre) je generální ředitelství Evropské komise, které spadá do kompetencí komisaře pro vzdělávání, kulturu, mládež a sport. Sestává ze sedmi výzkumných institucí rozmístěných v pěti členských státech: v Belgii, Německu, Itálii, Nizozemsku a Španělsku.

Společné výzkumné středisko (JRC) bylo založeno v roce 1957 za účelem poskytování evropských odborných poznatků v oblasti jaderné energie a časem se stalo rozsáhlým, rozmanitým a víceúčelovým výzkumným ústavem, který je zcela začleněn do Evropské komise. Působí jako rozhraní mezi technologickým výzkumem a praktickým uplatňováním tohoto výzkumu v politikách Společenství. Při přípravě 7. rámcového programu byl vypracován zvláštní program, který definuje jeho činnosti. JRC provádí základní výzkum a poskytuje odbornou vědeckou a technickou podporu politikám Evropské unie. Díky této úzké spolupráci s generálními ředitelstvími EU řeší Společné výzkumné středisko (JRC) zásadní společenské problémy podněcováním inovací prostřednictvím rozvoje nových metod, nástrojů a standardů a sdílením tohoto know-how s členskými státy, vědeckou obcí a mezinárodními partnery. Společné výzkumné středisko se může účastnit jako partner ve výzvách k předkládání návrhů týkajících se podpory jeho politiky v rámci programu Horizont 2020. Na podporu nejederných přímých akcí Společného výzkumného centra jde 1 903 mil. €, co představuje 2,47 % rozpočtu programu Horizont 2020.

5.8 | Evropský institut inovací a technologií (EIT)

EU založila EIT v r. 2008. EIT nefinancuje žádné projekty, nýbrž vytváří, a tedy i spolufinancuje, tzv. znalostní a inovační společenství, která propojují činnost univerzitních pracovišť s činností výzkumnou a podnikatelskou. EIT tedy má napomoci překonat ty strukturální nedostatky v EU, které se projevují slabou inovační kapacitou a malou schopností realizovat nové služby, výrobky a procesy. V současnosti má EIT vlastní rozpočet, avšak program H2020 počítá s tím, že EIT značně napomůže řešení společenských výzev.

Cílem EIT je integrovat znalostní trojúhelník výzkumu, inovací a vzdělávání, a tím posílit inovační kapacitu Unie a řešit Společenské výzvy. Hlavní rysy činností EIT budou soustředěny na sedm oblastí: Přenos a využití činností v oblasti vyššího vzdělávání, výzkumu a inovací pro zakládání nových podniků; Špičkový výzkum zaměřený na inovace v oblastech hlavního hospodářského a společenského zájmu; Rozvoj talentovaných, kvalifikovaných a podnikavých lidí pomocí vzdělávání a odborné přípravy; Šíření osvědčených postupů a systémové sdílení znalostí; Mezinárodní rozměr; Zesílení celoevropského dopadu pomocí inovačního modelu financování; Propojení regionálního rozvoje s evropskými příležitostmi V současnosti probíhají aktivity znalostních a inovačních společenství spuštěných roce 2010 se zaměřením na: Změnu klimatu (Climate KIC); Udržitelnou energii (KIC InnoEnergy); Informační a komunikační technologie (KIC EIT ICT Labs).

V průběhu Horizontu 2020 bude dále na základě vyhlášených výzev financováno pět nových KIC zacílených na: Zdravý život a aktivní stárnutí (Innovation for healthy living and active ageing); Suroviny (Raw materials – sustainable exploration, extraction, processing, recycling and substitution); Potraviny pro budoucnost (Food4Future – sustainable supply chain from resources to consumers); Výrobu (Added-value manufacturing); Městskou mobilitu (Urban mobility).

5.9 | Související iniciativy

5.9.1 | P2Ps a Cofund

Nástrojem podporujícím v rámcovém programu Horizont 2020 partnerství mezi veřejnými sektory (Public-Public Partnerships, P2Ps) je tzv. „akce na spolufinancování programů“. Podle Pravidel účasti a šíření výsledků programu Horizont 2020 se tímto rozumí akce financovaná prostřednictvím grantu, jejímž hlavním účelem je doplňovat rozpočty výzev nebo programů financovaných subjekty jinými než unijními. Akce na spolufinancování programů může rovněž zahrnovat doplňkové činnosti budování sítí a koordinace mezi programy v různých zemích.

Více informací lze nalézt na adrese:

www.era-learn.eu

5.9.2 | Smluvní partnerství veřejného a soukromého sektoru (cPPPs)

Smluvní (kontrakční) partnerství náleží se Společnými technologickými iniciativami (JTIs) mezi nástroje podpory spolupráce veřejného a výzkumného sektoru s podnikatelskou sférou pro podporu výzkumných, vývojových a inovačních aktivit. Osm smluvních partnerství (Contractual Public-Private Partnerships, cPPPs) bylo zahájeno Evropskou komisí dne 17. 12. 2013, deváté pak 13. 10. 2014. Jedná se o oblasti se strategickým významem pro evropský průmysl. Na rozdíl od JTIs, cPPPs nevyhlašují své vlastní výzvy, ale finanční podpora je udělována prostřednictvím výzev rámcového programu Horizont 2020 – celkem bude k dispozici minimálně 6 miliard eur. Každé euro z veřejného rozpočtu by pak mělo být doplněno 3–10 eury dodanými soukromým sektorem, s cílem vyvinout nové technologie, výrobky a služby, které umožní evropskému průmyslu zaujmout vedoucí postavení na světových trzích.

Více informací lze nalézt na adrese:

www.europa.eu/rapid/press-release_MEMO-13-1159_en.htm

5.9.3 | Společné technologické iniciativy – institucionální PPPs

Společné technologické iniciativy (Joint Technological Initiatives, JTIs) představují jednu z forem partnerství veřejného a soukromého sektoru (Public Private Partnership, PPP), které

byly zahájeny na počátku 7. RP s velkou podporou EK i evropského průmyslu – tzv. institucionální PPPs. Vycházely z několika průmyslově významných Evropských technologických platforem a bylo to vůbec poprvé, kdy průmysl, výzkumné instituce a orgány veřejné správy začali společně financovat řešení ambiciózních výzkumných cílů na evropské úrovni. Pro implementaci cílů JTIs byly založeny společné podniky (Joint Undertaking - JU) na základě článku 187 Smlouvy o fungování EU (bývalý článek 171 Smlouvy o ES).

Systém JTIs pokračuje i v Horizontu 2020 a opět propojuje požadavky a finanční zdroje Evropské unie a průmyslu. JTIs jsou zásadně postaveny na závazcích, včetně finančních, s platností na celých sedm let trvání Horizontu 2020, a to jak ze strany Evropské komise, tak ze strany průmyslových partnerů. Musí mít jasné cíle a poslání, včetně Strategické agendy pro výzkum a inovace (SRIA) – na jejím základě pak JTIs vyhláší výzvy k předkládání návrhů projektů a po jejich vyhodnocení zajišťují jejich financování.

Více informací lze nalézt na adrese:

www.h2020.cz/cs/eit-jrc-horizontalni-aktivity-euratom/souvisejici-iniciativy/jtis

5.9.4 | Evropské technologické platformy

Evropské technologické platformy (European Technology Platforms, ETP) jsou sdružení, která propojují nejvýznamnější hráče (průmyslové podniky, oborová sdružení a svazy, vysoké školy a další výzkumné organizace, finanční instituce, národní orgány veřejné správy, asociace uživatelů a spotřebitelů) ve strategicky významných technologických odvětvích. Cílem těchto sdružení je definovat a naplňovat vize střednědobého až dlouhodobého výzkumu, vývoje a inovací (tzv. strategická výzkumná a inovační agenda, Strategic Research and Innovation Agenda, SRIA). ETPs by měly být schopné mobilizovat výzkumné a inovační kapacity (nejen) svých členů a naplněním SRIA dosáhnout lepšího postavení svého oboru na evropském i světovém trhu. ETPs hrají i důležitou úlohu směrem k Evropské komisi – mají poradní funkci a podílí se na přípravě pracovních programů (výzev) rámcového programu Horizont 2020. Členové ETPs následně mezi sebou vytvářejí konsorcia a připravují návrhy projektů do H2020: proto je aktivní členství zásadní i pro české relevantní subjekty.

Více informací lze nalézt na adrese:

<https://ec.europa.eu/research/innovation-union/index.cfm?pg=etp>

5.9.5 | Evropská inovační partnerství

Evropská inovační partnerství (EIP) představují novou koncepci pro výzkum, vývoj a inovace, kterou Evropská komise navrhla v jedné z vlajkových iniciativ strategie Evropa 2020 – v Unii inovací. Nejde o nový program či finanční nástroj, nýbrž o společné platformy pro partnerství a spolupráci zaměřené na řešení klíčových úkolů v oblastech, které jsou zásadní pro hospodářský růst Evropy.

Jejich cílem je především definice společných úkolů, koordinace aktivit napříč sektory a politikami, propojení evropské a národní roviny, posílení spolupráce soukromého a veřejného sektoru, odstranění přetrvávajících překážek v inovačních a výzkumných procesech a rychlejší přenos inovativních myšlenek na trh. EIPs zefektivňují, zjednodušují, koordinují a zastřešují existující nástroje a iniciativy a doplňují je tam, kde je to potřebné a žádoucí. Financování EIP tedy probíhá na úrovni veřejných prostředků, většinou prostřednictvím grantů z existujících programů na evropské, národní či regionální úrovni. Soukromý sektor přispívá do partnerství z vlastních zdrojů.

Důležitým aspektem aktivit EIP je koordinace činnosti jednotlivých členských států, která předchází nežádoucímu zdvojování úsilí a zvyšuje efektivitu již vynakládaných prostředků. EIP představují především koordinační a nikoli finanční nástroj – nepočítají s novými prostředky na financování výzkumných a inovačních aktivit. V rámcovém programu EU pro výzkum a inovace Horizont 2020 (2014–2020) fungují následující EIP:

EIP on Active & Healthy Ageing

EIP on Active & Healthy Ageing (dále jen „EIP AHA“) se zabývá jednou z nejaktuálnějších společenských výzev evropského kontinentu – stárnutí populace. Zaměřuje se na různé aktivity spojené se zajištěním zdravého, aktivního a nezávislého stárnutí občanů EU, vývoj a výrobu produktů s tím spojených i na zlepšení efektivitu a udržitelnost sociálních a zdravotních systémů. Důležitým ohledem je rovněž posílení konkurenceschopnosti evropského průmyslu prostřednictvím obchodu a expanzí na nové trhy.

EIP Agricultural Productivity and Sustainability

EIP Agricultural Productivity and Sustainability (dále jen „EIP AGRI“) usiluje o zajištění konkurenceschopnosti a udržitelnosti evropského zemědělského a lesnického sektoru. Klade si za cíl zajistit stabilní dodávky potravin, krmiv a bio-materiálů, a to existujících i nových. Dále se soustředí na udržitelný a ekologický šetrný management se základními přírodními zdroji nezbytnými pro pěstitelství. V rámci dosažení výše uvedeného počítá EIP AGRI s nutností posílit vazbu mezi výzkumnou sférou a praxí (zemědělci, zpracovatelské podniky, různé poradní či neziskové organizace).

EIP on Smart Cities and Communities

EIP on Smart Cities and Communities (dále jen „EIP SCC“) usiluje o vytváření inovativních řešení pro environmentální, společenské a zdravotnické výzvy, jimž čelí současná evropská města. Daného chce dosáhnout prostřednictvím vzájemné interakce informačních a komunikačních technologií, pokročilého způsobu řízení dopravy a šetrného energetického managementu. EIP SCC se soustřeďuje taktéž na překonání překážek bránících vzniku tzv. „smart cities“, kofinancování pilotních projektů a pomoc při koordinování činnosti již existujících iniciativ a projektů tím, že zabezpečí společné sdílení finančních zdrojů.

EIP on Water

EIP on Water se zaměřuje na podporu vývoje inovativních řešení souvisejících s hlavními evropskými a globálními výzvami v otázce vodohospodářství. Partnerství zároveň usiluje o to, aby dané inovace našly uplatnění na trhu v rámci EU i mimo ni. Výše popsaných cílů chce dosáhnout iniciováním a stimulováním spolupráce mezi veřejným a soukromým sektorem, nevládními organizacemi i širokou veřejností. Tomuto účelu mají sloužit zejména nově ustavené akční a pracovní skupiny.

Raw Materials

EIP on Raw Materials reflektuje dvě stěžejní iniciativy Evropské komise – „Unie inovací“ a „Surovinově efektivní Evropa“. Jeho hlavním cílem je to, aby se průmyslový sektor členských států EU podílel do roku 2020 20% příspěvkem na celkovém HDP EU. Toto evropské inovační partnerství chce proto v rámci výše uvedené ambice dosáhnout snížení závislosti Evropy na dovozu surovin, stimulace produkce i exportu, znovuzískání jedno z čelních postavení v oblasti surovin ve světě a také zmírnění dopadů tohoto odvětví na životní prostředí i společnost.

Více informací lze nalézt na adrese:

<https://ec.europa.eu/research/innovation-union/index.cfm?pg=eip>

5.9.6 | Společné programování (Joint Programming)

Společné programování je dobrovolné partnerství členských států EU a asociovaných zemí, jehož cílem je definovat a provádět společný strategický výzkum a vývoj v oblastech tzv. „velkých společenských výzev“ („Grand Societal Challenges“). Obdobně jako u dalších nástrojů fungujících na úrovni EU je hlavním cílem Společného programování koordinace existujících národních programů výzkumu a vývoje nebo vytvoření nových programů, společných pro všechny zúčastněné země, v jejichž rámci bude možné sdílet poznatky a zkušenosti a účinně koordinovat využití národních prostředků podpory. Na této společné úrovni probíhá také výběr nejvhodnějších nástrojů, monitorování, provádění a hodnocení výzkumných programů.

Společné programování je jednou z iniciativ k naplnění konceptu Evropského výzkumného prostoru a zahrnuje výzkum a vývoj jak základní, tak aplikovaný. Aktuálně je realizováno v celkem 10 iniciativách a každý členský stát EU se může do jednotlivých iniciativ zapojit podle vlastních preferencí. Společné programování má primárně vést ke koordinaci již existujících rozpočtových zdrojů, které členské státy EU na definovaná témata tzv. velkých společenských výzev vynakládají v rámci svých individuálních národních nástrojů financování VaV, popř. také k etablování zcela nových mezinárodních programů VaV s integrovanými rozpočtovými prostředky členských států EU. Hlavním leitmotivem iniciativ Společného programování je tak předcházet dublování a/nebo fragmentaci úsilí jednotlivých členských států EU, resp. jejich výzkumných organizací v řešení velkých společenských výzev.

ČR je aktuálně členem nebo pozorovatelem v 5 iniciativách Společného programování:

- Neurodegenerativní onemocnění (Joint Programme Neurodegenerative Disease Research);
- Zemědělství, potravy a klimatické změny (Food, Agriculture and Climate Change);
- Zdravá výživa pro zdravý život (Healthy Diet for a Healthy Life);
- Kulturní dědictví a globální změny (Cultural Heritage and Global Change);
- Antimikrobiální rezistence (Antimicrobial Resistance).

Více informací lze nalézt na adrese:

<http://www.msmt.cz/vyzkum-a-vyvoj-2/spolecne-programovani-1-1>

5.10 | Evropská výzkumná rada - ERC

Evropská výzkumná rada - ERC (European Research Council) – je instituce, která byla založena, aby podporovala hraniční výzkum, jehož zaměření je určováno vědeckými pracovníky (investigator-driven research).

Hlavním cílem ERC je stimulovat vědeckou excelenci podporou těch nejlepších, skutečně kreativních vědeckých pracovníků. Vědečtí pracovníci jsou motivováni, aby překračovali dosavadní hranice znalostí a limity disciplín. ERC je doplňkem k ostatním financujícím aktivitám v rámci EU (byla zřízena jako součást 7. RP EU a pokračuje i v programu Horizont 2020) jako jsou národní agentury financující výzkum a je vlajkovou lodí programu Myšlenky sedmého RP EU. Vzhledem k tomu, že ERC užívá při výběru projektů bottom-up mechanismus, umožňuje tak výzkumným pracovníkům identifikovat nové příležitosti a směry v jakémkoliv oboru vědy.

ERC granty jsou udělovány v otevřené soutěži projektům, které jsou vedeny začínajícími nebo zkušenými vědeckými pracovníky, bez ohledu na jejich původ, kteří pracují v Evropě nebo se do Evropy přesouvají - jediným kritériem pro výběr je vědecká excelence.

Více informací o radě včetně kontaktů lze nalézt na adrese:

<http://erc.europa.eu>

5.11 | Program pro konkurenceschopnost podniků, zvláště malých a středních (COSME)

Víceletý program pro konkurenceschopnost podniků, s důrazem na malé a střední podniky 2014–2020 (Programme for the Competitiveness of Enterprises and small and medium-sized enterprises, COSME) je evropským komunitárním programem zaměřeným na podporu konkurenceschopnosti evropských podniků. Program se bude zaměřovat na: jednodušší přístup k finančním prostředkům pro malé a střední podniky, vytváření prostředí podporujícího vznik a rozvoj podniků, podporu výchovy k podnikání v Evropě, posílení dlouhodobé konkurenceschopnosti evropských podniků, podporu internacionalizace malých a středních podniků a jejich vstup na zahraniční trhy. Program COSME je komplementární ke komunitárnímu programu pro výzkum a inovace (HORIZON 2020) i kohezní politice EU implementované za pomoci strukturálních fondů národními Operačními programy jednotlivých členských států.

Na program bude pro období 2014 –2020 vyčleněno 2,5 mld. € a každoročně by měl přispět k růstu evropského HDP o více než 1 mld. €.

Více informací o programech včetně kontaktů lze nalézt na adresách:

<https://www.mpo.cz/cz/podnikani/dotace-a-podpora-podnikani/programy-eu-na-podporu-msp/cosme/program-pro-konkurenceschopnost-podniku-a-malych-a-strednich-podniku-2014-2020-cosme--146656/>

http://ec.europa.eu/cip/index_en.htm

www.enterprise-europe-network.cz

https://ec.europa.eu/growth/smes/cosme_cs

5.12 | Výzkumný fond pro uhlí a ocel – RFCS

Se vstupem ČR do Evropské unie se ČR stala automaticky také členem Evropského společenství uhlí a oceli. Původní zaměření Společenství (Společenství bylo založeno na 50 let a jeho činnost skončila 23. 7. 2002) – RFCS - bylo postupně převedeno (zvláště jeho finanční prostředky) v podstatě na výzkumný program v oblasti uhlí a oceli. Gestorem členství ČR ve Společenství je MPO a spolugestorem MŠMT. Výzkumný fond pro uhlí a ocel poskytuje finanční prostředky na podporu projektů v oblasti uhlí a oceli a to pro všechny podnikatelské subjekty i výzkumné organizace. Dotace z Fondu jsou poskytovány pro výzkumné, pilotní a demonstrační projekty mimo Rámcové programy EU.

Hlavní cíl programu je definován jako podpora konkurenceschopnosti odvětví souvisejících s uhelným a ocelářským průmyslem. Priority programu pro oblast uhlí jsou zlepšení konkurenční pozice EU, zdraví a bezpečnost v dolech a zlepšení využití uhlí jako čistého zdroje energie. Pro hodnocení a monitorování projektů jsou založeny Technické skupiny pro uhlí a ocel, kterých je celkem 12, z toho 3 technické skupiny jsou zaměřeny na uhlí. Evropská komise spravuje zbývající aktiva Smlouvy o Evropském společenství uhlí a oceli a úroky generované na roční bázi využívá k financování výzkumných projektů RFCS. Jedná se o zhruba 55 miliónů EUR ročně.

Výzkumný fond zabezpečuje spolufinancování přijatých a úspěšně hodnocených projektů ze svého rozpočtu v členění – pro uhlí 27,8 % a pro ocel 78,2 %. Možnost spolufinancování projektů pro oblast uhlí z RFCS není organizacemi v ČR plně využívána.

Žadateli o podporu jsou zejména MSP, další podniky a výzkumné ústavy. Pro potenciální žadatele platí, že to musí být osoby z bývalých zemí ESUO (Evropské společenství uhlí a oceli) nebo subjekty z přistupujících zemí nebo subjekty ze třetích zemí, pokud přinesou kýžený efekt k programovým cílům. Žadatelé nemusejí mít nutně přímý vztah k problematice uhlí a oceli, ale výzkumné a technické rozvojové návrhy musejí být v souladu s rámcem tohoto programu.

Podporovány budou aktivity jako výzkumná práce vedoucí k zjednodušení výroby, instalace zařízení musí být na dostatečně vhodné vysoké úrovni.

U výzkumných projektů je maximální finanční příspěvek ve výši 60% uznatelných nákladů, u pilotních projektů je maximální finanční příspěvek ve výši 40% uznatelných nákladů, u demonstračních projektů je maximální finanční příspěvek ve výši 40% uznatelných nákladů, u doprovodných opatření, podpory a přípravných akcí je maximální finanční příspěvek ve výši 100% uznatelných nákladů. Veřejnou finanční podporu lze použít jen k účelu a na činnost, stanovenou ve smlouvě a hradí se z ní pouze nezbytné náklady související s projektem. Rozpočet pro běžný kalendářní rok se pohybuje okolo 53 mil. €. Výzva fondu na podávání návrhů projektů je nepřetržitá s každoroční uzávěrkou 15. září.

Záměry všech projektů jsou zkoumány z hlediska souladu se zájmy EU. Jsou preferovány projekty charakteristické koordinací, komplementaritou a synergií mezi různými výzkumnými

programy a dále vzájemnou výměnou informací mezi projekty financovanými tímto programem, 7. RP a programem Horizont 2020.

Více informací o programu včetně kontaktů lze nalézt na adresách:

http://ec.europa.eu/research/industrial_technologies

5.13 | Copernicus

Copernicus (dříve GMES) je evropský program pro monitorování životního prostředí a bezpečnosti, jehož cílem je poskytování včasných a přesných informací pro podporu rozhodování v této oblasti. Copernicus zajišťuje vlastní evropskou kapacitu pro pozorování Země a je považován za evropský příspěvek programu GEOSS. V rámci programu Copernicus je garantován plný a otevřený přístup k datům a informacím. Během iniciační fáze, která probíhala v letech 2011–2013, byla připravována datová politika programu, s rokem 2014 vstoupil Copernicus do plně operační fáze.

Za celkovou koordinaci programu Copernicus a komponent služeb je odpovědná Evropská komise, vývoj vesmírné komponenty má na starosti Evropská kosmická agentura (ESA) ve spolupráci s Evropskou organizací pro využívání meteorologických družic (EUMETSAT) a in-situ komponentu koordinuje Evropská agentura pro životní prostředí. Implementací konkrétních služeb Copernicus zajišťují ve spolupráci s Komisí pověřené evropské instituce.

V období 2014–2020 je možné se účastnit veřejných zakázek vypsanych Evropskou komisí (EK) nebo Evropskou kosmickou agenturou (ESA) především z hlediska výstavby infrastruktury. Podmínky účasti budou specifikovány v textu veřejné zakázky. Menší projekty mohou být rovněž podpořeny v rámci programu Horizont 2020 – část Vedoucí postavení v průmyslu – Vesmír (využití dat, aplikací COPERNICUS apod.). Žadateli mohou být subjekty z členských států EU (v případě tendrů Evropské komise) a ze členských zemí ESA (v případě veřejných zakázek ESA). Účast v projektech Horizont 2020 se řídí pravidly tohoto programu. Program COPERNICUS byl schválen s rozpočtem na období 2014–2020 ve výši 4,3 miliardy EUR.

Více informací o programu včetně kontaktů lze nalézt na adresách:

<http://copernicus.gov.cz/>

<http://copernicus.eu>

6. | MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

Gestorem mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji (MSVV) probíhá na základě dlouhodobé koncepce. Základem a hlavní součástí MSVV jsou společné projekty výzkumných a vývojových prací nebo účast v mezinárodních mnohostranných projektech (aktivitách). V některých případech je dvoustranná dohoda o spolupráci omezena na podporu mobility výzkumných a vývojových pracovníků – viz spolupráce s konkrétními státy.

Smluvní rámec pro zapojení České republiky do mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji na dvoustranné úrovni představují dohody o vědeckotechnické spolupráci sjednávané v gesci Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, dále tzv. kulturní dohody, gestorem jejichž sjednávání je ve spolupráci Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy s Ministerstvem kultury a Ministerstvo zahraničních věcí, a dohody o hospodářské, průmyslové a vědeckotechnické spolupráci sjednávané za spoluúčasti resortu školství Ministerstvem průmyslu a obchodu.

Významnou úlohu v podpoře mezinárodní mobility do a z ČR vykonává síť center EURAXESS ČR, kterou koordinuje Středisko společných činností AVČR, v. v. i., a to za dlouhodobé finanční podpory MŠMT. Prostřednictvím sítě českých center EURAXESS je zahraničním výzkumným pracovníkům přijíždějícím do ČR i českým výzkumným pracovníkům vyjíždějícím do zahraničí (včetně jejich rodin) poskytován komplexní informační servis týkající se mezinárodní mobility.

6.1 | Program INTER-EXCELLENCE

Zatímco v minulosti bylo programů podpory více, v současnosti jsou všechny integrovány pod zastřešující program INTER- EXCELLENCE.

Program je orientován na podporu iniciace a dalšího rozvoje mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji a integraci České republiky do evropských i světových výzkumných struktur. Zprostředkuje českým pracovištím účast v projektech evropské spolupráce a bilaterální spolupráce se zeměmi mimo Evropskou unii. Vytvoří českým výzkumným týmům podmínky pro zpřístupnění mezinárodních výsledků, poznatků a dovedností a umožní jim podílet se na jejich tvorbě a využití.

Program v plné míře nahrazuje některé samostatné programy mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji administrované Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy (tj. programy COST CZ, EUPRO II, EUREKA CZ, INGO II, KONTAKT II a GESHER / MOST), jejichž platnost vyprší v letech 2016 - 2017. Nově schválený program INTER-EXCELLENCE plynule naváže na tyto programy a potrvá od roku 2016 do roku 2024, čímž zajistí kontinuitu poskytování finanční podpory.

Program je členěn na šest interaktivních podprogramů, které tvoří logické celky naplňující tři vzájemně se doplňující a na sebe navazující cíle.

- Cíl 1 rozvoj mezinárodní bilaterální a multilaterální spolupráce ve výzkumu a vývoji
- Cíl 2 zajištění podpůrných služeb pro zapojení ČR do aktivit v ERA a dalších multilaterálních aktivit formou nepřímé podpory výzkumu a vývoje
- Cíl 3 zapojení českých subjektů do aplikovaného výzkumu mezinárodního programu EUREKA

Podprogramy INTER ACTION, INTER COST a INTER TRANSFER sjednocené pod CÍL 1 a nahrazující programy KONTAKT II, GESHER/MOST, COST CZ a podprogram INFRA programu INGO II podpoří zapojení českých výzkumných pracovišť do mezinárodních projektů prováděných v centrech excelence v zahraničí, jejich zapojení do evropského programu COST, a rozvíjení jejich spolupráce se členskými i nečlenskými státy Evropské unie na bázi mezivládních nebo meziresortních bilaterálních dohod.

Podprogramy INTER INFORM a INTER VECTOR sjednocené pod CÍL PODPORY 2 a nahrazující program EUPRO II a podprogram POPLATEK programu INGO II podpoří dostupnost strategických informací a další aktivity spojené se začleněním českých výzkumných organizací do iniciativ či organizací výzkumu a vývoje mezinárodního charakteru.

Podprogram INTER EUREKA podřazený pod CÍL PODPORY 3 a nahrazující program EUREKA CZ podpoří zapojení českých podniků zabývajících se výzkumem a vývojem do mezinárodního programu EUREKA, propojení českých výzkumných pracovišť s mezinárodní scénou a tím i produkci kvalitních, v průmyslových odvětvích a službách aplikovatelných výsledků výzkumu a vývoje.

Cílem programu je rozvoj a posilování kvality českého výzkumu a vývoje prostřednictvím mezinárodní spolupráce, dosažení synergií v realizovaných aktivitách při kombinaci s dalšími mechanismy podpor, pákového efektu při rozvoji těchto aktivit a vybudování efektivních vazeb na mezinárodní výzkumnou komunitu.

Program je nástrojem strategického zaměření podpory mezinárodní spolupráce. Je zaměřen na podporu iniciace a dalšího rozvoje mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji a integraci České republiky do evropských i světových výzkumných struktur. Zprostředkuje českým pracovištím účast v projektech evropské spolupráce a bilaterální spolupráce se zeměmi mimo Evropskou unii. Vytvoří českým výzkumným týmům podmínky pro zpřístupnění mezinárodních výsledků, poznatků a dovedností a umožní jim podílet se na jejich tvorbě a využití. Důrazem na posilování mezinárodní spolupráce Program přispěje ke zvýšení kvality výsledků výzkumu a vývoje a k zajištění vazeb výzkumu v prioritních oblastech České republiky na mezinárodní aktivitu

Program je navrhován na léta 2016–2024 pro projekty s délkou řešení maximálně pět let. Poskytovatel v průběhu tohoto období opakovaně vyhlašuje veřejné soutěže ve výzkumu, vývoji a inovacích pro jednotlivé podprogramy nebo jejich kombinaci s výjimkou těch případů, kdy výběr projektů k podpoře proběhl na mezinárodní úrovni.

Výdaje ze státního rozpočtu dle podprogramů podpory a rozpočtových let (mil. Kč)

Období	Action	Cost	Transfer	Inform	Vector	Eureka	celkem
2017	96	43	34	26	2	39	240
2018	200	94	84	57	6	84	525
2019	301	141	127	86	8	127	790
2020	355	166	150	101	9	149	930
2021	355	166	150	101	9	149	930
2022	301	141	127	86	8	127	790
2023	200	94	84	57	5	85	525
2024	92	45	44	26	3	40	250
Celkem	1 900	890	800	540	50	800	4 980

Program pracuje s navazujícími VES, a to zpravidla na 1. – 2. čtvrtletí (a v případě potřeby také na 3. čtvrtletí) kalendářního roku. K vyhlášení výsledků VES a uzavírání smluv s vybranými příjemci podpory tak dochází zpravidla ve 4. čtvrtletí daného kalendářního roku a k zahájení financování podpořených projektů v průběhu 1. čtvrtletí následujícího kalendářního roku. Toto neplatí pro VES vyhlášené v rámci podprogramu INTER-A(CTION), jejichž načasování se odvíjí od dohod s partnerskými zeměmi. Podpora je příjemcům poskytována v podobě účelových dotací.

Tyto účelové dotace je dle rozpočtových pravidel nutné správně účelově použít v kalendářním roce jejich poskytnutí. Plánovaný harmonogram je tak v souladu s platnými rozpočtovými pravidly. Poskytovatel vyhláší minimálně jednu VES ročně v každém podprogramu (s výjimkou podprogramu INTER-E(UREKA) kde je výběr projektů realizován na nadnárodní úrovni, a proto se VES na tento podprogram nevyhláší) a až čtyři VES ročně v podprogramu INTER-A(CTION) až dvě VES ročně v každém z ostatních podprogramů (opět s výjimkou podprogramu INTER-E(UREKA), kde se VES nevyhláší). V rámci Programu tak poskytovatel může vyhlásit až 12 VES ročně a až 72 VES za celé období jeho platnosti.

Tabulka maximální výše podpory přiřazené k jednotlivým kategoriím výzkumu a vývoje a k jednotlivým podprogramům

	ACTION	COST	EUREKA	TRANSFER
Základní výzkum	100%	100%		100%
Průmyslový výzkum – výzkumná organizace	100%	100%	50%	
Průmyslový výzkum – podnik	50%	50%	50%	
Experimentální vývoj – výzkumná organizace	100%	100%	25%	
Experimentální vývoj – podnik	25%	25%	25%	

Více informací naleznete na:

www.msmt.cz/vyzkum-a-vyvoj-2/inter-excellence

6.1.1 | Podprogram INTER – (A) CTION

Nástupce programů KONTAKT II a GESHER/MOST

Cílem je podpora spolupráce českých výzkumných pracovišť a jejich partnerských pracovišť v zemích, ke kterým se váže platná dohoda/prováděcí dokument charakteru bilaterální mezivládní nebo mezirezortní dohody pro aktivity výzkumu a vývoje; výčet těchto zemí je specifikován podle aktuálního stavu ke dni vyhlášení veřejné soutěže ve výzkumu, vývoji a inovacích.

Česká republika má s některými významnými státy mimo Evropskou unii uzavřenu bilaterální smlouvu mezivládního nebo mezirezortního charakteru o spolupráci v oblasti výzkumu a vývoje. Bez přímé podpory by zůstala tato bilaterální spolupráce pouze deklarovaná, což by mělo negativní dopad jak na další rozvoj výzkumu a vývoje, tak na dotčené bilaterální vztahy samotné. Je třeba využít potenciálu spolupráce se zeměmi i mimo zemí Evropské unie, které jsou pro Českou republiku – vzhledem k její lokalizaci, obdobnému kulturnímu zázemí a tradicím – přirozeným partnerem.

Podobné mechanismy podpory řešení společných projektů mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji, založené na finanční bázi, mají i okolní státy. Potřeba tvorby těchto mechanismů vznikla v souvislosti s rozvojem ERA (Evropského výzkumného prostoru) a pokračující internacionalizací výzkumu a vývoje, vyznačující se mimo jiné prohlubující se spoluprací s tzv. třetími zeměmi (tedy zeměmi mimo Evropský výzkumný prostor). Bilaterální spolupráce je v těchto případech zajišťována (podobně jako u nás) mezinárodními smlouvami. Poskytovatelé obou zemí hradí obvykle jen náklady spojené s aktivitami svých vlastních rezidentů. Soutěže na výběr projektů k podpoře mezi sebou koordinují tak, aby spolupracujícím subjektům – příjemcům podpory – nevznikaly problémy při rozdělení a harmonizaci výzkumných činností společného projektu. Systémy podpor v porovnávaných státech v některých případech umožňují poskytnutí finančních prostředků přímo, na základě seznamu společných projektů, v některých jiných případech ji neposkytují vůbec a účastník se o ni musí ucházet u některé z národních agentur financujících výzkum a vývoj. Existují modely, ve kterých si státní nebo veřejné výzkumné organizace hradí náklady na společně prováděný výzkum se zahraničním partnerem z finančních prostředků poskytnutých příslušným státem jako součást institucionální podpory (tedy z příspěvku na svoji činnost). V daných modelech se pak již zpravidla neposkytují další finanční prostředky z centrálních rozpočtů určené výlučně (tedy účelově) na daný projekt.

Vhodnými konkrétními příklady programů podpor dvoustranné či mnohostranné mezinárodní spolupráce se třetími zeměmi, sloužícími jako „benchmark“ pro tvorbu podobného programu v České republice, mohou být programy Švýcarské konfederace či Dánské rady pro strategický výzkum.

Bilaterální programy Švýcarské konfederace se zaměřují na podporu a posilování vědecké spolupráce s Brazílií, Čínou, Indií, Ruskem, Jihoafrickou republikou a Jižní Koreou. Podpořené

projekty trvají obvykle tři roky. Přidělená dotace pokrývá náklady na nákup vybavení a provozní náklady výzkumných aktivit včetně mzdových nákladů. Většina soutěží na výběr projektů k podpoře je omezena na výzkumná témata, která jsou prioritní pro obě země.

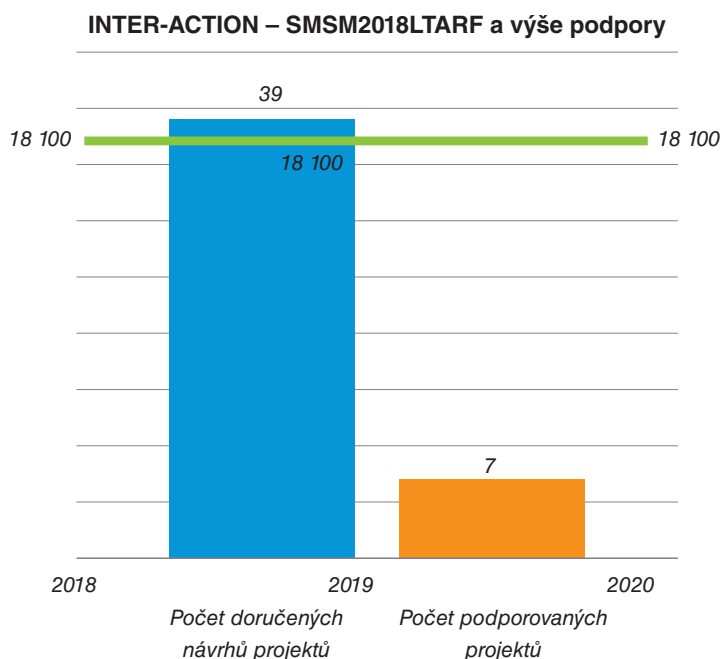
Dánská rada pro strategický výzkum má uzavřeny bilaterální smlouvy na podporu vědy a výzkumu ve vybraných oborech s Čínou, Brazílií, Indií a Jižní Koreou.

Pro Českou republiku hraje důležitou roli vyvážená podpora všech partnerských států, neboť je nutné podpořit projekty ze všech států, se kterými Česká republika (nebo druhá smluvní strana) aktivovala dohodu o spolupráci ve výzkumu a vývoji.

Očekávaným přínosem podprogramu INTER-A(CTION) je zlepšení kompetitivnosti českých výzkumných pracovišť prostřednictvím zintenzivnění mezinárodní spolupráce se zeměmi mimo Evropskou unii, nikoli však výlučně.

Uchazečem může být: výzkumná organizace; malý, střední nebo velký podnik, zabývající se výzkumem se sídlem v ČR

Doposud proběhlo již několik veřejných soutěží, v té poslední bylo rozděleno 54 mil. Kč na převážně tříleté projekty.

Zdroj: Informační systém výzkumu, experimentálního vývoje a inovací

6.1.2 | Podprogram INTER – (C) OST

Cílem je podpora zapojení českých vědeckých týmů do evropské mnohostranné spolupráce COST v oblasti základního nebo aplikovaného výzkumu, a to formou nových akcí (tj. tematických okruhů vybíraných k podpoře příslušnými orgány COST), navrhovaných těmito českými vědeckými týmy, nebo jejich připojením se k akcím (tematickým okruhům) již navrženým jinými vědeckými týmy.

Český výzkum a vývoj se nadále vyznačuje vysokou mírou izolovanosti. Proto je třeba využít každé možnosti jeho propojení s mezinárodní scénou. Podprogram INTER-C(OST) přímo navazuje na mezinárodní program COST.

Mezinárodní program COST vytváří platformu pro setkávání a vzájemnou výměnu informací vědců z členských států programu COST a jiných států s programem COST spolupracujících. Podprogram INTER-C(OST) by měl podpořit projekty vzniklé na jeho základě.

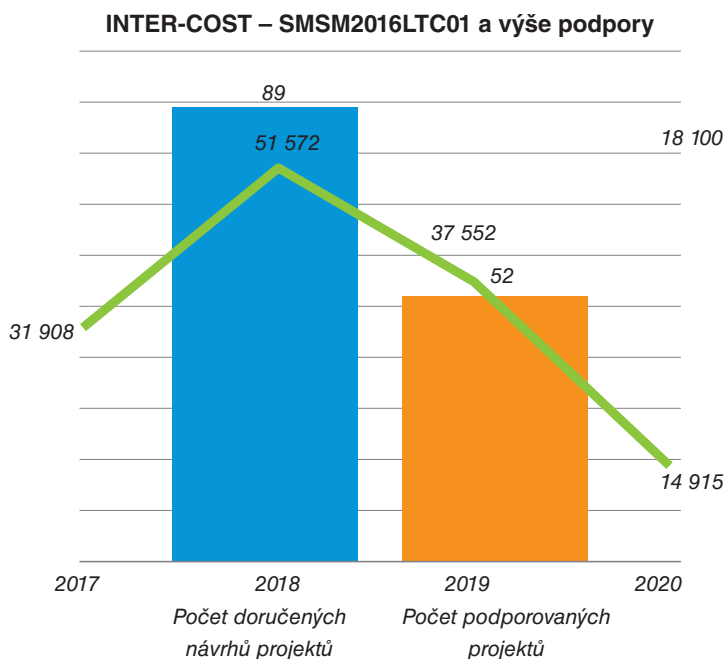
Poskytování finančních prostředků národním projektům programu COST je v jednotlivých členských státech programu COST (které nemusejí být nutně členskými státy Evropské unie) řešeno různě. Účastníci mohou podat žádost k některé z národních financujících agentur (např. ve Velké Británii se jedná o Engineering and Physical Sciences Research Council, v Turecku o The Scientific and Technological Research Council of Turkey). Výše podpory může být různá, v závislosti na rozpočtových možnostech a nastavení priorit programu COST v různých zemích (např. Turecko poskytuje v přepočtu až 4,2 mil Kč na projekt, Švýcarsko až 4,6 mil Kč na projekt). Země Beneluxu, skandinávské země, Německo nebo Izrael administrují společný fond pro vědu, ze kterého je možné získat finanční prostředky na financování vědeckých aktivit jak na národní tak nadnárodní úrovni.

Vytváření modelů kombinujících nadnárodní podporu v podobě podpory „networkingu“ a státní podporu v podobě financování navazujících výzkumných a vývojových aktivit, které se zrodily z osobních kontaktů a počáteční výměny informací, má synergizující efekt. V podmínkách České republiky se od mezinárodního programu COST očekává přínos v podobě postupného překonávání izolovanosti českého výzkumu a vývoje, rozšíření spolupráce na mezinárodním poli na bázi kontaktů s významnými evropskými výzkumnými pracovišti. Od podprogramu INTER-C(OST) se následně očekává větší míra zapojení českých výzkumných pracovníků a jejich pracovišť do mezinárodních projektů a souvisejících programů typu H2020.

Účast v mezinárodním programu COST je nezbytnou podmínkou účasti uchazeče/příjemce v (pod)Programu.

Uchazečem může být: výzkumná organizace; malý nebo střední podnik, zabývající se výzkumem se sídlem v ČR

Doposud proběhly dvě veřejné soutěže, v té poslední bylo rozděleno 136 mil. Kč na až čtyřleté projekty.

Zdroj: Informační systém výzkumu, experimentálního vývoje a inovací

6.1.3 | Podprogram INTER – (T) RANSFER

Cílem je podpora účasti českých vědeckých pracovníků na mezinárodních projektech výzkumu a vývoje, a to prostřednictvím podpory jejich zapojení do špičkových mezinárodních výzkumných týmů lokalizovaných ve výzkumných centrech a/nebo projektech mezinárodních organizací nebo vládních institucí v zahraničí v případě, kdy je v nich umožněno přímé členství uchazeče, nebo v případě, kdy účast na aktivitách organizace mezinárodního nebo vládního charakteru v zahraničí není umožněna již existujícím členstvím České republiky v klubu členských zemí a poplatky zaplacenými státem v souvislosti s tímto členstvím

Existují a dále vznikají vysoce specializovaná centra excelence, disponující špičkovým přístrojovým vybavením, která – vzhledem k vysoké pořizovací ceně a unikátnosti – jsou limitována co do počtu a většinou financována na bázi podílů různých členských států/zakládajících členů. Tato centra přitahují vědce z celého světa, vytvářející mezinárodní výzkumné týmy, které dále prohlubují výjimečnost a výzkumný potenciál těchto elitních center.

Česká republika v některých modelech mezinárodní spolupráce daného typu hradí ve prospěch mezinárodních organizací/vládních institucí provozujících centra excelence členské poplatky jako příspěvek České republiky k jejich udržitelnosti a jako první předpoklad pro otevření dveří pro provozování výzkumných aktivit v nich také českým vědcům.

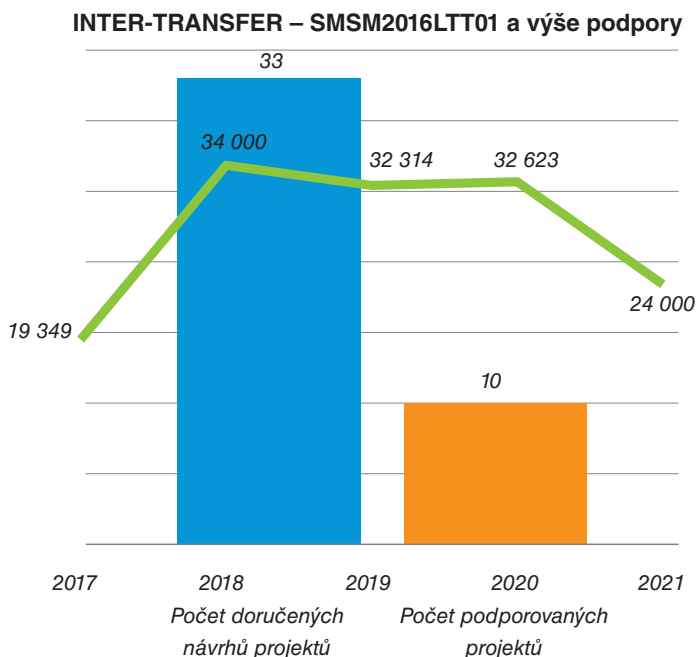
Je třeba nepromarnit již vzniklý potenciál a dále podpořit přístup českých výzkumných pracovníků k těmto – jak po materiální, tak po lidské stránce špičkovým – kapacitám v případě, že mezinárodní organizace/vládní instituce provozující centrum excelence povoluje přímé členství uchazeče a jeho spoluúčast na projektech výzkumu a vývoje, nebo v případě, že tato spoluúčast není umožněna již existujícím členstvím České republiky v klubu členských zemí a poplatky zaplacenými státem v souvislosti s tímto členstvím.

Očekávaným výsledkem podpory v podprogramu INTER-T(RANSFER) je další růst a rozvoj českých vědeckých kapacit prostřednictvím jejich zapojení do mezinárodního prostředí a nárůst výstupů dané oblasti v podobě kvalitních vědeckých poznatků a dalších měřitelných výsledků.

Podprogram INTER-T(RANSFER) se vzájemně synergizuje zejména s podprogramem INTER-V(ECTOR).

Uchazečem může být pouze výzkumná organizace.

Doposud proběhly dvě veřejné soutěže, v té poslední bylo rozděleno 142 mil. Kč na až pětileté projekty.

Zdroj: Informační systém výzkumu, experimentálního vývoje a inovací

6.1.4 Podprogram INTER – (I) NFORM

Cílem je podpora budování a udržitelnosti informačních sítí a služeb ve výzkumu a vývoji v zájmu zvýšení účasti českých výzkumných pracovišť v mezinárodních programech výzkumu a vývoje

V současnosti patří Česká republika v rámci mezinárodního srovnání čerpání prostředků rámcových programů mezi méně úspěšné členské státy Evropské unie. Internacionalizace výzkumu jak na národní (makro) úrovni, tak na institucionální (mikro) úrovni je nedostatečná. Pro větší zapojení českých týmů je třeba mobilizovat již vybudovanou infrastrukturu přenosu informací a další servisní podporu českým subjektům a docílit tak jejich intenzivnějšího zapojení jak do aktivit mezinárodních výzkumných týmů, tak do dalších aktivit mezinárodní spolupráce všeobecně.

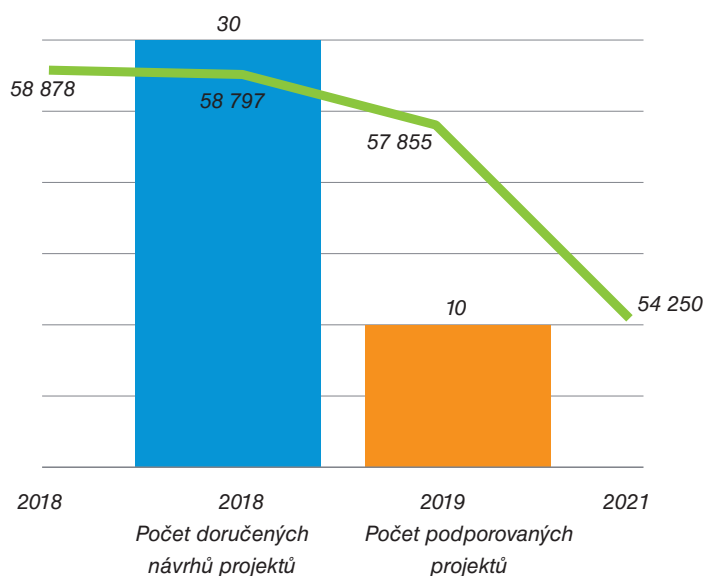
Program při cílení na tuto oblast přispěje k šíření informací o dostupných mezinárodních programech podpor, podpoří poskytování poradenských a konzultačních služeb a tím přispěje k zajištění financování výzkumných projektů, které mají potenciál obstát v mezinárodní soutěži o limitované finanční zdroje.

Očekávaným výsledkem podpory v podprogramu INTER-I(NFORM) je nárůst účasti českých výzkumných pracovišť v mezinárodních programech výzkumu a vývoje a další rozvoj těchto pracovišť na mezinárodním poli, měřitelný jejich úspěšností při získávání financování a následně pak v generování kvalitních výsledků výzkumu a vývoje.

Uchazečem může být pouze výzkumná organizace, míra podpory je až 100%.

Doposud proběhly dvě veřejné soutěže, v té poslední bylo rozděleno 230 mil. Kč na čtyřleté projekty.

INTER-INFORM – SMSM2017LT118 a výše podpory

Zdroj: Informační systém výzkumu, experimentálního vývoje a inovací

6.1.5 | Podprogram INTER – (V) ECTOR

Cílem je posílení aktivního zastoupení českých výzkumných pracovníků v řídicích orgánech špičkových nevládních organizací mezinárodního charakteru zabývajících se výzkumem a vývojem

Zastoupení české vědecké komunity v řídicích orgánech špičkových mezinárodních institucí nevládního charakteru neodpovídá její kapacitě a potenciálu. Důsledkem toho je, že Česká republika nemůže prostřednictvím svých zástupců ovlivňovat budoucí směry vývoje vědy a výzkumu na nadnárodní úrovni.

Také ostatní země vyvíjejí v tomto směru určité aktivity a vydávají finanční prostředky na podporu zastoupení svých státních příslušníků v řídicích orgánech mezinárodních institucí, kde existuje ještě o poznání silnější konkurenční prostředí než na vnitrostátní úrovni. Většinou se využívá kombinace institucionálního a účelového financování projektů (např. vysílající organizace hradí náklady spojené s vysláním svých zaměstnanců z prostředků získaných na vědu a výzkum z centrálních rozpočtů). Neexistuje však pravidlo, že by všechny státy měly k tomuto účelu zřízeny speciální programy. Česká republika se rozhodla jít cestou tvorby speciálního programu pro tuto oblast a jeho začlenění do systému podpor v České republice v zájmu standardizace pravidel při rozhodování o účasti nebo neúčasti českých

zástupců v jednotlivých projektech, pravidelného hodnocení průběhu podpořených projektů a případného jednoduššího srovnávání úrovně a dosahovaných výsledků těchto podpořených projektů.

Financování zaměřené na posílení zastoupení českých vědců v řídicích orgánech nevládních organizací mezinárodního charakteru zabývajících se výzkumem a vývojem napomůže k ovlivnění procesů rozhodování a strategického plánování těchto činností na nadnárodní úrovni také ze strany českých vědců.

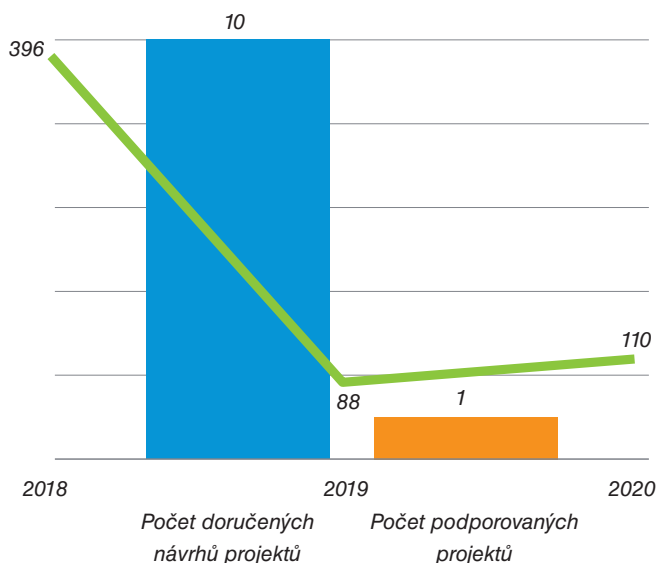
Očekávaným výsledkem podpory v podprogramu INTER-V(ECTOR) je nárůst podílu prestižních zastoupení českých vědeckých kapacit v těchto orgánech, dosažení lepšího propojení české a zahraniční vědecké komunity a zvýšení povědomí o české vědecké scéně a její prestiže v zahraničí.

Podprogram INTER-V(ECTOR) se vzájemně synergizuje zejména s podprogramem INTER-T(RANSFER).

Uchazečem může být pouze výzkumná organizace, míra podpory je až 100%.

Doposud proběhly dvě veřejné soutěže, v té poslední bylo přiděleno 0,6 mil. Kč na jeden tříletý projekt

INTER-VECTOR – SMSM2018LTV01 a výše podpory

Zdroj: Informační systém výzkumu, experimentálního vývoje a inovací

6.1.6 | Podprogram INTER – (E) UREKA

Cílem je podpora mezinárodní spolupráce mezi průmyslovými podniky a výzkumnými organizacemi, přímo navazující na mezinárodní program EUREKA

Český průmysl v ukazateli růstu produktivity práce zaostává za ostatními zeměmi „bývalého východního bloku“ a zároveň se neustále zvyšuje propast mezi růstem produktivity práce zemí západní Evropy ve srovnání se zeměmi střední a východní Evropy.

Zlepšení spolupráce mezi průmyslovou sférou a výzkumnými organizacemi/vysokými školami, růst atraktivity České republiky pro zahraniční investory jako země disponující vzdělanou pracovní silou, a s tím související rozvoj průmyslových odvětví vyznačujících se vyšší přidanou hodnotou pomohou tyto negativní jevy překonávat. Spolupráce českých firem – zejména malých a středních podniků – a českých výzkumných organizací v oblasti aplikovaného výzkumu se zahraničními partnery výše uvedené trendy synergizuje. Podprogram INTER-E(UREKA) přímo navazuje na mezinárodní program EUREKA.

Mezinárodní program EUREKA cíleně podporuje užší propojení mezi průmyslovými podniky všech velikostí a výzkumnými organizacemi tím, že vybraným projektům poskytuje „statut EUREKA“, tedy určitou „známku kvality“, na jejímž základě řešitelé těchto projektů mohou ve svých domovských zemích žádat o spolufinancování z veřejných účelových prostředků. Provádět spolufinancování projektů EUREKA je jednou z nutných podmínek stanovených v rámci přijímacího procesu za členskou zemi programu EUREKA. Každý členský stát pak volí samostatný způsob a finanční pravidla podpory účasti svých řešitelských subjektů v programu, a to v závislosti na svých národních prioritách a rozpočtových možnostech.

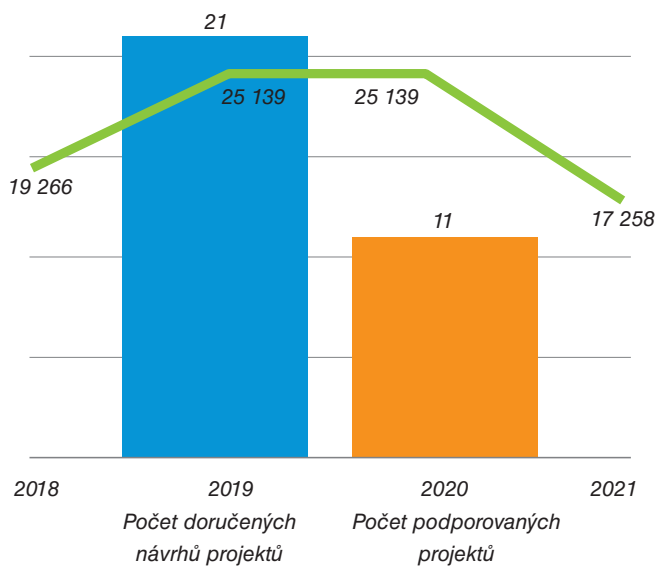
Očekávatelným výsledkem podpory v podprogramu INTER-E(UREKA) je nárůst výsledků výzkumu a vývoje v podobě patentů, užitných vzorů a dalších obdobných výsledků aplikovaného výzkumu, v jejichž produkci Česká republika obzvláště zaostává za zbytkem Evropy.

Účast v mezinárodním programu EUREKA a získání „statutu EUREKA“ je nezbytnou podmínkou účasti uchazeče/dalšího účastníka projektu/příjemce v (pod)Programu.

Uchazečem může být: malý, střední nebo velký podnik se sídlem v ČR, zabývající se výzkumem, popř. ve spolupráci s výzkumnou organizací v roli dalšího účastníka projektu.

Doposud proběhly čtyři národní výzvy, v té poslední bylo rozděleno 89 mil. Kč na až čtyřleté projekty.

INTER-EUREKA – SMSM2018LTE03 a výše podpory

Zdroj: Informační systém výzkumu, experimentálního vývoje a inovací

6.2 | Velké infrastruktury pro výzkum, vývoj a inovace

Provoz excelentních výzkumných infrastruktur v EU byl v uplynulém období identifikován jako jeden ze stěžejních předpokladů progresivního rozvoje VaV, potažmo konkurenceschopnosti národních výzkumných a inovačních systémů členských států EU a Evropského výzkumného prostoru (European Research Area, dále jen „ERA“), potažmo hospodářství EU jako celku. Adresování socioekonomických výzev současnosti se z pohledu stále se zvyšující znalostní a technologické náročnosti jejich řešení ukazuje být možné zejména díky propojování a sdílení expertízy v rámci mezinárodně koordinovaných výzkumných infrastruktur.

Výzkumnou infrastrukturou se rozumí zařízení, zdroje a související služby, které vědecká obec využívá k provádění výzkumu v příslušných oborech, zahrnující vědecké vybavení a výzkumný materiál, zdroje založené na znalostech, například sbírky, archivy a strukturované vědecké informace, infrastruktury informačních a komunikačních technologií, například sítě GRID, počítačové a programové vybavení, komunikační prostředky, jakož i veškeré další prvky jedinečné povahy, které jsou nezbytné k provádění výzkumu. Tyto infrastruktury se mohou nacházet na jednom místě nebo mohou být „rozmístěny“ v rámci sítě (organizovaná síť zdrojů). V české legislativě je specifikována „výzkumná infrastruktura, která je výzkumným zařízením nezbytným pro ucelenou výzkumnou a vývojovou činnost s vysokou finanční a technologickou náročností, která je schvalována vládou a zřizována pro využití též dalšími výzkumnými organizacemi“

Provoz výzkumných infrastruktur v rámci integrovaného mezinárodního prostoru – a v souladu s principy politiky otevřeného přístupu k jejich kapacitám – umožňuje jejich uživatelům docílit výsledků, jichž by byli v roli individuálních aktérů, využívajících výlučně kapacity své domovské instituce, pouze stěží schopni dosáhnout. V tomto ohledu výzkumné infrastruktury napomáhají zvyšovat efektivitu vynakládání veřejných výdajů na VaV a předcházet nežádoucí fragmentaci, popř. dublování úsilí jednotlivých výzkumných organizací. Uživatelé výzkumných infrastruktur mají totiž na mezinárodní úrovni přístup ke zcela prvotřídním zařízením, přístrojům a expertíze, v konečném důsledku mají tak zprostředkovány ty nejmodernější a technologicky nejvyspělejší nástroje pro provádění excelentního VaV.

ČR v uplynulých letech účinně reagovala na zvyšující se význam výzkumných infrastruktur a za účelem jejich reflexe jako klíčové součásti národního výzkumného a inovačního systému učinila řadu kroků napomáhajících k tvorbě adekvátního prostředí pro jejich konstrukci, provoz, další investiční rozvoj, financování a integraci do mezinárodních struktur.

Současně se zajištěním provozu velkých výzkumných infrastruktur za využití výdajů státního rozpočtu ČR byly v uplynulém období za využití strukturálních fondů EU vynaloženy významné investiční prostředky na modernizaci jejich zařízení a vybudování zcela nových výzkumných infrastruktur ČR, a to v rámci Operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace a Operačního programu Praha – Konkurenceschopnost. V rámci stávajícího programového

období budou investiční výdaje velkých výzkumných infrastruktur hrazeny opětovně za využití prostředků Evropských strukturálních a investičních fondů (dále jen „ESIF“) prostřednictvím implementace Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání (dále jen „OP VVV“), plně v souladu s jeho zaměřením a podle jeho možností, zatímco provozní náklady budou hrazeny za využití výdajů státního rozpočtu ČR na VaVal.

V rámci aktivity na podporu velkých výzkumných infrastruktur implementované Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „MŠMT“) je dále zabezpečována i integrace velkých výzkumných infrastruktur do mezinárodních struktur, a to jak v rámci EU, tak mimo ERA.

V právní rovině přinesl zvýšený akcent kladený na problematiku panevropských výzkumných infrastruktur roku 2009 vytvoření zcela specifického právního rámce EU vymezujícího principy řízení a financování panevropských výzkumných infrastruktur. Nový druh právnické osoby – tzv. **konsorcium pro evropské výzkumné infrastruktury** (*European Research Infrastructure Consortium*, dále jen „ERIC“) – umožňuje různorodé a zejména plně flexibilní modely řízení panevropských výzkumných infrastruktur, včetně osvobození subjektů zabezpečujících provoz výzkumných infrastruktur od platby daně z přidané hodnoty. Právnickou osobu ERIC ustavuje svým rozhodnutím Evropská komise na žádost předloženou ze strany potenciálních členských států ERIC. Členským subjektem právnické osoby ERIC se poté stává výlučně stát a/nebo mezinárodní organizace. Rozdílným charakteristickým znakem, jímž se právnická osoba ERIC liší od mezinárodní organizace, je (kromě odlišného právního rámce zřízení) i odlišný způsob podílu členských států na úhradě provozních a investičních nákladů výzkumné infrastruktury.

Zatímco v případě mezinárodní organizace ustavené podle mezinárodního práva veřejného je obvykle jediným závazkem jejího členského státu úhrada mandatorního členského poplatku, v případě ERIC mohou mít závazky členských států rozličné podoby. Příspěvek na zajištění činností výzkumné infrastruktury organizované právní formou ERIC může spočívat v úhradě mandatorního členského poplatku, podílu na úhradě přímých provozních nebo investičních nákladů, zabezpečení provozu části kapacit výzkumné infrastruktury (např. národního „uzlu“ distribuované výzkumné infrastruktury) nebo kombinace výše uvedených forem, přičemž podíl může být členským státem hrazen zpravidla „in-cash“ nebo „in-kind“ způsobem.

V souhrnném pohledu spočívá přidaná hodnota právního rámce ERIC zejména ve skutečnosti, že ustavení právnické osoby – zpravidla nezbytné pro organizaci mezinárodních výzkumných infrastruktur – je podle kritérií ERIC procesně mnohem snazší a nevyžaduje např. podstoupení náročných procedur, které jsou zpravidla spojeny s ustavením mezinárodní organizace VaV na základě mezinárodního práva veřejného.

ČR se v uplynulém období stala členským státem 8 právnických osob ERIC:

- **BBMRI** (*Bio-banking and Bio-molecular Resources Research Infrastructure*);
- **CERIC** (*Central European Research Infrastructure Consortium*);
- **CLARIN** (*Common Language Resources and Technology Infrastructure*);

- **EATRIS** (*European Infrastructure for Transitional Medicine*);
- **ESS** (*European Spallation Source*);
- **ESS Survey** (*European Social Survey*);
- **ICOS** (*Integrated Carbon Observation System*);
- **SHARE** (*Survey of Health, Ageing and Retirement in Europe*).

I v nadcházejícím období bude MŠMT podporovat integraci velkých výzkumných infrastruktur ČR do mezinárodních výzkumných infrastruktur organizovaných podle právního rámce ERIC. Očekává se zejména vstup ČR do nově vznikajících právnických osob ERIC organizujících panevropské výzkumné infrastruktury, k jejichž činnostem velké výzkumné infrastruktury ČR dlouhodobě přispívají a/nebo patří mezi stěžejní součásti jejich kapacit.

Přijetí rozhodnutí o vstupu ČR do právníké osoby ERIC náleží do věcné kompetence MŠMT (s ohledem na kompetenci MŠMT za mezinárodní spolupráci ČR ve VaV a za podporu velkých výzkumných infrastruktur, prostřednictvím nichž je zajišťován provoz kapacit integrujících se do panevropských výzkumných infrastruktur organizovaných v rámci právníké osoby ERIC). MŠMT bude v rámci tohoto procesu i nadále zohledňovat výstupy mezinárodního hodnocení věcně příslušné české velké výzkumné infrastruktury zapojující se do panevropské výzkumné infrastruktury a závazek v podobě členství ČR v právníké osobě ERIC přijímat jen tehdy, bude-li zajištěno financování věcně příslušné velké výzkumné infrastruktury na základě rozhodnutí vlády ČR přijatého jejím usnesením.

Obdobně jako u panevropských výzkumných infrastruktur organizovaných v rámci právníké osoby ERIC se velké výzkumné infrastruktury ČR za přímé finanční podpory MŠMT zapojují i do řady dalších mezinárodních výzkumných infrastruktur, které jsou ustaveny na základě národních právních předpisů jejich hostitelských států, a velké výzkumné infrastruktury ČR se podílejí na jejich vybudování a představují přístupový bod ČR k jejich kapacitám, popř. jejich regionální partnerská pracoviště situovaná v ČR. Přímé zapojení pracovišť ČR provozovaných na principu velké výzkumné infrastruktury do těchto mezinárodních výzkumných infrastruktur je ze strany MŠMT finančně podporováno jako součást finanční podpory velkých výzkumných infrastruktur. Mezinárodními výzkumnými infrastrukturami, do nichž se takovýmto způsobem velké výzkumné infrastruktury ČR zapojují, jsou např.:

- **BNL** (*Brookhaven National Laboratory – Spojené státy americké*);
- **CTA** (*Cherenkov Telescope Array – Chile, Španělsko*);
- **FAIR** (*Facility for Antiproton and Ion Research – Německo*);
- **Fermilab** (*Fermi National Accelerator Laboratory – Spojené státy americké*);
- **ILL** (*Institut Laue-Langevin – Francie*);
- **JHR** (*Jules Horowitz Reactor – Francie*);
- **LSM** (*Laboratoire Souterrain de Modane – Francie*);
- **Pierre Auger Observatory** (*Argentina*);
- **SPIRAL** (*Système de Production d'Ions Radioactifs Accélérés en Ligne – Francie*).

MŠMT bude i nadále podporovat integraci velkých výzkumných infrastruktur ČR do takových mezinárodních výzkumných infrastruktur, které nejsou provozovány na bázi právního

rámcе ERIC, ale národních právních předpisů jejich zahraničních hostitelských států. Podpora MŠMT na tyto činnosti bude poskytována jako součást podpory velkých výzkumných infrastruktur ČR, a to stejně jako v případě podpory zapojování do právnických osob ERIC na základě výstupů mezinárodního hodnocení věcně příslušných velkých výzkumných infrastruktur a v návaznosti na rozhodnutí vlády ČR o jejich financování přijatého jejím usnesením.

Poskytování účelové podpory MŠMT velkým výzkumným infrastrukturám v období let 2020–2022 je podmíněno pozitivním výstupem jejich re-evaluace v rámci 1. interim hodnocení, které proběhne pod organizační záštitou MŠMT v 1. polovině roku 2017.

Více informací lze nalézt na adrese:

<http://www.msmt.cz/vyzkum-a-vyvoj-2/velke-infrastruktury-vyzkumu>

6.3 | Další subjekty v oblasti mezinárodní spolupráce

6.3.1 CZERA

Od roku 2013 je komplexní podpora pracovištím v ČR při jejich zapojování do ERA poskytována v rámci projektu infrastruktury CZERA, (Česká republika v ERA), resp. tzv. modulu II tohoto projektu. V rámci projektu CZERA Technologické centrum AV ČR zabezpečuje činnost NCP (národní kontaktní pracovník) pro 7. RP EU, organizuje hromadné informační a školicí akce o 7. RP a návazném rámcovém programu Horizont 2020 a poskytuje odborné konzultace jednotlivým týmům, které se účastní přípravy a řešení konkrétních projektů Horizont 2020. Zvláštní pozornost je přitom věnována malým a středním podnikům. Výstupem projektu je mimo jiné ECHO, časopis zaměřený na informace o ERA a publikace specializované na problematiku evropského výzkumu a rámcových programů a webový portál věnovaný ERA a účasti ČR v ERA – www.evropskyvyzkum.cz

Pro zajištění úspěšné účasti České republiky v projektech MSVV byla v průběhu roku 2000 uvedena v činnost národní informační infrastruktura pro 6. rámcový program EU (ES) NINET (National Information NETwork), jejíž aktivity pokračovaly i pro 7. RP a budou pokračovat i pro program Horizont 2020. NINET je tedy českou národní informační sítí pro rámcové programy EU (ES), která sdružuje regionální a oborové kontaktní organizace. Úkolem sítě NINET je poskytovat informační a konzultační služby především k RP. Finančně je síť podporována ze zdrojů MŠMT (program EUPRO a EUPRO II).

Více informací včetně kontaktů lze nalézt na adrese:

www.ninet.cz

Tým TC AV ČR je propojen na evropskou síť národních kontaktních pracovníků (NCP) a na národní informační síť NINET a další kontaktní místa v ČR a přispívá tak k vytváření vazeb mezi zdejšími pracovišti a ERA; spolupracuje s Evropskou komisí a se zástupci ČR v programových výborech Horizont 2020. Tým také každoročně pořádá České dny pro evropský výzkum (tzv. CZEDER) – konferenci o účasti ČR v RP a aktuálním dění v evropském výzkumu. V roce 2013 byla tato konference věnována procesu nazývanému „Teaming“ a slavnostnímu zahájení programu Horizont 2020 v ČR za účasti členky Evropské komise s odpovědností za výzkum a inovace. V roce 2014 byly České dny pro evropský výzkum na téma „Synergie vybraných nástrojů H2020 s operačními programy“

6.3.2 | Styčná informační kancelář ČR v Bruselu – CZELO

V roce 2005 byla v Bruselu zřízena styčná kontaktní kancelář ČR – tzv. Liaison Office – CZELO. CZELO je projektem Technologického centra AV ČR a je podporováno grantem MŠMT v rámci podpory mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji – EUPRO. Tato kancelář umožňuje zlepšení informačního toku mezi Evropskou komisí a českou výzkumnou veřejností.

Jejím hlavním úkolem je napomáhat úspěšnému zapojování českého výzkumu do evropské výzkumné spolupráce, a to zejména prostřednictvím RP. Kancelář poskytuje služby výzkumným pracovníkům ze všech oborů a výzkumným organizacím v ČR zdarma. Podobné kanceláře mají v Bruselu i mnohé jiné členské státy, všechny tyto styčné kanceláře se sdružují v neformální síti IGLO.

Více informací o programu včetně kontaktů lze nalézt na adresách:

www.iglortd.org

www.czelo.cz

7 | DALŠÍ AKTIVITY MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

Česká republika je také členem celé řady mezinárodních organizací podporujících výzkum a vývoj a také navazuje spolupráci formou bilaterálních programů. Většina těchto aktivit spadá do gesce MŠMT.

7.1 | Česko-bavorská spolupráce ve VaV (8E)

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy a Bavorské státní ministerstvo pro vzdělávání, vědu a umění vyhláší společné výzvy k podávání návrhů společných česko-bavorských výzkumných projektů. Tyto výzvy jsou vyhlášovány na základě Společného prohlášení o záměru k vědecké spolupráci mezi Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy České republiky a Bavorským státním ministerstvem pro vzdělávání, vědu a umění“ podepsaného 3. července 2014 v Praze.

Více informací lze nalézt na adrese:

www.msmt.cz/vyzkum-a-vyvoj-2/cesko-bavorska-spoluprace-ve-vav

7.2 | Česko-čínská spolupráce ve VaVal

Spolupráce mezi výzkumnými pracovišti v České republice a Čínské lidové republice je založena na Dohodě o vědecko-technické spolupráci, uzavřené mezi Vládou Čínské lidové republiky a Vládou České republiky, podepsané dne 1. června roku 1995, a dále na Memorandu o porozumění v oblasti společného výzkumu a vývoje mezi MŠMT a Ministerstvem pro vědu a technologie ČLR, podepsaném dne 23. března roku 2016 v Praze.

Více informací lze nalézt na adrese:

www.msmt.cz/vyzkum-a-vyvoj-2/cesko-cinska-spoluprace

7.3 | Česko-izraelská spolupráce ve VaVal (8G)

Na základě společné deklarace místopředsedy vlády ČR pro vědu výzkum a inovace a Ministerstva pro vědu, technologie a vesmír Státu Izrael o spolupráci v oblasti výzkumu a vývoje podepsanou dne 25. listopadu 2014 v Jeruzalémě Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy vyhlašují výzvy k podávání návrhů česko-izraelských projektů základního výzkumu nebo průmyslového výzkumu v oblastech „technologie ochrany životního prostředí: prevence znečištění a odstraňování kontaminantů v ovzduší, půdě a vodních zdrojích“ a „informační a komunikační technologie (ICT) s důrazem na zpracování, přenos a skladování dat“

Návrh výzkumného projektu musí být předložen současně českou částí týmu v ČR a i izraelskou částí týmu v Izraeli, a to v souladu s kritérii stanovenými poskytovateli. Zaměření výzkumného projektu podávaného zvlášť českou částí týmu a izraelskou částí týmu v příslušných zemích musí být po obsahové stránce totožné. Míra podpory je stanovena na 100% pro základní výzkum a 50% pro aplikovaný.

Více informací lze nalézt na adrese:

www.msmt.cz/vyzkum-a-vyvoj-2/cesko-izraelska-spoluprace-ve-vavai

7.4 | Česko-norský výzkumný program (7F)

V rámci Evropského sdružení volného obchodu (ESVO) byl zaveden finanční mechanismus, jehož prostřednictvím státy ESVO (Islandská republika, Lichtenštejnské knížectví a Norské království) přispívají novým členským státům EU a potažmo ESVO na projekty v rozšířeném vnitřním trhu. Norsko navíc přispívá i pomocí bilaterálního tzv. zvláštního norského finančního nástroje (Norsk Finansieringsordning). Na základě obou uvedených finančních mechanismů se státy EHP a Norska zavazují přispívat ekonomicky slabším zemím v Evropském hospodářském prostoru, a to poskytováním grantů na investiční a rozvojové projekty v prioritních oblastech, jako např. ochrana a obnova kulturního dědictví, ochrana životního prostředí, podpora soudnictví, zdravotnictví či péče o dítě, výzkum a vývoj v prioritních oblastech aj.

Fond na podporu výzkumu vychází z programové oblasti „Bilaterální spolupráce ve výzkumu a vývoji“ a jeho celková alokace činí 17 078 091 €, přičemž 85 % této částky tvoří prostředky Norských fondů. Zbylých 15 % programu je podporováno z prostředků rozpočtu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Minimálně 20 % z rozpočtu je určeno na podporu projektů z oblasti sociálních a humanitních věd.

Finanční rozpětí projektů je od 100 000 € do 1 000 000 € ve všech tematických oblastech. Prioritními oblastmi mezinárodní bilaterální spolupráce jsou:

- sociální a humanitní vědy
- zdraví
- životní prostředí

Více informací lze nalézt na adresách:

www.eeagrants.org/

www.msmt.cz/vyzkum-a-vyvoj-2/norske-fondy

7.5 | Spolupráce s Ruskou federací a Ukrajinou v rámci EU – STCU, ISTC

Mezi aktivity mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji EU patří i podpora výzkumu a vývoje v Ruské federaci a na Ukrajině. Záměrem bylo podpořit původně vojenský výzkum při jeho přechodu orientace z vojenského výzkumu na výzkum civilní. Jde o dvě dohody, které ustavují tzv. International Science and Technology Centre (ISTC) v Ruské federaci a Science and Technology Centre in Ukraine (STCU) na Ukrajině.

Tato pracoviště organizují vědeckotechnickou spolupráci mezi pracovišti z členských států EU (tzv. ISTC a STCU partnerství) a z Ruské federace a z Ukrajiny. ISTC/STCU (mezinárodní vědecká a technická centra) jsou mezivládní organizace a byly založeny v roce 1992 na základě dohody mezi EU, USA, Japonskem a Ruskou federací (a Ukrajinou).

Jejich cílem je nabídnout vysoce kvalifikovaným vědeckým pracovníkům pracujícím v programech vojenského výzkumu v bývalém Sovětském svazu příležitosti k přesměrování jejich talentů na mírové aktivity.

Více informací lze nalézt na adresách:

www.istc.int

www.stcu.int

7.6 | Komise J. Williama Fulbrighta

Komise J. Williama Fulbrighta je státní příspěvkovou organizací, jejímž zřizovatelem je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Na financování Komise se spolupodílí vlády České republiky a Spojených států amerických. Zatímco americká strana hradí veškeré osobní náklady na zaměstnance Komise (včetně výdajů na jejich mzdy a ostatní pracovněprávní nároky) a provoz poradenského střediska Komise o studiu ve Spojených státech amerických, česká strana hradí Komisi výdaje za provoz kancelářských prostor. Na financování jednotlivých stipendijních programů se podílejí oba partnerské státy.

Hlavním cílem Komise J. Williama Fulbrighta je podpora vzdělávacích, vědeckých a kulturních výměn mezi Českou republikou a Spojenými státy americkými. Komise administruje aktivity zahrnující stipendia, granty a další programy pro studium, výuku a výzkum v České republice a Spojených státech amerických. Správa těchto programů zahrnuje přijímání návrhů, organizaci výběrových řízení, zajišťování pobytů českých stipendistů ve Spojených státech amerických a výběr a péči o americké stipendisty pobývajících v České republice.

Více informací lze nalézt na adrese:

www.fulbright.cz

7.7 | Vědecké programy NATO – civilní výzkum

Science for Peace and Security Committee (SPS)

Science for Peace and Security Committee (SPS) vznikl spojením Science Committee a Committee on the Challenges of Modern Society na podporu mezinárodní spolupráce ve vědě a inovacích. Cílem SPS je přispívat k bezpečnosti, udržitelnému rozvoji, stabilitě a solidaritě mezi národy prostřednictvím spolupráce, budování infrastruktury, podpory demokratického rozvoje a ekonomického růstu. SPS program zahrnuje aktivity financované ze zdrojů NATO - na základě žádostí podaných vědeckými pracovníky nebo návrhů vypracovaných sekretariátem SPS, na národní úrovni - na základě návrhů vypracovaných jednotlivými zeměmi.

SPS program nabízí granty vědcům ze zemí NATO, partnerských zemí a států Středozemního dialogu. Granty jsou rovněž poskytovány akademickým institucím v partnerských zemích na vybudování počítačové infrastruktury a optimalizaci elektronické komunikace. Spolupráce musí probíhat mezi vědci ze zemí NATO na jedné straně a vědci z partnerských zemí nebo států Středozemního dialogu na straně druhé. Kompletní žádosti jsou předkládány NATO centrále, kde jsou podrobeny hodnocení. Jednotlivé oblasti vědy spravují mezinárodní komise odborníků, které se scházejí třikrát ročně k posouzení přijatých žádostí.

O grant mohou žádat vědci a odborníci ze zemí NATO, partnerských zemí a států Středozemního dialogu. Žádost musí podat společně předkladatel z NATO a předkladatel z partnerské země nebo státu Středozemního dialogu. Žádosti obvykle zahrnují i další partnery z jiných zemí NATO, partnerských zemí nebo států Středozemního dialogu v závislosti na tématu spolupráce.

Žádosti mohou být podány kdykoliv, jednotlivá kola mají termíny: 1. března, 1. července a 1. listopadu.

Žádosti o financování z národních zdrojů připravují jednotlivé státy podle směrnice a jsou zaměřeny na klíčové priority definované SPS výborem.

Priority jsou rozděleny na tři hlavní kategorie: Obrana proti terorismu, Čelení jiným bezpečnostním hrozbám a Priority partnerských zemí.

Grantové mechanismy, které budou realizovány, jsou: Pilot Studies – PS: studie trvající 3–5 let, Short-term Projects – STP: specificky zaměřené projekty v trvání 12 až 24 měsíců, Topical Workshops - WS. Support Grant slouží jako finanční podpora účasti odborníků ze zahraničí na národních projektech.

NATO – Russia Scientific Council (NCR)

Jde o specifický program pro podporu spolupráce vědců Ruska a NATO v sedmi prioritních oblastech: detekce výbušnin, psychologické a sociální dopady terorismu, prognózy a prevence katastrof, CBRN ochrana, kyberbezpečnost, bezpečnost přepravy, včetně bezpečnosti

hranic, problémy související s ochranou prostředí. Žádosti mohou být podávány kdykoliv, jednotlivá kola mají termíny: 1. března, 1. července a 1. listopadu.

Více informací lze nalézt na adrese:

www.nato.int/science/about_sps/introduction.htm

7.8 | Evropská kosmická agentura (ESA)

Evropská kosmická agentura (ESA) je mezivládní organizací pro podporu kosmického výzkumu a technologií, jakož i jejich aplikací. Hlavním posláním ESA je zejména koordinovat a harmonizovat evropskou strategii a politiku pro kosmonautiku, rozšiřovat vědecké znalosti o naší planetě, sluneční soustavě a vesmíru stejně jako o materiálech a živých organismech s využitím Mezinárodní kosmické stanice, družic a meziplanetárních sond, zajišťovat širokou technickou základnu a kapacitu evropského průmyslu, která dokáže navrhovat, vyrábět a provozovat kosmické systémy a doprovodnou pozemní infrastrukturu či využívat získané technické dovednosti a poznatky k uspokojování stále náročnějších nároků společnosti a trhu.

Obsahovou náplň aktivit ESA a jejich rozsah daný finančním rámcem stanovuje Ministerská rada ESA. Ta se schází jednou za tři roky a tvoří ji pověření ministři vlád členských zemí. Poslední Ministerská rada ESA zasedala roku 2012, další zasedání se uskutečnilo 2. 12. 2014 v Lucemburku.

Průběžná činnost ESA je řízena Radou ESA a jejími výbory (IPC - Výbor pro průmyslovou politiku, SPC – Výbor pro vědecký program, AFC – Administrativní a finanční výbor, IRC – Výbor pro mezinárodní vztahy). Aktivity volitelných programů ESA jsou řízeny programovými radami. Všechny uvedené orgány jsou složeny z delegovaných zástupců členských států, respektive států zapojených do daného volitelného programu. ČR se členem ESA stala ke 12. listopadu 2008. Aktivita ESA jsou rozděleny na povinné a volitelné.

Do povinných aktivit patří Program obecných studií (GSP), Vědecký program, Základní vědecký technologický program (CTP), Program transferu technologií (TTP). Iniciativa inovačního trojúhelníku (ITI) a Program technologického výzkumu (TRP), Kosmodrom v Kourou (CSG) a Studentské experimentální programy (BEXUS, REXUS).

ČR se účastní volitelných programů v oblastech vědeckého výzkumu (PRODEX), vývoje technologií (GSTP), věd o živé přírodě v podmínkách mikrogravitace (ELIPS), vědeckého pozorování Země (EOEP), vývoje družic pro meteorologii a operační pozorování Země (MTG, MetOP-SG), robotického průzkumu Marsu (MREP), sledování kosmického počasí a objektů v blízkosti Země (SSA-SWE/NEO), vývoje nosných raket a dopravních prostředků (FLPP), navigace (EGEP, GNSS Evolution) a vývoje v oblasti telekomunikací (ARTES 1, ARTES 5, ARTES 14, ARTES 20).

Více informací lze nalézt na adresách:

www.czechspace.cz

www.esa.int/esaCP/Czech.html

7.8.1 | Program vývoje vědeckých experimentů (PRODEX)

Program PRODEX (PROgramme de Développement d'EXpériences scientifiques) je volitelný program ESA určený primárně pro financování vývoje a výroby vědeckých přístrojů nebo experimentů, jež jsou navrhovány výzkumnými pracovišti v členských státech ESA za účelem výzkumu zejména kosmického prostoru a kosmických těles, ale i výzkumu v ostatních relevantních oborech, jako např. výzkum v oblasti mikrogravitace, dálkový průzkum Země aj. Myšlenkou v pozadí je umožnit financování nákladného vývoje takových experimentů zejména v menších členských státech ESA a podpořit spolupráci vědeckých pracovišť s průmyslovými podniky. Program PRODEX je řízen kanceláří ESA PRODEX Office, která sídlí v Nizozemí (ESTEC). Ředitel kanceláře PRODEX je podřízen řediteli vědeckého programu ESA a přímo komunikuje s delegáty jednotlivých členských států. S realizací českého zapojení do projektu musí souhlasit delegace ČR v ESA, tj. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT). Příspěvek MŠMT je pro období 2017–2021 stanoven ve výši 2,2 mil. EUR ročně.

Více informací lze nalézt na adrese:

<http://www.msmt.cz/vyzkum-a-vyvoj-2/evropska-kosmicka-agentura-program-vyvoje-vedeckych>

7.9 | The European Science Foundation (ESF)

European Science Foundation (ESF – Evropská vědecká nadace) byla sdružení evropských národních organizací odpovědných za podporu vědeckého výzkumu. Byla založena v roce 1974, sídlí ve Štrasburku a sdružuje 66 členských organizací z 29 zemí. Členskými organizacemi jsou vědecké instituce, akademie, grantové agentury – za ČR to byla Grantová agentura. ESF bylo nezávislou neziskovou organizací, jejíž členové dostávali příspěvky z vládních rozpočtů jednotlivých zemí. ESF například administrovala program COST. GA ČR oficiálně zaslala rezignaci s datem ukončení členství v ESF k 31. 12. 2015. Ke stejnému datu ukončilo své členství dalších 52 organizací a 5 členských organizací zažádalo o změnu členství z plného na přidružené.

Více informací lze nalézt na adrese:

<http://www.gacr.cz/mezinarodni-aktivity/esf>

7.10 | EMBC, EMBO, EMBL a projekt ELIXIR

Evropská konference pro molekulární biologii - EMBC (The European Molecular Biology Conference) - je mezivládní organizací na podporu aktivit v oblasti molekulární biologie a příbuzných oborů.

Evropská molekulární biologická laboratoř (EMBL) je mezinárodní výzkumná organizace založená v roce 1973 členskými státy EMBC. Sídli v Heidelbergu a sdružuje nyní 21 evropských států, které jsou zároveň členy EMBC. Během své existence vybudovala nejvýznamnější a technologicky nejvyspělejší evropskou výzkumnou infrastrukturu zabývající se molekulární biologii a genetikou. Výzkumnou činnost provádí v 5 výzkumných ústavech: v Heidelbergu, v Cambridge, v Hamburku, v Grenoblu a v Monterotondo. V červnu 2013 byla Radou EMBL schválena oficiální žádost české vlády o přijetí za člena, ke vzniku řádného členství došlo v průběhu roku 2014 po dokončení ratifikační procedury. Hlavním účelem přistoupení je zapojení rostoucích českých výzkumných center CEITEC, BIOCEV a FNUSA-ICRC do širší mezinárodní spolupráce, přístup má však velký význam i pro celou řadu dalších výzkumných pracovišť (ÚMG AV, ÚMCH AV, BFÚ AV, Masarykova univerzita v Brně, UK, VŠCHT). Podrobnější informace o EMBL lze nalézt na <http://www.embl.org>.

Evropská organizace pro molekulární biologii (EMBO) je nevládní organizace sdružující přední evropské vědce z molekulárně biologických oborů. EMBO na základě hodnocení a výběru zajišťuje provádění Všeobecného programu EMBC, z tohoto důvodu nesou jednotlivé aktivity Všeobecného programu značku EMBO.

EMBC společně s EMBO ročně udělí více než 600 stipendií pro výzkum, zorganizují více než 70 praktických kursů a konferencí. Uzávěrka podávání přihlášek je dvakrát ročně vždy 15. února a 15. srpna.

Program mladých vědců administrovaný EMBO, oceňuje vynikající mladé vědce, kteří již založili svoji vlastní laboratoř. Mladí vědci vybraní do tohoto programu nesou vlivnou známku kvality jejich vědecké práce. Ocenění s sebou nese finanční ohodnocení v podobně tříletého grantu ve výši 15 000 € ročně a jedinečnou možnost setkávání s již oceněnými kolegy a členy EMBO. Uzávěrka přihlášek je 1. dubna.

Na podporu výzkumu v molekulární biologii a příbuzných vědách ve vybraných státech EMBC, mezi nimiž je i Česká republika, byl vytvořen speciální program Instalačních grantů. Granty jsou určeny vedoucím výzkumných týmů, kteří si chtějí založit vlastní laboratoř s vynikajícím publikačním portfoliem a nabídkou od organizace, ve které by byla laboratoř založena. Podmínkou je také to, že žadatel pracoval nejméně dva po sobě jdoucí roky mimo zemi, ve které si chce otevřít laboratoř. Roční uzávěrka je 15. dubna.

EMBC také podporuje Program EMBO Věda a společnost, který poskytuje prostor pro dialog mezi vědci a ostatními členy společnosti a Elektronický informační program, poskytující na webu umístěné služby pro komunitu vědců spadající pod EMBO.

Z rozpočtu EMBC jsou hrazena také prestižní evropská setkání za účelem podpory spolupráce a výměny zkušeností z nejnovějších pokroků molekulární biologie. Tato setkání navštíví ročně více než 5000 vědců. Praktické kurzy slouží k získání nových dovedností v nejnovějších technikách, workshopy slouží jako diskusní fórum pro vědce z různých oborů.

V roce 2011 byl pod záštitou EMBL rovněž zahájen infrastrukturní projekt ELIXIR. Jeho cílem je vybudovat a následně udržovat celoevropskou distribuovanou infrastrukturu zaměřenou na shromažďování, třídění, archivaci a následné poskytování dat získaných z molekulárně-biologických výzkumných projektů v celé škále life-science oborů – biologie, chemie, lékařství, farmacie ad. Sídlem projektu je Hinxton ve Velké Británii. V současnosti se na projektu podílí celkem 12 států a dalších 6 podepsalo Memorandum o porozumění. Projekt byl zařazen do ESFRI Roadmap i do české Cestovní mapy velkých infrastruktur pro VaVa. Česká republika se v listopadu 2013 podpisem Konsorciální smlouvy ELIXIR stala jedním z pěti zakládajících členů konsorcia. Český národní uzel pod názvem ELIXIR-CZ vzniká nyní pod koordinací ÚOCHB AV.

Více informací lze nalézt na adresách:

www.elixir-europe.org

www.embo.org

7.11 | Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD)

Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj - OECD (Organization for Economic Co-operation and Development) je mezivládní organizace, která dnes sdružuje 34 států světa. Česká republika je členem organizace od roku 1995.

MŠMT zastupuje ČR ve Výboru pro vědeckou a technologickou politiku (Committee for Scientific and Technological Policy, CSTP) a v jeho podřízených pracovních skupinách, jimiž jsou Pracovní skupina pro technologické a inovační politiky (Technology and Innovation Policy, TIP), Pracovní skupina pro biotechnologie (Working Party on Biotechnology, WPB) a pro nanotechnologie (Working Party on Nanotechnology, WPN). Aktivní účast MŠMT na spolupráci v oblasti výzkumu a vývoje je soustředěna zejména na vypracování zpráv či zpracování rozsáhlých dotazníků, které jsou podkladem pro analýzy a studie OECD a především pak pro přípravu publikace Science, Technology and Industry Outlook, která poskytuje srovnávací analýzu politik a nástrojů, které jsou používány v zemích OECD a v mnoha rozvíjejících se zemích. MŠMT se dále podílí na tematických projektech pracovních skupin (v posledních letech to byly např. projekty „Innovation Driven-Growth in Regions The Role of Smart Specialization“ či „Financing, Transferring and Commercialising Knowledge“) a dále na horizontálních projektech OECD (např. „Innovation Strategy“, „Green Growth Strategy“). Cílem je následně výstupy z těchto projektů a konkrétní doporučení implementovat v prostředí vytváření národní politiky a strategie. Tematicky se MŠMT věnuje mimo jiné problematice výzkumných organizací na horizontálních tematických projektech (např. „Innovation Strategy“, „Green Growth Strategy“) nových technologií jakožto předpokladu ekonomického růstu nebo spolupráce mezi veřejným a soukromým sektorem. S tím souvisí podpora zabezpečení lidských zdrojů, vědomostí, dovedností, kariérního růstu a samozřejmě mezinárodní spolupráce v kontextu rostoucí důležitosti využívání a výměn zkušeností v jednotlivých sférách výzkumu, vývoje a inovací mezi členskými státy OECD a jejich implementaci nebo se zapojuje do vybrané konkrétní problematiky např. výzkumných organizací, nových technologií jakožto předpokladu ekonomického růstu nebo spolupráce mezi veřejným a soukromým sektorem.

Současná strategie OECD orientuje svoji činnost na takové projekty, na kterých se podílejí svojí činností jednotlivé výbory, které využívají svoji schopnost analytického a multidisciplinárního pohledu, na jehož základě je možné formulovat kvalifikovaná doporučení pro řešení aktuálních otázek. Globální charakter současných problémů vyžaduje také posílení spolupráce s některými nečlenskými zeměmi a mezinárodními organizacemi.

Více informací lze nalézt na adrese:

www.oecd.org

7.12 | Evropská jižní observatoř (ESO)

Od roku 2007 je Česká republika řádným členem Evropské organizace pro astronomický výzkum na jižní polokouli známé také jako Evropská jižní observatoř (The European Southern Observatory – ESO). Tato mezinárodní organizace sdružuje nyní 16 států, přičemž nové Polsko a Brazílie jsou v procesu ratifikace jejich členství a jejím posláním je pozemní astronomický výzkum. Provozuje mimo jiné i technicky nejvyspělejší astronomickou observatoř světa umístěnou na hoře Paranal v Chile. Současně je (spolu s partnery z USA, Kanady, Brazílie, Jižní Korey a Japonska) členem konsorcia ALMA, které provozuje největší pozemní síť radioteleskopů pro pozorování záření mimo spektrum viditelného světla umístěnou na náhorní plošině Chajnantor v poušti Atacama v Chile. Aktuálním projektem ESO do roku 2021 je vybudování největšího zrcadlového teleskopu na světě E-ELT. Ústředí ESO, které je administrativním, technickým i vědeckým centrem, sídlí v Garchingu poblíž Mnichova. Členství přináší astronomům z ČR možnost využít pro své projekty unikátní pozorovací technologie ESO, doktorandům z ČR absolvování stáží na špičkových observatořích a firmám z ČR pak možnost ucházet se o zakázky vyhlašované organizací např. v oblastech konstrukční mechaniky, optiky a software atd.

Více informací lze nalézt na adrese:

www.eso.org/public

7.13 | Evropská organizace pro jaderný výzkum (CERN) a Spojený ústav jaderných výzkumů (SÚJV) Dubna

ČR je řádným členem CERN a SÚJV, mezinárodních organizací pro výzkum v oblasti jaderné a sub-jaderné fyziky a fyziky elementárních částic a vysokých energií. Spolupráci zajišťují Výbor pro spolupráci s CERN a Výbor pro spolupráci s SÚJV Dubna. Obě členství ČR zajišťuje po organizační a finanční stránce Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (O31 – odbor výzkumu a vývoje MŠMT) Projekty na spolupráci s CERN a SÚJV jsou také částečně podporovány z programu INGO II.

Finančně jsou zabezpečeny účasti institucí ČR ve významných programech CERN, jako jsou ATLAS, ALICE, COMPASS, TOTEM a dalších z účelových prostředků MŠMT na podporu mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji. Účast pracovišť z ČR ve společných projektech s SÚJV je financována z prostředků z příspěvku ČR do SÚJV.

Více informací lze nalézt na adresách:

<https://home.cern/>

www.particle.cz/vyborcern

www.jinr.ru

www.sujv.cz

7.14 | Podunajská spolupráce

Podunajská strategie patří mezi nejmladší makro - strategie v Evropě. Vznikla v regionech, které jsou historicky a politicky nejrozmanitější, navíc v období přetrvávající ekonomické a politické krize. Makro-regionální strategie napomáhá k intenzivní spolupráci zejména v oblasti vzdělávání, výzkumu a inovací. Podunajská strategie představuje strategii Evropské unie, která zahrnuje i nečlenské státy nacházející se na území povodí řeky Dunaj. Jedná se o území s více než 100 miliony obyvatel a s rozlohou větší než 800 000 kilometrů čtverečních, proto v posledním období strategie získává stále větší podporu.

Podunajská strategie, jako i její Akční plán dokumenty pokrývající svým obsahem a rozsahem všechny nejdůležitější oblasti přírodních a společenských věd. Koordinovaný přístup ke společným problémům v Podunajském regionu a přilehlém území založený na transparentnosti a vzájemné komunikaci všech zainteresovaných aktérů přináší efektivním řešením k plnému využití nebývalého potenciálu Podunajského regionu. V uplynulých měsících se MŠMT v rámci projektu spadajícího do prioritní oblasti 7 zapojilo do koordinační sítě DANUBE-INCO.NET. Prioritní oblast 7 se zaměřuje na rozvoj znalostní společnosti prostřednictvím výzkumné činnosti, vzdělávání a používání informační technologie. Ambicí této oblasti je naplnění priorit Podunajské strategie.

Mezi aktivity koordinátorů patří mimo jiné iniciovat spolupráci při přípravě mezinárodních projektů, které by měly přispět k zlepšení kvality života v regionu. Řídící výbor posuzuje návrhy projektů podporující rozvoj vědomostní společnosti v Podunajském regionu. Tyto tzv. vlajkové projekty a pilotní projekty navazují na témata rámcového programu pro výzkum a inovace H2020. Strategie EU pro Podunají se může stát rozsáhlým evropským projektem.

Více informací lze nalézt na adresách:

<https://danube-inco.net/>

<http://www.msmt.cz/mezinarodni-vztahy/makroregionalni-strategie-eu>

www.evropskyvyzkum.cz/cs/nastroje-spoluprace/iniciativy-ek/danube

7.15 | Ostatní subjekty v mezinárodní spolupráci

7.15.1 | Středoevropská iniciativa (Central European Initiative – CEI / SEI)

CEI je regionálním sdružením 18 států, které se zaměřuje na rozvoj spolupráce členských států a podporuje ty, které nejsou členy Evropské unie, v jejich zapojování do integračních procesů Evropské unie. Napomáhá jejich transformaci, jakož i rozvoji regionální spolupráce v řadě tematických oblastí, včetně výzkumu a vývoje. Středoevropská iniciativa je zaměřena na posilování soudržnosti a solidarity v Evropě a úsilí vyhnout se vzniku nových dělicích čar na kontinentu.

Více informací lze nalézt na adrese:

www.ceinet.org

7.15.2 | Visegrádská skupina (Visegrad Group)

VG reflektuje úsilí středoevropských zemí spolupracovat na tématech společného zájmu. Spolupráce probíhá v rámci pravidelných setkání na mnoha úrovních, pracovní skupina se schází (obvykle s přizváním Slovenské republiky) jednou ročně v jedné z členských zemí na úrovni ministrů nebo náměstků ministrů s tématy, týkajícími se výměny zkušeností a návrhy společných postupů v účasti na programech a projektech EU.

Více informací lze nalézt na adrese:

<http://www.msmt.cz/vyzkum-a-vyvoj-2/visegradska-skupina>

<http://www.msmt.cz/vyzkum-a-vyvoj-2/visegradsky-fond>

7.15.3 | Salcburská skupina

Salcburskou skupinou je iniciativa ministrů vnitřní 9 států, které se setkávají pravidelně jednou ročně v Rakousku, především k prohloubení spolupráce na politické úrovni. Další setkání pak probíhají během jednání Rad pro konkurenceschopnost pro sladění pozic. Salcburskou deklarací (8/2009) se státy zavázaly maximalizovat výhody v rámci Evropského výzkumného prostoru. Další úlohou Salcburské skupiny je poskytnutí odborné znalosti a politické podpory následujícím předsednictvím, která budou pořádána členy Salcburské skupiny.

Více informací lze nalézt na adrese:

www.evropskyvyzkum.cz/cs/nastroje-spoluprace/mezinarodni-programy-podpory/salcburska-skupina

7.15.4 | Von Karman Institute for Fluid dynamics (VKI)

Mezinárodní sdružení pro výzkum a výchovu odborníků v oblasti dynamiky tekutin bylo založeno v roce 1956 s cílem zvyšování kvalifikace a odborné úrovně odborníků v oblasti stavby letadel a leteckých pohonných jednotek a vědecko-výzkumných pracovníků v oboru mechaniky tekutin, šíření nejnovějších poznatků z oblasti mechaniky tekutin a vlastního teoretického a experimentálního výzkumu a vývoje numerických metod v oblasti vnější a vnitřní aerodynamiky.

Více informací lze nalézt na adrese:

www.vki.ac.be

7.15.5 | Společné technologické iniciativy ARTEMIS, ENIAC a ECSEL

Kofinancováním nákladů účasti domácích výzkumných organizací a podniků v projektech společných technologických iniciativ (Joint Technology Initiatives, dále jen „JTI“) ARTEMIS a ENIAC podporuje MŠMT spolupráci veřejného výzkumného a podnikového sektoru při zapojování do mezinárodních projektů výzkumu a vývoje v oblastech vestavěných počítačových systémů, mikro- a nano-elektroniky.

ARTEMIS (Advanced Research and Technology for Embedded Intelligence and Systems) a ENIAC (European Nanoelectronics Initiative Advisory Council) představují formu dlouhodobého strategického partnerství (Public-Private-Partnership) podporovanou ze strany Evropské komise. Za účelem implementace těchto partnerství byly v souladu s čl. 187 Smlouvy o fungování EU roku 2008 založeny nezávislé právní subjekty, tzv. společné podniky (Joint

Undertakings). Na rozdíl od JTI IMI (Innovative Medicines Initiative), FCH (Fuel Cells and Hydrogen Joint Technology Initiative) a CLEAN SKY (Aeronautics and Air Transport Joint Technology Initiative), u nichž je finanční podpora veřejného sektoru poskytována v převažující míře Evropskou komisí, probíhá financování projektů JTI ARTEMIS a ENIAC za výrazné spoluúčasti členských států a příspěvek Evropské komise dosahuje vždy pouze 16,7 % v případě projektů ARTEMIS a 15 % v případě projektů ENIAC.

MŠMT podporuje účast výzkumných organizací a podniků ČR v projektech ARTEMIS a ENIAC již od zahájení jejich financování roku 2009. Příspěvek MŠMT je českým účastníkům projektů ARTEMIS a ENIAC poskytován v souladu s ustanovením Rámce Společenství pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací (2006/C 323/01). U výzkumných organizací může dosáhnout až 83,3 % celkových uznaných nákladů pro projekty ARTEMIS, resp. 85 % pro projekty ENIAC; u malých a středních podniků až 63,3 % celkových uznaných nákladů pro projekty ARTEMIS, resp. 65 % pro projekty ENIAC; u velkých podniků poté až 33,3 % celkových uznaných nákladů u projektů ARTEMIS, resp. až 35 % u projektů ENIAC. Míra podpory se přitom odvíjí od kategorie prováděného výzkumu a vývoje. Režijní náklady jsou hrazeny až do výše 30 % celkových uznaných nákladů (flat rate).

Společná technologická iniciativa ECSEL (Electronic Components & Systems for European Leadership) je implementována jako integrální součást rámcového programu EU pro výzkum a inovace Horizont 2020 (2014–2020), a to prostřednictvím stejnojmenného společného podniku sídlícího v Bruselu. Společný podnik ECSEL byl ustaven na základě věcně příslušného nařízení Rady. Jeho účastníky jsou Evropská unie zastoupená Evropskou komisí, členské státy, které se rozhodly do společného podniku vstoupit. Společný podnik ECSEL byl ustaven s cílem podpory výzkumných, vývojových a inovačních aktivit v oblastech vestavěných počítačových systémů, mikro-elektroniky, nano-elektroniky a inteligentních systémů a za tímto účelem bude každoročně vyhlašovat výzvy k podávání návrhů projektů.

Více informací lze nalézt na adresách:

<http://www.msmt.cz/vyzkum-a-vyvoj-2/spolecne-technologicke-iniciativy-5-1>
www.msmt.cz/vyzkum-a-vyvoj-2/artemis-a-eniac
www.msmt.cz/vyzkum-a-vyvoj-2/ecsel

7.15.6 | Antarktická spolupráce

Argentina

Implementačními orgány Dohody jsou na české smluvní straně Ministerstvo zahraničních věcí ve spolupráci s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy a na argentinské straně Národní ředitelství pro Antarktidu při Ministerstvu zahraničních věcí, mezinárodního obchodu a náboženství. Dohoda představuje smluvní rámec pro rozvíjení spolupráce států smluvních stran na území Antarktidy v oblasti vědy, techniky, logistiky a životního prostředí. Dohoda umožňuje výměnu vědeckého a technického personálu, účast na společných vědeckých programech, společné využívání vědeckého zařízení a výzkumných laboratoří a sdílení získaných informací.

Chile

Implementačními orgány Dohody jsou na české smluvní straně Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy a na chilské smluvní straně Ministerstvo zahraničních věcí prostřednictvím Chilského antarktického institutu.

Smluvní strany se v rámci Dohody zavázaly spolupracovat zejména v následujících oblastech: příprava společných vědeckých a technických projektů, výměna informací v oblasti společného zájmu, podpora vzdělávání a odborné přípravy lidských zdrojů, usnadňování dopravy v oblasti Antarktidy.

Smluvní strany předpokládají, že se na základě Dohody bude rozvíjet zejména spolupráce v oborech, jakými jsou fyzika atmosféry, kosmické záření, meteorologie, geologie, geofyzika, paleontologie, mořská a zemská ekologie, glaciologie, biologie a lékařské vědy, s důrazem na odhalování změn globálního významu, které lze pozorovat v Antarktidě, jakož i sledování a monitorování těchto změn.

ZÁVĚR

Tato publikace přináší aktuální informace o současném systému veřejné podpory výzkumu a vývoje v České republice. Tak, jako každý rok, se i letos snaží být co nejlepším průvodcem v systému rozdělování státní podpory na výzkum, vývoj a inovace.

Problémy přetrvávají i v oblasti produkce výsledků VaV. Počty výsledků se sice zvyšují a to jak výsledky publikační, tak aplikační, ale stále je velmi málo těch skutečně excelentních. Jednou z největších slabin českého VaVal zůstává i nadále hlavně transfer výsledků VaVal do inovací a jejich následné uplatnění v praxi a tedy i jejich komercializaci. Nízký počet těchto realizovaných výsledků se tak promítá do celkových přínosů VaV pro českou ekonomiku, protože jsou ve srovnání se vstupy poměrně nízké. I v této oblasti je tak stále co zlepšovat.

Systém podpory výzkumu, vývoje a inovací prochází neustále řadou změn. Některé jsou žádoucí a dochází tak k odstraňování negativních vlivů nevhodných zásahů z minulých let, jiné jsou vynucené vnějšími okolnostmi. Mezi ty můžeme zařadit začleňování evropských předpisů do legislativy ČR. Některé změny jsou dány stále ještě neustálenou politickou scénou, kdy každá změna vlády v minulých letech znamená zároveň změnu dlouhodobých koncepcí VaV. Stále tak není systém natolik stabilizovaný, aby bylo možné plánovat na roky dopředu, i když pokusy o přípravu dlouhodobého výhledu výdajů již dlouhá léta probíhají. Tato nejistota se pak negativně projevuje v hospodaření a výsledcích výzkumných organizací a dalších subjektů, které jsou na VaVal navázané. To je jedním z nejdůležitějších faktorů, které stále brzdí český výzkum a brání mu dostat se na evropskou či světovou úroveň.

I přes všechny nedostatky systému VaVal existují v ČR možnosti, jak pro kvalitní výzkumné projekty a další výzkumné aktivity získat podporu, udržet a rozvíjet úroveň českého výzkumu a vývoje a přibližovat se tak konkurenceschopným evropským ekonomikám. ČSNMT a COMTES FHT doufají, že se tato publikace stane Vaším průvodcem touto cestou.

SEZNAM ZKRATEK

6. RP	6. rámcový program Evropské unie pro výzkum a technologický rozvoj
7. RP	7. rámcový program Evropské unie pro výzkum a technologický rozvoj
AIP ČR	Asociace inovačního podnikání České republiky
Aktualizace NP VaVal 2013	Aktualizace Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací České republiky na léta 2009 až 2015 s výhledem do roku 2020
Analýza VaVal	Analýza stavu výzkumu, vývoje a inovací v ČR a jejich srovnání se zahraničím
AV ČR	Akademie věd České republiky
CEI	Středoevropská iniciativa
CEP	Centrální evidence projektů výzkumu, experimentálního vývoje a inovací
CEZ	Centrální evidence výzkumných záměrů
CIP	Rámcový program Konkurenceschopnost a inovace 2007 – 2013
COSME	Program pro konkurenceschopnost malých a středních podniků
COST	Evropská spolupráce ve vědě a technologiích
ČSÚ	Český statistický úřad
DFG	Deutsche Forschungsgemeinschaft (grantová agentura Německa)
DPH	Daň z přidané hodnoty
DZSV	Dlouhodobé základní směry výzkumu
EHP	Evropský hospodářský prostor
EIP	Podprogram Podnikání a inovace Rámcového programu EU pro konkurenceschopnost a inovace (CIP)
EIT	Evropský institut inovací a technologií
EK	Evropské komise / European Commission
EMBC	Evropská konference pro molekulární biologii
EMBO	Evropská organizace pro molekulární biologii
ENO	Evropská severní observatoř
ERA	Evropský výzkumný prostor / European Research Area
ERC	Evropská výzkumná rada / European Research Council
ERCEA	Evropská výzkumná rada a příslušná výkonná agentura
ES	Evropské Společenství
ESA	Evropská vesmírná agentura
ESF	Evropská vědecká nadace (European Science Foundation)
ESFRI	Evropské strategické fórum pro výzkumné infrastruktury
ESO	Evropská jižní observatoř

EU	Evropská unie
EU-28	Všech 28 členských států EU (EU-25+Bulharsko a Rumunsko – 2007, Chorvatsko – 2013)
Eurostat	Evropský statistický úřad
GA ČR	Grantová agentura České republiky
GBER	General Block Exemption Regulation, v textu také jako nařízení Komise (EU) č. 651/2014
H2020	Horizont 2020
HDP	hrubý domácí produkt
ICT	Informační a komunikační technologie
IČ	Identifikační číslo
IS VaVal	Informační systém výzkumu, experimentálního vývoje a inovací
ISOP	Informační systém operačního programu MPO
ISTC	Mezinárodní vědecké a technologické centrum v Rusku
ITER	Mezinárodní termonukleární experimentální reaktor / International Thermonuclear Experimental Reactor
JRC	Společné výzkumné středisko (Joint Research Centre)
JTI	Společné technologické iniciativy
MD	Ministerstvo dopravy
MK	Ministerstvo kultury
MO	Ministerstvo obrany
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MSP	Malý a střední podnik
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MV	Ministerstvo vnitra
MVV	Ministerstvo pro výzkum a vývoj (plánované a nerealizované)
MZ	Ministerstvo zdravotnictví
MZV	Ministerstvo zahraničních věcí
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
MZe	Ministerstvo zemědělství
Nařízení Komise	nařízení Komise (ES) č. 651/2014 (v textu také jako GBER – General Block Exemption Regulation)
NICER	Národní informační centrum pro evropský výzkum
NINET	Národní informační síť
NP VaVal ČR	Národní politika výzkumu, vývoje a inovací České republiky
NP VaVal 2016	Národní politika výzkumu, vývoje a inovací České republiky na léta 2016–2020
NRF	National Research Foundation of Korea
NSC	National Science Council of Taiwan

NUTS-2	Nomenclatur of Territorial Units for Statistics. Úroveň „2“
OECD	Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj
OP	Operační program
OP PI	Operační program Podnikání a inovace
OP PIK	Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014–2020
OP VaVpl	Operační program Výzkum a vývoj pro inovace
OP VK	Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost
OP VVV	Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání období 2014–2020
Priority VaVal	Národní priority orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací
Rámec	Rámec pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací (2014/C 198/01)
RFCS	Výzkumný fond pro uhlí a ocel
RIS3	Výzkumná a inovační strategie pro inteligentní specializaci
RIV	Rejstřík informací o výsledcích
RVVI	Rada pro výzkum, vývoj a inovace
SME	Malý a střední podnik
SPS	Komise vědy pro mír a ochranu
SR	Státní rozpočet České republiky
STCU	Vědecké a technologické centrum na Ukrajině
ÚV ČR	Úřad vlády České republiky
TA ČR	Technologická agentura České republiky
TC AV	Technologické centrum Akademie věd České republiky
VaV	výzkum a vývoj
VaVal	výzkum, experimentální vývoj a inovace
VES	Evidence veřejných soutěží ve výzkumu, experimentálním vývoji a inovacích
VO	Výzkumná organizace
Zákon č. 130/2002 Sb.	Zákon č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů ve znění pozdějších předpisů o podpoře výzkumu, vývoje a inovací
Způsobilé výdaje	Výdaje, které je možné uplatnit k proplacení. Další používané termíny: uznatelné výdaje, uznané výdaje

Vydání: 20. aktualizované a doplněné, 2018, ke stažení <http://www.comtesfht.cz/ke-stazeni>
Počet stran: 196
Úprava textu a sazba: VAVPRO CZ s.r.o. Praha
Nakladatel: COMTES FHT a.s.
Tisk: MK-tisk, Miroslav Kratochvíl
ISBN 978-80-906810-2-6
Vydal: © 2018 COMTES FHT a.s. a ČSNMT – Česká společnost pro nové materiály a technologie, v rámci edice Ing. Tasilo Prnky, DrSc.

